Hajó János, festőművész

Hogyan látjuk ma Csontváry művészetét? Erről beszélgetett dr. Németh Lajos művészettörténésszel, – aki könyvet is írt Csontváryról, – és Hajó János festőművésszel Ránki Júlia.

Gondolatjel.

1980. X. 12. Kossuth 14.05 (Sz. Sué).

Hajós Ágnes, gyermekrajzoló

Hajós Ágnes (12 éves): A varázsló

Fábián Mária: Munkára nevelés örömteli eszközökkel 34-36

Új Auróra, Békéscsaba, 1979. dec 3

S. Hajós Ágnes MDK

szerepelt a győri tárlaton/máj 12-22/.

"Szék és virág"

b.s.:Pedagógus képzőművészek megyei tárlata.
Kisalföld 1963. máj. 17.

S. Hajós Ágnes:

Egyfajta hamvasság árad kisméretű képeiről (Határ, Éjszaka) melyekkel rént vett a márciusban megnyílt Megyei Pedagógus Tárlaton.

Salamon Sándor: Jegyzetek tárlatokról – gyűrből

Rajztanítás 1969/4-5 56. old

Ø Hajós Alajós

l.

Mag. NM Cent

119. l.

-assi Josef vk. alesr.

Hajó Ilona

1925.

Ki tud róla?

A m. kir. vall. és közokt. m
kelt s a IX. ker. m. kir. ál
másolata:

1921/22. évi költségvetés, A

A gyermekjátékoknak
illetve e célból lorre Tivad
megvételére Tizenkettőezer /
az állampénztárt, hogy ezt a
sága elnökhelyettesének hiva
sége mellett fizesse ki s tá
adáskép számolja el. Budape

Hajós

(Pest vm.)

Plébánia templom

Zádor – Rados

155, 218. l.

Hivatal

..... Pengő ..... fillér, azaz: .

Pengő ..... fillérről, mely összeget

utca, tér ..... szám alatt fekvő ...

donát képező és müemléki jellegü épül

után a m.kir.pénzügyminiszter urnak l

valamint a Müemlékek Országos Bizotts

kiadott engedélyirata alapján, a Müem

%-os járulék fejében .....

Budapest, 1938.....

Hajós

Lukács Gy.: A hajósi csodatevő Mária-kegyhely története. Kalocsa 1937

3

⊢ ∂

⊢⊣ Legjobbak

⊢o; ⊣,

⊢⊣ keltenének,

⊢⊣.

Hajós

Lukács Gy. A hajósi
csodatevő "Mária-szobor
és kegyhely története.
Kalocsa, 1937.

RICHARD BERNHEIMER

ROMANISCHE TIERPL
UND DIE URSPRÜN
IHRER MOTIVE

VERLAG F BRUCKMANN AG MÜ

Száz éve született Hajós Alfréd

1878—1955

Születésének századik évfordulóján e sorokkal csak az építészre emlékezünk. Célunk nem az értékelő teljességre való törekvés, csupán csokorba kívánjuk kötni azokat az építészeti alkotásokat, amelyeket Hajós Alfréd életének gazdag ötven éve alatt alkotott, s a műveken keresztül bepillantást nyújtani alkotói világának kialakulásához, és egyben a hazai építészet stílusfejlődésének folyamatába való beillesztéssel meghatározni helyét a századforduló és a 20. század első fele magyar építészetének történetében.

Sporttörténeti jelentőségén túl, minthogy legtöbbet az olimpiai bajnok Hajós Alfrédről írtak, s ő maga is csupán e téren nyilatkozott meg a nagyközönség előtt, az építész személye az idő múlásával egyre jobban a feledés homályába került.

Ha írtak is róla általában nagy összefoglalásokban, korszakokat átfogó építészettörténeti művekben, a lehetőség szabta szűk keretek között méltatták építészi működését. Legtöbbször ismert művéről az 1931-ben felépült Nemzeti Sportuszodáról szóltak, de sem az előtte eltelt 34 évben, sem az utána következő negyedszázadban tervezett és alkotott műveiről nem, vagy csak ritkán esett szó. Ezzel az egyoldalúsággal, amelyet egyébként méltán rótt fel szűkebb pátriája is egyik napilapunk hasábjain, a méltatók és emlékezők kizárták annak a lehetőségét, hogy egy egységes képet alkothatnánk építőművészetéről, s művein keresztül az emberről.

Természetes, hogy ez az egyoldalúság nem csupán a közelmúlt építészeti irodalmának számlájára írandó, hisz személyével kapcsolatban az értékítéletek vonatkozásában a két világháború közötti építészeti kritika éppen úgy adós maradt, mint a már említett. Nem jelenti ez azonban azt, hogy személye, már a kezdetek kezdetekor, tehát a 19. és 20. század fordulójától kezdődően ne kapott volna teret, hisz a kutató számára hamar nyilvánvaló lesz, hogy egy igen aktív, sokat dolgozó tervezővel áll szemben, akinek neve a századelő neves építészeinek csoportja — nevezetesen Lechner, Lajta, Vágó testvérek, Alpár, Árkay — mellett szerepel, s legtöbbször előkelő helyen, a nagyobb tervpályázatokon.

Kitűnik azonban a pallérozott iskolázottság is, az Alpár és Lechner irodákban eltöltött esztendők kitörölhetetlen hatása, melyek közül, már Hajós témaválasztásából, vagy a megrendelők igényeiből eredően inkább az Alpár képviselte, történeti formaelemeket szabadon kezelő eklektika, mint a lechneri magyaros szecesszió hatott rá erősebben. De mint a későbbiekben látni fogjuk, hatottak rá olyan egyéni kezdeményezések is, amit Árkay Aladár művészete képviselt — nevezetesen, hogy a szecessziós formagazdaság mellett egyenrangú szerepet nyert a konstrukciós merészség.

Így Hajós Alfréd első munkái, melyek kivétel nélkül pályaművek, s egy induló művészpálya merész próbálkozásainak is tekinthetők, túlnyomó többségükben eklektikus épülettervek. Néhány kisebb pályaterve viszont Lechner hatását mutatja, mint például a *Művészet* c. folyóirat által meghirdetett „Kis családi ház" pályázatára beadott, dicséretet nyert terve 1903-ból.

A bíráló bizottság dicséri a homlokzat magyaros formáit, tetszetős előadásmódját, de alaprajzi tagoltsága ellen kifogásokat emel.

Nagyobb volumenű pályamű ugyancsak 1903-ból a Besztercebányai Iparkamara székházának terve, melyet Siklós Árpáddal közösen tervezett.

Az egyemeletes, főhomlokzatán öttengelyes épület visszafogott, szimmetrikusan elhelyezett ekletikus díszítőelemeivel, monumentális hatású, de alaprajzi elrendezése ellentmond a homlokzati kialakításnak.

1904-ben adnak be, ugyancsak Siklós Árpáddal közösen „Új Otthon" jeligés tervet a nagykanizsai főgimnázium és társház épületére, amely megvételt nyert. Ezen a munkájukon is a homlokzati kialakítás igényessége, aprólékos kidolgozása tűnik ki, a történeti stíluselemek gazdagabb felrakásával, de egyes részletei, mint például a homlokzati oromdísz és a gótizáló toronysisak „meseszerű" lépcsőfeljárója már anakronisztikusnak hatnak.

1904 áprilisában írt ki tervpályázati hirdetményt a Vallás és Közoktatásügyi Minisztérium a kolozsvári Tudományegyetem könyvtári épületére. A kiadott pályázat fő követelménye, mely szerint: „az épület úgy tervezendő, hogy az épülettel kifejezésre jusson az egyesített könyvtáraknak, az Egyetemi Könyvtárnak és az Erdélyi Országos Múzeum könyvtárának egységes közművelődési jellege, az épületnek különleges könyvtári rendeltetése. E végre az az emlékszerűség követelményei az épület főtagolásának arányaiban és komoly kifejlesztésében, továbbá a jellemző és nemes díszítésben keresendők".

Nos, úgy érezzük, hogy Hajós Alfréd és új társa, Villányi János készítette terv messzemenően a fentebb említett követelményeket tartotta szem előtt, hisz a beadott egyéb pályaművek között a legreprezentatívabb homlokzatkialakítást mutatják.

A főhomlokzatán 11 tengelyes épület középrizalitját jobbról és balról erősen kiugrasztott, hangsúlyos, asszíros toronyépítmények ékesítik, s megjelenésükben a Hauszmann—Alpár féle hasonló megoldások szerényebb, de tisztultabb elképzelése. A bíráló bizottság is ugyanezt a pozitívumot emelte ki, azt tudniillik, hogy az épület homlokzata „egyszerűségében monumentális".

1904-ből még egy pályaműve ismert, melyet ugyancsak Villányi Jánossal közösen készített, a Trencséni Állami Leányiskolához. A megvételre ajánlott pályamű, mind a homlokzat, mind az alaprajz megoldásában a századforduló hagyományos iskolatípusát követi, de már próbál szabadulni azoktól az eklektikus jellegzetességektől, amelyek korábban említett műveire oly jellemzőek voltak.

Az önálló irodát nyitó Hajós Alfréd és társa Villányi János, függetlenül attól, hogy a tervpályázatokon csupán megvételi vagy díjnyertes — de alaprajzi hiányosságaik miatt kivitelre sohasem javasolt — tervekkel szerepeltek, az é következő években is töretlen lelkes déssel próbálkoznak állami megbízat sok elnyerésére.

Bizonyítja ezt az 1905-ben, a Kultus minisztérium új székházára kiírt pály zaton nyert negyedik díjuk, az 1906- Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkez ténck áruházára, valamint a budape VI. kerületi Főgimnázium épületére l írt pályázaton szereplő megvételt nye tervük.

1909-ben azonban siker koronáz próbálkozásaikat, és elnyerik a Bors megyei Takarékpénztár miskolci ban épületére kiírt pályázatot.

Ugyanebben az évben, 1909-ben terv zik és kivitelezik a Református Konve budapesti székházát az Abonyi úton.

Mindkét épületnél, de különösen utóbbinál érzékelhető az eklektikus k töttségektől való szabadulás igén amely nemcsak a homlokzatok megol saiban, hanem a belső enteriőrök íz sesen dekoratív szecessziós díszítőe meiben is jelentkezett. Világosan m tatja azt az Abonyi úti Reformát Konvent épületének nagy ülésteri — s itt kell utalnunk egyben az Árk Aladár képviselte törekvések Hajós ál is megszívlelt alkalmazására —, ahol nagy falfelületeket megbontó abl nyílások, a merész áthidalások és b magasság a belső tér monumentalitá erősíti, ugyanakkor szerves egységet kot a falfelületeket díszítő dekora elemekkel.

1910- és 1911-ben két tervpályázat vettek részt, nevezetesen a Folyam Tengerhajózási Rt. új budapesti, va mint a szombathelyi Takarékpénz épületére kiírt pályázatokon — előbl megvételi, utóbbin második díjjal.

Első nagyobb igényű munkájuk vol debreceni Arany Bika Szálló átter zése és kivitelezése 1911—1912-b Korábban utaltunk már a megrende igények szükségszerű meglétére, ar lyek óhatatlanul megkötik a terve egyéniséget. Egy olyan típusú feladat mint a debreceni szálloda éppen ezt aspektust nem szabad figyelmen kí hagyni. Hogy a debreceni Arany B Szálló az utókor megítélésében ellen tes nézeteket váltott ki, az elsősorl abból adódott, hogy az épület bővíté vel, egy egységes, a 19. század ötve éveitől kialakult városképet bont meg az építész, sőt mi több, a mezőg dasági prosperitás révén a századf duló után mindjobban felvirágzó Deb cen egyik legexponáltabb középület vált.

Hajós és Villányi ezen épületé korabeli értékelő szakleírás nem is retes, így ma már eldönthetetlen, h

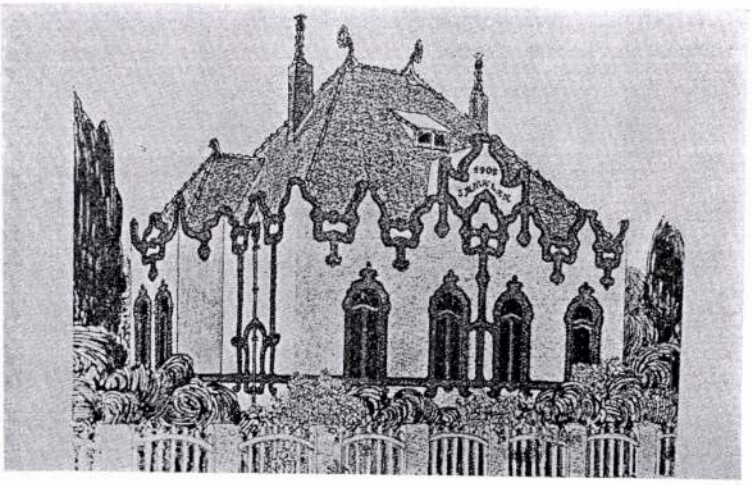

1

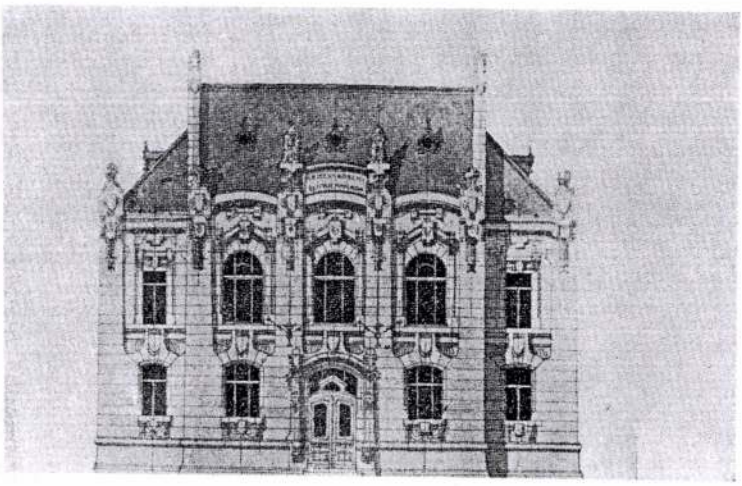

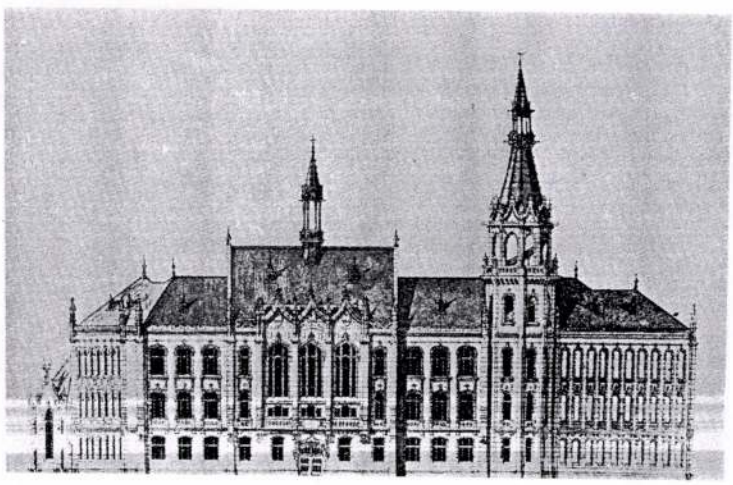

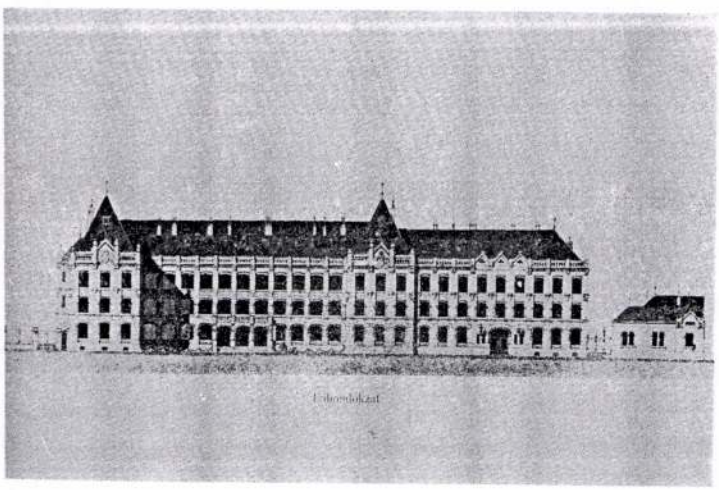

mi lehetett a kor véleménye az épületről. Jelentkeznek azonban az épület homlokzati kialakításában olyan faltagoló elemek, az ablakokat egymástól ritmikusan elválasztó függőleges síkok, amelyek kiemeltségükkel csökkentik a hosszan elnyúló homlokzat egyhangúságát, s kis túlzással egy „modernebb" alkotóelem „becsempészésének" tekinthetők.

Egy ilyen megbízatásnak a megrendelők által is méltányolt megvalósítása a szélesebb körű foglalkoztatás lehetőségét is magában rejtette, mondhatnánk, hogy Hajós és Villányi beértek azokra a feladatokra, amelyeket koruk tőlük megkívánt.

Így kapnak megbízást a pozsonyi gimnázium épületére, a Magyar Mezőgazdák Szövetségének budapesti székházának, továbbá a szegedi Gyógypedagógiai Intézet megépítésére.

Mint olimpiai bajnok, aktív sportember, igen korán kezdett sportlétesítmények tervezésével foglalkozni. 1913-ból ismert egy stadionterve, amely 50 000 személy befogadására lett volna alkalmas. A háború kitörése miatt ez a terve nem valósulhatott meg, de a későbbiekben is fontos feladatnak tekintette a sportépítészetet.

Hiteles dokumentumok maradtak fenn Hajós Alfréd és Villányi János Tanácsköztársaság alatti tevékenységéről is. Mint a Testnevelési Ügyek Direktóriumának tagja fejtett ki hasznos munkát, cikkeket közöl, de mint építész is igyekezett közreműködni, s elsősorban sportlétesítmények tervezésével foglalkozott. A Magyar Testnevelési és Sportmúzeum gyűjteményében fellelhető dokumentumok alapján körvonalazható ezidőbeli tervezői tevékenysége — természetes azonban, hogy ezek mindegyike terv maradt csupán.

Így 1919. május 20-án adtak be tervet a Kerepesi úti Tattersaal pályának sporttelepekké, valamint az Erzsébet királynő úti és Amerikai úti ügetőpályáknak sportpályákká történő átalakítására.

Stadiont és uszodát tervez a Margitszigetre, írásaiban megindokolja a helyválasztás ésszerűségét, mind az egészséges környezet, mind a közlekedés szempontjából.

1919-ből való stadionterve a klaszszikus ideálok felé való visszatekintést mutat, ami annyiban indokolt, hogy a sportépítészetnek közvetlen megelőző hagyományai nem voltak. Hajós saját művének aláírásakor külön kiemeli annak „római stílű" főhomlokzatát.

Úgy tűnik, hogy Hajós Alfrédot éppen a Tanácsköztársaság ideje alatt vállalt feladatai irányították igazán a sportlétesítmények tervezése felé, s talán

1. Családi ház terve, 1903
2. Besztercebánya, Kereskedelmi Kamara székházának terve, 1903
3. Hajós A.—Siklós Á.: Nagykanizsa, főgimnázium és társasház terve, 1904
4. Hajós A —Villányi J.: Trencsén, leányiskola és internátus terve, 1904

1. Plan d'une maison familiale, 1903
2. Plan du siège de la Chambre de Commerce, Besztercebánya, 1903
3. Lycée principal et immeuble collectif, Nagykanizsa, plan de A. Hajós et Á. Siklós, 1904
4. A Hajós et J. Villányi: Ecole de filles et pensionnat, Trencsén, plan, 1904

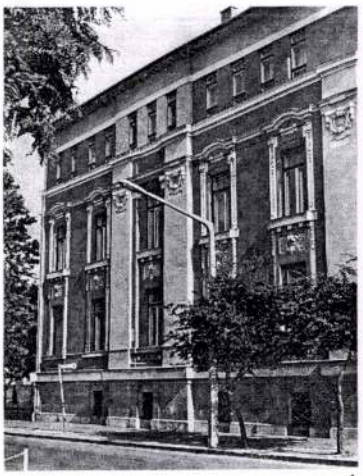

1

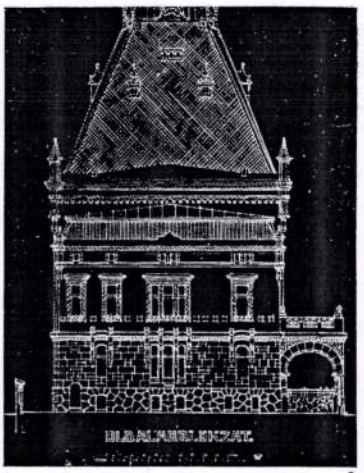

2

3

nosztalgikus visszatekintés volt részéről egykori sportsikereire.

Az 1920-as évek elején tervezte az Újpesti Torna Egylet labdarúgó stadionját, majd 1924-ben a párizsi olimpia szellemi versenyén „Ideális Stadion" tervével első díjat nyert.

Nem hallgatható el itt ezen írásban sem, hogy az I. világháború után egész Európában a sportlétesítmények tervezése egy igen fejlődő ágává vált az építészetnek. Különösen Angliában, Francia- és Németországban, de a szomszédos Ausztriában is sorra épültek a korszerűbbnél korszerűbb stadionok, uszodák, s mint építőanyag itt is elsőrangú szerepet kapott a vasbeton. Elég ha csak a francia Luis Bonnier párizsi uszodáját (1927), vagy a bécsi mérnöki hivatal tervezte Amalienbadot (1928), és az E. Lesser—L. Stelten tervezte berlini vasbetonszerkezetű úszócsarnokokra gondolunk.

Feltételezhető, sőt bizonyos, hogy Hajós Alfréd, már érdeklődési köre miatt is, az említett eredmények figyelője, azok hasznosítója kellett, hogy legyen. Mindezeknek az eredményeknek és stúdiumoknak kiteljesedését igazolja a Margitszigeten 1931-ben megépült Nemzeti Sportuszodája, amelyet több hasonló rendeltetésű műve követett.

Többek között ő tervezte a győri uszodát, a kiszolgáló épületegyüttessel, a volt szabadság-hegyi strandot, továbbá a pünkösdfürdői strandot.

Nem lehet feladatunk mindezen épületek részletes, vagy akár tömör értékelése, hisz előttünk már többen, sőt maga Hajós Alfréd is kimerítően írtak róluk, csupán azt kell itt megjegyeznünk, hogy Hajós ezekkel az alkotásaival csatlakozott a modern építészeti irányzathoz. Az építészet e területén elért sikerei tették lehetővé számára az elméleti oldalról való elmélyülést is; hazai és külföldi szaklapokban jelennek meg írásai az uszoda- és strandépítészetről. Előadások sorozatát tartja Budapesten és vidéken, majd 1933-ban meghívják Párizsba az építészeti kiállításra, amelyet az L'architecture d'Aujourd'hui c. folyóirat rendezett, ahol a margitszigeti uszodával szerepelt.

Mindezek mellett 1931-ben Ritter Mórral közösen adnak be „Szent Margit" jeligés pályatervet az akkor kiírt Árpád-híd pályázatára, amelyet a főváros megvétellel díjazott.

1932-ben épült fel ízlésesen modern ötszintes bérháza az Attila úton, melynek sajátos törvonalú homlokzata és sarokerkélyes kiképzése a 30-as évek modern bérházaival egyenértékű.

A magyar építészek legjobbjaival együtt tervez házat a pasaréti kislakásos

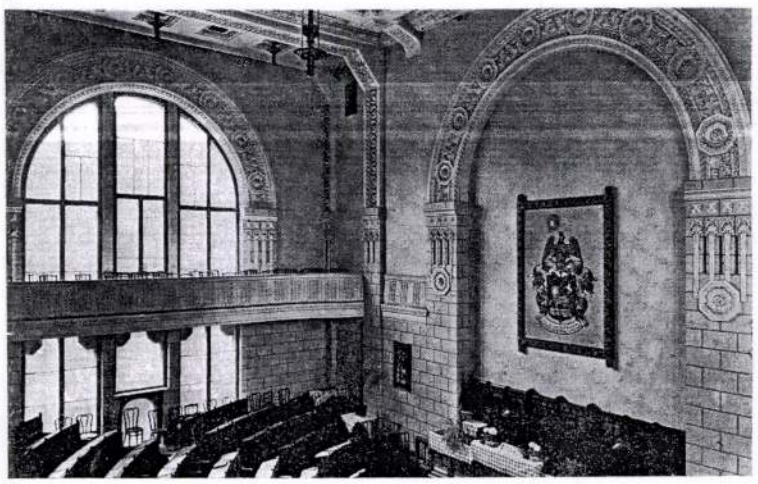

4

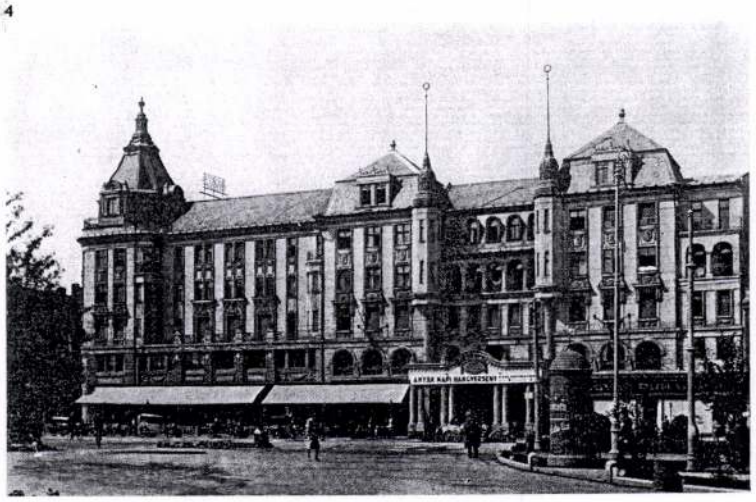

5

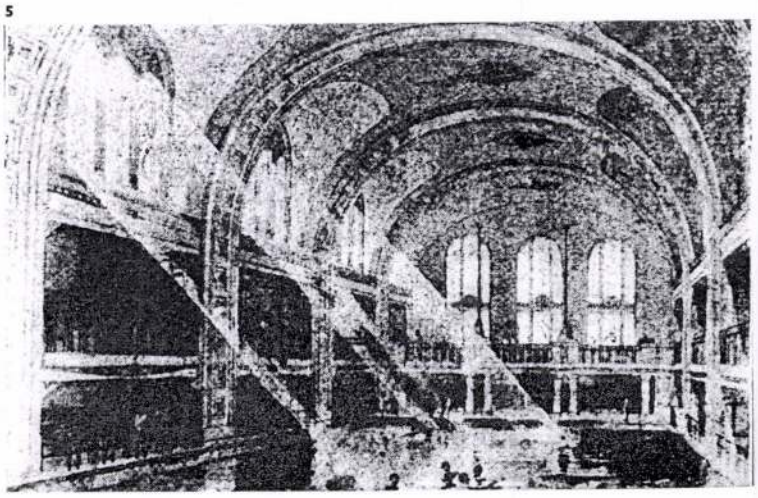

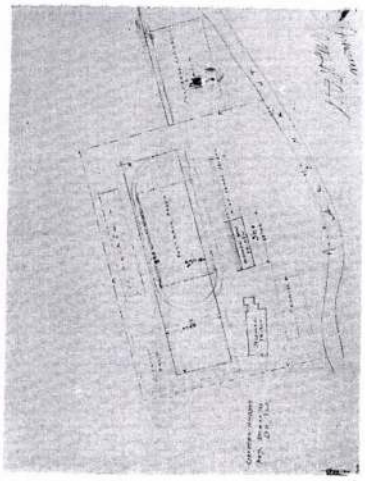

8

SPORTKÉPEK

A SPORT MINDEN ÁGÁVAL FOGLALKOZÓ KÉPES FOLYÓIRAT

A MARGITSZIGETI STADION.

7

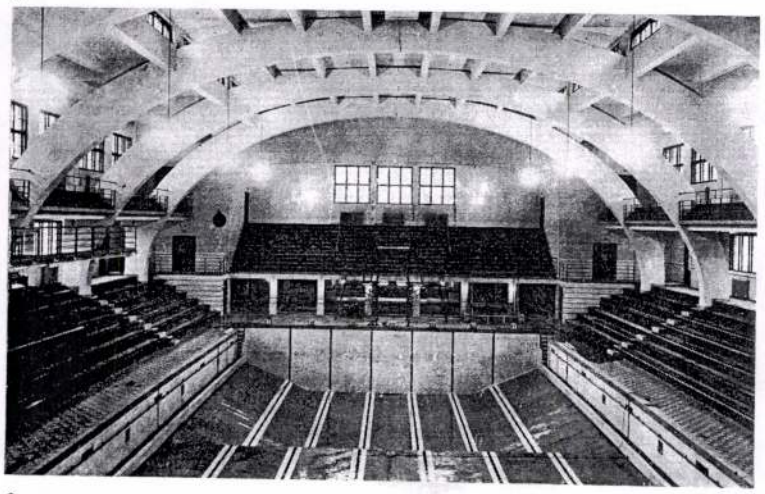

9

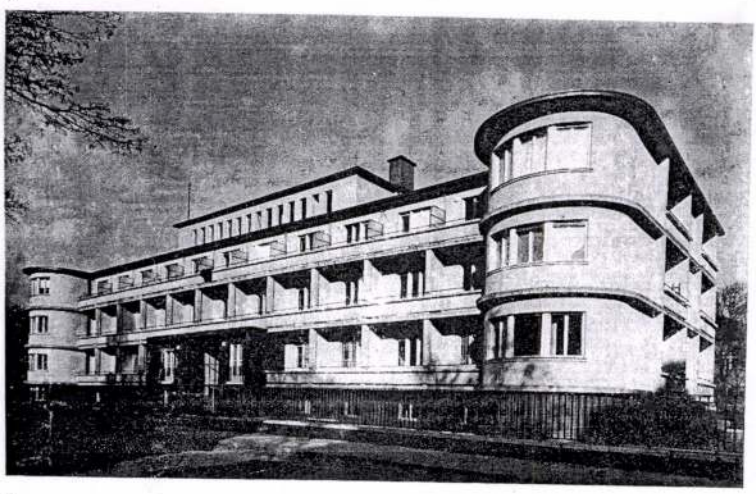

0

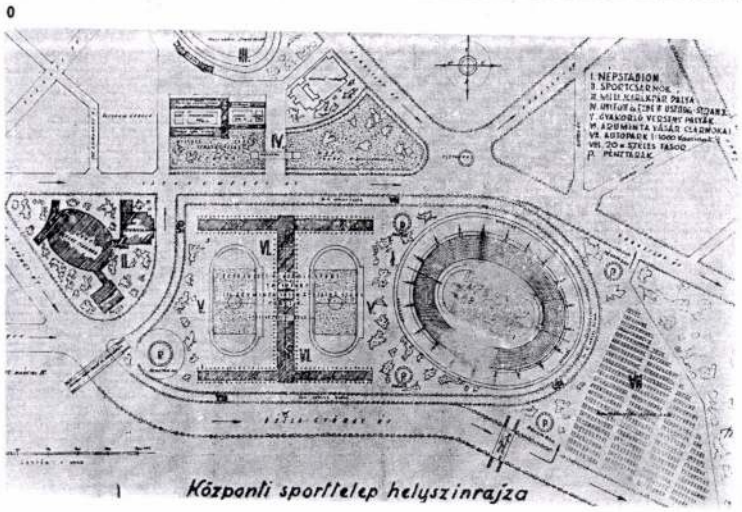

Központi sporttelep helyszinrajza

telepre 1933-ban, s épülete összehasonlítva egyéb más oda tervezettel, ha nem is az első-, de mindenképpen a másodvonal felső szintjére helyezhető.

Több szempontból új ötletnek kell elkönyvelnünk az 1930-as évek közepén tervezett és 1938-ban a Délibáb és Munkácsy utca sarkán felépült „Boarding House" (szálloda bérház) épületét.

Az épület külső képét, egyszerű tiszta formák és nemes anyagok alkalmazásával kívánta elérni. A homlokzatok egységes karaktere, a kis méretektől függetlenül is nagyvonalú kialakítást eredményezett, amelyet a középen elhelyezett főbejárat hangsúlyossága biztosít.

Megemlítendő még a Nemzeti Sportcsarnok pályázatán való részvétele 1938-ban, ahol tervét megvétellel díjazták.

A II. világháború évei — mint minden más építésznél — Hajós Alfréd számára is a tervezés megakadását jelenti.

A Felszabadulás után 1948-ig, mint magántervező dolgozott. 1946-ban Weichinger Károllyal tervezi a hajdúszoboszlói gyógyfürdő épületeit, majd tervet készít egy nagyméretű sportkombináthoz, benne egy hatalmas méretű stadionnal.

Politikai változások miatt „magántervezői irodájának nem volt jövője, s így hetvenéves korában kellett állást keresnie". Először a Magasépítési Igazgatóság tanácsadójaként tevékenykedett 1948—1950 között. Az ostrom után több budapesti középület helyreállítását vezette, s a sors iróniájaként megemlítendő, hogy olyan épületek helyreállításánál működött közre — Vajdahunyadvár, Tőzsdepalota —, amelyek éppen akkor kerültek rajzlapokra, amikor ő, mint fiatal építész Alpár Ignác irodájában elkezdte pályáját.

1950-től a MEZŐTERV-ben kapott tervezői állást, de jelentékeny művet a területen nem hagyott hátra. 1949-ben 50 éves tervezői pályafutását Műegyetemi aranydiplomával jutalmazták.

Mint megbízott tervező készíti a mátészalkai népfürdő épületeit 1953-ban, majd utolsó műveként a kelenföldi erőmű művelődési otthonát 1955-ben.

Munkás élete, s hosszú pályája során, nem tartozott egyetlen építészeti csoportosuláshoz sem, de állandóan felszínen mozgó, az építészeti stílusváltozásokra korán reagáló típus volt. Nem volt elsőrangú, az élvonalba tartozó építész; az ún. második vonal nagyon tehetséges képviselője volt, akinek művészetét a 20. századi magyar építészet szerves részeként kell számon tartanunk.

Pusztai László

Fényképek: *Hász András*

1. Hajós A.—Villányi J.: Miskolc, Borsod megyei Bank, 1909 (újabb kori átalakítással)
2. Hajós A.—Villányi J.: Budapest, a ref. konvent székházának terve, 1908
3. A ref. konvent tanácsterme, 1909
4. Hajós A.—Villányi J.: Debrecen, Arany Bika Szálló, 1912
5. Fedett uszoda terve, 1919
6. A budapesti Tattersaal sporttelepekké való átalakításának terve, 1919
7. Hajós Alfréd cikke és stadion terve a Margitszigetre, 1919
8. A margitszigeti sportuszoda, belső, 1930
9. Budapest, Munkácsy utca sarok, szálloda-bérház, 1938
10. Sportkombinát és nemzeti stadion terve, 1947

1. A. Hajós et J. Villányi: Banque du Comitat de Borsod, 1909 (transformation moderne)
2. A. Hajós et J. Villányi: Plan du siège du Convent Calviniste, 1908
3. Salle du conseil du Convent Calviniste, 1909
4. A. Hajós—J. Villányi: Hôtel „Arany Bika", Debrecen, 1912
5. Plan d'une piscine couverte, 1919
6. Plan de la transformation de l'académie d'équitation Tattersaal (Budapest) en établissements sportifs, 1919
7. Article et plan du stade de l'Ile Marguerite, oeuvre de Alfréd Hajós, 1919
8. Intérieur de la piscine sportive, Ile Marguerite, 1930
9. Coin de la rue Munkácsy, Budapest: boarding-house, 1938
10. Plan du palais de sport et du stade national, 1947

HAJÓS Alfréd

Mémoire

1978/5

HAJÓS Alfréd; 1905-ig *Guttmann* Arnold, *Bp., 1878. febr. 1., †Bp., 1955. nov. 12.: építészmérnök, úszó, labdarúgó. ~ Henrik úszó bátyja. – Borsod vm.-i takarékpénztár miskolci székháza tervpályázat I. díja (1909), Bp.-i, XIV. ker. M. Ref. Egyház székháza tervpályázat I. díja (1909). – 1899-ben a bp.-i

műegy.-en építészmérnöki oklevelet szerzett. 1899-től *Alpár* Ignác, majd *Lechner* Ödön építészeti irodájában alkalmazott mérnök, 1904-től Villányi Jánossal közösen önálló építészeti irodát tartott fenn. 1945 után Bp.-en vezette a Vajdahunyadvár, a Tőzsdepalota, valamint több más középület helyreállítási munkálatait. A pályája kezdetén tervezett épületei Lechner hatását mutatják. – 1894–96-ban a MUE úszója, 1896–98-ban atlétája, rövidtávfutója, 1898–1904-ben a BTC labdarúgója. 1905–06-ban az MLSZ választott szöv. kapitánya. – Úszóként az első m. olimpiai bajnok (1896: 100 m gyors, 1200 m gyors), nem hivatalos Európa-bajnok (1895, 1896: 100 m gyors), örökös bajnok. Labdarúgóként az első m. labdarúgócsapat tagja (1897), az első m. bajnokcsapat tagja (1901, 1902), az első m. labdarúgó-vál. tagja (1902). Építészmérnökként olimpiai 2. (1924: műv. versenyek, építészet, Lauber Dezsővel). 1903–08-ban a *Pesti Napló* munkatársa, rovatvezetője. A *Sportvilág* szerk. (1904–06). – **F. m.:** *épületek:* Ref. Egyház székháza (1909, Bp. XIV. Abonyi u. 21.); Borsodm.-i takarékpénztár épülete (1909–10, Miskolc); Vakok Int. (1909–14, Kolozsvár); Arany Bika Szálló (1910–11, Debrecen); R. k. gimn. (1910–11, Lőcse); M. Általános Hitelbank fiókint. (1911, Szabadka); M. Mezőgazdák székháza (1911, Bp. V. ker.); Vakokat Gyámolító Orsz. Egyes. székháza (1912, Bp. XIV. ker.), Megyeri úti Stadion (1923 k., Újpest); fedett uszoda (1929–31, Bp., ma: H. A. Sportuszoda); Versenyuszoda (Győr, 1933); szállodabérház (1938, Bp., Délibáb–Munkácsy u. sarka); Gyógyfürdő. Weichinger Károllyal (1946, Hajdúszoboszló); – *könyve:* Így lettem olimpiai bajnok! (Bp., 1956). – **Irod.:** Pusztai László: Száz éve született H. A. (M. Építőműv., 1978); Gerle János–Kovács Attila–Makovecz Imre: A századforduló magyar építészete (Bp., 1990); Bakó Jenő: Halmayt elfelejtették, H.-t nem (Népszava, 1995. 150. sz.); Zeidler Miklós: A Nemzeti Stadiontól a Népstadionig (Tan. Bp. múltjából, 1997); A. Hargrave: 100 éve született H. A. (Új M. Építőműv., 1998); Bodnár Tamás: Az első arany (Belvedere Meridionale [Szeged], 1999).

HAJÓS Edit, *Bp., 1889, †Richmond (Nagy-Britannia), 1975. febr. 14.: orvos, lapszerkesztő, műfordító. *Balázs* Béla felesége (1912, utóbb elváltak). – 1908-ban Bp.-en kezdte orvosi tanulmányait, majd Berlinben, Montpellier-ben, Párizsban és Bernben folytatta. Az I. vh. kitörésekor, 1914-ben hazatért, 1914-ben a bp.-i egy.-en orvosi oklevelet szerzett. Az I. vh.-ban mint katonaorvos szolgált. 1919. jan.-ban egy vöröskeresztes delegációval Moszkvába utazott, azután Péterváron a Komintern angol nyelvű lapja szerk., s belépett a bolsevik pártba. 1920-ban Moszkvába, majd futárként Bécsbe ment. 1923-ig Bécsben tartókodott, azután rövid ideig Olaszo.-ban, 1924-től Berlinben élt, ahol egy ideig a szovjet kereskedelmi kirendeltség alkalmazottja volt. A nemzetiszocialista rendszer hatalomra jutása után, 1933-ban Párizsba menekült, ahonnan utóbb Nagy-Britanniába költözött. 1939-ig az angol KP külső munkatársa, 1939-től elsősorban orosz nyelvből ford. 1946-ban látogatást tett Magyaro.-on. 1949-ben másodszor is hazalátogatott, ekkor koholt vádak alapján letartóztatták, s börtönbe zárták. Amikor 1956. nov.-ben szabadon engedték, visszatért Nagy-Britanniába. Ezután haláláig műfordítással foglalkozott. *Álneve:* Edith Bone. – **F. m.:** Seven Years Solitary (életrajz; London, 1957).

HAJÓS Alfréd

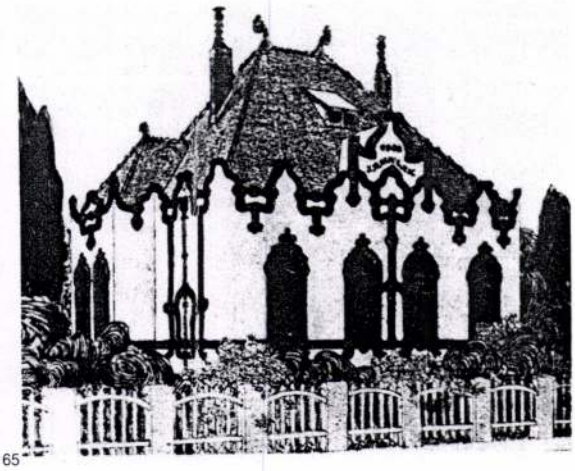

165

Hajós Alfréd
Budapest, 1878. II. 1. — Budapest, 1955. XI. 12.

Oklevél: 1899 Budapesti Műegyetem. Alpár Ignácnál a Mezőgazdasági Múzeum tervein, majd Lechner Ödön részére dolgozott. 1904-ben Villányi János társként irodájába vette. Igen sok pályázaton vettek részt sikerrel, ennek eredményeként országszerte sok, különféle stílusú és funkciójú épületet terveztek. Hajós az I. világháború után önállóan dolgozott, elsősorban sportlétesítményeket tervezett nemzetközileg elismert szakemberként. A II. világháború után többek között Alpár Ignác épületeinek helyreállítási munkáit vezette. Legelőször sportemberként szerzett magának hírnevet, mint az 1896-os olimpia kétszeres úszóbajnoka. 1902-ben abbahagyta az aktív versenyzést, a magyar labdarúgás területén játszott úttörő szerepet, az első magyar futballválogatott középcsatára, majd egy ideig szövetségi kapitány volt.

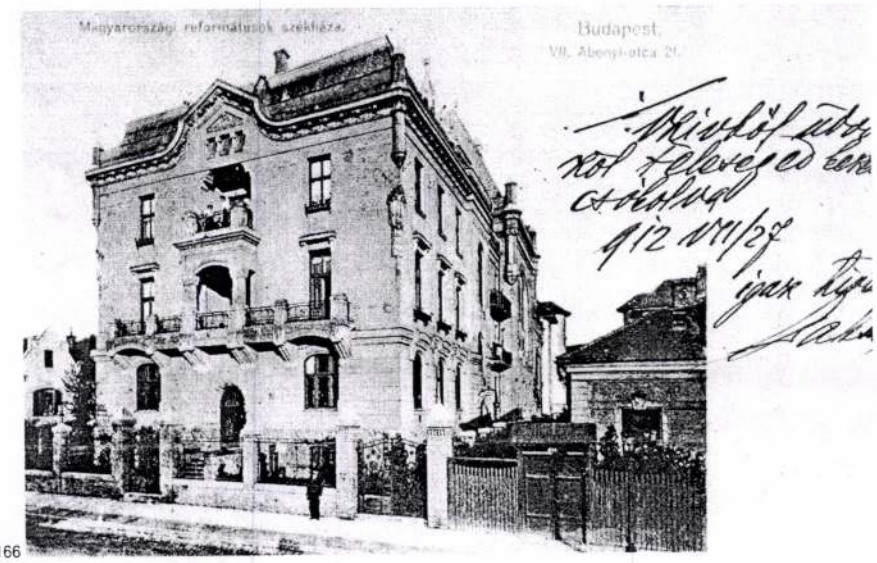

166

Kis családi ház. A Művészet című folyóirat pályázata, dicséret. MP 1903/7
Nagykanizsa Főgimnázium és rendház. Pályázat, megvétel. MP 1904/2 (Siklós Árpáddal)

Hajós Alfréd és Villányi János közös munkái:

Budapest Kultuszminisztérium palotája. Pályázat IV. díj. MP 1905/7
Budapest VI. kerületi főgimnázium. Pályázat. MP 1906/2
Vác Vakok Intézete
Budapest XIV., Abonyi utca 21. Magyar református egyház székháza. Pályázat I. díj MÉ 1907/10 és kivitel 1909
Lőcse Főgimnázium. Terv 1908. OL
Debrecen Vörös Hadsereg útja. Arany Bika-szálló 1910
Szombathely Magyar Általános Hitelbank 1911
Budapest V., Alkotmány utca 29. Magyar Mezőgazdák szövetkezetének székháza 1911
Budapest XIV., Május 1. út 7. Vakokat Gyámolító Országos Egyesület székháza 1912. [Átalakítva.]
Budapest Margit-sziget. Nemzeti Stadion terve 1913
Kolozsvár Vakok Intézete. Terv 1914

167

168

Irodalom:
Hargrave [Hajós], Andrew: Az ember az adatok mögött. Magyar nemzet 1978. III. 24.
Pusztai László: Hajós Alfréd. MÉ 1978/5

Hajós Alfréd (mgt)

165 Kis családi ház pályázat (MP 1903/7)
166 Budapest XIV., Abonyi u. 21. Magyar református egyház székháza — Villányi Jánossal (Köves)
167 A reformátusok székházának díszterme (Köves)
168 Debrecen Arany Bika-szálló, Villányi Jánossal (Gyökér)

HAJÓS Alfréd

HAJÓS ALFRÉD, épitész

Szombathelyen a szőad elején megépült a Vakok Intézete. Tervezők:Hajós Alfréd és Villányi Armin épitészek voltak. Ekkor már megindult azon közintézmény-épitkezések s sora,amelyeket parkszerü zöld területek vettek körül.
324.old

HERCZENAST JÁNOS: Szombathely város zöldterületei és zöldövezeti terve 321.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

Hajós és Villányi, építészek M.D.K.

terve megvételt nyert a kolozsvári könyvtár-pályázaton.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1904. XXV. évf.

aug. 3. sz. 3. old.

MDK

Hajós és Villányi

A Borsodm. Takp. Rt. miskolci palotájának tervpályázatán dijat és a kivitellel való megbizást nyertek.

Magyar Épitőmüvészet 1909. 4. sz. 39.l.

M.D,K.

Hajós Alfréd, építés

és Villányi János ter-
vezik a kolozsvári Vasar
intézetét.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1914. XXXV. évf.

jul. 1. sz. 12. old.

Hajós Alfréd, építész M.D.K.

tervei szerint fő-
gimnázium épül
Lőcsén

Vállalkozók Lapja, Bp. 1911. XXXII. évf.
jun. 21. sz. 11. old.

1) Hajós Alfréd
építész

/1878-1955/

Művei: Margitsujeti Sportuszoda /1929-31/, újpesti /1924/, miskolci, pápai, kaposvári, balassagyarmati sporttelepek, győri,

Radó: Magyar építészettőrt. 534.

Műszaki kiadó 1971.

2) Hajós Alfréd
építész

újpesti, pünkösdfürdő, strandfürdő
ill. sportuszoda.
Első olimpiai bajnokunk. Ő kezdeményezte a Népstadion építését is.
Radó: Magyar építésztörl. 334.
Műszaki kiadó 1971.

MDK

Hajós Alfréd

a hajduszoboszlói gyógyfürdő tervét a város megb. elkészitették

Magyar Nemzet 1946. máj. 8. 3.l.

MDK

Hajós Alfréd

A debreceni keresk. és ipark. bérházépülettel kapcsolatos székházép. tervpályázata. Magyar Építőművészet 1911. Jul. 3-5.l. képek és alaprajz.

MDK

Hajós és Villányi épitészek

M.Kir.Folyam és Tengerhajózási rt. székházának terve

megvételre ajánlva

Tervpályázat eredménye. Épitő Ipar. 17.sz.
1910. ápr. 23 24. 183 l.

+1955
kov. 12

BP.

HAJÓS 1. *Alfréd*, építész, * Budapest 1878. Műegyetemi tanulmányai után Alpár Ignác s utóbb Lechner Ödön irodájában dolgozott. Ezután önállósította magát s egy ideig Villányi János építésszel közös irodája volt a fővárosban. Nagyobbszabású munkái: Debrecenben az Arany bika-szálló, színház, vigadó, mozi és fürdő, Pozsonyban a Mária Terézia-stílusú felsőbb leányiskola, Lőcsén a felsőmagyarországi renaissance stílusban épített főgimnázium, Budapesten a református egyház székháza, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének palotája, Miskolcon, Szombathelyen, Szabadkán bankpaloták, Szegeden, Kolozsvárott, Szombathelyen, Vácott stb. gyógypedagógiai intézetek. Főműve a Magyar Stadion tervezete, melyet még a világháború előtt készített, s amely a modern követelményeknek megfelelő, újszerű beosztásával, klasszikus homlokzatával s merész konstruktív megoldásával a világ egyik legnagyobb és legtökéletesebb stadionjának készült. A stadiont a budapesti Margitszigetre tervezte, de a háború miatt a terv nem valósult meg. H. tervezte az újpesti amfiteátrális kiképzésű harmincezer nézőre berendezett modern sporttelepet is, mely csupán klasszikus külső kiképzésben tér el a Magyar Stadion tervezetétől. H. stadion-terve az 1924. évi párizsi szellemi olimpiászon első díjat nyert. A bpesti fedett uszoda tervpályázatán 1929. az első és harmadik díjat H. nyerte, s ennek alapján a művet a Margitszigeten kivitelezte is.

Lo-G. I. 4361

Buda-Pest:

~~Buda~~ ~~[illegible]~~ Az 168

~~Ez a lap~~

fölelap a melyeket a
ben emeltek. Fölü
Körönddel (C-B-C
Balról a kereszte
ket. Az elősérben
melyekkel a vár at pus
felül balra: Planche
Rézme
rézlapnak 25.-

Marsigli: L'
et sa dé

1945 Merőgard Mur. bakreáll

1946 Hajduszoboszlói szőgyfürdő (Weichingerrel) vára sbírása

M. Glimpiai Bír Fogja

1948 Magasépítési Igazgatóság műsz. tanácsadója

1949 műszet. arcydiploma

1950-es évek: Merőterv terv építés

merőgard szárak, üzemek, kultúrházak

bérházak, villák

Cikkek Tisf, sőb

[illegible]

M. Glimpiai Társ elnöke, Alpár Igu. Társ. végrakapta birtog labdarugó szőr [illegible]

Hajdúné Rasovszky

Anna

V. Katona József u.

9-11.

MKSz 1947

Hajós MDK

épitész Alkotmány u. 991.hrsz.

Uj épitkezésre nyert engedélyt.
Épitő Ipar 1911. jul.23.

Rát Stv

Hajdu Géza *(szovátai)*, kuriai birói cimmel és jelleggel felruházott ny. törvényszéki elnök. Született Felsőbaka községben, 1858-ban. Középiskoláit Selmecbányán és Nagyszebenben, jogi tanulmányait a pozsonyi jogakadémián és a budapesti tudományegyetemen végezte. Utóbbin tett jogtudományi államvizsgát. Működését 1880-ban Ipolyságon mint joggyakornok kezdte meg, majd közigazgatási pályára lépett és rövidesen Hont vármegye tb. főjegyzőjévé nevezték ki. Mint ilyen 1882-ig a főispán személyi titkáraként működött. Később igazságügyi szolgálatba lépett és Nyitrán mint törvényszéki jegyző nyert beosztást. 1886-ban letette a birói vizsgát és a szenici járásbirósághoz került albirónak. 1890-ben a szakolcai járásbiróság vezetését vette át, 1893-ban pedig a vágujhelyi járásbiróság élére állitották. 1897-ben ugyanezen minőségben helyezték Zsolnára. Ebben az időben kapta meg az itélőtáblai birói cimet és jelleget is. 1899-ben a trencséni törvényszék elnökévé nevezték ki. 1912-ben a kuriai birói cimmel és jelleggel ruházták fel. A trencséni törvényszéknek utolsó magyar elnöke volt és állását a cseh megszállás miatt kellett elhagynia. A megszállók Brünnbe hurcolták és hazafias magatartása miatt szabadságvesztésre itélték. De miután rövid idő mulva szabadlábra került, Budapestre jött és az itteni kir. törvényszéken mint tanácselnök kapott beosztást. 1926-ban nyugalomba vonult. A Magyar Birák és Ügyészek Egyesülete trencséni csoportjának elnöki székét töltötte be és vezetőszerepet vitt Trencsén társadalmi életében. 1932 január 27-én meghalt. Temetésén, január 30-án Vaszkó Endre, a Tesz szövetségének elnöke, megható beszédben emlékezett meg a megboldogult hivatali és egyéb érdemeiről.

Hajdu Mihály vitéz, a Csongrád-Sövényházi Ármentesitő Társulat igazgató-főmérnöke. Született Csongrádon, 1890-ben. Középiskoláit a szegedi állami főgimnáziumban végezte, majd Budapesten a József kir. müegyetemen mérnöki oklevelet szerzett. 1914-ben bevonult önkéntesi évének leszolgálására. A háboru kitörésekor azonnal az orosz frontra került, ahol a XVII. hadosztály kötelékében harcolt, később az olasz frontra került a 7. hadtesthez, ahol résztvett a karintiai harcokban, a doberdói ütközetekben és a vitézségi érmet, ezüst és bronz Signum Laudist, Károly-csapatkeresztet és a sebesülési érmet egy pánttal. A háboru befejezése után egy ideig magánmérnöki müködést fejtett ki, majd 1919 szeptemberében lépett mint társulati mérnök a folyamszabályozási hatóság szolgálatába. 1928 óta igazgató-főmérnöke a Csongrád-Sövényházai Ármentesitő Társulatnak. Megyebizottsági tag, a vármegyei kisgyülés és a városi képviselőtestület tagja, a Mérnöki Kamara tagja.

Hajós Alfréd, müépitész. 1878-ban született. Budapesten. Középiskoláinak elvégzése után a kir. József Müegyetemen folytatta tanulmányait és 1900-ban épitészmérnöki oklevelet nyert. Már fiatal korában a sport, de különösen az uszás terén ért el jelentős sikereket. 1895-ben Magyarország gyorsuszóbajnoka, ugyanezen évben Európa gyorsuszóbajnoka lett, az 1896-ban rendezett első modern olimpiászon (Athénben) pedig két világbajnokságot nyert, a 100 és 1200 méteres távokon. Ugyancsak 1896-ban ismét megnyerte Európa gyorsuszóbajnokságát, továbbá Magyarország, Ausztria és Németország bajnokságát. 1897-ben a BTC kebelében Iszer Károly és az ő kezdeményezésére egynéhány lelkes sportbarátjával megalakitották az első magyar labdarugó csapatot, amelynek tagjaként szerepelt 1900-ban és 1901-ben a bajnokságban győztes csapatban. A magyar nemzeti válogatott futballcsapatnak két izben volt tagja és kapitánya. Müépitési tevékenységének kiemelkedő eredményei: A lőcsei kir. kath. főgimnázium, a pozsonyi felsőbb leányiskola, a debreceni Bika-szálló, szinház és vigadó. A Magyar Általános Hitelbank miskolci, szabadkai és szombathelyi bankpalotáinak épitése, a Mezőgazdák Szövetkezete központi székháza, a Magyar Reformátusok Konventjének Abonyi-utcai székháza, számos iskola, bérház és egyéb épitkezések tervezése. A háboru utáni években különösen sportépitkezésekben fejtett ki nagyarányu tevékenységet. Megtervezte a Császárfürdő versenyuszodáját, a miskolci, szegedi, győri, kisvárdai és bártfai versenyuszodákat és strandfürdőt, az első modern sportpályát: az ujpesti stadiont, a millenárispálya kerékpár stadionját, a miskolci, pápai, szegedi, kaposvári és MÁV sporttelepeket. Legujabb és egyik leghatalmasabb alkotása a margitszigeti fedett versenyuszoda, amely jellegénél fogva nemcsak Európában, hanem az egész világon példa nélkül áll. Nyilvános pályázatokon számos dijat nyert. Egy ideális versenyuszoda tervének pályázatával megnyerte a Magyar Mérnök- és Épi-

†1955 kov. 12

tészegylet aranyérmes nagydiját, az 1924-ben rendezett első szellemi olimpiászon stadion terveivel első díjat nyert. A margitszigeti fedettuszoda felavatási ünnepélyén a Kormányzó kormányfőtanácsossá nevezte ki.

Hajós Mihály, volt szkfőv. elemi iskolai c. igazgató. Született a bács-bodrogmegyei Csantavér községben, 1869-ben. Atyja: néhai Ferenc. Középiskoláit Budapesten végezte, ezután a tanitóképző intézetben tanitói oklevelet nyert. Pedagógiai működését a székesfőváros Krisztina-köruti elemi iskolájában kezdte meg, majd az Attila-utcai, Mozdony-u., Márvány-u., Gál-utcai iskolákban tanitott és végül a Szentendrei-uti elemi iskolához került. A tanoncképző iskolákban szintén eredményes tevékenységet fejtett ki. Nagy sikert ért el a felnőtt analfabéták oktatása terén. Titkára volt a Magyar Országos Néptanitók Egyesületének. A Néptanitók Országos Közlönyének szerkesztője, a Magyar Néptanitók Lapjának pedig hosszu éveken át felelős szerkesztője volt. Pedagógiai munkásságával előkelő helyet szerzett a tanitói társadalomban. Értékes munkásságának elismeréséül több alkalommal részesült kitüntetésben. Számos szakcikke és értekezése jelent meg különböző pedagógiai lapokban. A Tanitók Egyesületének tisztikarában, mint titkár foglalt helyet. Több társadalmi és kulturális egyesületben vezetőszerepet játszott. Az országos politikában is résztvett, a csillaghegyi ÉME. csoportjának egyik alapitója; az Egységespárt ügyvezető elnöki állását töltötte be Csillaghegyen, a békásmegyeri fasiszta szervezet megalapitásában is résztvett. Fiai: Hajós Gyula, szolgálaton-kivüli százados, Hajós László rendőrfelügyelő, Hajós Sándor müszaki vállalkozó. A háboru alatt mindhárman a harctéren teljesitettek szolgálatot és vitéz magatartásukért számos kitüntetésben részesültek.

Hajós Samu, szöv. alelnök. Született Tiszatarpán, 1865-ben. Középiskoláit Egerben végezte, majd bor- és sörnagykereskedést nyitott Balmazujvárosban. Később másfél évig a debreceni Korzó-kávéházat vezette. 1894-ben Budapestre jött, ahol palackozott bor nagybani adásvételével foglalkozott. 1910-ben megvette a Kossuth-kávéházat Szegeden. 1911-ben Kassára költözött, ahol az Otthon-kávéház és szálloda tulajdonosa volt 1920-ig, amikor a csehek családjával együtt kiutasitották. Tizenkét évig, hat cikluson át elnöke volt a kassai Szállodások, Vendéglősök és Kávések Ipartestületének. Nagy-Magyarországra jött és 1922-ig tiszakeszii birtokán (Borsod m.) gazdálkodott. 1922-ben megvette a Központi Szálloda kávéházát és azóta azt vezeti, a mult év óta fiával, H. Zsigmonddal társulva. A budapesti Kávésipartestület elöljáróságának tiz éve tagja, az Országos Kávés Szövetség alelnöke.

Haypál Béla, ref. lelkész, a II. kerületi Ref. Egyházközség vezető lelkésze. Született Budapesten, 1899-ben. Középiskoláinak elvégzése után a Budapesti Theológiai Főiskolára került, s tanulmányainak befejezése után, előbb a Budapest Fasori, majd a Cálvin-téri egyházközségnél működött. 1922-ben a somogymegyei Drávafok község lelkészévé választották s 1926 juniusában átvette a Szilágyi Dezső-téri templom lelkészi teendőinek intézését. Irodalmi munkásságát a Református Figyelőben s egyéb egyházi lapokban találjuk. 1920-ban egyházi ösztöndijjal Zürichbe küldetett ki tanulmányutra. A nagypénteki Református Társaság ügyvezető elnöke s számos társadalmi egyesület tagja.

Haksch Ödön, hadbiztos-őrnagy. Született Siklóson, 1883-ban. Tanulmányait a pécsi m. kir. honvéd hadapródiskolában végezte, majd tényleges szolgálatban maradt és Nyitrán, Léván, valamint Pozsonyban teljesitett szolgálatot. Később Bécsbe, a hadbiztossági tanfolyamra vezényelték, melynek elvégzése után ismét Pozsonyba került már alhadbiztosi minőségben. A háboru kitörésekor frontszolgálatra osztották be és előbb az orosz, majd a román és végül az olasz fronton teljesitett szolgálatot. Az olasz fronton szerzett sulyos betegsége következtében 1921. márc. 3-án elhunyt. Kiváló harctéri szolgálatait az ezüst és a bronz Signum Laudis-szal, az ellenség előtt, a tüzvonalban tanusitott vitéz magatartásáért pedig a Ferenc József-rend lovagkereszjével, a hadidiszitménnyel és kardokkal tüntették ki.

MDK

Hajós Alfréd

OMKT-díj. Képzőművészet, 1935. 12.o.

HŐ-HŰTŐ-HANG-SZIGETELÉS

Parafa-Kovaföld- és Sejtbetonlapokkal.

Vizszigetelés „ABOXIT"- és „CERESIT" anyagokkal.

PARAFAKŐGYÁR R.T. BUDAPEST 10/55.

ezelőtt KLEINER és BOKMAYER. Telefon: 48-5-14, 38-8-54

Modern kerteket épit

német és olasz gyakorlattal

Konta és Seres, kertépitők

II, Bem József-utca 2 (Pálffy-térnél) Tel.: 61-4-23

MERTTEXTIL

kéziszőttes bútorszövet

PESTSZENTERZSÉBET

Erdő-u. 37. Tel.: 1-475-94

MERT AGI

Építészek árengedményben részesülnek.

A TÉR ÉS FORMA új telefonszáma

1-360-80

L. & C. HARDTMUTH

Kiváló irón rajzolásra, tanitásra, munkára. Nagy keresztmetszete biztositja nagyfokú törési szilárdságát és teszi alkalmassá nagy felületek széles vonalnyomú fedésére, valamint arra, hogy nagyvonalú vázolásnál szén helyett használjuk, mellyel árnyalatai mélységében egyenrangú, azonban felülmulja annyiban, hogy nem porzik. Kapható grafitban: 2040/HB, 2040/2B, 2040/6B számokban, másolóban: 2740/ közép és szinesben: 2540 sz. piros, 2541 sz. kék, 2542 sz. zöld, 2543 kék-piros.

Progresso a fafoglalat nélküli irón

1

2

3

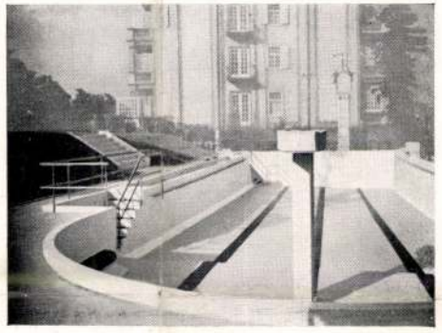

1. Hajós Alfréd: Margitszigeti fedettuszoda. 2. Hajós Alfréd: Svábhegyi uszoda. 3. Strandfürdő Cegléden. Mindhárom fürdő TRICOSAL-lal készült.

Uszodák legmegbízhatóbban TRICOSAL-lal szigetelhetők.
FRIEDLÄNDER S. FRIGYES, Budapest III, Lajos-utca 92. szám
Telefonszám: 1-626-37 – Sürgőnycím: „TRICOSAL" Budapest

GOUDRON VÁLLALAT
SÁNDOR ARNOLD
szigetelés és aszfaltozás
Budapest, Podmanicky-u. 29 Tel. 1-163-53

G A R V E N S
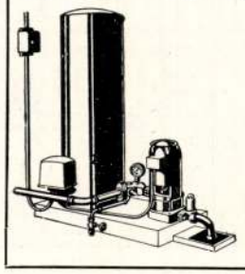
önműködő házi vízellátó berendezések
MIMOT és **UTA**
(vízalatti)
villanymotoros szivattyúkkal
vezérképviselet:
Klein Béla
Budapest, Teréz-körút 20
Telefonszám: 1-256-83

Lapunk szeptemberi számában a Kozma-villa üvegeséül tévedésből Gönczi Lászlónét közöltük. Most helyesbítjük ezt, azzal, hogy a munkát Gönczi Gyula végezte.

Ribárszky György és Társa
Budapest, V, Kresz Géza-u. 53
V, Wahrmann-utca 4
Telefonszám: 2-910-31
KÉSZIT: Bútor-, épület- és berendezési munkákat. Tervek szerint is.

Frim Mór
műlakatos
VI, Szondy-utca 84
Telefon: 1-243-73

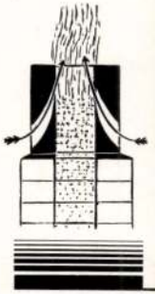
FUMEX
a gyakorlatban kitünően bevált legolcsóbb
szabadalmazott kéményfej speciális betonból
ANDREA CEMENTÁRÚGYÁR
V., TÁTRA-U. 26. Tel. 2-920-37

»ESELGÉ«
LÉGFŰTÉSEK
SZELLŐZÉSEK
Schubauer F.
magánmérnök Budapest,
III, Föld-u. 51. T. 1-622-06

Tér és Forma 1936. 10. 7. 80. l
képes

Hajós Alfréd

UJ BÉRHAZAK BUDAPESTEN

Tér és Forma
1932. 314. l. 315. l.

Hajós Alfréd: Bérház az Attila-uteában
Kivitelezte: Kosály Ödön építészmérnök

Foto Bánó

LEVÉL A SZERKESZTŐHÖZ

Mélyen tisztelt Szerkesztő Úr!

Ezelőtt tíz esztendővel Münchenben laktam, egy egészen jelentéktelen utcában, a Schwabing északi külső szélén. Az utca neve Winzerer-Strasse volt, a szállásadóm Frau Gruber. A bérház, amelyben laktam, akkor már öt-hat éves lehetett, egyike a legelsőknek abban a kiépülőfélben levő utcában. A környék igazán a lehető legegyszerűbb, bérház bérház mellett, aránylag kevés és még fiatal növényzet, rendes út és gyalogjáró s én tulajdonképpen ma sem tudom bizonyosan, mit szerettem azon a vidéken és azon a házon, de tény, hogy ott szerettem meg bérházban lakni s azóta is azt keresem.

Az épület egyike azoknak a bizonyos átlagosan jó német épületeknek, semmi különlegesség, semmi feltünő, csak éppen, hogy nagyon szolid, rendes és barátságos volt. Nem az volt az érdeme, hogy sok szép és érdekes lett volna rajta, mint inkább, hogy semmi se volt rajta, ami zavaró, vagy bántó lett volna. Azóta is azt találom a legjobb bérház-típusnak, mert a bérházban elvégre sokféle és változóan sokféle ember kerül össze, aki végeredményben mind otthon akarja magát érezni benne. Végig a Winzerer-Strassén ilyen házak állottak egymás mellett (az üres telkek megszakításaival) s amint az ember befordult az utcán, már is otthon találta magát.

A kaput nem házmester nyitotta. Mindenkinek volt egy kapukulcsa. Ha este jöttem haza, a kapu nyitásával egyidejüen a villany is felgyúlt a lépcsőházban, eloltani nem kellett, mire az ember a szobájához ért, kisvártatva magától eloltódott. Tudom, Szerkesztő Úr, hogy ez szimpla kis technikai vívmány, amely

HILDS ALFRÉD

KOPPÁNY GYÖRGY: KASTÉLY-SZÍNLÁS RÖGTÖK MUZSÁJÁVAL

MAGYAR NEMZET 2000 I 22

közelebb a következő év elején megtartandó

lyel a Társulat azokat a nem szakmabeli
lmazni akik/amelyek kiemelkedő szinten
örténet, iparművészet és műemlék-védelem

t tudományos publikációjára a kérdezett saját
tmány fogja elbírálni):

lehet személyesen átadni, vagy egy hónapon
zetőség feladata, megfelelő előkészítés után.

HAJÓS (Guttmann) Alfréd építész

Századok 2005 144.

Hajós Alfréd

(Bérház az Attila-utcában.) Terverte fenti kivitelezte Kosály Ödön épitészmérnök.

Repr.

Tér és Forma
1932. 314, 315. l. a

Kejchkel és ~~[illegible]~~
alaprajzat -

1343. KEREK SZELENCE, lakk, fö
Lack, am Deckel Tanzszene,

1344. KEREK SZELENCE, béka
Olasz, XIX. sz. e. f. — R
e. H. XIX. Jh.

1345. NÉGYSZÖGÜ SZELENCE, b
e. f. — Viereckige Dose, Schil

1346. OVÁLIS SZELENCE, gyöké
Wurzelholz, mit vergoldetem

1347. TUBÁKOS SZELENCE, békat
tabakdose, Schildpatt, mit Per

1348. OVÁLIS SZELENCE, hasonló
Ovale Dose, ähnlich zu Nr. 13

1349. PECSÉTNYOMÓ, zöld cimer
elefántcsontfogantyuval. XIX.
Buchstaben. E. H. XIX. Jh.

1350. NYAKLÁNC, arany, gyémán
csüngővel. XIX. sz. v. — Ha
Katzenauge. E. XIX. Jh.

HAJÓS ALFRÉD építész

Erdei 1991 52 p.

XLIV. 1. A város kincstárául a Parthenon (Athéna temploma), levéltárául a Métróon (az istenek anyja temploma) szolgált.

— **2.** A prytanisok epistatése az V. sz.-ban a tanácsban is és a népgyűlésen is elnöki funkciót tölt be; a IV. sz.-ban ezt a funkciót a prohedrosok epistatése veszi át, megfelelően a radikális demokrácia irányzatának, amely a tanácsot erősen háttérbe szorította a népgyűlés-sel szemben. (L. XLI. f.)

— **4.** Kedvező égi jelek: elsősorban a derült ég. Az eső stb. gyű-lés-akadályozó jelnek számíthatott (l. Aristoph. Ach. 171. —).

XLV. 1. Lysimachos és Eumélidés esetének idejét és közelebbi körülményeit nem ismerjük.

— **4.** A törvényellenes javaslattétel elleni vád (*γραφὴ παρανόμων*) a demokratikus alkotmány védelmére szolgált és olyan törvények és javaslatok, illetve indítványozóik ellen irányult, amelyek a demokrácia törvényeibe ütköztek. (L. XXIX. 4. is.)

MDK

Hajós építész

Magánép. eng. Bp. Építő Ipar, 1910.jun.26. 267 l.

Hajós Alfréd

Negyedével nőtt az ingázók forgalma

Főként az M3-ast használják a magányos vezetők – derül ki a legújabb számlálási adatokból

Napjainkban negyedével több autó fordul meg Budapest határán, mint hét évvel ezelőtt, állapítja meg a tavaly év végén végzett forgalomszámlálás alapján készült tanulmány. Az ingázók leginkább az M3-as autópályát használják, legfőbb úti céljuk a III., a XI. és a XIII. kerület. A legtöbben fővárosi munkahelyükre autóznak az agglomerációból. Az elemzés későbbi úthálózati fejlesztések, beruházások forgalmi hatásainak alapadatait adják.

Egyetlen nap 280 ezer jármű lép be a fővárosba, a reggeli csúcsban 27 500. Legutóbb, 1993-ban 28 százalékkal kevesebb autót számoltak meg a szakemberek. A felmérést a Közlekedés Fővárosi Tervező Iroda Kft. készítette. A cég emberei tavaly október végén, november elején egy hétig, napi tizenkét órában számálata a járműveket, és 160 ezer autóst utazási szokásairól is megkérdezett.

A tanulmány a kitelepülést, a budapesti munkahelyek számának stabilizálódását, a személygépkocsi-állomány megnövekedését és a kisvállalkozások szállítási igényét jelöli meg a több mint egynegyedes forgalomnövekedés okaként. Csökken a tömegközlekedés jelentősége, egyre többen ülnek autóba, hangzik a további indoklás. Az átlagos növekedést meghaladja az észak-pesti és az észak-budai oldal terhelése, amely negyven százalékkal több mint hét évvel ezelőtt. A belépők harmada autópályákon, kétharmaduk alsóbbrendű utakon érkezik. Utóbbiak 82 százaléka budapesti úti célt jelölt meg.

A JÁRMŰVEK KIHASZNÁLTSÁGA

(százalékban)

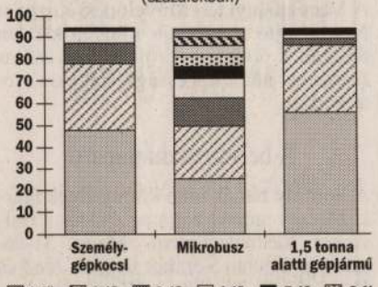

Forrás: Közlekedés Fővárosi Tervezőiroda Kft.

NÉPSZABADSÁG-grafik

A legforgalmasabb bevezető út címére pályázhatna az M3-as autópálya. Reggel óránként 2118 jármű lépett be a fővárosba és 1424 távozott, délután 1941 autó és tehergépjármű lépett ki és 1456 lépett be, napi forgalma 44 650 jármű. A második helyen az M7-es áll napi 38 705 járművel. Tekintélyes forgalmat mértek a 11-es úton (35 245 jármű/nap), a Bécsi úton és a 2-es számú főúton is. Mindegyiken több mint ezer jármű érkezik óránként. A forgalom 70-90 százalékát személygépkocsik adják.

A legtöbb autó a III., XI. és XIII. kerületbe tart. A közepes tehergépkocsik inkább a VIII., XI. és XIV. kerületet célozzák meg az M7-esről, az M1-esről, a II. Rákóczi Ferenc útról és az 51-es főútról, a nehéz járművek pedig a X., XI., XXI. kerület iparnegyedeinél állnak meg.

A megkérdezettek csaknem fele munkahelyre vagy munkahelyéről hazafelé tart, húsz százalékuk munkahelyi ügyeit intézi, 13 százalék a személyes ügyintézés, 7 százalék a vásárlók aránya. Egyelőre eltörpül, ám növekszik a fővárosban szórakozást keresők aránya.

Aszemélygépkocsik 55 százalékában csak a vezető utazik, harminc százalékában ketten ülnek, és csak tíz százalék a négy-öt fővel üzemelő autók aránya. A tehergépkocsikat vizsgálva kiderült, hogy minél nagyobb egy jármű, annál kihasználtabb.

Az iroda felmérte Pest megye sugárirányú és főbb harántirányú útjait is. Az ide érkező napi 118 és fél ezer jármű 77 százaléka az agglomerációba, 53 százaléka Budapestre indult. Hat százalékkal kevesebben utaznak a megyébe, mint a fővárosba dolgozni, viszont három százalékkal többen járnak vásárolni a szomszédos településekről. A járművek kihasználtsága hasonló a budapestiekéhez.

Mehlhoffer Tamás

A legzsúfoltabb bevezető út FOTÓ: SOPRONYI GYULA

A forgalomelemzést a főpolgármesteri hivatal közlekedési ügyosztálya és az Állami Közúti Műszaki és Információs Kht. rendelte meg, így az adatokat várhatóan a főváros és a szakminisztérium is felhasználja majd. A felmérésből úgynevezett forgalomáramlási mátrixok készülnek, amelyek forgalmi modellek alapjául szolgálnak. Ezek alapvető fontosságúak úthálózati és területi fejlesztések hatástanulmányainak elkészítéséhez.

Képzésért kedvezmény

Az iparűzési adókedvezmények bővítését szorgalmazza a Városháza foglalkoztatáspolitikai bizottsága, az erről szóló indítványt várhatóan ma terjesztik a Fővárosi Közgyűlés elé. A javaslat kidolgozója Vécsei Pál, a bizottsága alelnöke.

– Mit tartalmaz az indítvány?

– A mai közgyűlés napirendi pontjai között szerepel a munkaerőpiacon hátránnyal indulók támogatására kidolgozott cselekvési program, ennek gyakorlati tartalommal megtöltésére javasoljuk az eddigi kedvezmények növelését és kiterjesztését. Pályakezdő munkanélküliek és megváltozott munkaképességűek legalább hathavi alkalmazása, illetve szakmunkástanulók képzése esetén 1996 óta személyenként háromszázezer, illetve ötszázezer forinttal csökkenthetik a vállalkozók adóalapjukat. Ez az összeg mára eléggé leértékelődött, ezért javasoljuk egységesen egymillió forintra emelni. Emellett szeretnénk bevonni a már preferált csoportok körébe a regisztrált tartós munkanélkülieket és a cigány származású regisztrált munkanélkülieket.

– Ki fogja a származást igazolni?

– Ezt szerintünk a cigány kisebbségi önkormányzat vállalhatja fel.

– Éltek a vállalkozók ezekkel a kedvezményekkel az elmúlt években?

– Sajnos, az a gyanúnk, hogy nem túlságosan, de ennek még tart a felmérése. Nekünk az eredménytől függetlenül az a feladatunk, hogy minden eszközt megragadjunk a látens munkanélküliség csökkentésére, ami a fővárosban kirívó.

UTAK ÉS UTASOK

❶ Budán a Margit körúton csak a Margit hídtól a Moszkva tér felé lehet közlekedni az átépítés ideje alatt. A Margit híd felé a táblákkal jelzett terelőúton haladhat a forgalom. A terelőúton a Horváth utca és a Bem József utca kereszteződésében mától megváltozik a forgalmi rend, figyeljék az új jelzéseket!

❷ A X., Fehér úton a Gyakorló út és az Örs vezér tere között lezárták a tér felé vezető oldalt közműépítés miatt. Irányonként két sávot hagytak szabadon, továbbá a 100-as autóbusz végállomását áthelyezték a Nagy Lajos király úti torkolathoz.

❸ Hamarosan megkezdik a Karinthy Frigyes út–Irinyi József utca útvonal felújítását. Az előkészületi munkák miatt a Budafoki út és Karinthy Frigyes út kereszteződésében dolgoznak.

● Az V. kerületben a Szt. István téren mélygarázs épül. Az építést megelőző munkálatok miatt mától forgalomkorlátozásokra kell számítani a Hercegprímás utca–József Attila utca–Sas utca–Arany János utca által határolt területen, a Roosevelt téren a Zrínyi utcánál és a Mérleg utcánál, valamint a Zrínyi utcában.

● A Váci út újpesti szakaszán folytatják a csatornaépítést. Mától a Kemény Zsigmond utca és a Pintér J. utca között zárják le a városközpont felé vezető oldalt. A munkaterületnél csak irányonként egy sáv járható. Szintén útszűkület lassítja a haladást mindkét irányban a Fóti úti kereszteződés közelében, közműjavítás miatt.

● Az M3-as autópálya fővárosi szakaszán javítják a közvilágítási lámpákat a Rákospalotai körvasútsor és a városhatár között. A belső sávot szakaszosan kosaraskocsi foglalja el 8 és 15 óra között, három napon át.

● A 10-es autóbuszjárat megszűnt, szerepét a Tétény-busz, a 3-as gyors és a módosított útvonalon közlekedő 3-as autóbusz vette át, melyeket gyakrabban indítanak.

● XIII., Kárpát utcában felújítják a csatornát, emiatt a Viktor Hugo utca és a Bessenyei utca között több szakaszon útszűkület lassítja a forgalmat.

Forrás: Fővinform NÉPSZABADSÁG-grafika

● Az Üllői úton az Ecseri út előtt, a városközpont irányába vezető külső sávot felbontották a Zágrábi köznél, mert gázvezetéket javítanak. A Leonardo da Vinci utcánál szintén a külső sávot zárták le.

● A Könyves Kálmán körúton a Kerepesi út felé csak 2 sáv járható a Kőbányai út és a Salgótarjáni utca közötti vasúti híd alatt.

● A Nagykőrösi úton a Méta utcánál a befelé vezető oldalt lezárták. A járműveket a másik oldalra terelik át.

● A Gubacsi hidat felújítják, ezért a hídon csak Pesterzsébet felé lehet közlekedni, a Csepel felé tartókat a vasúti hídon lévő útpályára terelik, ahol rendszeresek a torlódások.

● Kőbányán a Márga utcát a Gergely utcától a Márga közig csatornaépítés miatt lezárták.

● A Helsinki út és a Grassalkovich út találkozásánál a külső sávot mindkét oldalon szakaszosan munkagépekkel foglalják el építkezés miatt.

● Kispesten a Hofherr Albert utcát a Sólyom köztől a Jázmin utcáig egyirányúsították, mert vízvezetéket építenek. Ellenkező irányban a Vas Gereben utcán közlekedhetnek.

● A dunai kompok általában 21.00 óráig járnak.

Forrás: Fővinform, Útinform

budapest@nepszabadsag.hu

Az olvasók vonala

Keressenek bennünket Budapesttel

BUDAPEST LEVEGŐMINŐSÉGE MA

Az Országos Meteorológiai Szolgálat előrejelzése alapján*

29

20

Felújítják a Hajós Alfréd uszodát

Várhatóan szeptember első napjaiban indul a Margit-szigeti Hajós Alfréd uszoda rekonstrukciójának utolsó, harmadik üteme. A Nemzeti Sportuszodák – amely rekonstrukciós programjának pályázatát a napokban tette közzé – azt várja, hogy a munkák egy részét már jövő júniusra, a Budapesten rendezendő vízilabda Európa-bajnokságra befejezzék – tudtuk meg az uszoda műszaki igazgatójától, *Judik Zoltántól.*

A fedett uszodát már 1998-ban rendbe hozták, tavaly pedig felújították a nyitott uszoda egy részét. A szeptemberben kezdődő harmadik szakaszban mindenekelőtt a főépületnek az ötvenméteres medence felé néző északi homlokzatát, a medence sportvilágítását, a C tribünt, a műugrótornyot és -medencét, az éttermet és a tornatermet újíttatják fel. Később – 2002 végéig – az egész főépületet újjá akarják varázsolni. Rendbe teszik az egész homlokzatát, burkolatát, tetőszigetelését, alumínium nyílászáróit az eredeti, Hajós-féle faablakokra és -ajtókra cserélik. Közben kicserélik a teljes fűtési és elektromos hálózatot, új kazánházat alakítanak ki.

Kérdésünkre, hogy a rekonstrukció költségeit mekkorára saccolják, Judik közölte: a pályázat közzététele után alig egy héttel még becsült összegekről sem volna szerencsés beszélni. Annyit azonban elmondott, hogy a felújítás semmiképp sem jár majd az uszoda teljes bezárásával, sőt a sportolókat és a közönséget igyekeznek majd minél kevésbé és minél rövidebb ideig zavarni a munkával.

B. T.

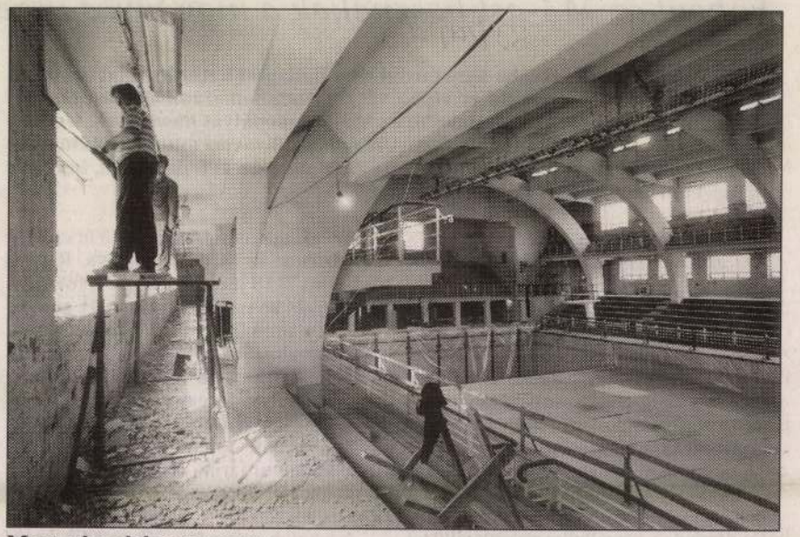
Most a homlokzaton a sor

CIVIL BUDAPEST

Kérdezze meg gyógyszerészét

A betegszervezeteket tájékoztató előadás-sorozat keretében *dr. Matejka Zsuzsa* gyógyszerész a mozgásszervi és reumás betegségekre ható gyógyszerekről tart előadást ma délután 2 órakor a Magyar Orvosi Kamara székházában (XIV., Dózsa György út 86/B.

A FÉSZEK az árvízkárosultakért

A FÉSZEK Művészklub ma este 7 órakor gálaestet rendez az árvízkárosultak megsegítésére a Thália Színházban. Közreműködik: *Bánffy György, Csák József, Fellegi Ádám, Grigoncza Panna, Kertész Péter, Kincses Veronika, Kovács Péter, Kováts Kolos, Péter Szabó Anikó, Szenthelyi Judit, Szenthelyi Miklós,*

sátor, íjász- és pónilovas bemutató is várja a gyerekeket.

Tudáspiac

A Nemzeti Értelmiségi Klub a Budapesti Közgazdaság-tudományi és Államigazgatási Egyetem, a Szent István Egyetem és az Eötvös Loránd Tudományegyetem az értelmiség munkaerőpiaci helyzetéről rendez konferenciát ma délelőtt 10 órai kezdettel, az V. kerületi Kossuth tér 6–8. sz. alatt.

A pszichiátria évszázada

Popper Péter előadás-sorozata A pszichoanalízis útja az ezredfordulóig címmel május 27-én, este 7 órakor folytatódik a Magyar Zsidó Kulturális Egyesület

Nyitott ajtó

A Marczibányi téri Művelődési Központ Nyitott ajtó programja minden kedden délután 3 órakor a sérült és fogyatékos fiatalokat várja ügyességi játékokra, vetélkedőre.

A belvárosi dumaparti

A komoly témák után könnyednek ígérkező csevegéssel zárja az évadot a Belvárosi Szabadegyetem. Május 31-én, szerdán délután 5 órakor *Csiszár Jenő* és *Farkasházy Tivadar* válaszolgat egymásnak és a hallgatóságnak. A találkozó helye: V., Városház utca 14.

Újév Pekingben

Megtervezte a Margit-szigeti sportuszodát

Negyvenöt éve hunyt el Hajós Alfréd építész, az ország első olimpiai bajnoka

Hajós Alfréd, a főváros építészet- és sporttörténetének kimagasló jelentőségű szereplője Guttmann Arnold néven született Budapesten, 1878. február 1-jén. Már tizenévesen a halhatatlanok közé emelkedett, hiszen ő szerezte meg Magyarország első két olimpiai aranyérmét, ám későbbi sportszervezői és építészmérnöki tevékenységét is méltán tartja számon az utókor.

A nevezetes kettős győzelem 1896 márciusában történt Athénban, az első újkori olimpián (Hajós a 100 és az 1200 méteres úszást nyerte meg). A fiatal úszó eredménye valódi diadal – az olimpia után „magyar delfinként" kezdték emlegetni –, különösen, ha a nehéz körülményeket is figyelembe vesszük: a verseny helyszínén, a Pireuszi-öbölben a tengervíz mindössze 11 fokos volt.

Győzelme után folytatta tanulmányait a Műegyetemen, és 1899-ben megszerezte mérnöki oklevelét. Ideje legnagyobb részét ekkoriban már új sportág kötötte le: a labdarúgás, amelynek hőskorában Hajós játékosként és szervezőként is kulcsszerephez jutott. Játszott az első hazai labdarúgó-mérkőzésen, a Millenáris-pályán (1897 májusában), az első Budapesten megrendezett nemzetközi mérkőzésen (1897 októberében), majd a magyar válogatott első hivatalos nemzetközi mérkőzésén (1902 októberében). A Budapesti Torna Club (BTC) balösszekötőjeként 1901-ben, és 1902-ben magyar bajnokságot nyert. Miután az aktív sportolást befejezte, egy ideig a labdarúgóválogatott szövetségi kapitányi és az MLSZ alelnöki tisztét is betöltötte, később a Magyar Olimpiai Társaság egyik vezetője. Öccse, Hajós Henrik is úszott, számos magyar bajnoki címet nyert.

Hajós Alfréd építészi karrierje akkor vett nagyobb lendületet, amikor társult Villányi Jánossal (aki közös tervezőirodát tudott biztosítani a vállalkozáshoz). Számos épületet terveztek szerte az országban: bankot, fürdőt, iskolákat és vakoknak több intézetet. Leghíresebb vidéki alkotásuk a debreceni Arany Bika Szálló (1910). Budapesten három jelentősebb megbízáshoz jutottak: felépítették a református egyház Zsinati Irodájának Abonyi utcai, illetve a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének Alkotmány utcai székházát (1909 és 1911), valamint a Vakokat Gyámolító Országos Egyesület székházát a Hermina úton (1912).

Az első világháború után Hajós önálló építész lett, és sportszervezői tevékenysége mellett rövidesen a sportlétesítmények legnevesebb hazai szakemberévé vált. Nemzetközi hírnevét főként újabb olimpiai diadalának köszönhette: 1924-ben, Párizsban, az olimpia szellemi versenyein egy stadionterve – melyet Lauber Dezsővel közösen készített – ezüstérmes lett, de az eredmény első helyezésnek számított, mivel az aranyérmet nem adták ki. Ugyanebben az évben épült fel Hajós tervei alapján az újpesti stadion, amelyet a Megyeri úti sporttelep követett.

Hajós Alfréd legjelentősebb önálló műve az 1931-ben átadott margitszigeti Nemzeti Sportuszoda számít – ezt a nevet az intézmény hivatalosan csak 1975-ig, a Komjádi uszoda felépültéig viselte –, melyet a Nemzeti Úszósport Alapítvány építtetett, jelentős fővárosi és állami támogatással. Hajós díjnyertes, „Olympia" jeligéjű pályamunkája elsősorban modern megoldásaival, a vasbeton nyújtotta lehetőségek merész kihasználásával tűnt ki. Az elkészültekor háromezer személy befogadására képes épület a város első fedett uszodája, amely nemzetközi versenyek rendezésére is alkalmas, egyúttal az ország első modern középületeinek egyike. A siker nyomán Hajóst bízták meg a győri versenyuszoda megtervezésével is. (A margitszigeti uszoda 1937-es bővítésére nem az ő tervei alapján került sor.)

A kor modern megoldásait merészen alkalmazta a tervező FOTÓ: SZABÓ BARNABÁS

1931-ben, számos neves pályatársával együtt, részt vett Fejér Lajos és Dános László pasaréti vállalkozásában, a Napraforgó utcai „kislakásos családiház-mintatelep" létrehozásában (a 17. számú házat tervezte). Az emlékezetes budapesti kislakás-építési akció keretében megvalósult lakóházakat – berendezésük után, de még átadásuk előtt – a modern hazai építészet reprezentatív kiállításaként nyitották meg a nagyközönség számára. Hajós tervei alapján épült fel a Centrál Hotel (1937), a Pesti Izraelita Hitközség egykori Munkácsy utcai szállodabérháza is.

A második világháború utáni, legjelesebb, önálló alkotásként felfogható művének tartják a Pesti Izraelita Hitközség Városligeti fasori fiúárvaháza helyreállítását, majd kibővítését és teljes átalakítását. (A Wellisch Alfréd tervezte századfordulós épületbe később a Mechanikai Laboratórium költözött.) Hajós részt vállalt a Magyar Olimpiai Bizottság újjászervezésében és az 1948-as olimpiára utazó magyar csapat felkészítésében is.

Hetvenedik évén túl járt, amikor 1949-ben felépült a Kozma utcai izraelita temető általa tervezett központi mártíremlékműve, ez a nemes egyszerűségű, monumentális alkotás, amely szimbolikusan az üldöztetések valamennyi áldozatának óhajtott emléket állítani. Miután 1955. november 12-én elhunyt, az emlékműhöz közeli 5/D parcellában, a családi sírboltban kapott végső nyugvóhelyet.

Egykori lipótvárosi lakása és irodája – a Báthory utca 4. számú házban – valóságos legendává vált. Itt jött létre 1962-ben a Sportmúzeum, jeléül annak, hogy Hajós sportemberi, szervezői és tervezői nagysága, szimbolikus szerepe ekkorra már megkérdőjelezhetetlenné vált. Mindenre ma már csak egy emléktábla hívja fel a figyelmet, mert az adományok révén gyorsan gyarapodó intézmény 1977-re kinőtte a Hajós-rezidenciát, és a Dózsa György útra költözött, neve pedig Testnevelési és Sportmúzeumra módosult.

Hajós Alfréd nevét a margitszigeti uszoda, illetve 1966 óta az előtte húzódó sétány viseli. Szobra az uszoda előcsarnokát díszíti, neve első helyen áll a magyar olimpiai bajnokok Széchenyi rakparti emlékművén, s természetesen ott olvasható a Komjádi uszoda falán, a magyar vízi sportok halhatatlanjai között is.

Tóth Vilmos

Figaró lenge öltözékben

TERÍTÉKEN

Nem kell mindig

PALETTA

A BUDAPESTI IFJÚSÁGI KÓRUS fennállásának 50. évfordulója tiszteletére ma este fél nyolctól ünnepi hangversenyt ad a Budapesti Ifjúsági Kórus és a MÁV Szimfonikus Zenekar a Zeneakadémián (VI. kerület, Liszt Ferenc tér 8.). A hangversenyen közreműködik *Csereklyei Andrea, Megyesi Schwartz Lúcia, Fekete Attila* és *Kovács István* (ének), vezényel *Gerenday Ágnes* és *Jos Vranken jr.* Elhangzik Bárdos: A dal titka, Tűzszivárvány, Csillagvirág, Liszt: Ave Maria, Mendelssohn: Richte mich Gott, Kodály: Ének Szent István királyhoz, Balázs Árpád: Rózsatánc, Bartók: Négy szlovák népdal és Haydn: Nelsonmise című műve.

A FRANCIA INTÉZETBEN (I. kerület, Fő u. 17.) tegnap két új kiállítás nyílt. *Alain Keler* Keleti szelek című fotótárlata, amely az exkommunista országok kisebbségeinek sorsát mutatja be, illetve *Isabelle Lévénez* Rajzok című kiállítása. Keler 1993-tól szabadúszóként kezdte fotózni a kelet-európai kisebbségeket, később munkáját Eugene Smith fotózsurnaliszta-díjjal jutalmazták. Képünkön Isabelle Lévénez installációja látható.

Átélte a huszadik századot

A kilencvenéves Faludy György a Vigadóban

„Kilencven év az állvány deszkázatán" volt a címe az új szerzői estnek, amelylyel Faludy Györgyöt köszöntötte a Korona Pódium a Pesti Vigadó kamaratermében. A csaknem két óra nagy részét néhány vers és némi csellómuzsika mellett az idős költővel való beszélgetés töltötte ki.

A nyelvezet tiszta, a rímek gördülők, poétikai tudás a kisujjban – *Lukács Sándor* tolmácsoló orgánuma csodaszép. *Katona Dóra* csellózik, aztán *Mikes Lilla* mondja a Haláltánc-balladát. „Balgán játszottunk mindahányan, s az évek szálltak, mint a percek..." Az elhangzó szöveg nyomában mintegy feloldásként jelenik meg a színpadon *Faludy György.* Nyakában kis doboz lengedezik, azt próbálja megfékezni: az erősítő, amely a nyilvános beszélgetéshez szükséges. Valahogy csak bekerül a zakó alá, és az idős költő nagy taps közepette odabotorkál karosszékéhez. Szemközt vele Mikes Lilla a beszélgetőpartner.

Az átélt századról társalognak. Hogy melyek voltak a legboldogabb pillanatok? Hát, amikor Recskről szabadult, amikor az első verse megjelent, vagy amikor a lövészárokban – mezítelen hullának tettetve magát – egyetlen szuronyszúrással megúszta a japánok előrenyomulását. Később tudta meg, hogy a döfés majdnem halálos volt.

Ha ideültethetne most maga mellé hármat a szeretett író- és költőbarátok közül, akkor Kosztolányit, Karinthyt, Thomas Mannt választaná. Kosztolányit azért, mert olyan kedves, szeretetreméltó ember volt (az emlékezetében is mint valami angyal lebeg); Karinthyt meg azért, mert mindenből viccet tudott csinálni. Tisztában volt vele, hogy a dolgokat nem szabad véresen komolyan venni, ami a túlélés egyetlen lehetősége ma is. Thomas Mann pedig az emberiség sorsát látta világosan: egy zaklatott, háborgó és háborúktól szenvedő Európát. Tisztafejű ember volt nagyon; igaz, műkritikusnak sajnálatos módon csapnivaló.

Hogy mi az erény és mi a hiba? Faludy szerint nincs valami nagy különbség a kettő között. De azért hozzáteszi: a maga módján mindig igyekezett tisztességes lenni. Ennek köszönhette első házasságát is. Ismeretségük legelső órájában megkérte későbbi felesége kezét, aztán elvitte a nőt az aquincumi romokhoz sétálni – mire hazaért, döbbent rá, micsoda buta libával találkozott. De elvette, mert megígérte. Erényekről és hibákról meg a filozófiáról egyébként még annyit: a rendszerek, amelyeket a nagy gondolkodók alkottak, csakis önmagukon belül érvényesek. Ha kívülről nézzük bármelyiket, nevetségesnek tűnhet az egész.

Mintha csapokat nyitnának meg, úgy ömlenek egymás után az anekdoták nagytörténelemről, híres pályatársakról, fontos városokról, Európáról és Amerikáról. Faludy György a közönség felé lép a végén, aprókat hajlong, hunyorog. Mintha csak azt mondaná: „Túléltem a huszadik századot."

Rados Virág

A szerző Haláltánc-balladáját Mikes Lilla adta elő FOTÓ: KOVÁTS ZSOLT

Zum, Ambient

Talán a Zum névre hallgató együttes bemutatásával kellene kezdeni, csakhogy nem olyan egyszerű ez. Tagjainak önmeghatározása szerint ugyanis a Zum: akusztikus minimál percussion ambient zenében utazó együttes. Márpedig ez első olvasatra legalább annyira kínaiul hangzik, mint egy Kaya Ibrahimmal kapcsolatos parlamenti hozzászólás, és így erős a veszélye annak, hogy a kedves olvasó továbblapoz.

Ne tegye!

Szeretnénk ugyanis kedvet csinálni a nyugodt, akusztikus, főleg ütőhangszereken előadott zenét játszó Zum együttes és barátaik által gründolt programsorozathoz, amely ma este kezdődik a Trafó Kortárs Művészetek Házában.

A Cökxpon Ambient Fesztivál a szervezők szándéka szerint valami nagyon lényeges dologra irányítja figyelmünket. Arra mégpedig, hogy olykor nem árt kiszakadni ebből a végsőkig pörgetett életritmusból, nem árt leülni egy kicsit a fenekünkre, és átengedni magunkat azoknak a színházi, zenei vagy filmes alkotásoknak, amelyek a szokottnál lassabban mozdulnak, amelyekben még hagynak időt arra, hogy az ember gondolkodjon, elmélyüljön egy kicsit. Ennek megfelelően zenél majd többek között *Szemző Tibor, Kiss Erzsi,* és persze a Zum, fellép a Pont Színház, *Somi Panni* indiai táncokat mutat be, lesznek performance-ok, és látható lesz vagy egy tucatnyi Balázs Béla Stúdióban készült film, lesz teaház, undergrund bakelitlemezbolt, és árulnak keleti csecsebecséket is.

Egyébként a fesztivál furcsa nevét sem nehéz megfejteni: a Cökxpon Gulácsy Lajos mesebeli világában a Na'Conxypanban annak a cukrászdának a neve, ahol bolondos, furcsa népség találkozik, hogy megossza egymással gondját, hogy megállítsa egy pillanatra az időt. Ambient zenének pedig Brian Eno Music for Airports című albumát nevezték először. Azt a korongot, amely repülőtereknek készült, mégpedig azért, hogy az ott várakozók kikapcsolódjanak, megnyugodjanak és megfeledkezzenek aggodalmaikról.

A Trafóban rendezett fesztivál a harmadik ilyen jellegű találkozó. A Cökxpon Ambient Fesztivál ma este hét órakor kezdődik, és holnap hajnali négy óra tájban ér véget.

T. Z.

HAJÓS Alfréd

M. Tudományos A-tól Z-ig.
Bp. 1997 359-360.

HAJÓS Alfréd

és Villányi János terve egy a régi
lóversenytérre tervezett stadionról
1913

– 1919. Hangitszigeti stadion

TBM 26. 1997 11. ill
12.
13.–15. és ill

öldszinti
n stukkódíszes

ották.

2038

kétemeletes,
sszanti oldalával
akozó
beépítést képez.
letszárny helyén
az állt. A Ny-i
szített oromfallal
ós, 19. sz. eleje.)
tengelyében
tókkal. Az
s szoborfülkében
nác és Szt.
valamivel feljebb:

HAJÓS Alfréd

Sós Anita: Az új Csárán fürdő.
= Ép.-Tel. 1996. Tulonnai 18-21. ll.

zolnok vm 114

ániatemplom) 114, 302, 476; 183-184.

i alvajda 517
olcs vm 100

462

134

ok vm

HAJÓS Alfred építén

és Villányi János, 1910-12.
Lichtenstein-ház

Dobrossy István: Miskolc írásban és
képekben 3. Miskolc, 1996 161.

HAJÓS ALFRÉD építész

KŐ András: Hét szó titka. = Uj Magyarország, II. évf. 127.sz.1992. május 3o. 13.p.ill.

...nuses (Lehen) schwankte in den
...aber im allgemeinen klein (5 bis
...agwerk Wiesen und Hausgärten,
...och).
...rtel-, Dreiviertel-Lehen und
... Söllner, die keinen Grund zu

... Nutzfläche konnte durch Rodung
...wäldern vergrößert werden.
...folgende Abgaben an den Grund=

- - - - - - - - - - - - - -
...rchiv Pinkafeld, Fasc. 35

HAJÓS Alfréd

KŐ András: Hajós és Kvidy barátságáról. = ÚMo 1996. febr. 27. 17. Ill

A MAGYAR KÉPZŐMŰ
felvételt hirdet a Magyar Nemzeti M
TÁRGYRESTAUR

A felvételit 1996-ban két szakra: **Fém-ötvös** és
A választott szakot a jelentkezési lapon fel kell t

A jelentkezés feltétele:

A Múzeumi és Közgyűjteményi Tárgyrestau
jelentkezhetnek, akik ***alkalmazotti munkaviszo***
levéltári vagy egyházi gyűjteményben, valar
Állami Műemlékvédelmi Restaurátor Központjá

- vagy 3 éves, a munkaadó által igazolt legalább
- vagy a Magyar Nemzeti Múzeum által szervez
"Általános Középfokú Szakrestaurátori Tanfo
esetén az OSZK által szervezett "Papír és Könyv

A felvételi vizsga: 1996. június 24-28.

a) **A szakirányú felvételi vizsga** (mindenkinek

HAJÓS Alfréd

/Megemlékezés/M.A.yyóy 75 éves, M.Ép.müv. 1953.1-2.

Dráma a Vidám Színpadon

Jelenet az előadásból SOPRONYI GYULA FELVÉTELE

Magyarországon élő angolokból, illetve amerikaiakból alakult meg hat éve az English Theatre Company. Legújabb előadásukat, Tennessee Williams Üvegfigurák című darabját szombaton mutatják be angolul a Vidám Színpad Kis Színházában.

Először rendezi a négy éve Magyarországon élő *Alexis Lathan* az English Theatre Companyt. A társulat, amely nemcsak profi színészekből áll, kizárólag hivatásos művészeit kérte fel az amerikai dráma előadására.

Kicsit furcsának tűnik, hogy a nem kimondottan humoráról híres művet a Vidám Színpad Kis Színházában játsszák. Alexis Lathan elmondta, a Kolibri színhelyeivel ellentétben ezt a termet ritkán használják, ezért elég próbalehetőséget kaptak. Valamint épp ekkora játszótérre volt szükségük. Az Üvegfigurák nem épül be a Vidám Színpad repertoárjába, egyelőre úgy tűnik, hogy a szombati bemutató után kilencszer adják elő a Tennessee Williams-drámát.

Sz. K.

Detroiti gospelküldöttség

MUNKATÁRSUNKTÓL

Hat detroiti fekete énekes, az északamerikai iparváros néger gospel- és spirituáléletének megtestesítői. Vezetőjük *Bill Moss*, nevük ennek megfelelően Bill Moss Singers, és az elkövetkező napokban Magyarországon turnéznak. Az első állomás szombat este Budapest, a Kálvin téri református templom, ezt követi majd az egri, debreceni és kecskeméti fellépés.

Az alabamai születésű Moss hatéves korában kezdett templomi kórusokban énekelni, első saját zenekarát tizennégy évesen hozta létre. Bostonban lett elismert zeneszerző, zongorista és énekes. Feleségével, Essie-vel 1964-ben hozták létre saját énekegyüttesüket. Az elmúlt harmincöt évben harmincnál is több albumot adtak ki, a legnagyobb amerikai székesegyházak mellett olyan helyeken is felléptek, mint a Madison Square Garden vagy a Carnegie Hall.

öztársaság Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
inia Kulturális Minisztériuma együttműködésében,

Románia Kulturális Központja és
az Interart Fesztiválközpont
közreműködésével megrendezésre kerülő

ÁN KULTURÁLIS NAPOK

Budapest, 1999. december 5–8.

· 5. **Szépművészeti Múzeum**
) **A Román Kulturális Napok és Ion ŢUCULESCU**
a **kiállításának megnyitása**

a **Budapest Bábszínház** (Játszó-tér)
Budapest VI., Andrási út 69.
„Játsszunk Shakespeare-t"
(kortárs balett **Răzvan MAZILUVAL**)

er 6. **Bárka Színház Stúdió**
Budapest VIII., Üllői út 82.
óra **CHANTAN AU LAIT** címmel **Maia MORGENSTERN**
előadóestje

er 7. **A Vasas Művészegyüttes**
Reflektor Színpada Budapest VIII., Kőfaragó utca 12.
ra A **„Domnişoara Pogany" együttes és Harry TAVITIAN**
dzsesszhangversenye

er 8. **Románia Kulturális Központja**
Budapest XI., Izsó utca 5.
ra **Nora AGAPI fotókiállításának megnyitása**

ra **Gutenberg Művelődési Otthon**
Budapest VIII., Kölcsey utca 2.
a bukaresti Nottara Színház előadása:
Dan PURIC: „Jelmezek" (pantomim)

yek a helyszíneken az előadás előtt vásárolhatók!

A Hajós Alfréd Sportuszoda

A kormányzó ünnepi pompa közepette nyitotta meg

Ez az az uszoda, amely a fővárosi tömegsportnak afféle szentélye a sportlétesítményekben amúgy sem szűkölködő Margitszigeten. De ebben az uszodában fordulnak meg olyan sűrűségben a „vizes" olimpiai és világbajnokok, mint akármelyik kisebb strandon a közönséges földi halandók. Nem csoda, ha a bajnokok közül nem egy talán itt tudta meg, mi is az a versenymedence. S hogy nem hiába, jelzi az a számos nemzetközi sportsiker is, amelynek otthont adhatott írásunk tárgya. A létesítmény méltóbb nevet nem is viselhetne, mint az első magyar olimpiai bajnokét, sőt története több más ponton is kapcsolódik az olimpiához.

A két háború közötti időszakban több tényező is sürgette egy korszerű, a nemzetközi normákban mindennek megfelelő uszoda felépítését, elsősorban azonban az, hogy már akkor voltak „vizes" olimpiai bajnokaink, akiknek az éves felkészülését rendre derékba törte, hogy a téli időszakban meg kellett szakítaniuk a jó formájuk megőrzéséhez nélkülözhetetlen edzéseket.

A létesítmény méltóbb nevet nem is viselhetne, mint az első magyar olimpiai bajnokét, története több ponton is kapcsolódik az olimpiához.

1926-ban a Császár adott otthont az első úszó- és vízilabda Eb-nek Budapesten, ahol vízilabdacsapatunk „természetesen" aranyérmet nyert. A versenysport támasztotta igények mellett nyilvánvalóvá vált az is, hogy egy ilyen létesítmény a tömegsportot is megfelelően szolgálhatná, így aztán az 1920-as évek végére mind sürgetőbbé vált a korszerű úszócentrum létrehozása. Ez lett a Nemzeti Sportuszoda, későbbi nevén a Hajós Alfréd Sportuszoda. A létrehozásához vezető dicséretes összefogás kezdeményezése a Magyar Úszósport Alapítvány nevéhez fűződött, de nyilvánvaló volt, hogy önmagában nem teremtheti elő a szükséges anyagi alapokat. Így történt, hogy mind a Fővárosi Közmunkák Tanácsa, mind a fővárosi önkormányzat, mind pedig a kormány kész volt támogatni a cél elérését, ami – szemben napjaink közéleti civódásaival, a kormány–főváros ellentétével vagy az egri Makovecz-féle uszoda körüli vitákkal –, példaértékűnek nevezhető, jóllehet akkoriban közös politikai nevezőn volt a kormányzat és a főváros. Adott helyzetben ez az összhang az uszoda felépítését szolgálta: mindkét fél egy-egy millió pengővel járult hozzá az építkezés költségéhez, míg a Fővárosi Közmunkák Tanácsa az értékes telket adta. A helyszín a komoly sportos hagyományokban bővelkedő Margitsziget volt, ahol kevéssel korábban, 1921-ben adták át a közönségnek a Janáky István által tervezett Palatinust is.

Az uszoda tervezőjének az arra legméltóbb személyt, Hajós Alfrédot (1879–1955) kérték fel. Hajós a műegyetemen szerzett diplomát, válogatott labdarúgó és úszó olimpiai bajnok volt, mint a Magyar Úszó Egylet versenyzője, az 1896-os athéni olimpiai játékokon mind 100, mind pedig 1200 méteren olimpiai aranyérmet nyert. Egy évvel később, 1897-ben a Budapesten rendezett első válogatott labdarúgó-mérkőzésen – sokoldalúságát bizonyítva – a magyar válogatott tagjaként léphetett pályára. Tette mindezt még egyetemi hallgatóként.

Okleveles mérnökként a diploma megszerzése után – előbb lett olimpiai bajnok, mint építész – Alpár Ignáccal dolgozott együtt a Mezőgazdasági Múzeum tervein, majd Villányi Jánossal társulva irodát nyitott, és számos építészeti pályázaton vettek részt sikerrel. Az első világháború után Hajós már önállóan dolgozott, múltjából fakadóan aligha meglepetés, hogy elsősorban sportlétesítményeket tervezett. Majd harminc évvel athéni győzelme után, 1924-ben ismét olimpiai győztes lett. Akkortájt még szellemi versenyek is szerepeltek az olimpia műsorán. Így történt ez 1924-ben Párizsban is, ahol Hajós stadiontervvel indult. Második díjat kapott munkájáért, de mivel az elsőt nem adták ki, gyakorlatilag ő volt a legjobb. Kevesen mondhatják el magukról, hogy olimpián mind fizikai, mind pedig szellemi számban diadalmaskodni tudtak. Hajós közéjük tartozik.

Ilyen múlt után aligha meglepő, hogy ő kapott megbízást a Szigeten épülő uszoda tervezésére, amit nagy örömmel vállalt el, bár a megvalósításhoz szükséges időt igencsak szűkre szabták. Nyolchavi megfeszített munkával 1930 végén adták át a fedett uszodát, amely a Nemzeti Sportuszoda nevet kapta. Az átadás előtt, december 6-án Klebelsberg Kunó kultuszminiszter külön bemutatta a sajtó képviselőinek, kiemelve az élsportolók szerepét a létesítmény létrehozásában: „A fedett uszoda létrejöttéért elsősorban a magyar úszókat illeti a hála."

1930. december 8-án aztán már büszkén harsogta világgá a sportlap szalagcíme: „A kormányzó ünnepi pompa közepette nyitotta meg a fedett uszodát!" A beszédet ismét Klebelsberg tartotta, s beszédében a kormány és a főváros dicséretes összefogását méltatta: „Íme összeállt a Margitsziget, a főváros és az állam. A sziget adta a telket, a főváros és az állam a pénzt, amelyből aztán sikerült létrehozni e művet." A megnyitót hivatalosan celebráló Horthy Miklósnak is elnyerte tetszését a mű, amit azzal a látványos gesztussal is kifejezett, hogy Hajós Alfrédot azonnal előléptette kormányfőtanácsossá, aki meghatódva köszönte meg a kétségtelenül megérdemelt elismerést.

Felvétel a harmincas évekből FORRÁS: REXA DEZSŐ MARGITSZIGET C. KÖNYVE

1937-ben az uszoda – Csonka Pál tervei nyomán – nyitott versenymedencével és műugrómedencével bővült, s már ebben az évben nemzetközi vízilabda-mérkőzést is rendeztek ott.

A második világháború után, 1958-ban úszó, műugró és vízilabda Európa-bajnokság színhelye volt az uszoda, ahol ismét Európa-bajnok lett a vízilabda-csapat, és ekkor szerezte meg a magyar műugrás máig egyetlen Eb-aranyát *Ujvári László*, a ma is népszerű Pinokkió. Ekkor bővült Hajnádi György tervei alapján nyitott gyakorlómedencével a létesítmény, amely 1975-től már Hajós Alfréd nevét viselte. Az idén nyáron a Szigeten megrendezett öttusa-világbajnokság nemzetközi visszhangot is kiváltó sikeres rendezése pedig egyértelműen bizonyította, hogy a Hajós Alfréd által tervezett uszoda napjainkban is megfelelően szolgálja a sport ügyét.

Katona Csaba

Hajós Alfréd

epitten

U. 1069

Testnevelési Főiskola

1924 párisi nyár szellemi olyimpiás I. díj Stadion terv

1926 szécsenyi fürdő terap 2. díj

1927 pécsi uszoda 2. díj

~~Test~~

1928 Verér-u. Fog. (Kislakásos bérház

1929 Fedett uszoda I. és III. kivételezés

MMEE nagpályázata aranyérem

eszmei uszócsarnok

Guttmann Alfréd
r. Hajós

1930 Mori ig versenyszode — Nagyi nak Kiáll

1931 debr-i városháza décsérat - Cserny-hár tp I. díj

1932 szegedi versenyszode

1933 Megszig stradfürdő - Svábhegyi stradfürdő

1934 { Müss. jub. Kiáll. kitünt. elismerés / Konyádi Béla uró verés Séremlére / Sv. } Párisi m. ép. Kiáll — Milano Triennale

1935 Pünkösdfürdő
Képz Társ. dicsérő elismerés

1937 Délibáb-n Boarding house

1938 Nti Sportcsarnok megvét

Hajós Alfréd

Guttmann Alfréd

(Hajós)

szül. 1878. Bpest.

Bpesti unicsy. okl. 1899

Kismarty Lechner Jenő
közl.

1955. nov. 23.

Hajós Alfréd

Hul. 1878

Magyar építészek modern törekvésű munkái.

1. A margitszigeti fedett uszoda csarnoka, 1929
2. A margitszigeti fedett-uszoda modellje 1930

Építészkongr 46. l.

A műtárgy									Jegyzet
méretei		található					Becsértéke		
agas	széles	éprész	helyis.	sor	itten				
entiméterben		száma alatt			jelz.	sz. a.	K	f	
25·0	20·1	B	VIII	725	8	5	5	—	
12·0	14·6	B	V	537(1)	1	1	3	—	
16·5	12·6	B	V	537(2)	2	2	3	—	
17·0	12·0	B	VIII	732	10	6	2	—	
17·5	43·2	B	VIII	716	5	4	10	—	
16·0	13·7	B	VII	641	4	3	6	—	
							29	—	

Hajós Alfréd

l.

Exp Brussels 1935

144. l.

BENKER

Hajós Alfréd

szombathelyi építészeti működését, ~~[illegible]~~
(Vahot Imrével, Villányi Árpáddal; volt Merőbank)

említi

Szendo László: Szubjektív észrevételek egy szubjektív városmonográfiához. - Magyar Építőművészet, 1968. 5.sz. 61-62. l.

Hajós Alfréd épületei

Családi házat tervezett a
Napraforgó utcai (Pasaréti)
házótelepen

Kovács Judit: Családi ház
mintatelep - Anno 1931

Magyar Nemzet 1976. VIII. 7. 5 old.

MDK

Hajós

Hajós és Horváth tervezte Shell olaj és benzin pavillonját a budapesti Nemzet.Vásáron.

Tér és Forma, 1933. 6.sz. 192.l.

MDK

Hajós ,ép.mérn.

Horváth ép.m.-el közösen Egy családi lakóházat és egy kisigényü családi lakóházat tervezett.

A MIÉE-ben állandó intézménnyé alakult át ez a kiállitás. Két illusztr. a III.és VIIX. l./

Dr.Ny.L.: A "Hogyan épitsünk?" kiáll. a Nemzetközi Vásáron. MIÉE Közlönye 1933.máj.6. III.-VIII.l.

M. D. V.

HAJÓS A. építész

Bn. Margitsziget Nemzeti Sport-uszoda (1930)

Gerő Lánló. Epítészeti stilusok

Bn. 1957. 136. l

HAJÓS ALFRÉD

36 Olimpiai diploma I.
37 Olimpiai diploma II.
39 Margitszigeti sportuszoda távlati képe
40 Margitszigeti sportuszoda távlati képe
41 Margitszigeti sportuszoda keresztmetszete
42 Margitszigeti sportuszoda homlokzata
43 Óbudai szigeten létesitendő sportváros távlati képe

Nemzeti Szalon
Sport-mű v kiáll. 1934 máj

Hajós Alfréd

1933 feb márc

A margitszigeti úszócsarnok és környékének rendezési terve

A Testnevelési Főiskola Budapesten

~~A Wáblhegyi Csillagvizsgáló Intézet részletei~~

Klebelsberg emlékkiáll Mücsarnok

Hajós Alfréd

1933 feb-márc

A margitszigeti fedettuszoda.

Klebelsberg emlékkiáll Mücsarnok

Государственный Исторический Музей
1931 г. Инв. №

Építénet - világi

Budapesti bérházak - terv: Hajós A. -
Paulheim F. - Weninger F. - Platschek J. -
Quittner E. - Rumsauer - Wimmer - Hof-
saetter B. - Wellisch A. -

Tér és Forma, 1932.

V. évf. 314-322. o.
K. F.: Levél a herkesztőhöz.

Hajós

épitész

Klebelsberg-emlékkiállitás - Műcsarnokban - épitési tervével szerepel. A fedett uszoda.

Magyarság
1933.II.12.

MTK

Hajós Alfréd

Alpár Ignác mesteriskolája. Építő ipar - Építő művészet. 1924. márc. 1.

M. D. K.

HAJÓS Alfréd építész

Anyag és szerszámkamra vályogból
" " " téglából

51. # IV. 67., 67/a

Mnot katalógusa 1958. 145. l.

MDK

Hajós épitész

Modern magy. épitőmův.i kiáll. Párisban. Vállalk. Lapja, 1933. ápr.6. 4.l.

MEK

Hajós építész

Magánép. eng.Bp. Vállalk. Közl. 1909. jul. 14.
4.1.

Gyüjtés helye:----------

MDK

Hajós építész

Magánép. eng.Bp. Épitő Ipar, 19o9.jul.18. 262.1.

EA

Gy.E. 1957.VIII.

MDK

Hajós, müépitész

/Első szinvonalat képviseli/

Sportcsarnokok tervezője és alkotója.

Pipics Zoltán ir.: A képzőművészek egyesületének jubileumi kiállitása. U.M.1934 dec.8. 21.1. Műcsarnok.

Hajós Alfréd

építész

szül. 1878. Pest

† u.o. 1955. (?)

Pesti műegyetem

Szabó Ervin jegyz.

1903 nagykanizsai fögimn (Sikkár árjuddel
megvétel

1905 Kultusminn. palot tp. IV. dig

1907. M. ref konvent siékhár.
I. dig

1908 löcsei fögimn.

1909 Valcok Int. Sykety
Borsodmegyei Takarék Miskolc
Mors.-i reformátusok kösp. siékhár
eperjesi nőkhár III. dig (Akozin

1910 MFTR sikkár megvét

Hajós Alfréd épitész. szül.
1878 Budapesten; hol a műegyemet is végezte. A fővárosban s a vidéken sokat épitett [ref. egyház Szekhára, Mag. Mezőgazdák Szövetkezetének A-palotája Bpesten, debreceni Arany Bika szálló és szinház stb.) Stadion tervével az 1924. párisi szellemi olimpiászon elsődijat nyert.

Molnár József:

Mellen alól, szemközt
na, s szeme, szemöldöke, bajusz
Jobb kezével vállravetett köpen
ható. Nyakkendője fekete s ka
Olaffestés Molnár Jó
Molnár József ajándéka

M. Kép. 37.

Hajós Alfréd

Nemzeti sportuszoda

repr.

The Architectural

Forum

(Hajós Alfréd)

irod.

( ) A margitszigeti

Nemzeti Sportuszoda.

Városok Sapja

XXVI. évf. 2. sz.

AZ 1931. ÉVI MAGYAR ORSZÁGOS MÉRNÖKKONGRESSZUS VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁGA.

Igen tisztelt Kartárs Ur!

Tisztelettel értesítjük, hogy a f. évi április havában tartott Mérnökkongresszus teljes anyagát **„Az 1931. évi Országos Magyar Mérnökkongresszus Iratai"** címmel könyvalakban szándékozzuk kiadni. A könyv MISz A_4 alakú (210×297 mm méretű) mintegy 160 oldalon a jegyzőkönyveken és a határozatokon kívül, tartalmazná a kongresszus tárgyalásai folyamán elhangzott valamennyi előadásnak és felszólalásnak szövegét is.

A könyv tehát azon kívül, hogy teljes és hiteles történetét adja a kongresszus lefolyásának, egyben minden időkre értékes forrásmunkát is jelent mindenki részére, aki a magyar műszaki élet terén, akár most, akár a jövőben alkotó tevékenységet óhajt kifejteni.

Hogy ezt a könyvet a mai gazdasági viszonyok mellett is minden érdeklődő beszerezhesse, azt a 8 pengős bolti árral szemben *elővételben a kongresszusi tagok részére 4.— P.* áron, *nem tagoknak pedig 5.— P.* elővételi áron kívánjuk forgalomba hozni.

Kérjük szíveskedjék a mellékelt válaszlapot legkésőbb f. évi július hó 5-ig beküldeni és az elővételi árat a mellékelt csekklapon ugyanezen időpontig befizetni.

Budapest, 1931. június hó 5-én.

Kartársi üdvözlettel:

Az 1931. évi Orsz. Magy. Mérnökkongresszus Végrehajtó Bizottsága.

Hajós Alfréd

a margitszigeti
uszóstadion

Ismertetve:

Architecture
d'aujourd'hui.
(Paris) 1931. 7. 4.

13 Ipoly	☾ Utolsó negyed 4 óra 49 pk.	Protestáns: Ipoly Görög: Maxim Izraelita: Ab 21
Hétfő **14** Özséb		Protestáns: Özséb Görög: Marcel Izraelita: Ab 22
Kedd **15** Nagy B. A.		Protestans: Mária Görög: Nagy B. A. Izraelita: Ab 23
Szerda **16** Joakim		Protestáns: Ábrahám Görög: Dioméd Izraelita: Ab 24
Csütört. **17** Jácint		Protestáns Anasztáz Görög: Miron Izraelita: Ab 25
Péntek **18** Ilona		Protestáns: Ilona Görög: Flórusz Izraelita: Ab 26
Szomb. **19** Lajos	1933 **AUGUSZTUS** 31 nap	Protestáns: Huba Görög: András Izraelita: Ab 27

33-ik hét.

Nap kelte 4 ó. 52 pk. — Nyugta 19 ó. 16 pk.

Hajós Alfréd

Andrássy út boarding house repr.

Architecture d'aujourd'hui

1938. dec.

CSERY GYULA

SZŰCSMESTERHEZ, IV., PROHÁSZKA OTTOKÁR-UTCA 3. sz. (volt Papnövelde-utca)
TELEFONSZÁM: AUTOMATA 840—63,

hol teljes értékig
biztosíthatja mérsékelt megőrzési díjért

Az Est. 1929 szept. 4.
(Hajós Alfréd pályanyertes fedett uszoda terve. Arckeppel és a pályatervreprodukciójával.)

U. 3078

Megnyerte az I. és III. díjat, s az

első díjat tervet fogadtár el Elvitelre

Bpesti fedett uszoda a Margit szigetan

/Inököly

ség pontosan 6 kezdődik,
nek meg már 1/2 6 órai, mert át kell
tett diszérmeket, illetve babérkoszoru
lait az ünnepségen felékesitik. A vers
zőség vezeti el őket a diszérmek és ko
A magyar dal ünnepe egy óra hosszat ta

Ugy a délelőtti, mint a dé
ban, vagy magyar nemzeti viselatben tö
jegyezzék meg egyesületük a/ alatt meg
hozzák magukkal a jelen értesitést. A
azért is ajánlatos, hogy a koszoruslán
re várható közönségtömegek tódulását.
lyet azok részére, akik azt egyesületü
csatolunk,- a dalosversenyen mindenütt
azt látható helyen hordani.

Rossz idő esetén a magyar
megtartva, ugyancsak d.u. 6 órai /a ko
rai/ kezdettel.

Budapest, 193[illegible]. junius hó 27

ORSZÁGOS MAGYAR DALOS SZÖVETSÉG 1867

Hajós G. Alfréd

építész.

A nagy kanizsai fog mnasiumnál rendhár tervpályázatára érkezett 20 terv közül Siklós Árpáddal közösen készített tervét a bíráló bizottság másod sorban megvételre ajánlotta.

Művészet, 1903. 426. l.

Weber Karl

nobrász-tanár

Szül 1854. Megh. 1903. Frankfurt a/M.

Amerika olimpiai uszó reménysége

Johny Weismüller, a világ leggyorsabb uszóbajnoka

Johny Weiszmüller, aki a fáma szerint temesvári születésü magyar fiu, a világ leggyorsabb rövidtávu uszója. A feketebőrü herceg: Kahanamoku után ujra fehér kézre hóditotta a gyorsuszás hegemóniáját. „Johny" — ez a becéző neve Amerikában — világrekordjai:

100 yard: 52.8 mp.
100 méter: 57.4 mp.
300 méter: 3 perc 34 mp.

Weismüller csak rövidtávu versenyeken indul Párisban, igy tehát a várvavárt Arne Borg-Weiszmüller-találkozás a sportvilág nagy szomoruságára el fog maradni.

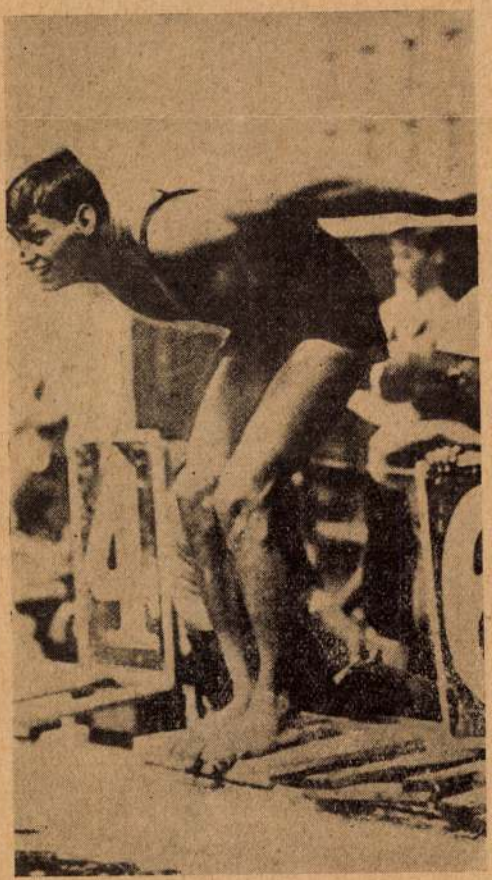

JOHNY WEISZMÜLLER STARTOL

Jelenet az olasz-magyar matchről Ardissona és Fogl II harca labdáért

Fogl II felszabaditó rugása

hanem az olympiai próbaversenyen elért sikerem predesztinált. A 100 m. versenyben legyőztem Gräfl Ödönt, a legjobb magyar sprintert, 500 méteren pedig Deutsch Gyulát, az osztrák derby győztesét. Életem legboldogabb órája volt, amikor az olympiai győzelem olajágával, — melyet György király személyesen nyujtott át a győzteseknek — hazaérkeztem s lelkes, önzetlen sportemberek a szeretetnek és megbecsülésnek jeleivel halmoztak el.

Hajós elmondta még, hogy uszó karriérjét 1897-ben fejezte be s atletizálni és tornászni kezdett. Az 1897. évi eperjesi országos tornaversenyen a 400 méteres gátfutásban és a diszkoszdobásban győzött, a pentatlonban pedig Réthy mögött második lett, ott volt a futballsport bölcsőjénél, az első magyar futballcsapat centercsatára volt, s tagja volt az első magyar válogatott csapatnak is. Később az organizációból is kivette részét, kezdetben mint a B. T. C. futballcssapatainak s zervezője, majd pedig a Szövetségben szerepelt s ma mint a válogatóbizottság elnöke egyengeti az ifju magyar tizenegy utját a párisi olympiász felé. Fanatikus rajongója a sportnak, s amellett művészlélek, aki a sport iránt szeretetét hivatásával hozta harmónikus kapcsolatba, amikor megtervezte a Nemzeti Stadiont és a Testnevelési Főiskolát — mely ma már állana monumentális arányaival és klasszikus formáival, ha a háboru s a ránkszakadt szegénység nem semmisitette volna meg azokat a vágyakat, amelyeket azok felépitéséhez füztünk.

AKE BORG

A két Borg, Svédország uszóbajnokai

A két testvér az olimpiai stafétában

Svédország olimpiai reménységei élén áll Arne Borg uszóvilágbajnok és nemkülönben kitünő öccse, Ake *Borg*. Arne Borg, aki most Amerikában turázik, három hivatalos uszó világrekordot tart: 400 méter — 5 perc 11.8 mp.; 500 méter — 6 perc 32.9 mp. és 1000 méter — 14 perc 6.5 mp. Svédország két olimpiai világbajnokságot remél tőle, a 400 és az 1500 méterest, öccse Ake Borg szintén nagy klaszis és feltétlenül uszni fog Svédország 4×200 méteres stafétájában.

Svédország csapata Amerika mellett a legnagyobb eséllyel indul e staféta-versenyen, mert a két Borgon kivül Trolle is 2 perc 30 másodpercen belül ussza a 200 métert és a kiegészitő negyedik ember sem rosszabb a legjobb magyar 200-asnál.

ARNE BORG

Jelenet az olimpiai B csapat és a vidéki B csapat küzdelméből. Csontos UTE lábáról Farkas (Debrecen) rávetéssel szedi le a labdát.

Üdvözlés az olasz-magyar match előtt a pályán. Kiss Gyula (×) az olimpiai csapat kapitánya, jobbján Pluhár Istvánnal, a BEAC válogatott jobbszélsőjével.

Aki 1896-ban egy óra alatt két világbajnokságot nyert Athénban

Beszélgetés Hajós Alfréddal az M. L. Sz. alelnökével

A magyar sport történetének az a korszaka, amelyben a külföld is tudomást szerzett a magyar testi kultura fejlettségéről, *Hajós* Alfrédnak az első olympiai bajnoknak, és kortársainak szereplésével kezdődött. 1895. évben az osztrák uszó-derby két hosszútávu versenyét (500—1500) megnyerte *Deutsch* Gyula (MTK) s ezzel a derbyt is, a 100 m. távon pedig *Hajós* Alfréd győzött nagy fölénnyel osztrák és német ellenfelei felett. Ugyanaz év augusztusában Bécsben kerültek döntésre Európa bajnokságai, amelyek közül a rövidtávon (100 m.) *Hajós* Alfréd legyőzte Európának évek hosszu során át győztes bajnokát, *Wolf* Eugént, a düsseldorfi óriást s másnap a győzelmet Ausztria 100 méteres bajnokságában megismételte. Hajós e győzelmeivel a magyar uszósport elindult diadalutján az európai hegemónia felé.

Ebben az évben vetődött fel először az olypiai játékok felujitásának eszméje, amely 1896. évben testet öltött a hellének klasszikus földjén, Athénben. A világ minden részéből odasereglett versenyzők küzdöttek a győzelem dicsőségeért. Amerika akkor vonultatta fel először a kontinensen atlétáinak, uszóinak legkiválóbbjait s azok a sorozatos győzelmek, melyekkel az európai sportot ugyszólván lelépte, mutatta meg a maga széditő méreteiben kulturális fejlettségét. Kiküldött versenyzőink közül csak négynek jutott babér osztályrészül. Dani Nándor második lett a 800 méteres futóbajnokságban, Szokoly Alajos a 100 méteres futásban és Kellner Gyula a maratoni sikfutóversenyben harmadik lett.

A magyar szineket győzelmesen az akkor még gyerekifju, alig 18 esztendős Hajós Alfréd képviselte, aki a 100 méteres uszóversenyen fölényesen győzött Amerika sprintbajnoka *Villiams* és az osztrák bajnok *Herschmann* felett. A többi (német, francia görög) versenyző nem volt komoly ellenfél. Hajós a gyorsuszó-verseny után egy óra mulva még az 1000 m-es távon is győzött, körülbelül 150 méterrel előzvén meg vetélytársait.

Hajos Alfréd 1896-ban Athénben két világbajnokságot nyert

Felkerestük Hajós Alfrédet a Labdarugó Szövetségben, ahol éppen tisztujitó közgyülésre készülödtek. Megkértük, hogy mondja el, milyen impressziói voltak az olympiai győzelemmel kapcsolatban?

— 1913-ban a Magyar Uszó Egyesület egy Lukácsfürdői gyermekversenyében kezdtem „karriéremet", harmadik helyre kerültem, de ugyanaznap rendezett vigaszversenyen győztem. További szereplésem emlékeiből a két európai bajnokság, néhány magyar és osztrák bajnokság, az olympiai győzelem, no meg az a 96 arany, ezüst és bronz érem maradt meg, melyeket még ma is őrzök iróasztalom fiókjaiban. Elért idők? Mellékes! Ma egy ifjusági versenyen is sokkal jobb időt érnek el, mert az uszótechnika is ugy fejlődött, mint például a repülés, s ma Bleriotnak La Manch csatornai bravurja primitiv szárnypróbálgatásnak minősithető. Az olympiai kiküldetésre engem nemcsak Európa bajnokságában aratott győzelmem,

Magyar Nemzet

Vasárnap, 1953. február 1.

SPORT

MA IS DOLGOZIK, TERVEZ, IRÁNYÍT

a 75 éves Hajós Alfréd

aranyérmes építészmérnök és háromszoros olimpiai győztes

Tavaly nyáron történt, amikor még nem is emlékedett forrpontjára az »olimpiai láz«. Az egyik körúti üzlet kirakatánál — ahol ki volt téve az addigi összes magyar olimpiai győztesek táblázata — sorbaálltak az emberek és olvasták a neveket. Két sportifjú beszélgetését akaratlanul is hallottuk: hány éves lehet vajjon az első magyar olimpiai bajnok, Hajós Alfréd? — kérdezte az egyik. — Nyolcvan éves biztosan elmúlt, már régen nyugalomban van és nem dolgozik — felelte a másik.

Ez az »olimpiai« beszélgetés jutott az eszünkbe, mikor most szemben ültünk *Hajós* Alfréddal, aki azonkívül, hogy az első magyar olimpiai bajnok, másról is nevezetes. Arról, hogy 1896-ban Athénben mindjárt két bajnokságot nyert s csak azért nem előzte meg Nurmit és Zatopeket, a későbbi olimpiai rekordereket, mert a rendezők úgy állították össze az akkori műsort, hogy a három olimpiai bajnokság közül Hajósnak az egyikben való indulásról feltétlenül le kellett mondania. És arról, hogy Hajós nemcsak a magyarok közt, hanem a világ összes olimpiai úszóbajnokai között is az első volt, azonkívül, hogy ő nyerte 1895-ben az első Európa-úszóbajnokságot is.

Hajós Alfréd maga mondja el abból az alkalomból, hogy *most február 1-én van a 75. születésnapja,* minek köszönheti, hogy ma is ilyen jó egészségben van.

— Ennek első magyarázata az — mondja —, hogy én voltam az 1896. évi athéni olimpia Benjáminja. Az összes részvevők — nemcsak az úszók — jóval túl voltak akkor már a 25—30. életévükön. En pedig akkor csak tizennyolc éves voltam. A további magyarázatom: *olimpiai győzelmeim után sem lettem hűtlen a sporthoz.* Az úszás mellett igyekeztem sok más sportággal is erősíteni a szervezetemet. Azt talán kevesen tudják, hogy egyike voltam a magyar labdarúgó sport alapítóinak, *tagja voltam az első magyar labdarúgó csapatnak.* Az állandó és rendszeres sportolással szereztem meg azt az egészséges alapot, amely aztán később a hivatásomban is mindig biztosította a munkához való kedvet, akaratot és energiát.

Itt közbevetőleg elmondhatjuk, hogy Hajós Alfrédnak *még egy nemzetközi és olimpiai nevezetessége* van: ő a világon *az egyetlen sportember, aki egy sportágban szerzett olimpiai bajnoksága mellett a szellemi olimpián is díjat nyert:* 1924-ben a párizsi olimpián az ő stadion-tervét ítélték legjobbnak az építészeti versenyben.

Ennek az *olimpiai győzelemnek* a történetét így mondja el:

— A stockholmi olimpia után, 1912-ben én indítottam meg a Magyar Stadion építésének mozgalmát. Persze, az akkori időkben csak terv maradt a tervből. 1924-ben azután beküldtem parlagon heverő stadion-tervemet a párizsi szellemi olimpiára. Itt tizennégy ország építőművészei pályáztak s közülük az én stadion-tervemet ítélték a legjobbnak. Megjegyzem, hogy én már 1912-ben is harcoltam a stadion helyének a régi Lóversenytéren történő kijelöléséért, amit azután népi demokráciánk valósított meg. Nagy elégtételem volt, amikor — mint külső szakértő — részt vehettem a Népstadion terveinek megindításában.

Hajós Alfréd szavai máris felelnek a bevezetőben említett két sportifjúnak. Elárulják, hogy *első olimpiai bajnokunk* — tekintet nélkül évei számára — *most is dolgozik.* Vajjon sportvonalon folytatja-e munkáját, ahol élete főművét, a Nemzeti Sportuszodát a világ minden részéből jött szakemberek nézték meg és vették mintául?

— Nem, most nem a sport az építészi terrénumom — válaszol Hajós Alfréd. — Most a Mezőtervnél dolgozom, mint irányító és tervező építész. *Mezőgazdasági természetű gyárakat, üzemi kultúrházakat tervezek* és én irányítom Budapest egyik legszebb és legjellegzetesebb, műemléknek is beillő épületcsoportjának, az általában Vajdahunyad várának nevezett Mezőgazdasági Múzeumnak restaurációs munkálatait.

Hajós Alfréd építette a többi között a debreceni Bika-szállót, a szabolcsutcai szülészeti kórházat és sok kultúrotthont, irodaházat, szanatóriumot, szállót és mezőgazdasági épületet. A Mérnökegylet aranyéremmel tüntette ki, a Műegyetem pedig aranydiplomával.

Most mindkét működési területe: az építészet és a sport is ünnepelni készül a 75 éves, ereje teljes birtokában lévő munkás- és sportembert s azt hisszük, mind a ketten teljes joggal és méltán.

Földessy János

A gyorskorcsolyázó Európa-bajnokságok első napja

Hamarban szombaton kezdték meg a gyorskorcsolyázó Európa-bajnokságokat az 500 és 5000 méteres futamokkal. A tapadós, gyenge jégen, havas esőben megtartott EB-n a magyar Lőrincz 500 méteren kilencedik lett 46.8 mp idővel, míg Merényi 48.3 mp-cel tizenhetedik. Győzött a finn Salonan 44.4 mp, 2. Hodt 44.8 mp, 3. Martinsen (norvég) 45.3 mp. 5000 méteren még gyengébben szerepeltek a mieink, Merényi 18. lett 9:53 p, Lőrincz 21. 10:19.3. p időkkel. Győzött a holland Broekman 9:05 p, 2. Offenberger (osztrák) 9:11.7 p, 3. Van den Voort (holland) 9:12.8 p. Broekman is sokkal gyengébb időt ért el legutóbbi világrekordjánál. Az összetett versenyben Van den Voort vezet Offenberger és Broekman előtt.

Vasárnapi sportműsor

Birkózás: Budapest kerületi kötöttfogású ifj. bajnokságai, Munkácsy-u., Marx-u. és Dózsa György-út, d. e. 10 ó. **Hósport:** Országos síbajnokságok futószámai, Kékestető, fél 10 ó. **Jégsport:** Jégkorong bajnoki mérkőzések: Vendéglátók—Betonútépítők, Városliget, fél 12 ó. Postás—Soproni Lok., Városliget, fél 2 ó. Jégvitorlázó verseny Balatonfüreden. **Kézilabda:** Terembajnoki mérkőzések, Csepel, 12 ó. **Labdarúgás:** Vasutas Kupa mérkőzések: Kőbánya—Hatvan, Budapest—Sopron, Bihari-út, háromnegyed 1 és fél 3 ó. Debrecen—Szeged Debrecenben, Miskolc—Szolnok Miskolcon, Ceglédi—Győr Cegléden, Szfvár—Nkanizsa Székesfehérvárott. Barátságos mérkőzések: Kinizsi—Dohánygyár, Üllői-út, 10 ó. Bástya—Kerámia, Gergely-u., fél 11 ó. Sortex—Fémtömegcikk, Soroksár, 11 ó. **Ökölvívás:** Béke Kupa mérkőzések, Debrecenben. **Repülés:** MRSZ ejtőernyős ugrásai, Ferihegy, 9 ó. **Röplabda:** Terembajnokságok: nők: reggel 8-kor, férfiak: d. u. 2 ó., a Sportcsarnokban. **Súlyemelés:** B. Lok. versenye, Rákospalota, 10 ó. **Vívás:** Kabos Endre kardvívó válogató emlékverseny, Eötvös-u., reggel 9 és d. u. 5 ó. II. o. tőrverseny Szegeden, II. o. párbajtőrverseny Pécsett. **Vízilabda:** Téli Kupa mérkőzések, Sportuszoda, 7 ó-tól: Hazai Fésüs—Utasellátó, Szikra—Postás, Metro Építők—Szolnoki Haladás.

— **Az országos síbajnokságok** szombati megnyitóján 350 versenyző vonult fel. A Himnusz hangjai mellett Sajgó és Kováriné vonta fel a bajnoki zászlót, majd Saroveczky Gyula ünnepi beszéde után Beták tett fogadalmat.

*

A műkorcsolyázó VB-re, amely február 7-én kezdődik Davosban, elutazott Budapestről a Szőllősi—Vidapár, Dortmundból pedig a Nagytestvérpár, Czakó és Jurek Eszter.

A bukaresti sakkverseny 4. fordulóján Szabó László legyőzte a román Radulescut, Barcza vereséget szenvedett a csehszlovák Filiptől.

Lósport

A vasárnapi ügetőversenyekre jelöltjeink a következők: I. Mr. Hugh — Santali. II. Cilike — Atom D. — Gala Peti. III. All right fia — Karcsi. IV. Terka — Fekete madár — Nádor. V. Lajos — Kati — Bujdosó. VI. Árvácska — Zoli — Deborah D. VII. Kapt. Bellwood — Jenő — Marzsi. VIII. Pornó II. — Fekete Péter — Sárvár. IX. Lotte Hammer — Lady Hammer — Dervis.

HASZNÁLT

ruhát, felöltőt, cipőt, fehérneműt, ágyneműt

és bőrdíszműárut

vásároljon a

BIZOMÁNYI ÁRUHÁZBAN

Üzletek a város minden pontján!

Ylajós Alfréd

Vasárnap, 1953. február 1.

AZ ELSŐ MŰSZ

Déli kettőre jár — eljött a műszakváltás ideje. A *szuhakállói* főutcán csoportosan vagy egyesével munkaruhás emberek igyekeznek a bánya felé. A bánya szájánál megállnak néhányan és csapattá verődnek össze. Együtt indulnak lefelé — a verőfényből a sötétségbe. Lány is van köztük, szőkecopfos, ugyanúgy nadrágban, csizmában, mint a férfiak, csak a lámpa hiányzik a kezéből — mert olyan biztonsággal jár odalent a sínek, kötelek, csillék között, mint a macska a sötétben.

A férfiak csöndesen mennek előtte, mögötte, mellette — néha megállnak, felemelik a lámpát egészen a fejéig, a boltozatig, kezükkel meg is tapogatnak egy-egy gerendát, azután mennek tovább.

Újra fejsze a kézben

Az első szót a csapat legfiatalabbika, *ifjú Bakos János* mondja ki.

— *Azelőtt* is ilyen sötét volt idelenn? — kérdezi s bár a többiek mosolyognak, a fiú nem tágít: — Maguknak is sötétebb?

— Sötét — nyugtatja az apja, *idős Bakos János*. Egy csapatban dolgoznak mind a ketten. — Igy van ez, ha az ember hozzászokik, hogy a nap süt a feje fölött. Mire a frontra érünk, hozzászokik a szemed újra.

— Izomlázad is lesz, számíthatsz rá — nevet *Boros János* sztahanovista vájár. — Hiszen kerek egy hónapja, hogy nem volt fejsze a kezedben.

Fordul az út, hajlik a bánya karja könyökben. A csapat eleje megtorpan, a gerendákat nézegetik. Úgy állnak a cölöpök sorban, az út közepén, mint *azelőtt*, elválasztva egymástól az üres és tele csillék sorát — csakhogy udvara van mindegyiknek, akár a Holdnak, ha eső lóg a levegőben. A víz, amely elöntötte a bányát a gerendákat övező párafelhőben ad még mindig jelt magáról.

Vrábik Lajos aknász elgondolkozva kapargatja bicskája élével a fehér penészvirágokat a boltozatról. Ez a kivirágzás is a víz üzenete. Idáig ért hát — egészen a tetőig. És itt lehetett a legmélyebb is: ezen a helyen lejt az akna a legjobban.

Kresák Magda, a copfos kis gépkezelő nem tudja magában tartani a gondolatait.

— Idáig szaladtunk le *Szűcs Zsuzsával*... Zsuzsának a nővére még átjutott... De a víz egyre emelkedett... A szélén még csak derékig ért, de alig mentünk néhány lépést, már mellig, azután vállig, azután nyakig... Kétszer próbáltuk meg, kétszer fordultunk visszafelé...

Vrábik Lajos elgondolkozva néz a copfosra. Kresák Magda és Szűcs Zsuzsa — aki most azért nincs itt, mert még a szabadságát tölti — azért rekedt lent az eláradt, ellenséges bányában, mert nem magukkal törődtek, hanem a többieket riasztották. A családapákat, a kisgyermekes anyákat. Mire mindenkinek szóltak, az ő menekülésük útját vágta el a víz.

Így maradt lenn maga *Vrábik is, a párttitkár*. Megpróbált átúszni, megpróbált a boltozat gerendáiba kapaszkodva kilábolni. De a víz már a szájáig ért. Vissza kellett térnie.

Addigra a parton már nemcsak a két síró lány állt. Néhány idősebb bányász is, aki nem tudta olyan gyorsan végigszaladni a bánya kilométer hosszú útjait, mint a fiatalabbak. Igaz, köztük volt az ifjabb Bakos is, aki talán még átjuthatott volna, de minduntalan megállt és bevárta, amíg az apja utoléri a futásban. Az öreg Bakos egyre csak azt hajtogatta a víz partján:

— *Szegény anyád, téged is sirathat, nemcsak engem* ...

És ott, a bömbölő víz szélén, mindnyájukra rászakadt a tébolyító bizonyosság: nem tudnak átjutni a vizen. Más kijárata pedig nincs a bányának. S a víz szintje egyre emelkedik, hullámai fél méter magasak, ereje a gerendákat töri, tízmázsás csilléket borít fel. Menekülés pedig nincs semerre.

Golbert bácsi csilléje

Vrábik hirtelen az emberekhez fordul:

— Tudják, hogy talán meg lehetett volna spórolni az egészet, ha a bánya térképét nem viszi magával a volt tulajdonos.

Az idősebbek értik, de a fiatalabbak még nem hallottak erről. Vrábik megmagyarázza:

— A régi bánya nem ez volt, ahol mi most fejtünk, hanem valamivel arrébb, a domboldalban, 1928-ban, ha jól emlékszem, a tulajdonos belépett az egyik kartellbe és hamarosan leállíttatta a termelést. A kartellnek az volt az érdeke, hogy a válság éveiben is tartani tudja a már addig kifejtett szén árát. A lezárt bányát elárasztotta a víz, elöntötte a gáz.

A többit már érti Magda. A régi, lezárt bányából tört be hozzájuk *akkor* a víz, a gáz. De mire kellett a volt tulajdonosnak a bányatérkép? Hiszen nyugatra szökött — minek ott neki?

Vrábik vállat von.

— Bizonyára ártani akart nekünk. Nem rajta múlt, hogy nem sikerült.

Mennek tovább. Minden lépéssel újabb és újabb emlékekbe ütköznek. Elhaladnak a transzformátor-ház mellett, ahová azokban a nehéz órákban melegedni húzódtak be, átnedvesedve, dideregve, és ahonnan a víz továbbűzte őket. Azután megállnak az egyik csille mellett is.

— Ez a Golbert bácsi csilléje! — kacag Magda. Az öreg morogva lép tovább:

— Könnyű most!...

Bizony, könnyű most azon mosolyogni, hogy Golbert bácsi *akkori* elkeseredettségében kijelentette:

— Én már választottam magamnak koporsót. *Ezt a csillét itt.* Ilyen a bányászhalál...

Már közeljárnak a fronthoz. Párás még a levegő, nehéz a lélekzés — éjjel-nappal nyitva vannak pedig a bányaajtók, de még mindig nem cserélődött ki teljesen a levegő. Boros Jánosnak arra kell gondolnia: milyen is volt, *amikor a levegőjük fogyni kezdett.*

Akkor már egy lámpát égettek csupán és keveset beszéltek. Végigfeküdtek a földön és még az éhséget sem érezték — csak azt, hogy a mellük zihál és nehezen szedi a levegőt. Boros volt az, aki észrevette, hogy a két lány nagyon elgyöngült. Odatartotta a hátát Kresák Magdának, hogy támaszkodjék rá. De azután éreznie kellett, hogy a kislány feje elnehezül a vállán. Elájult.

— Ha csak egy félnappal később ér le a fúró, ha csak egy félnappal később kapunk levegőt, akkor... Akkor szervusz világ, sose látlak többé!

Boros Jánost nem hívnák Boros Jánosnak, ha ezt a gondolatsort nem így fejezte volna be. Ismerik örökké tréfás kedvéről egész Szuhakállón.

Már ott állnak a saját szakaszukon, ahol a vízbetörés előtt dolgoztak és ahol a vízbetörés alatt tartózkodtak. Vrábik akasztja fel elsőnek a lámpáját a boltozat gerendájára.

— Hát akkor... — szól és a kezét dörzsöli, talán örömében, talán mert hideg ez a bánya és a tenyere a csákány melegére vágyik.

Munkában a Vrábik-csapat

Nekilátnak. *Lakatos* Lajos fúrómester már kezében is tartja a paxitot.

A bányafrontnak az a szakasza, amely most a haláltól megmentett Vrábik-csapatra van bízva, úgy ötven méter hosszú lehet. Három méter jut egyre-egyre. Már nem beszél senki, mindenki a falnál áll, fúrnak, azután robbantanak s zuhognak, ömlenek a nehéz széndarabok.

Kresák Magda is elfoglalta helyét a szállítószalagnál. Ő a gépkezelő. A gép velük együtt menekült meg, épen maradt — idáig nem ért el a víz. Robbantás után, amíg a füst eloszlik, Boros János odakiabál Magdának:

— Magda! Megmondta odafönn, az irodán, hogy *olyan* munkát nem vállalunk még egyszer?

Magda visszakiabál, de nem Borosnak, hanem Golbert Józsefnek:

— *Nem fél*, Golbert bácsi?

— Tán te félsz? — dörmög vissza az öreg

— Hát... édesanyám nem akart engedni. Az öcsém azt mondta, ha sose enne kenyeret, akkor se jönne ide vissza. Pedig segédvájár a szelesi bányában. Szóval — és Magda felemeli a kezét — ha csak any-

Hajós Alfréd

épitész

Élettr. arck.

Gell Mad

204, 205. l

Europa
hirlap terjesztő
vállalat

Budapest
Rothermere ut 1

Hajós Alfréd

Margitszigeti fedett uszodával kapcsolatban

Genthon István: Háború után középítészetünk útjai. Magyar Iparművészet 1933. XVII. 363. l.

sekbe bocsátkozni, utalok e tekintetben a Pósch Gyula tollából a Magyar Szemle májusi számában megjelent kitűnő tanulmánynak az állami szubvenciókra vonatkozó fejtegetéseire, amelyekben ezt a kérdést általános gazdasági szempontok szerint világítja meg és alig hagy az elfogulatlan olvasóban kételyt hátra a rendszer hátrányai tekintetében.

A VILÁGVÁLSÁG, amely végigsöpörte az összes kontinenseket, két hét mulva újabb felvonáshoz érkezik el. Londonban összeülnek a népek képviselői, hogy konziliumot tartsanak a világgazdaság betegágyánál és megállapodjanak a gyógymódban, amely hivatva lenne a beteget talpraállítani. Nyilvánvalóan ellentétes érdekek fognak megmérkőzni ezen a tárgyaláson, amelyek közül — Németországot nem számítva — Roosevelt Amerikája képviseli az egyik és Franciaország a másik szélsőséget. Roosevelt hadat izent az aranynak és a pénzrendszerek fedezeti arányának leszállítását követeli abban a reményben, hogy ezáltal csökkenvén az aranyszükséglet és vele együtt annak kereslete, csökkenni fog az értéke is, ami a nyersanyagárak emelkedésével egyértelmű. Ennek a tervnek a sikere azonban óriási veszteséget jelentene Franciaországnak az ott felhalmozódott óriási aranykincs révén, ez tehát természetszerűleg mindent el fog követni annak meghiúsítására. Másrészt Amerika nem akarja tűrni azt, hogy adósai törlesztés helyett továbbra is fegyverkezésre fordítsák az adózók súlyos megterhelésével behajtott óriási összegeket, amikor deficites államháztartása ez adósságtörlesztésekre ma nagyon is rá van szorulva, viszont Franciaország a valószínűtlen-

Hajós Alfréd

Nemzeti sport
uszoda (tedett uszoda)
a Margitszigeten
1930

Wód
z

Genth. Budapest

156

Hajós Alfréd

orod

=

Hekler Budapest

99. l.

Hajós Alfréd

terverte a győri
új uszodát

Győri Hírlap

1931. 246. l.

(Az új uszoda)

Hajós és Villányi

építesek

l.

Csobán Hajduom

170 l.

Melegföldvár h. n. III. 24.

kockás berakással. Sarkain oszlop. Előrésze kétajtós, belsősz. — Kabinettschrank, Nussholz, mit Würfelmuster-intarnen kleine Laden. Ungarisch, XVIII. Jh.

kó alak brokát kárpitozással. Osztrák, XVIII. sz. — Kindermit Brokattapezierung. Österreich, XVIII. Jh.

IX. TEX

1251. KÉT ABLAKFÜGGÖNY, vörös
hänge, roter Brokat, mit Karnis

1252. FALISZŐNYEG, fekete bársonyk
XVIII—XIX. sz. — Wandteppich
XVIII—XIX. Jh.

1253. ARANYHIMZÉS, piros bársonyal
mánttal szegve. Egy szélesebb és
auf rotem Samt Renaissance-Ra
umsäumt. Ein breiter und ein sc

1254. RÁKÓCZI-ZÁSZLÓ, piros selyem
gramm koronával, RF monogram
Rákóczi-Fahne, auf roter Seide
goldener Bemalung, die Fahnens

1255. DIVÁNPÁRNA, piros plüs és se
Seide mit Wappenstickerei.

1256. DIVÁNPÁRNA, piros plüs, virá

kiséretében okkal-m
tárgyak is őrizhetők
ben. Fegyverek és eg
azonban egyelőre
amikor a hadsereg g
is könnyebben juth
trofaeumok alakjába
borús emléktárgyak
elemei használhatók

Amikor az a vesz
az oroszok betörés
zeumok és Könyvtár
lősége a bártfai mú
ládákba csomagolta
Az így üresen mara
ben a város tisztviselői a múlt nyáron nábo-

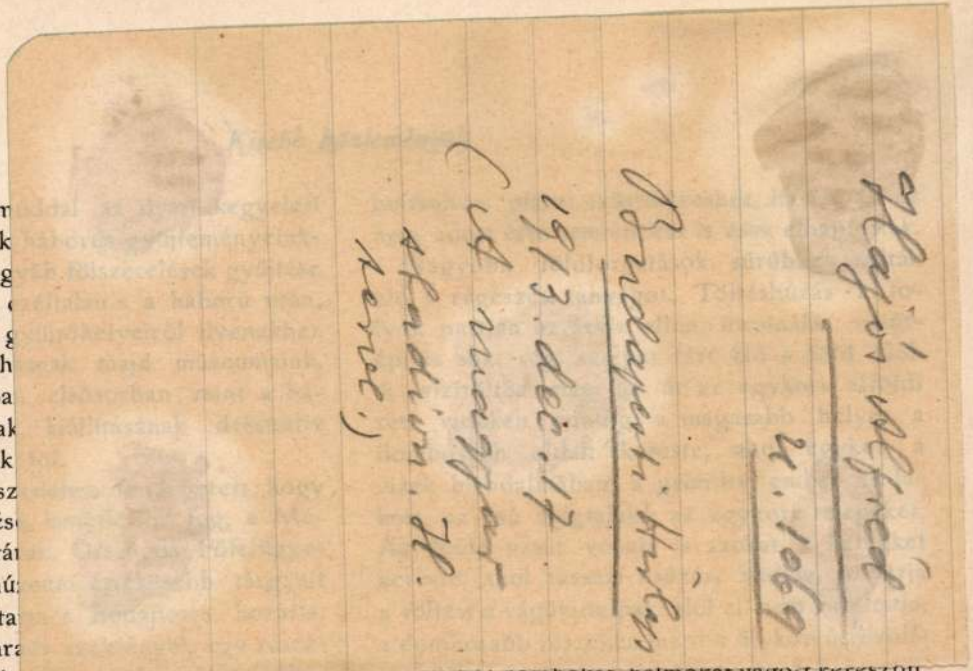

tes okából dombokat, halmokat vágott keresztül.

Hajós Alfréd
u. 1069
Budapesti Hírlap
1913. dec. 17.
(A magyar
stadion. H.
szerv.)

lövedéktokokat és egyéb hasonló ereklyéket gyüjtő emberek hiszik. Stratégiai részén kívül, amelynek összeállításában a háború után a tisztjeink karában felszabaduló erők bizonyára készségesen lesznek segítségünkre, egy-egy ilyen múzeum ép olyan csoportokra tagolható, mint már meglevő jelesebb vidéki kulturtörténeti gyüjteményeink.

Feljebb érintett művészi osztályán kívül, lehetne iparművészeti része, amelyben elsősorban a harczok tüzében megsérült iparművészeti emlékek szerepelhetnének, mint például a sztropkói templom egyik megolvadt harangjának meglepő épségben fönnmaradt s emberfejekkel diszített koronája, amelyet ott az új harang anyagába akartak olvasztani, amelyet azonban nél-szebb példáival határszéli vármegyéink elhagyott csataterein is lépten-nyomon találkozhatunk.

Zboró ősi várának bástyái tövében és a várhegy oldalában a negyedik császári és királyi sorgyalogezred katonái, akik hónapokon keresztül táboroztak itt, fenyőfadorongokból valóságos tündérvárost rögtönöztek, amelynek nem egyszer ugyancsak ötletesen czifrázott kunyhóinak csodájára a háború után bizonyára messze földről fognak fölkerekedni az emberek. Ennek az erdei községnek plasztikus mintája a centrális háborús múzeumnak is elsőrangú érdekessége lehetne.

Kisebb gyüjteményeinknek elsősorban ezek lebontása esetén a fedezékekben maradt diszí-

Hlavós Alfréd

az alábbi tervpályázaton

I. és III. díjat nyert.

Építő Ipar – Építő Művészet. 1929. 159. l.

(A fedett uszoda terv-pályázata.)

rművel később Horváth Henrik
apította, hogy a „beállításon ki-
zése emlékeztet a római sírkő-
ltsége és benső feszültsége, a
lemültségnek oly fokát tükröz-
i lelkülettől idegen és tipikusan
ıházat sem tógára, sem köpenyre
ek kompillációja. Nem tűnt fel
ı közti különbség. Míg az idősebb
paszománttal gazdagon díszített
ámasztja, hogy itt Szent Imre és
ık.

II. századi magyar, de a
y a XII. századi fejlődés,
formáknak szinte renais-
al szolgálhat a reliefcso-
en felszabadította magát
olizmusa alól és merész
A testet teljesen bebur-
vibrál. A kezek funkció-
Távol áll tőle e korban
gel aránylag sok fínom
onlóan nagyvonalú, ki-

Hajós Alfréd

cvd

Építő Ipar – Építő

Művészet. 1930. 1–2.

sz. 7. l. (Végleg
határoztak a fedett
uszoda tavasnal
megindulo épitkezése
fölött.)

9. A középiskola legmagasabb osztályát elvégezte-

10. A középiskola II-ik osztályát elvégezte-e? .....

11. Az elemi népiskola VI-ik osztályát elvégezte-e?

12. Az iparos- és kereskedőtanonc iskola III-ik os

13. Az elemi népiskola IV-ik osztályán felül az ip
elvégezte-e? .....

14. Ipari üzlet, vagy vállalatnál, — ideértve a bán
közlekedést is, — dolgozik-e az utolsó 5 éven
szakításokkal ugyanegy munkanemben (szakmá

15. Őstermelés körében vezető munkási, vagy felügye

16. A 14. és 15. pontok alá nem sorolható egyéb köz-,
bármely foglalkozás körében legalább 5 év óta

17. Ha nem volt 5 éven át, volt-e legalább 3 éven

18. Katonaságnál, vagy csendőrségnél kiszolgált alt

19. Az országos színészegyesületnek tagja-e? .....

20. Mióta lakik Budapesten? .....

JEGYZET: Ebből a nyomtatványmintából szük
(IV., Központi városház II. em. 21

Hajós (Guttmann) Alfréd

épitész

Kormányfőtanácsosi címet kapott

ÉIÉM 1930.

47-48. sz

192. l.

MÜEMLÉKEK ORSZÁ

1030/1913. sz.

Van szerencsénk

Müemlékek Országos Bizottság

kötetét könyv

nyomda utján megküldöttük.

Hajós Alfréd

műépítész

írod.

Bárány István dr. Sportemberek tündöklése és nyomorúsága. Pesti Napló 1933. okt. 1. (Arcképpel.)

U. 2352

Hajós Alfréd

építész

élete

l.

Karcagmagyarország

530, 531. l.

Heyer Artur, Festő, stb. marad, l.
31. old. – Az utolsó sorba, a zárójelbe beszú-
randó: angoramacskák,

Hajós és Horváth

A Shell olaj és benzin pavillonja az 1933. évi Budapesti Nemzetközi Vásáron.

Kende Ferenc:

A kereskedelem és ipar épületeiről. III.

Tér és Forma

1933. 192. l.

képpel

Hajós Alfred

wód
z

Képes Figyelő

1945. 6. r.
(okt. 6,

(A Magyar
Olympiai Sta-
dion, tevo-
rajz és arczép)

Feliratok római sírkövön VII. 194.

NYOMTATVÁNY

Hajós Alfréd

építész

ugyanis

Ki-kicsoda?

2901.

úrnak

Budapest

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután ½6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR
az Orsz. Magy. Régészeti és
Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR
a Magyar-Olasz Társaság
elnöke

Hajós Alfréd

cród

Liber Középisk

23. l.
26

ung xxxdxdxxxx Schnallen, Gürtel,

Prunkwaffen ergänzen die Tracht,

enannten Fokos /Stöcke mit doppel-
fassung/
erung und Edelstein/n nicht selten

Geschmacks, türkischer und persi-

n sind. Die siebenbürgische Gold-

n Bedarf hinaus vielfach auch die

hen versehen, welche auch heute noch
alter Familien
de und eifersichtig gehütete Schätze/

Königssteigs.

Magyar Iparművészet 1935. 1-2 sz. 62. l.

Hajós Alfréd

Hajós Alfréd ugyanezen alkalommal a Képzőművészeti Társulat részéről díszérő elismerésben részesült. Hajós érdemeit a fedett uszoda révén és egy sereg kiváló sportépület terve nyomán itthon és külföldön a legkiválóbb szaktekintélyek is többször elismerték.

Hajós Alfréd

MAGYAR IPARMŰVESZET

1937. 54. l.

FELOLVASÁSOK. Nemcsak a szakemberek tanulnivágyása, de a nagyközönség érdeklődése is fokozottabb mértékben fordul az építészeti kérdések felé, mint eddig bármikor a háború óta. Ennek tulajdonítható, hogy újabb időben egyre sokasodik az olyan előadások száma, melyeken meghívott külföldi előadók, jeles építészek, vagy hazai szakembereink számolnak be az időszerű építőkérdések nemzetközi állapotáról. A berlini olympiásznak kétségkívül legmonumentálisabb és legmaradandóbb alkotásáról, a Stadionról Hajós Alfréd műépítész tartott vetített képekkel kísért előadást. Ebben elmondta, hogy Werner March, a tervező építész, a berlini sportpalota merész és szép konstrukciójával, a 600.000 nézőt befogadó óriás-csarnokkal korunk egyik legnagyobb alkotását hozta létre. Örökéletű alkotás ez s oly tökéletes a maga nemében, kitűnő technikai, hírszolgálati és világítási megoldásaival, hogy a legkomplikáltabb feladatokat is biztonsággal oldja meg, a mellett pedig egészen a mai kor építőtechnikai erejének kifejezésmódján beszél. A sporttal össze-

Hajós Alfréd
MMÉEÉvk
1917. 65 l.

egészségügyi és városrendezési szem-
másrészt a telekspekuláció fékezése
Ebből kifolyólag javasolja, hogy a
asson oda, hogy a készülő építésügyi
t az építkezési anyagokra és szerke-
nézve a biztonsági tekinteteken belül
s legmesszebbmenő takarékosságot,
építkezés olcsóbbá tételét, valamint
építkezés intenzivitásának a város
vel lépést tartó szabályozását is biztos-
vuttal tegyen sürgősen lépéseket arra

nem is ismer, melyhez
a kartell a kapott meg
felosztatja, önkényesen
osztása szerint az ép
részesének és ez ellen

És ha keressük ez
maradunk a felelette
viszonyokra való hiva
állván áremelései arány

A vasszállitások állan

William Henry mérnök
álgép szilárd anyagok-
elválasztására. (Képv.:
Bérczi.)

és Bródy cég Buda-
Henrik távirdamester
rbiztositás. (Képv.: dr.
czi)

Mihály okl. gépész-
Fémszálakból előállitott
s eljárás annak előálli-

Wilhelm kereskedő
evezető. (Képv: Adler.)

Eckardt & Ernst Hotop
kter Haftung cég Ber-
gáztüzeléssel. (Képv.:

ne Elektricitäts-Gesell-
Berendezés elektromos
rétegezett, külső kerü-
rjesztő mágnestesteinek
Wirkmann, Meller és

ne Elektricitäts-Gesell-
— Eljárás elektromos
Képv.: dr. Wirkmann,

thal G. m. b. H. cég
- Eljárás folyós vas-
ivfény-kemencékben.

3620. alapsz. Krausz Gyula épület-
lakatos Tordán. — Csuklópánt. (Képv
Halász.)

—

3664. alapsz. Kiss Andor könyvkereske
Budapesten és Blau Mór könyvelő Csen
— Biztonsági zár. (Képv.: Török.)

—

2627. alapsz. Paschka és Társa cég
noki Urs Nándor ny. r. tanácsos Bud
— Összerakható vásárpiaci árubódé.
dr. Wirkmann, Meller és Bérczi.)

—

2141. alapsz. Ruhmer Ernst mérnök
ben. — Berendezés lángivek megszal
Pótszabadalom a 43911. sz. szabada
(Képv.: Kelemen.)

—

2489. alapsz. Van Leeuw Pierre sz
Bruxellesben. — Vasbeton rácsos tartó f
hez és hasonlókhoz. (Képv.: dr. Surá
ügyvéd.)

—

3209. alapsz. Müller W. A. Th. f
Berlinben. — Elektromosan hajtott
(Képv.: Kelemen.)

—

3241. alapsz. Deutsche Oesterre
Mannesmannröhren-Werke cég Düssel
Összetett tengely kocsik és hasonlók
(Képv.: Kelemen.)

—

3260. alapsz. Magyary Dezső okl.
Székely Lajos vállalkozó mérnök és An
okl. gépészmérnök Budapesten. — Ujit
olajjal, vagy más éghető folyadékok
tüzeléseken és berendezés annak fog
tására. (Képv.: dr. Preusz.)

—

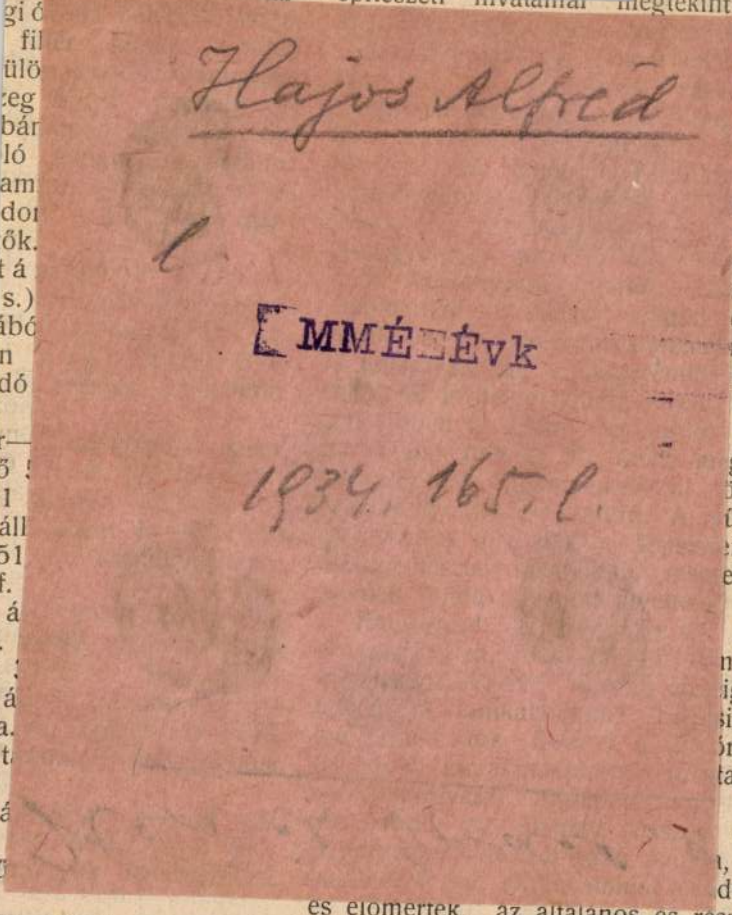

áll. közut orsovai ut-
. sz. vashid mázolási

templom—báziási áll.
Nerahid felszerkeze-
ái 2461 k 38 f.
n—dobrai áll. közut
özt lévő 26. sz. hid
57 k 45 f.
vasuti állomáshoz ve-

és elomertek, az általános és részlete
zatok nevezett államépitészeti hivata
tekinthetők. Az ajánlati minta 40 fi
ajánlati költségvetés mintái pedig iver
árban a hivatalkezelőnél beszerezhető.

Besztercebánya. (H i d m á z o l á s.)
pest—besztercebánya—krakói áll. köz
101 km. szakaszán levő 31. sz. Garar
felszerkezetének mázolása 1699 k 20
engedélyeztetvén, e munka biztositás
a u g u s z t u s 2-án d. e. 10 ór

e engedélyeztetvén, a hid a) alépit-
kapcsolatos munkáinak, b) vasfelszer-
biztositása céljából a u g u s z t u s
. 11 órakor a máramarosszigeti állam-
hivatalban versenytárgyalás fog tar-
alépitményi és vasfelszerkezeti mun-
k külön-külön tehetők ajánlatok. Az
yi és kapcsolatos munkákra vonatkozó
művelet, általános és részletes felté-
az ajánlati minta nevezett államépité-
atalnál megtekinthetők, ugyanott az
yi ajánlati költségvetés ivenkint 50
egszerezhető. A vasszerkezetre vonat-
rződési minta a kereskedelemügyi m.
isterium I/c/1. ügyosztályában (II.,
ut 1. szám, földszint) megtekinthető, s
a vasszerkezet főbb méreteire vonat-
zlatrajz dijtalanul megszerezhető. Az
hoz az ajánlott összeg 5%-ának meg-
natpénznek befizetését igazoló állam-
nyugta csatolandó.

vár. (M u n k á s h á z a k é p i t é s e.)
r sz. kir város közönsége 20, esetleg
gy és két szobás gazdasági munkásház
nél szükséges összes munkák teljesité-
jtést hirdet. Ajánlat tehető az összes
, vagy egy mintáju házcsoportra.
ánlat tehető még továbbá az asztalos,
mázoló és üveges munkára együttesen
. Az 1 k bélyeggel ellátott ajánlat
s 20-án d. e. 10 órakor a polgármes-
talban nyujtandó be. Ajánlattevő tar-
ajánlati összeg 5%-át a városi házi
ál bánatpénzül letenni és a nyugtát az
z csatolni. Az általános és külön-
ltételek, tervek a városi mérnöki hiva-
megtekinthetők és ugyanott fognak az

iktató-hivatalába. Ugy
bánatpénz a községi
s a nyugta az ajánlath

Déva. (I s k o l a
állami elemi iskola fel
tendő munkák 22151
tettek, e munkálatok
j u l i u s 26-án d. e.
államépitészeti hivata
tárgyalás hirdettetik. E
müvelet és részletes f
épitészeti hivatalnál m

Déva. (U t a k é p i
máshoz vezető utnak
szászvárosi állomásho
63 f, s a kudsiri állom
2564 k 93 f erejéig e
nak biztositása céljáb
10 órakor a dévai m.
ban tartandó versenytá
egyes utvonalra külön a
óhajtók felhivatnak,
költség után számitan
látott ajánlataikat a
államépitészeti hivatal
müvelet és részletes
épitészeti hivatalnál m

Ungvár. (M ű t á r g
uzsoki áll. közut 55–
139. sz. műtárgynak
szerkezettel leendő u
céljából j u l i u s 2
ungvári m. kir. állam
tandó versenytárgyalás
az ajánlati összeg 5%
pénznek bármely adó
igazoló nyugta csatol

Biró Béla
Mű- és butor
Budapest, VIII
:: :: :: Közvetlen Jó

Hajós Alfréd

épitész

wód

MMÉE Közl

1931. 57. l.

(Az óbudai Dunahid terepályázatának eredménye.)

9

Agya

Hajós Alfréd

Erő

MMÉE Közl

1932. 99, 100. l.

(Modern sportmozdák c. előadása.)

Hajós Alfréd

Nemzeti Sportcsar-
nok megvétel

MMÉEKözl 1938. 12 i. l.

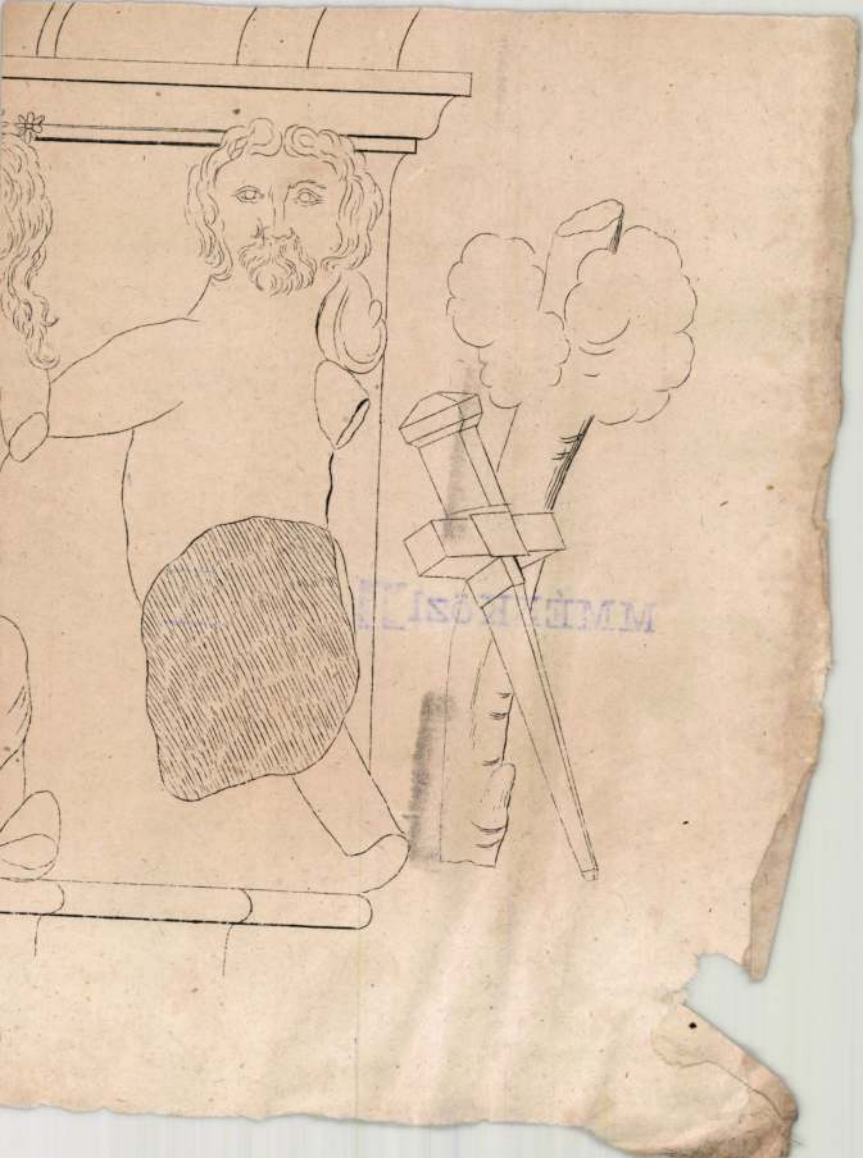

Hajós Alfréd

építész

A (szent Margitszigeti) (fedett) uszoda tervpályázatán első és harmadik díjat nyerte.

A fedett uszoda tervpályázatát Hajós Alfréd műépítész nyerte. Pesti Hirlap. 1929 szept. 3.

U 3014

Budapest, 1933. június hó.

ad 1933. évi 3000. szám.

3.

ztikai Hivatalnak több mint egy évi,
ája eredményeként ismét elkészült, a
tézményekre, társulatokra, cégekre és

Helységnévtára.

énél a Hivatal egyik fő törekvése az
a magánvállalkozások által megfelelő
észíthető és így — nagy hiányt pótló
yközönségnek rendelkezésére. A jelen-
erületek községeinek részletes adatai
vségnévtárnak az a mellékelt három-
; a postaigazgatás; a kereskedelmi és
őigazgatóságok; pénzügyigazgatóságok
ykezési hatóságok beosztását és működ-
mű

Hajós (Guttmann) Alfréd

Lvod

Magyar Tálázatok

1903 7 sz. 13 l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök v.
aláí

8. sorsz. Műhelyi minta.

Hajós Alfréd
építész
† 1955. nov. 12

Meghalt Hajós Alfréd

Szombaton este hosszas betegség után 77 éves korában meghalt *Hajós* Alfréd műépítész, az első magyar olimpiai bajnok. Hajós Alfréd 1896-ban *az athéni olimpián* a 100 és 1200 m-es gyorsúszásban *olimpiai bajnokságot nyert.* A huszas években írói munkásságával járult a magyar sport fejlesztéséhez. 1924-ben *a párizsi szellemi olimpia* építészeti részén *második díjat* nyert. Felszabadulásunk után, 1946-tól tagja volt a *Magyar Olimpiai Bizottságnak.* Hajós Alfréd elhúnytával súlyos veszteség érte az egész magyar sporttársadalmat.

Magyar Nemzet
1955. nov. 13.

Hajós Alfréd

épitész

Kit. Budapest 1878 febr. 1.

l.

Lex Magyarország

79. a. k.

A Nagyméltóságu m. k

ügyi Miniszter Ur

10346/1932-III. szám alatt ke

kek Országos Bizottságának

évi október hó 1.-től 1937. é

terjedő ötévi időtartamra kin

Midőn a kinevezési

ság szabályzatának egy példán

szerencsés vagyok, tisztelet

hogy Bizottságunkat kulturáli

tóztassék.

Budapest, 1932. nov

Hajós és Villányi

A magyarországi reformátusok székhaz épülete az Abonyi utcában Budapesten. fenti terve

Írod

Markó Miklós. Harom ny középület az Erzsébet városban. Vas. Ujs 1909. 417 l. képpel.

.....*mühely.*

lyfőnökség!

..év.....hó.....n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

.....számu .....

ztam.

.. évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Hajós Alfréd

[illegible]

D Megfagyott Muzsikus
extra sama a 39-ik
év fordulóra 1898-1937
11. l –

akogy n. b. sorailur
ismeröseinek bem
szineskedjen velem
Jobb szerettem volna
kedves Di ur, legal
volna intézni.
Szinélyes üdvözletes

Hajós Alfréd

margitszigeti tedett
uszodát ismerteti

Moderne Bauformen
(Stuttgart) 1931. okt.

asárn. **30** Judit	☽ Első negyed 5 ó. 41 pk	Protestáns: Judit Görög: János Izraelita: Ab 7
Hétfő **31** Ignác	JÚLIUS	Protestáns: Oszkár Görög: Eudocim Izraelita: Ab 8
Kedd **1** asas Péter		Protestáns: Vasas Péter Görög: Makkabeus Izraelita: Ab 9
Szerda **2** L. Alfonz		Protestáns: Lehel Görög: István vt Izraelita: Ab 10
Csütört. **3** István		Protestáns: Hermina Görög: Izác Izraelita: Ab 11
Péntek **4** Domonkos		Protestáns: Domonkos Görög: Efezi 7 gy. Izraelita: Ab 12
Szomb. **5** lavi B.-A.	1933 **AUGUSZTUS** 31 nap	Protestáns: Oszvald Görög: Fabiusz Izraelita: Ab 13

31-ik hét. Nap kelte 4 ó. 34 pk. — Nyugta 19 ó. 37 pk.

Hajós Alfréd

A Modern Baukunst
1938-ban

c. Ugyanez a folyóirat a „Tér és Forma" nyomán közli a Hajós Alfréd tervezte Déli-báb-utcai boarding house egy képét — „egészséges, korszerű formákban megvalósult épület".

Tér és Forma
1938. 6. 7.

R LÁSZLÓ

HNIKAI VÁLLALATA

ilágítási, villamos-
, optikai és akusz-
ókészülékek, szín-
ioziberendezések.

Guttmann Alfréd

építész

kül: Budapest 1878

Oklevelet nyert 1899

Nér jegyzőmüegyetem 8. b

"		8 ~~49~~ 94	—		
"		9365	—		
"		4500	—		
"		7610	—		
"		5240	—		
"		2950	—		
"				64 ~~29~~ 0	
"		3540	—		
"		40,00	—		
"		39	20		
"		5870	—		
		431,974	70	431,974	70

Hajós Guttmann Alfréd

Művészet 1903. 357, 426.
- 1904. 209, 278, 339
- 1905. 71, 142, 241, 422
- 1906. 212
- 1909. 200
- 1910. 223
- 1911. 390

422

Hajós Alfréd

Nyilatkozat

A következő sorokat kaptuk:

Néhány sajtóorgánum útján a köztudatba dobott azon állítással szemben, hogy *Mistéth* volt miniszter révén 3,000.000 forintos jutalomban részesültem, tisztamultú életpályámra való hivatkozással kérem b. lapjukban a következő tényállás szíves közlését:

A Magyar Mezőgazdasági Múzeum helyreállítási munkálatainak irányítására és ellenőrzésére a Magyar Földművelésügyi Minisztérium újjáépítési kormánybiztossága adott eredetileg megbízást 1945-ben, főleg azon a címen, hogy az épületcsoportok tervezőjének, néhai Alpár Ignác építőművésznek belső munkatársa voltam. Ezt a megbízást az Építési és Közmunka Minisztérium megalakulásakor, 1946 őszén csak megerősítette. *A 3 milliós jutalomból* mult évben 25.000 forintos vállalati összeg után 1000 forintos tervezői tiszteletdíjban részesültem, 1947-ben pedig az előirányzott 60.000 forint vállalati összeg után még 2400 forintos tiszteletdíjhoz van reményem.

Hajós Alfréd építész

Az újjáépítéssel és helyreállítással összefüggő építkezésekről elterjedt hírek kapcsán ugyancsak felvilágosító sorokkal fordul a *Tervező Magán-*

Magyar Nemzet
1947. jan. 22.

építészek Országos Egyesülete a nyilvánossághoz. A szóbanlevő egyesület tudvalevően ama kevés számú magyar egyesületek közé tartozik, amely a zsidótörvényt nem hajtotta végre és tagjai közül származás miatt *egyetlenegyet sem zárt ki.* Ezért az egyesület a jogegyenlőséget sértő időkben a faji alapon működő érdekképviseletek részéről állandóan támadások célpontja volt. Működését a demokratikus átalakulás után újból meg is kezdte, újonnan megválasztott vezetőségének, nemkülönben tagjainak *túlnyomó többsége is a szakszervezeti tagok sorából kerül ki.* A *Tervező Magánépítészek Országos Egyesülete* megállapítja, hogy a közmunkaügyi minisztérium által folyósított összegek *nem a tervező műépítészek munkadíjai, hanem az egyes építkezések teljes vállalati összegei.* Ebből a tervező műépítészt csak *igen szerény százalék illeti meg.*

EGYÉB ADAT

SZEMÉLYI VONATKOZÁS

MESTER

SZÁRMAZÁSI HELY

ALCSOPORT

Gulácsy Irén kapta a Petőfi Társaság nagydiját

A *Petőfi Társaság* vasárnap tartotta hatvannegyedik nagygyülését *Császár Elemér* elnöklésével. A megnyitó beszédet *Kállay Miklós* alelnök mondotta. Mindenekelőtt megemlékezett a nagy egyéniségek kultuszáról, amelyet a Petőfi Társaság azzal ápol, hogy nemzedékről nemzedékre átveszi Petőfi Sándor tiszteletét. Ezután megemlékezett a magyar történelem egyik legnagyobb alakjáról, Mátyás királyról, születésének ötszázadik évfordulója alkalmából. Majd azt fejtegette, hogy ma erősen népi tájékozódás tapasztalható irodalmunkban és művészetünkben és a Petőfi emlékét őrző társaság kötelessége ezzel foglalkozni. A Petőfi Társaság örömmel üdvözli a régi irodalom megujhodását, de Petőfi szellemében küzd az ellen, ami meghamisitja az eredeti népiséget.

Gáspár Jenő főtitkár számolt be ezután a társaság multévi munkájáról, majd meleg szavakkal emlékezett meg a finnek szabadságharcáról.

Gulácsy Irén ünneplése

Bodor Aladár tett jelentést a Petőfi Társaság nagydijának odaitéléséről. A nagydijjal *Gulácsy Irént*, a kiváló regényirónőt tüntette ki a *Kállay Miklósból, Csathó Kálmánból* és vitéz *Bodor Aladár*ból álló bizottság, amely olyan regényirót akart kitüntetni — mondotta —, *aki leginkább fejezi ki a magyar lelkületet.* Meleg szavakkal méltatta Gulácsy Irén egyéniségét, kiváló tulajdonságait és munkásságát, sorra megemlitve nagy sikert elért regényeit.

Császár Elemér, a társaság elnöke, nyujtotta át Gulácsy Irénnek a Petőfi-plakettet, mint a társaság nagydijának szimbolumát, Gulácsy Irén hosszantartó lelkes ünnepség közben mondott a kitüntetésért köszönetet.

Kornis Gyula előadása

Kornis Gyula, a társaság tiszteleti tagja tartott ezután előadást „Az irodalmi műveltség értéke" cimmel.

— Az irodalmi műveltség első nagy értéke abban rejlik — mondotta többek között —, hogy az egyetemes emberi értékfelfogásokhoz lelkünk számára utat nyit. Az irodalom, szorosabban: a költészet az emberi életformák megértésének legalkalmasabb eszköze. Az irodalom szinte mikroszkópon nézeti lelkünkkel, milyen is igazán az emberi élet a maga kis hangulati fodrozódásaival és sóvárgó lüktetésével, szeretetével és gyülöletével, az emberek közötti lelki távolság szükitésével és tágitásával, vonzódásával és taszitásával, kis örömeivel s nagy bánataival, összhangjával és ellentéteivel. De az irodalom a lélek kezébe mikroszkópiumot is ad, melyen át a világot s az életet nagy kategóriák szögéből láttatja és érezteti: mi az emberi lét értelme, mik ennek a létnek erői és értékei, mik az emberi tipusok és társadalmi rétegek döntő jegyei, mi az egyesek és az emberi társadalom történeti sorsa? Megérteti és megérezteti az élet feszültségét és ritmusát, az ember nagyságát és kicsinységét, büszke hatalmát és szánalmas korlátait. Az irodalom hatékonyan nyitogatja szemünket annak látására, mi a felsőbbrendü emberi lét és művelődés, hogyan válik testté egy egész korszaknak emberesztménye, életformáinak szépsége, szellemének a nyelv utján való kifejezése. Az irodalmi műveltség érteti meg velünk legközvetlenebb módon, mi a művészet, mi ennek sajátszerü lényege, hivatása és titka? Minden nemzet fiát nemzetének irodalmában való jártassága avatja ősei szellemi hagyatékának tudatos örökösévé. Igy a magyart is. A magyar nemzeti irodalom — s ebben rejlik az irodalmi műveltség második, semmivel sem pótolható értéke — vezet be a sajátszerü magyar szellemi világba, mint a magyar nemzedékek titokzatos lelki közösségébe.

Kornis Gyulát előadásának elhangzása után a hallgatóság hosszasan ünnepelte.

Végül Gulácsy Irén olvasta fel egy elbeszélését nagy hatással.

A Dunapalotában megtartott ünnepi ebéden Császár Elemér elnök a résztvevők lelkes ünneplése közben pohárköszöntőt mondott a kormányzóra.

Raffay Sándor püspök serlegbeszédét *Kovács Sándor* evangélikus püspök olvasta fel. A serlegbeszéd Petőfi költészetét és emberi nagyságát méltatta emelkedett szellemben.

LEGUJABB

Páris, márc. 11. (Reuter.) **Itteni megbizható értesülés szerint a szovjetkormány lényegesen módositotta a mostani tárgyalások kezdetén tett ajánlatát. Megállapitják, hogy Moszkva elejtette azt a követelését, hogy adják át Viipurit és Petsamót és beleegyezett abba, hogy a Mannerheim-vonal egyes részei megmaradjanak Finnországnak.**

A magyar katolikusok hódolata XII. Pius pápa megkoronázásának első évfordulóján

Serédi hercegprimás, gróf Zichy János és Meszlényi püspök beszédei

Hatalmas arányu és megkapóan bensőséges ünnepséget rendezett hétfőn a fővárosi Vigadó nagytermében az Actio Catholica. Az ünnepi diszgyülést, amelyen az egyházi, a főhercegi és a világi előkelőségek számos kitünősége vett részt, dr. *Serédi Jusztinián* biboros hercegprimás nyitotta meg nagy beszéddel.

A hercegprimás beszéde

Annak a megállapitásával kezdte beszédét, hogy *amit a pápa megköt, vagy megold itt a földön; azt Krisztus is megköti vagy megoldja az égben*, majd igy folytatta:

— Mi magyar katolikusok XII. Pius pápában ünnepeljük Szentegyházunk bölcs kormányzóját. Ünnepeljük az egész emberiség jóságos atyját, a nagy békefejedelmet, aki nemcsak családi nevével és cimerével hirdeti a békét, hanem diplomáciai tevékenységével és imáival is arra törekszik, hogy megszünjék az irtó háboru s az igazság és a szeretet alapján *létrejöjjön a tartós béke az emberek között.* Ünnepeljük Magyarország igazi jóbarátját, aki a pápaválasztás után nemzetünk közvéleményétől kegyesen fogadta a magyar pápa cimet.

A hercegprimás közölte ezután, hogy az összes katolikus testvérek nevében a pápa megválasztásának első évfordulóján küldött hódoló sürgönyére *Őszentsége az egész magyar katolikusságra apostoli áldását küldi.*

Gróf Zichy János ünnepi beszéde

Gróf *Zichy János* mondott ezután ünnepi beszédet.

— Mi magyarok igen jól tudjuk — mondotta többek között — mert ezeréves történelmünkben számtalanszor éreztük — mit jelent az a rendkivüli lelki és erkölcsi hatalom, amit a Szentszék képvisel a nemzetek számára, megpróbáltatásaik és szerencsétlenségeik idején.

A szónok ezután történelmi adatokkal világitotta meg a Szentszék és a magyar nemzet évezredes kapcsolatát és elégtétellel mutatott rá arra, hogy amikor a XIX. század eszméinek egyes szélsőséges hatásai Európa sok országában az elfogultság és a gyülölet tüzével perzselték fel a Szentszékkel való történelmi kapcsolatok hidjait, a magyar nemzet óriási többségében hü maradt Szent Péter trónusának tekintélyéhez. Majd utalt arra, hogy a világháboru alatt a pápa volt az, aki elsőnek és egyedül állott a magyar nemzet védelmére és a Szentszék vette fel elsőnek a diplomáciai kapcsolatot Magyarországgal.

Meszlényi Zoltán a legfőbb eltévelyedésről

Meszlényi Zoltán sinopei püspök volt a diszgyülés utolsó szónoka.

— A Szentatya megállapitotta — mondotta —, hogy a világ minden bajának végső forrása az, hogy nagy tömegek elvetették maguktól azt a törvényt, amelyet Isten irt elő az embernek. Ahányszor ez a történelem során megtörtént, az eltévelyedett ember egy bálványt keresett magának. Ma, ugy látszik, sokak részére az emberi közösség ez a bálvány, amely modern gondolkodás szerint mint az államszervezet jelentkezik. Minden szabad, ami elősegiti az állam gyarapodását, minden tilos, ami ezzel akárcsak látszólag is ellentétben áll. A pápa szerint ez az a legfőbb tévely, amely nemcsak egyes nemzetek belső életét lenditi a végzetes lecsuszás utjára, hanem a népek egymás mellett való életét és lehetetlenné teszi és magában hordja az örökös viszály, ellenétek és háboruk csiráját.

A diszgyülés ezután térdreborultan fogadta a pápai áldást, amelyet a hercegprimás őszentségétől kapott felhatalmazás alapján adott.

Chamberlain nyilatkozata az angol-olasz szénügyről és a finn segélyről

„Az angol kormány azonnal eleget tenne a finnek segélykérésének"

London, márc. 11. (Reuter.) Az alsóház hétfő délutáni ülésén *Chamberlain* miniszterelnök, több kérdésre válaszolva, kitért *az Olaszországba irányuló német szénszállitmányok* ügyére.

— Örömmel jelenthetem — mondotta a többi között —, hogy március 9-én *egyezmény jött létre az olasz kormánnyal* ebben a kérdésben. Kiderült, hogy félreértésen alapult az olasz kormánynak az az utasitása, amelynek értelmében felszólitották a szóbanforgó hajókat, hogy március elseje után is fussanak ki a kikötőkből, — bár ebben az időpontban már életbelépett az angol kormány ellenőrzési rendelete.

Meggyőződve a félreértésről, az angol kormány elrendelte, hogy engedjék szabadon a visszatartott hajókat rakományukkal együtt.

Az olasz kormány viszont a maga részéről kilátásba helyezte, hogy a még kikötőkben tartózkodó olasz szénszállító hajók rakományukkal együtt hazaindulnak, de *több olasz gőzöst nem küldenek ezekbe a kikötőkbe szénszállitmányok átvétele céljából.* Remélem, hogy ez a megoldás *általános megelégedést kelt Olaszországban.* (Taps.)

Reméljük, hogy mindkét fél javát fogja szolgálni az az ut, amely most megnyilt a két ország közti gazdasági tárgyalások felvételére. (Taps.)

Egy munkáspárti képviselő megkérdezte, vajjon az angol kormány tud-e ezentul nagyobb mennyiségü szenet biztositani Olaszország számára?

— *Ez mindenesetre szóbakerül a további tárgyalások során* — válaszolt *Chamberlain.*

Chamberlain az alsóház ülésének további folyamán bejelentette, hogy

az angol kormány értesitette a finn kormányt, hogy azonnal eleget tenne-nek a finnek segélykérésének és ennek érdekében latba vetnének minden rendelkezésükre álló eszközt.

A képviselőházban *Chamberlain* beszéde után *Attlee* még felvilágositást kért a finn-orosz viszály elsimitásának lehetőségei ügyében. A miniszterelnök a következőket mondotta:

— Ez idő szerint nem áll rendelkezésemre elegendő és megbizható értesülés, amelyet most a képviselőház elé terjeszthetnék erről a tárgyról.

Maxton (független munkáspárt) megkérdezte Chamberlaint,

igaz-e, hogy a miniszterelnököt magát és az angol kormányt is megkérték békeközvetitésre.

Chamberlain a kérdésre azt válaszolta:

— Nem felel meg a valóságnak azt állitani, hogy a brit kormányt felkérték közvetitésre, de volt egy alkalom, amikor a szovjet nagykövet emlitett bizonyos feltételeket, amelyeket kormánya kész volna felajánlani Finnországnak és *a brit kormány ugy érezte, hogy ezeket a feltételeket nem továbbithatja Finnországnak.* (A Ház itt éljenzésben tört ki.)

Attleenek *Chamberlain* még ezt mondta:

— Bármely segitség, amelyet Finnországnak nyujtanak, összhangban állna Nagy-Britanniának a Nemzetek Szövetsége alapokmányából folyó kötelezettségeivel. A többi államal való együttmüködésről már emlitettem Franciaországot magunkkal együtt. Természetesen nem mondhatom meg, mely más államok érzik magukat szintén kötelezve a részvételre.

Kirkwood (ellenzéki munkáspárti): Nem egyértelmü-e ez azzal, hogy harcbaszállunk Szovjet-Oroszországgal?

Chamberlain:

Odáig még nem jutottak el a dolgok.

Sloan (munkáspárti) megkérdezte: Küld-e a brit kormány csapatokat Finnországba s ha igen, készek-e azok Norvégia semlegességét megsérteni?

Chamberlain: Nem tehetek hozzá semmit előbbi kijelentésemhez.

Kedden *a hadsereg kérdéseit* tárgyalja az alsóház és *Stanley* hadügyminiszter is felszólal a vita során.

„A finn kormánytól nem érkezett felkérés"

A miniszterelnökség a következő közleményt adta ki:

— Minthogy, ugy látszik, félreértés merült fel a miniszterelnöknek Attlee részéről az alsóházban hétfőn elhangzott kérdésére adott válasz körül — a szövetségesek részéről Finnországnak nyujtandó segitség ügyében —, a miniszterelnök megállapitani óhajtja, hogy *a finn kormánytól további segitségnyujtás érdekében még semmi felkérés sem érkezett.*

A ló és a motor a korszerü háboruban

Guderian tábornok neves szakember, a Németbirodalom páncélos csapatainak parancsnoka, érdekes tanulmányában mutatott rá nemrég a ló és a motor szerepére a korszerü háboruban, a legutóbbi németlengyel háboru alapján. Feltünő, hogy a motor szakembere, a páncélosok kiváló és sikerdús vezetője a korszerü háboruban is a lovat, a lóvontatásu tüzérséget és vonatot nélkülözhetetlennek tartja. A lengyel hadszintér a lovasság alkalmaztatásának eldorádója volt és mégis a német páncélos és motorizált csapatok sikeresen küzdötték le a galiciai homokot, a hihetetlen rossz utakat, az erdős szabdalt terep nehézségeit — a száraz, rendkivül kedvező szeptemberi időben. Ha az ősz nedves, esős lett volna, mint pl. 1914-ben, működésük valószinüleg erősen korlátozott lett volna, de az esőzés, a tél a lovak alkalmaztatását is megnehezitené. A hiba nem a lengyel lovasság és lovastüzérség bevetésében keresendő, ők megtették a kötelességüket, hanem a német páncélosok és motomechanizált alakulatok, főleg a repülők várható hatásának végzetes alábecsülésében. A lengyelek aránylag csekély számu páncélos alakulataikat szétforgácsolták — különben sem vártak sokat tőlük — tervszerütlenül alkalmazták és nem tudtak a németek erőteljes rohamainak, sebes megkerülő és bekeritő mozdulatainak ellentállni. A lengyel hadjáratban a motor győzelme kétségtelen!

Jelenleg és mindaddig, mig a gyaloghadosztályok tulnyomó részének tüzérsége és vonata lóvontatásu, a lovaknak a motor mellett döntő szerepe lesz. Amig azonban a ló, a lovas, a fogat teljesitőképességét ismerjük, s ezt tovább fokozni alig lehet, addig a motor csodálatos és még várható fejlődése folytán a jövőben is esetleg meglepetésekkel számolhatunk.

A motoros fegyvernem növelése az illető ország hadiiparától és üzemanyaggazdaságától függ. A hadsereg közvetlen alakulatainak, a vonatoknak egy részét, azonkivül egyes különleges gyors célokra felhasználandó hadosztályokat teljesen motorizálni fogják. A lovasságot mint harcoló fegyvernemet minden államban csökkentették, kivéve Szovjet-Oroszországot. Eddigi főszerepét átvették a páncélosok, a motomechanizált és gyorsanmozgó alakulatok. A jövőben a lovasok elsősorban a közelfelderitést végzik és főleg mint gyorsan mozgó tartalékok jönnek tekintetbe.

Azonban számolva a páncéltörő fegyverek folytonos tökéletesedésével, előreláthatólag alkalomadtán, bizonyos terepen lovasságra is lesz szükség, azért a két fegyvernemnek a jövőben egymást támogatnia kell, együtt kell dolgoznia.

A gyorsanmozgó kötelékekbe tartozik a német hadseregben a lovasság is, melynek szellemét, merészségét, hagyományait átvették utódaik, a páncolosok.

nemes Suhay Imre.

OLASZORSZÁGBAN LÁTOGASSUK MEG A MILANOI MINTAVÁSÁRT

1940 ÁPRILIS 12–28.

VASUTI KEDVEZMÉNYEK:
Magyarországon 25—33%, Jugoszláviában 25% és az olasz területen 50%

FELVILÁGOSITÁST NYUJT:
A Milánói Nemzetközi Árumintavásár magyarországi főmegbizottja, Olasz-Magyar Kereskedelmi Kamara, Budapest V., Dorottya-utca 9., Fiera di Milano, Ufficio Propaganda, Milano (Italia), Via Domodossola; Ente Provinciale per il Turismo, Milano (Italia).

A Magyar Asszony Kongresszus

A Magyar Asszony Kongresszus bemutató előadásainak keretében az *Egyesült Női Tábor* vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartotta meg az Operaházban a nagy érdeklődéssel várt *Honvédelmi Női Napot*. A közönség zsufolásig megtöltötte az Operaházat. Az előadáson jelen voltak a fővárosi és a vidéki női egyesületek vezetői, valamint a magyar társadalmi élet számos kiválósága. Az izlésesen feldiszitett szinpadon foglaltak helyet: vitéz *Keresztes Fischer Ferencné*, *Bajor Ferenc* tábornok, vitéz *Kárpáthy Kamillóné* és *Bodorné Czeke Vilma*. Bevezetőül a rákosligeti Move énekkara elénekelte a Nemzeti Hiszekegyet, majd vitéz *Keresztes-Fischer Ferencné*, az ENT elnöke tartotta meg elnöki megnyitó beszédét. Meleg szeretettel üdvözölte a nagygyülés résztvevőit és a megjelent leányifjuságot, a magyar jövendő egyik reménységét.

— A kor parancsoló, sürgető szavára gyültünk össze — mondotta többek között —, hogy közös lélekkel megbeszéljük a tennivalókat, amelyeket a haza vár minden egyes polgárától, férfitól és nőtől egyaránt. A magyar történelem eseményei bizonyitják, hogy a magyar nő történelmi feladatának tudatában mindig megtalálta a helyét a férfiak mellett a haza szolgálatában. — Beszéde további során kitért arra, hogy Európaszerte már évekkel ezelőtt alakitották a női munkaszervezeteket. Vázolta az ENT munkafeladatait békében és háboruban, valamint a nőegyesületek teendőit.

Keresztes-Fischer Ferencné megnyitó beszéde után *Bajor Ferenc* tábornok ismertette a nők szerepét a jövő háborujában, majd vitéz *Kárpáthy Kamillóné* tartott vetitettképes előadást „A nők háborus munkája" cimmel.

Az érdekes előadások után a *Nemzeti Munkaközpont* munkásnői léptek a szinpadra és jeleneteket mutattak be a női munkaszolgálatosok tábori életéből. A *MOVE* és a *Vitézi lányok* női lövészcsapata egyenruhában zártrendi- és fegyvergyakorlatokat mutattak be. A pattogó vezényszavakra biztos fogásokkal végezték el a „Sulyba", „Vállra", „Puskával tisztelegj"-puskagyakorlatokat. Igen érdekes volt az *Országos Lövészegyesület* válogatott női lövészcsapatának fekvő, térdelő és álló helyzetben bemutatott puska- és pisztolylövészeti bemutatója. *Istvánffy Klára* a magyar női munkaszolgálat eredményeiről tájékoztatta a hallgatóságot és lepergették a Munkaközpont keskenyfilmjét. Befejezésül a MOVE énekkara előadta a MOVE-indulót.

Ruhabemutató a Gellértben

A Gellért-szálló kupolatermében tartották meg vasárnap este fél 7 órakor az ENT ruhabemutatóját. A közönség itt is zsufolásig megtöltötte a kupolatermet. A bemutatón vitéz *Keresztes-Fischer Ferencné* vezetésével megjelent a budapesti és vidéki asszonyvilág valamennyi számottevő tagja. *Ábrahám Dezsőné* bevezető szavai után *Kissné Tóth Lenke* „Magyar ruhában" cimü versét szavalta el, majd dr. *Szalay Lászlóné* irányitásával bemutatásra került az ENT *százharminc ruhából álló ruhagyüjteménye*. Először a reggeli ruhákat mutatták be az elsőbálozó budapesti urileányok. Sorba vonultak fel a szebbnél-szebb kalotaszegi himzéses, háziszőttes, rátétmunkás, debreceni szürhimzéses ruhák. Külön is nagy sikere volt a bemutatott gyermekruháknak. Bemutatták a magyaros kosztümöket, reggeli kabátokat, és a parasztselyemruhákat is. *V. Bodorné Czeke Vilma* bemutatta az ENT egyenruháját, melyet maga az elnöknő, vitéz *Keresztes-Fischer Ferencné* tervezett. Nagy sikere volt a pompás magyaros szabásu és diszitésü estélyi ruháknak, különösen gróf *Széchenyi Hanna* kék-piros *georgette* ruhájának, továbbá egy fekete selyem, kashmir kendőből kivágott, rózsákkal diszitett estélyi ruhának, a matyó ünneplőnek és a buzsáki tüllrátétes estélyi ruhának. A közönség lelkes tapsokkal köszönte meg az ENT vezetőségének a jólsikerült ruhabemutatót.

A Kongresszus ötödik napja

Nagy érdeklődés mellett zajlott le hétfőn, a kongresszus ötödik napján a vármegyeház disztermében rendezett kulturális nagygyülés. Dr. *Szendy Károlyné* megnyitó beszédében hangsulyozta, hogy ez a nagygyülés is igazolja, mennyire szivügye a nőkongresszusnak a kultura. Számos előadás hangzott el ezután, többek között *Szalay Karoláé*, aki „Tánc a nép életében" cimmel érdekesen fejtegette, hogyan nyerhetünk a táncon át bepillantást a nép lelkébe. Dr. *Rozinekné Hayek Sára*, az első női szinpadi rendező, „A népi szinjátszás jelentősége a közönség kialakulásában" cimmel tartott előadást. Este a budai Vigadóban bemutatták a nemzeti munkaközpont „Becsüld a munkát" szabadidő szervezet keskenyfilmjét.

Meghüléses betegségeknél

rheumatikus és köszvényes fájdalmaknál, idegfájdalmaknál, fejfájásnál, valamint az izületi- és tagfájdalmaknál gyorsan és biztosan hatnak a Togal-tabletták. Orvosok ezrei ajánlják, tehát Ön is bizalommal vásárolhatja. Tegyen még ma egy kisérletet. — Kérje kifejezetten a kiváló hatásu Togal-t. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszertárban. P. 1.60.

A keddi nap programja

D. e. 9 órakor tanulmányi séták. 1. Az *Országos Stefánia Szövetség Központi Intézetének* megtekintése. Gyülekezés reggel 9 óráig a Stefánia Szövetség székháza előtt, VIII., Vas-utca 10. 2. A *Magyar Nemzeti Muzeum* történeti osztályának megtekintése. Gyülekezés d. e. 11 óráig a Nemzeti Muzeum főbejárata előtt. D. e. 11 órakor *záróülés* a Vigadóban. D. u. 3 órakor *észt nemzetvédelmi film* bemutatása az Urániában. Este 8 órakor a *Farsangi esküvő* c. zenés vigjáték előadása a Belvárosi Szinházban.

Agglegényadó és külön beruházási pótlék az uj adójavaslatban

Reményi-Schneller pénzügyminiszter bejelentései Baján

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter diszpolgári oklevelének átvétele alkalmából két napot *Baján* töltött.

A tiszteletére rendezett közebéden beszédet mondott a *pénzügyminiszter*. Hangsulyozta, hogy Európa háborus állapotában alkalmazkodnunk kell a fennálló viszonyokhoz, ami korlátozásokat, áldozatokat jelent. Lehet, hogy teljesen le kell mondanunk valamely megszokott fogyasztási cikkről vagy helyette mással kell megelégedni. Megértésre van szükség a nemzet részéről, mert csak igy lehet higgadtan intézkedni. Rámutatott a miniszter a semleges országokban bevezetett korlátozásokra majd a továbbiak folyamán többek között a következőket mondta:

— *Fokoznunk kell a termelést*, bizonyos vonatkozásokban hozzá is kell idomitani a szükségletekhez és a lehetőségekhez. Lehetetlen, hogy egy mezőgazdasági ország három évenkint 30—40 millió aranypengőt adjon ki kukoricára, vagy hogy takarmányhiánnyal küzdjön. Az ipari termelést is fokoznunk kell. *Egész nyersanyaggazdálkodásunkat ellenőrzés alá kell helyezni.* Ma nincs baj a nyersanyagellátás tekintetében, de jöhetnek nehézségek és előre fel kell készülnünk. *Ha a szükség ugy kivánná egyszer, mi is rátérünk a pótanyagokra, a különböző keverési rendszerekre.* A fogyasztás terén takarékosságnak és gazdaságosságnak kell érvényesülni. A legkisebb érték elpazarlása is bün a nemzet ellen. A forgalomban levő pénznek, tehát a kezünkben levő vásároló erőnek egyensulyban kell lennie a fogyasztásra szánt javak mennyiségével. Az egyensuly megbontása ellen lehetne *kényszeritő intézkedésekkel* védekezni, amelyekre *remélhetően a lakosság megértése folytán nem lesz szükség.*

Bejelentette a miniszter, hogy az *egyenesadók reformjáról szóló javaslatot husvét után benyujtja.* A javaslatban van sok kedvezmény, például a házadónál, a kézművesiparosok adójánál, de vannak benne sulyosbitó intézkedések, amelyek szám szerint kevesebb embert érintenek. *A családvédelmi szempontot követik a javaslatban, amely bevezeti az agglegényadót. Külön beruházási pótlékot* tartoznak fizetni azok, akik *beruházási hozzájárulást nem fizettek, de bizonyos összegen felüli jövedelmet élveznek* és azok is, akiknek *beruházási hozzájárulása nem áll arányban jövedelmükkel.* A miniszter végül hangsulyozta, hogy ha a nemzet összefog és nem hallgat hamis prófétákra, urrá lesz minden nehézségen.

Miért van zárva a margitszigeti Nemzeti Sportuszoda?

Csak alapos munkával előzhető meg az uszómedence fal repedéseinek megismétlődése

A most már végét járó tél derekán kellemetlen meglepetés érte a magyar uszósportot és a továbbiakban a margitszigeti Nemzeti Sportuszoda látogatóit. A sportuszoda egyik napról a másikra becsukott. A hivatalos jelentés ugyan kisebb javitási munkálatokról emlékezett meg, de inkább a szénhiányra gondoltak az uszósport hivei. Rövidesen kiderült, hogy a szénhiány volt a kisebb ok, mert egyszerre a nagy uszómedence csempéit leszedték és a munkálatok lényegesen meghaladták a kisebb javitások kereteit.

A csempék levételénél kiderült ugyanis, hogy a mély medence részén hosszu repedések mutatkoznak. A főok tulajdonképpen a talaj meglazulása volt, amit a Duna decemberi magas vizállása okozott. Amikor ez kiderült, sokan azt mondták, hogy a fedett uszoda feltöltött területen épült és ennek tulajdonitották az egész bajt. Ez a föltevés természetesen nem állja meg helyét. Bizonyos, hogy a meglazult talajban keletkezett hézagok, ürességek okozták a bajt, hogy a medence fala nem birta el a viz reá nehezedő nyomását, a falak megrepedeztek.

Nem a feltöltött talaj az oka a bajnak

A szakkörök erősen vitatják azt a véleményt, hogy a baj főoka a feltöltött területen történt épitkezés. Bizonyos, hogy ez az épitkezés közel van a Dunához, ezt azonban szigeti vagy más dunaparti épitkezésnél nem lehetett elkerülni. Csak tit állott rendelkezésre megfelelő terület és ilyen dunamenti épitkezésnél *régi szilárd talajon is magas vizállásnál mutatkozhatnak kisebb-nagyobb talajelváltozások*, melyek azonban biztosan eltüntethetők. A baj elháritásánál csak az a kellemetlen, hogy *gyors munkát nem lehet végezni*, mert ez nem lehet sem jó, sem alapos. A hosszu üzemszünet viszont idegessé teszi az érdekelteket, holott erre semmi ok sincs.

Arról szó sincs, hogy csupán betömjék a réseket, a hézagokat kitöltsék és a csempék visszarakása után az uszodát máris megnyissák. Ilyen lelkiismeretlen megoldást szakkörök nem vállalhatnak. A munka lényege *a talaj süritésében áll*, ezt alaposan, fokozott gonddal kell elvégezni, meg kell várni egy bizonyos időt, hogy figyelemmel lehessenek az esetleges ujabb talajlazulásra és ha ennek a veszélye már nem áll fenn és a sürités tökéletesnek mutatkozik, hajtható csak végre a további munka: a falakon mutatkozó repedések betömése és a csempék visszahelyezése.

Azok a hirek, hogy ma már csak ugy lehet a bajokon segiteni, hogy a fedett uszoda egész medencéjét le kell bontani és ujból felépiteni, *nem fedik a tényeket* és nyilván tulzott aggodalomból keletkeztek.

Hajós Alfréd tervező műépitész bizakodó véleménye

Hajós Alfréd kormányfőtanácsos, műépitész, a sportuszoda épületének tervezője és épitésvezetője ebben az ügyben a *Pesti Hirlap* munkatársának a következőket mondotta:

— Minden valószinüség szerint a mély talajban előállott talajösszezsugorodások okozhatták, hogy a medence mélyebb részein kisebb jelentőségü repedések mutatkoztak, amelyeken át a viz az altalajba kiszivárgott. Szükségessé vált a további hasonló repedések megakadályozására az altalaj betonnal való süritése. Különös jelenség, hogy a husz év előtt feltöltött, tehát megállapodottnak vélt talajban beállott zsugorodás okozta a medence mély részének elváltozását és nem a sekélyebb részen, amely friss talajon áll.

— Egyébként is nem a feltöltött talajon való épitkezés hibáztatható, hiszen a nagyszerkezetek, tehát *az egész tetőzetet és a tribünöket viselő vasbetoniveken és pilléreken elváltozás nincs.* A vasbetonkonstrukció jellegzetessége különben is olyan, hogy épitkezési hibáknál a repedések nem tiz év mulva mutatkoznak, hanem *egy-két éven belül* s ez az oka, hogy ily munkáknál a jótállási időszak nem haladja meg a két évet, már pedig, ha ilyen hiba tiz év után mutatkozhat, akkor ez a jótállási határidő is kétségkivül tiz évben lenne megállapitva.

Hajós Alfréd nyilatkozatát a következőképpen fejezte be:

— Ami a jövőre vonatkozik, azt mondhatom, hogy a legkiválóbb technikai szakértők folytatják a vizsgálatot és ha a hosszadalmasság talán kellemetlen is, *végleges munkát akarnak és fognak is végezni*, hogy ami a hosszabb kényszerszünetnél is kellemetlenebb volna, megismétlődés ne következhessen be.

Politikai élet

Gróf Teleki Pál miniszterelnök előadást tart kedden este a MÉP klubnapja keretében a komáromi és bécsi tárgyalások tudományos előkészitéséről. A miniszterelnök előadása *távol áll minden külpolitikai vonatkozástól.* Előadásában arról a tudományos és szellemi felkészültségről tájékoztatja a képviselői hallgatóságot, amelynek birtokában működik husz év magyar békeelőkészitése és amely igazolja teljes felkészültségünket minden jövőben felmerülő kérdéssel kapcsolatban. Az előadás előtt a párt bizottságai a *sajtótörvénytervezetet* tárgyalják. *Radocsay László* igazságügyminiszter is felszólal az értekezleten.

A képviselőház kedden összeül. A legutóbb benyujtott két állattenyésztési törvényjavaslat és kisebb ügyek tárgyalása kerül sorra. Valószinü, hogy csak rövid ideig marad együtt a Ház, mert rövidesen *megkezdődik a két hétre tervezett husvéti szünet.* Előreláthatóan közvetlen husvét után hivják ujra össze a képviselőházat.

A földbirtokpolitikai javaslattal kapcsolatban, mint jelentettük, rövidesen szükség lesz a *két Ház ellentétének kiegyenlitésére.* A felsőház egyesitett bizottságait szerda délutánra már össze is hivták, hogy megválassza a két Ház együttes ülésére kiküldendő tagokat.

Gróf Csáky István külügyminiszter néhány napra kerületébe, Sopronba utazott.

Radocsay igazságügyminiszter a társadalom bajairól. Dr. Radocsay László igazságügyminiszter a Győri Katolikus Körben előadást tartott. Rámutatott arra, az emberi szenvedések főoka az, hogy az emberiség egy része nem akarja befogadni lelkébe Krisztust, másik része pedig nem elég álhatatos ahhoz, hogy megtartsa lelkében. „Kicsinyhitüek vagyunk, állhatatlanok — mondotta — és *ebből ered a nagy társadalmi zürzavar, ebből származnak a különböző társadalmi bajok.* Nekünk magyaroknak hazafias kötelességünk, hogy vallásos életet éljünk."

A MÉP és a Felvidéki Magyar Párt egybeolvadását hir szerint március 15-én mondják ki a Felvidék több városában. Gróf *Teleki Pál* miniszterelnök és a kormány több tagja beszél az egyes városok gyülésein. Egyébként politikai körökben nagy érdeklődéssel várják a kormány elhatározását a *felvidéki választások ügyében.* Az eddigi tervek *alapján május második felére várják a választások kiirását.*

Felvidéki képzőművészet

Kiállitás a Nemzeti Szalonban

Meglepően érdekes az a kiállitás, amelyet az elszakitott, majd húsz év után hazatért magyar Felvidék festőinek és szobrászainak munkáiból a *Nemzeti Szalon* mutat be. Ennek a nehéz húsz évnek elnyomatását talán a festők és szobrászok sinylették meg legkevésbé, mert hiszen a nemzeti elnyomatás keserüsége még komolyabb elmélyedésre, a természet és művészet örök dolgainak még erőteljesebb szemléletére indithatta a Felvidék magyar művészeit. A tulságosan Budapestre központositott magyar képzőművészetnek csak gazdagodását jelentheti ez a húsz év alatt kifejlődött regionális művészet, hiszen látjuk, hogy például Nagybánya, mennyire fontos szerepet játszott festészetünk fejlődésében.

Ezek a felvidéki festők itt-ott egészen uj hangot ütnek meg mai képzőművészetünk muzsikájában, például a *somorjai* festő, *Prohászka István*, érdekes, erőteljes és szükszavuságában is kifejező festőiségével, amellyel szükebb pátriájának életét, alakjait ábrázolja. *Koczka András* (Perecsény) és *Jassuch Antal* (Kassa), egészen más eszközökkel és kifejezéssel, de egyformán jellegzetes felvidéki tájlelket szólaltatnak meg, amint — általában — igen örvendetes tanulsága ennek a kiállitásnak, hogy a közös szülőföld levegője mennyire át tudta itatni a maga egyéniségével ezeket a felvidéki művészeket. A *kassai* festő, *Hanák Károly* Páris felé tekint ugyan, kissé Vlaminck-izü tájain, de ez nyilván az ősi magyar kulturvárosnak, Kassának fokozottabb urbanitásából ered. *Jakoby Gyula*, az érdekes pasztellfestő is kassai, de már komáromi művész *Harmos Károly*, akinek rajzai mély szimbolizmust adnak mesteri eszközökkel. A beregszászi *Dvan*, a komáromi *Kathona Károly*, a kassai *Ruttkay György* és *Kieselbach Géza*, a kisgejőci *Nagy Antal*, a komáromi *Reichenthál Ferenc* egy-egy munkája mellett, feltünik ujra az „őstehetségként" már régebbről ismert nagyidai *Oravecz Imre*, egy kifejezésben, technikában elsőrangu önarcképpel.

Jelentősek a szobrászok is, elsősorban a kassai *Löffler Béla*, akinek *Bronzöntő* alakja, kompozicióban, kifejezésben egyformán kitünő kisplasztika mellette az *érsekujvári Csicsátka Ottokár*, a komáromi *Berecz Gyula* és a kerámiákat bemutató *R. Nyiry Lilly* (Kassa) tünnek fel.

F. J.

SPORT

Elkészültek a bécsi Ring Café futballranglistái

Bécs, december.

Az osztrák futball pletykacentrumában megindult a főszezón. A csapatok távol vannak, — túráznak a szélrózsa minden irányában — hová megy ilyenkor a Bécsben maradt klubtigris? *A Ring Caféba.* Ott mindig akad valami kulisszamögötti szenzáció és intimitás és ha rövid időre elapad a pletykaforrás, a kávéház találékony futballvendégei korántsem jönnek zavarba. Ilyenkor még komoly szakvitáktól sem riadnak vissza a »sportszakosztály« törzsvendégei. Az évről évre összeállításra kerülő futballranglisták is ilyen időszakos pletykahiánynak köszönhetik létezésüket és szokásos körutazásukat a nemzetközi szaksajtóban.

Hogy fest az idei szezónzáró ranglista?

I. VÁLOGATOTT CSAPATOK (EURÓPAI RANGSOR)

a) *Extraklasszis:* Anglia, Ausztria, Csehszlovákia, *Magyarország*, Olaszország, Skócia, Spanyolország, Wales.

b) *Első klasszis:* Belgium, Franciaország, Hollandia, Jugoszlávia, Németország, Portugália, Románia, Svájc.

II. KLUBCSAPATOK (KÖZÉPEURÓPAI RANGSOR)

a) *Extraklasszis:* Admira, Ambrosiana, Austria Bologna, *Bocskay, Ferencváros*, Fiorentina, Juventus, *Hungária*, Lazzio, Rapid, Slavia, Sparta, *Ujpest*, Vienna.

b) *Legjobb védelmek:* Admira, Ambrosiana, Bologna, Slavia, *Ujpest.*

c) *Legjobb fedezetsorok:* Admira, Austria, *Ferencváros*, Rapid, Slavia, Vienna.

d) *Legjobb csatársorok:* Admira, Austria, Bologna, *Bocskay, Ferencváros*, Juventus, Lazzio, Slavia.

Ezek szerint az *Admiráé* volna a középeurópai elsőség.

III. JÁTÉKOSOK (KÖZÉPEURÓPAI RANGSOR)

a) *Kapusok:* 1. Planicka (cseh), 2. *Háda* (magyar), 3. Platzer (osztrák), 4. Ceresoli (olasz);

b) *hátvédek:* 1. Seszta (osztrák), 2. Monzeglio (olasz), 3. *Sternberg* (magyar 4. Zenisek (cseh);

c) *jobbfedezetek:* 1. Wagner (osztrák), 2. *Szalay* (magyar), 3. *Palotás* (magyar), 4. Bertolini (olasz);

d) *középfedezetek:* 1. *Sárosi* (magyar), 2. Smistik (osztrák), 3. Monti (olasz), 4. Csambal (cseh);

e) *balfedezetek:* 1. Nausch (osztrák), 2. *Lázár* (magyar), 3. Gall (osztrák), 4. Krčl (cseh);

f) *jobbszélsők:* 1. Zischek (osztrák), 2. Guaita (olasz), 3. Vogel II (osztrák), 4. *Markos* (magyar);

g) *jobbösszekötők:* 1. Swoboda (cseh), 2. Gschweidl (osztrák), 3. *Vincze* (magyar), 4. Stroh (osztrák);

h) *középcsatárok:* 1. Sindelar (osztrák), 2. Meazza (olasz), 3. Bican (osztrák), 4. Piola (olasz);

i) *balösszekötők:* 1. Ferrari (olasz), 2. *Toldi* (magyar), 3. Puc (cseh), 4. Binder (osztrák);

j) *balszélsők:* 1. Reguzzoni (olasz), 2. *Titkos* (magyar), 3. *Kemény* (magyar), 4. Viertl (osztrák).

Ezek szerint a középeurópai válogatott csapat így festene:

A csapat: Planicka—Seszta, Monzeglio—Wagner, *Sárosi*, Nausch—Zischek, Swoboda, Sindelar, Ferrari, Reguzzoni.

B. csapat: Háda—Sternberg, Zenisek—*Szalay*, Smistik, *Lázár*—Guaita, Gschweidl, Meazza, *Toldi, Titkos.*

IV. BÍRÁK:

Extraklasszis: Barlassina (olasz), Beranek (osztrák), Braun (osztrák), Cejnar (cseh), Christ (cseh), Carraro (olasz), Frankenstein (osztrák), *Ivancsics* (magyar), *Klug* (magyar), *Miess* (osztrák).

A ranglistákhoz azt a megjegyzést fűzzük, hogy általában elég jól sikerültek. Mindenesetre érdekes vitaanyagot szolgáltatnak ezek a rangsorok, amelyek a *bécsi ízlés*, illetőleg értékelési gyakorlat alapján készültek. Esetleges reklamációknak minesn értelme, mert a Ring Café *»ranglistabizottságának«* határozata értelmében a döntések »fellebbezhetetlenek«... *(B. F.)*

Fehér sport, sötét reménytelenség

E gondolatok egy téli dunaparti sétán születtek. Az ember végignéz a Duna partján, megbámulja az őszesszőke folyam vizének méltóságteljes vándorlását, az árral küzdő gőzhajót, megbirkózik a méreggel, hogy miért nem lehet valóra váltani azokat a szép elképzeléseket, amelyek a pesti Dunaparttal kapcsolatban megszülettek, azután áttekint a budai oldalra, bosszankodik az üresség tól tátongó Tabán miatt, s végül — sportember lévén — *eszébe jutnak a teniszgondok.* Az árral birkózó gőzhajó volt az oka mindennek. A magyar teniszgondok, bajok, közöny és pénztelenség áradatával küszködő kis hajó...

Fedett teniszpálya Budapesten. Az ember nem is hinné, mennyi mindent takart ez a fogalom. A Budapest Sport Egyesület pályabérrel tartozik a fővárosnak. Tartozik az Elektromos Müveknek áramszolgáltatásért. E tartozások miatt, s azért, mert a Budapest Sport Egyesületnek nincs pénze, — *nincs budapesti fedettpályája a magyar teniszsportnak.* A BSE *Budapest főváros tisztviselőinek sportegyesülete.*

Közepes minőségű csarnok áll a Városligetben, kellemesen, ha nem is kényelmesen, *elfér benne három teniszpálya.* Ez a csarnok a maga hideg egyszerűségében évéken keresztül *téli otthont* nyujtott a teniszezőknek. Nem kellemes otthon, de legalább olyan hely volt, ahonnan *bizakodással tekinthettünk a jövő felé.* Amíg jobb nincs, *ez is jó.* Tavaly már csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudták üzembe helyezni a pályát. Idén ez már lehetetlen volt. A főváros bért, még hozzá *elég nagy bért* kért saját egyesületétől az üresen álló csarnokért, amelyet *tavasszal mindenképpen használható állapotba kell hoznia a Nemzetközi Vásár miatt.* Nem lehetett volna ezt a rendbehozatalt *fél évvel előbb* végrehajtani?

A BSE tartozik... Hány közület nem fizet semmit, vagy igen csekély bért hatalmas területekért, amelyeket a főváros jogosan és érthetően, valami jó cél érdekében rendelkezésre bocsát? Pedig ezeket a területeket *talán jobban tudná kamatoztatni, mint a hideg városligeti csarnokot...*

Az Elektromos Müvek sok és érdemes egyesülésnek jogosan és érthetően kedvezményes áramot adott. A BSE is kapott kedvezményt, nem nagyot, de *így sem bírt fizetni.* Most jobb, hogy a fedettpálya áramszámláló órái *teljesen megnémultak?*

Sok, nagyon sok bért és elektromos áramszámlát fizetne a teniszezők összessége, *ha egy kis időre révbe engednék jutni a fehér sportot.* A jóindulatnak a kamatos kamata is megtérülne.

Most már minden remény Szendy polgármester úr személyében összpontosul.

Beszéljünk a *labdáról, az ütőről és a hálóról is.* Mahonap kitavaszodik. Az idő rohan, csak a labdával, ütővel és hálóval kapcsolatos dolgok elintézése késik. *Vajjon megmaradnak-e a télhókarcoló árak?* Valahogy közelebb kellene hozni egymáshoz a gyárost, eladót és vevőt. Minden lemorzsolt fillér javítja teniszsportunk helyzetét.

A teniszsportban a labda, ütő és háló kérdése ma már *életkérdéssé* vált.

Gondoljunk az *egyesületekre.*

A MAC legendás egyeduralmát kikezdte az idő vasfoga. A szigeti klubnak ma már márványpalotája van, de elvesztette a hegemóniát. Számbavehető hölgyjátékosa kettő van. Férfiversenyzői másodklaszist képviselnek. Fiataljai alig vannak. Úgy kellett összekotorni őket legutóbb is az ifjúsági csapatbajnokságra. Honnan is volna utánpótlása a MAC-nak?

A BBTE-ben hiába a szorgalom és az igyekezet. *Sárkány* Lilivel és *Bánóval* áll, vagy bukik az egyesület a teniszélet terén.

A BEAC *Straubja* és *Balássa*, a MAFC *Ferenczyje* egy-egy szerény kis védőbástya. A BSE-ben van két fiatal igéret. Honnan legyen a BSE-nek versenyzője? *Miből fizesse a fiatal fővárosi tisztviselő a tenisszel járó költségeket?*

A társadalmi egyesületeknek lassan befellegzik a teniszsportban is. A napnál is világosabb, hogy *a vállalati sportegyesületeké a jövő.*

A BLKE egy újszülött városrész intelligenciájának ideális sporttelepet adott. Hihetlen munkát fejt ki az ifjúsági nevelés érdekében és sikeresen dolgozik. Ezek az ifjak ma még iskolába járnak. *De mi lesz holnap?* Az elhelyezkedés lehetősége nagy vonzóerő, *nagy réseket fog ütni a fiatalok soraiban.*

Hol vannak a nagymultú régi egyesületek? Az FTC, a BTC, a BLTE és az MTK? Csak az utóbbi igyekszik lépést tartani a vezetőkkel.

Szándékosan hagytam utóljára *az Ujpesti Torna Egyletet.* Pár év alatt megszerezte, vagy meg fogja szerezni a hegemóniát *minden sportágban.* A teniszben már az övé az uralom háromnegyed része. Két esztendeje férfi csapatbajnok. A magyarázat: *megélhetést* tud biztosítani versenyzőinek.

A vidék? Az alföldi kerület stagnál. A tiszántúli kerületben javul a helyzet. A pestvidéki kerület, ha minőségben nem is, mennyiségben szépen gyarapodott. A dunántúli kerület a siralomvölgye.

Nagyon, de nagyon elkelne az osztályokba csoportosított *kétfordulós országos csapatbajnokság.*

Beszéljünk *a versenyekről is.* Budapesten túlságosan sok versenyt rendeznek. A teniszezőnek *négy hét* áll rendelkezésére, hogy az egész évi versenyekre felkészüljön. *Azután verseny verseny hátán tornyosul. Hol és mikor tanuljanak a teniszezők?*

A vasárnapi sétában eljutottam a szigetre, a tenisz fellegvárához, a díszpályára. Előttem állnak az öltözők, amelyekben *a versenyzők nyáron egymás elől szívják el a levegőt.* A háromezer nézőt befogadó pályának talpalatnyi védett helye sincs!

Gondoljunk *a tréningekre.* Mikor lesz már vége annak, hogy a versenyző bemelegítés ürügye alatt *kettőt-hármat üt,* azután szetre játszik? A pontra menő játék *megöli a stílust* és lehetetlenné teszi a hibák eltüntetését.

...Gondolunk inkább kellemesebb dolgokra.

Jankó József.

Pályán és uccai verekedésben — Kanada győz!

A *Winnipeg Monarchs* az LTC Praha ellen 0:0-ra végzett, — ez volt egyetlen döntetlenje a kontinensen — de azután ragyogó revánsot vett: *7:0-ra verte Csehszlovákia válogatott csapatát.* A pazar győzelem rendkívül jó hatással volt a kanadai fiúk hangulatára, a kora esti órákban elkezdték tanulmanyozni a cseh főváros éjszakai életét. Egyik kocsmából a másikba, egyik lokálból a másikba mentek és *sehol se tejet ittak.* A dolognak kellemetlen vége lett. A hokkitársaság hajnalban — egyik lokálból a másikba átmenőben — *nagy éneklést* rendezett a prágai uccán. Nagyobb cseh társasággal akadtak össze, amelynek tagjai *szintén közcsendháborítással foglalkoztak.* Az angol és a cseh nótát sehogy se sikerült összhangba hozni, *a kanadaiak megtámadták a prágaikat.* Pár percig tartott a csata, akkor jött a rendőrség! A verekedőket bevitték a rendőrségre, a prágaiak közül az egyik urat *mentők* szállították el, mert *az orra tönkresilányult egy hokkibajnoki ököl súlya alatt...* Reggel pár korona pénzbírság árán kiszabadultak a világbajnokjelöltek.

A kanadaiak január 3-ikán este 7 órakor játszanak a BKE csapatával. A jegyek az ünnepek után elővételben kaphatók a *Pesti Napló* jegypénztáránál, Erzsébet körút 18—20 alatt.

Tizenhárom nemzet jelentkezett eddig az olimpiai futballtornára

Berlini jelentés szerint az 1936-os olimpiai játékok keretében rendezendő futballtorna sikere máris biztosítottnak látszik.

Eddig a következő nemzetek jelezték részvételüket: Svédország, Dánia, Norvégia, Belgium, Lengyelország, Hollandia, Svájc, Csehszlovákia, Ausztria, Franciaország, Olaszország, Luxemburg és *Magyarország.* A tizennegyedik résztvevő: Németország.

A németek még mindig bíznak, hogy *Angliát* sikerül rábírni amatőr válogatott csapatának benevezésére.

Magyar csapatok túragyőzelmei

A *Ferencváros* Casablancában 6:0 (3:0) arányban győzött a helyi válogatott ellen.

A *Bocskai* Lisszabonban 17.000 néző előtt mérkőzött a Belenenses csapatával. A debreceniek 1:1-es félidő után a második félidőben elsöpörték a portugálok ellenállását és 5:1-re nyertek.

A *Budai 11* Dippe francia városban 3:2 arányban győzött.

Lilleben nem tudnak mit csinálni Lukáccsal és Simonyival...

Az *Olimpique Lillois* vezetősége nagyszerű magyar centere, *Simonyi* mellé azért szerződtette a Franciaországban élő másik nagyszerű magyar centert, *Lukácsot*, hogy verhetetlenné tegye csapatát. A két dudás itt sem fért meg egy csárdában, s a jelek azt mutatják, hogy az Olimpique akkor lesz a legboldogabb, ha — *mind a kettőtől megszabadul.* Természetesen valamit viszont akar látni abból a pénzből, amit a játékosokért kiadott, s ez a magyarázata annak, hogy bár a két centerért többen is kilinceselnek Lilleben, *még egyiket sem adták el.*

Lukáccsal a *Hungária* tárgyal.

Simonyi iránt a hírek szerint a *Ferencváros* érdeklődik.

A Lukács—Simonyi front legújabb hírei:

1. Az Olimpique választmányának nagyrésze elégedetlen Simonyival, azt mondják, *nincs benne elég átütő erő*, s emiatt kiemelik őt az első csapat csatársorából. *Helyére Lukácsot állítanák, de...*

2. *Lukács* bejelentette, hogy *nem érzi magát megfelelő formában*, s kérte, hogy egyelőre *a tartalékcsapatban* foglalkoztassák.

A derék franciáknak fő a fejük, hogy mit csináljanak a két magyar csatárral.

⚔ **Francia labdarúgóeredmények.** Excelsior Roubaix—FC Sochaux 0:1, AS Cannes—Olympique Lille 1:2, FC Nimes—FC Mühlhausen 3:2, SC Fives Lille—FC Antibes 2:1, Olympique Marseille—Olympique Alesien 3:2, Stade Rennes—Red Star Olympique Paris 3:1, FC Sete—Racing Strassburg 1:0, Racing Paris—SC Montpellier 1:0.

⚔ **A BKE házi gyorskoreselyázó versenyének eredményei.** 500 méter: 1. Wintner 46.7 mp, 2. Lindner 47.4 mp, 3. Kimmerling 47.5 mp. 1500 méter: 1. Lindner 2:36.6 mp, 2. Hidvéghy 2:36.7 mp, 3. Wintner 2:38.1 mp.

⚔ **Liechtenstein a nemzetközi futballszövetségbe való felvételét kérte.** Az európai államok közül már csak Anglia és Oroszország hiányzik a FIFA tagjainak sorából.

Ünnepi sportprogram

KEDD

Labdarúgás: Karácsonyi körmérkőzések: Erzsébet—Nemzeti, Sóroksár—Budafok, Pestszenterzsébet, ½12 és ½2-kor; Vasas—Pannonia, TLK—Vasas amatőr, Béke utca, ½2 és ½12 órakor. — A Ferencváros Casablancában a bécsi Vienna ellen; a Hungária Milánóban az Ambrosiana ellen; az Ujpest Coimbrában; a III. ker. Pistojában; a Bocskay Lisszabonban; a Budai 11 Ventimigliában.

SZERDA

Labdarúgás: A Karácsonyi körmérkőzések döntői Pestszenterzsébeten és a Béke uccában délután ½2-kor. — Nemzeti—Budafok ½2 kor. — A III. ker. Spoziában; a Budai 11 Sanremóban; a Kispest Parmában; Admira—Milan Milánóban. — **Uszás:** A MUE karácsonyi úszóversenye, fedettuszoda, délután 4-kor. — **Jég:** BKE—BBTE jéghokkimérkőzése délelőtt 9-kor (?).

A magyar gyorsúszás fejlődéstörténete
Hajós Alfrédtól Csik Ferencig

A sport történelme nagyon hézagos tudomány. Tudjuk, ki nyerte a klasszikus olimpiászok versenyeit, még arról is van fogalmunk, hogy milyen eredményt értek el a régi görögök olimpiai bajnokai, de azt, hogy *stílusuk* milyen volt, senki fel nem jegyezte.

A modern sport történetéből is hiányzanak ezek az adatok. Tudják, kik voltak a modern olimpiai játékok győztesei, milyen eredménnyel győzött *Halmay* St. Louisban, tudják ki tartja a világrekordot és hosszú írásmunkák jelennek meg a sport eredményeinek történetéről. Arról azonban senki sem ír, senki sem beszél, hogy *a régi úszók tempójában mi volt az új, mi volt a jó és miért ért el az illető kiemelkedő eredményeket.* Ma még közöttünk járnak a modern olimpiai játékok hősei, de mind kevesebb a fénykép, mind ritkább az emlék, amely megőrzi számunkra és a jövő generáció részére azt, ami a sportban fontos: *a stílus történetét.*

Ez a pár karácsonyi sor egy kis tallózás akar lenni a magyar úszósport legutolsó negyven évében. Kezdjük a sort *Hajós* Alfréddal, aki 1 p 22 mp alatt nyerte az athéni olimpiai játékok alkalmával a 100 méteres gyorsúszó bajnokságot.

Hajós Alfréd stílusa

Hajós Alfréd egészen vízszintesen feküdt a vizen. Ez annyit jelent, hogy a feje benn volt a vízben, teste pedig a víz felszínén lebegett. Karjait egészen kinyujtotta és amikor egyik karjával húzott, oldalra fordult. Igy a másik oldal felé könnyen tudott lélegzetet venni. Karjai állandóan nyujtva voltak és egy függélyes síkban írtak le szabályos köröket. Ez a mozgás tehát annyit jelentett, hogy *Hajós* Alfréd oldalt felemelte karjat magastartásba és oldalt lerántotta. Közben pedig az oldalát hol a víz felé, hol az ég felé fordította. Csodálatos, hogy *ennek a stílusnak ma is nyoma van a magyar vizeken, Wanié András úszott ezzel a tempóval.*

Hajós lábtempója majdnem egyenlő volt a *nullával.* Némileg tudat alatt *a krall egy ősét úszta,* de amíg a mai úszóknál a krall a test előrehajtására és a vízből való kiemelésére szolgál, addig nála *egyensúlyozó ballaszt* volt a láb. Ha megfigyeljük a ma hasonló stílussal úszó, tehát erősen forgolódó versenyzőket, azt látjuk, hogy lábtempójuk nem folyamatos, hanem, amikor lélegzetet vesznek, az ellenkező lábuk egy pillanatra *oldalt kicsap a vízből.* Szaknyelven azt mondják erre, hogy »*beleollózik a krallba.*« Hajós Alfréd ezt a mozdulatot csinálta.

Halmay

A második magyar úszó, aki iskolát csinált és aki olimpiai bajnokságot nyert s akit még mindig a világ legnagyobb úszótehetségének tartunk, minden Weissmüller és japán úszósport feltűnése ellenére: *Halmay* Zoltán. Tudni kell, hogy Halmay elődei, a külföldi úszók *ollóztak.* Az ollózás lábak oldalt szétnyitása, összehúzása és felhúzása, illetve rúgása kombinációjából állott. Hibája az volt, hogy befolyásolta a kartempó ütemét és *az úszónak sokat kellett forgolódni a vizen, azonfelül nagyon igenybe vette a testet.* Halmay úgy találta, hogy ez az ollózás *hátráltatja az úszót,* ha gyorsan akar úszni. Ugy okoskodott, hogy az ember *karjai erejével is előre tud haladni a vizen* és a lábtempó csak arra való, hogy fenntartsa az ember lábait a vízszinén. Ezért egyszerűen *elhagyta a lábtempót* és igyekezett a startfejessel a viz tetején helyet foglalni, a fordulóknál pedig úgy elrúgni magát, hogy lába ismét fenn maradjon a víz tetején. *Halmay* a lélegzetvételt is akadálynak tartotta. Sokszor *egész úszodahosszon keresztül nem vett levegőt,* fejét bedugta a vízbe és csak a vállaival dolgozott. *Halmay volt ugyanis a világon az első úszó, aki tökéletes vállmunkával úszott.* Válla anélkül, hogy a törzs megmozdult volna, hatalmas kört írt le és ebbe a körbe kapcsolta be a kissé kanálformára hajlított karját. Uszása olyan volt, mintha magára ölelné a vizet. Hatalmas erős karjaival a hasa alá préselte a vizet és ezzel nyomta előre magát. Külön jelentősége van Halmay »*szabadításának*«, vagyis annak a mozdulatnak, amely a kéz vízből való kiemeléséből áll. Ha egészen egyszerűen felrántjuk a kezünket a víz színére, el kell fordulni a testnek, különben nem lehet a kart előrelendíteni. Halmay ezért egy olyan mozdulattal, amely úgy látszott, mintha a tenyerével combját félig körülsímogatná, a kart kiemelte a víz fölé, úgy, hogy a váll a forgóban természetesen mozdult. Ezzel elkerülte azt, hogy testét elfordítsa a szabadítás közben. Ennek a símogató mozdulatnak, a váll kifordításának megfelelően a másik váll belefordult a vizbe, azaz Halmay rádült a másik karjára és ezzel új erőt adott a víz alatt dolgozni készülő karnak. Nagy jelentősége volt Halmay vízfogásának is. Karját erősen lendítette a víz színén előre. Mikor a kar a fej elé ért, akkor laposan belevágta a vízbe. Igy egy kis lapos vízsugár támadt, ahol belemerült a karja a vízbe. A felületes gondolkodó azt hiszi, hogy ezzel hátráltatta az előrehaladást, vagy legalább is felesleges munkát végzett. Pedig azzal, hogy ő az előredobás lendületével oldalról belevágta a karját a vízbe és ezt a mozdulatot a víz ellenállása részben megtörte, elérte azt, hogy *a vízbe merült kar nem holt pontról indulva kezdte a munkát, hanem már lendülete volt ahoz.* A vízbe érés pillanatában *az izmai összeségével* rántotta hátra a karját.

Bárány szerepe

Halmay után egy *csonka generáció* következett. *Kenyery* Alajos már krallozott, de karmunkája nem volt olyan tökéletes, mint *Halmayé. Las Torres* Béla viszont annyira magyar hagyományokon — *gyenge lábtempó* — indult el, hogy rövid sportkarrierje alatt *nem tudta a tehetséget technikai fogásokkal tökéletesebbé tenni.* Sajnos, benne nagy úszót vesztettünk el, de különösen olyan úszót, akinek át kellett volna vinnie a régi erényeket a jövőbe és meg kellett volna szereznie a külföldi utak alkalmával *a külföldiek újításait.* Igy bizonyos dekadencia közben jelent meg *Bárány* István a magyar úszók összes hibáival és összes erényeivel. Rendszertelen lélegzetvétel, gyenge lábtempó és szinte alig kifogásolható kéztempó volt az, ami eredményeire képessé tette. Szerencsére alkalma volt fiatal korában a nagy úszók stílusát látni. Megfigyelhette, hogy Weissmüller hatalmas lábtempója segítségével hagyja faképnél az utolsó húsz méteren ellenfeleit. Ezért igyekezett *a lábtempóját erősíteni.* Észrevette azt is, hogy a krall megköveteli a menedékes testtartást, a fej kiemelését. Megváltoztatta elfekvését és igyekezett *víz alatti krallal* úszni. Halmay nagy erényét, a *vállmunkát* igyekezett tökéletesíteni és sikerült a vízfogást és szabadítást is ugyanúgy csinálnia, mint *Halmaynak.* A krall alkalmazása lehetővé tette, a menedékes elfekvés pedig követelte, hogy feje kiemelkedjék a vízből s ennek következtében *könnyebben vehessen lélegzetet.* Rájött azonban arra, hogy a százméteres gyorsúszómozgás sebességének nem felel meg a minden második kartempóra vett lélegzetvétel és ennek üteme sem helyes az egyoldali lélegzetvételnél. Ezenfelül úgy találta, hogy a test egyik oldalán fekszik, ha állandóan ugyanazon az oldalon vesz levegőt és ennek következtében a karok nem végeznek arányos munkát, a szemnek pedig nincs módja a másik oldalon követni az ellenfelet. Ezért párizsi tartózkodása alatt megpróbálta a *minden harmadik tempóra való lélegzetvételt* és azt találta, hogy ez minden tekintetben megfelelőbb, mint a minden második tempó után való légzés.

Bárány volt az első magyar úszó, akinek sikerült valóban iskolát csinálnia.

Csik, a jó tanitvány

Visszavonulásakor már voltak olyan gyorsúszók, akik nemcsak eredményekben akarták követni és elérni Bárányt, hanem *életmódjukat és tréningjüket is úgy osztották be, hogy elérhessék az egyperces eredményt.* Közülük *Csik Ferenc volt az, aki legnagyobb tehetséggel, legnagyobb szorgalommal és legnagyobb gonddal és figyelemmel vette át a jót és hagyta el a rosszat Bárány stílusából.* A természetes fiatalságával és frisseségével pótolta Bárány rutinját s ma a legjobb úton van arra, hogy befejezze elődjének a világrekord megközelítésére indított küzdelmét.

Csik lábtempója a legerősebb az összes nagy magyar úszók között. Vállmunkája talán még *Halmay Zoltánénál is erősebb,* elfekvése ugyanaz, mint *Bárányé,* vízfogása ugyancsak méltó elődeihez. Egyetlen egy jellemvonás hiányzik kéztempójából a Halmay-féle stílushoz: *a szabadítás.* Ő még nem tudja oly simán kiemelni karját a vízből, mint elődei. Itt kell javítani a tempóján, egyébként úgylátszik, *minden a legtökéletesebb rendben van* és csak a tüdő természetes fejlődése szükséges ahoz, hogy állóképessége is meglegyen a csodás gyorsaságához. Ha a táv utolsó ötödét úgy fogja bírni, mint az utolsóelőttit bírja, akkor nem lehetetlen az, hogy *pár év mulva magyar névvel áll a világrekordok táblázatában a 100 m gyorsúszás eredménye.*

A bálványosi síparadicsom feltárása

Megérkezett a tél s bár a hó az idén igen mostohán bánt a magyar sportemberekkel, foglalkozni kell a magyar alpinizmussal és a téli sporttal is. Magyarország a sportok felkarolásában nem maradt el a többi művelt nemzet mögött. Az úszás, vívás, lovaglás, vizipóló és még számos más sportágban *az elsők között vagyunk,* amiről olimpiai világbajnoki, európabajnoki díjak tanuskodnak. *A sísportban,* sajnos, nem állunk vezetőhelyen.

A magyar télisport aktuális kérdéseiről megkérdeztük *Czánt* Herman tábornokot, a sísport és alpinizmus világhírű szakértőjét, a tőle kapott felvilágosítások alapján közöljük a következőket:

Norvégiában, Osló környékén 2000, Salzburg mellett a Rossalpen 5—6000, Zürich közelében 1800—2000 síelő gyakorol egy helyen. *Seholsem találunk annyi gyakorló síelőt, mint Budapesten, a Jánoshegy környékén, ahol téli napokon tízezerre menő tömeg száguldozik a fehér lejtőkön.* Magyarországon ötven siegyesület dolgozik a szövetségben, körülbelül száz turistaegyesületben működik a sí- és más télisportszakosztály, számtalan sportegyesületünk között is igen soknak van síalosztálya. *Az érdeklődés tehát nem hiányzik e sportág iránt.* Kiváló bajnokaink is voltak. Ne feledkezzünk el a régi gárda büszkeségéről, Delmár Walterről! Még Svájcban is bamulatba ejtette a szakértőket ügyességével és vakmerőségével. *Ezrével vannak jó síelőink.* Ez a bizonyság arra, hogy a magyar fajtában nemcsak kedv, hanem *rátermettség* is van ehez a sporthoz. Csak egységes vezetésre, síszövetségünk keretein belül a szükséges előfeltételek megteremtésére volna szükség, hogy *a síelésben is a nemzetközi első vonalba kerüljünk.*

A magyar sísportban a világháború után új kérdések vetődtek fel. A trianoni békeparancs a síelés sportját is erősen megkárosította azzal, hogy *legjobb területeinket elcsatolta Magyarországtól.* A Kárpátok 1500 kilométeres hegyláncában nemcsak országunk természetes határát, az orosz és cseh pánszlávizmussal szemben védelmi sáncát vesztettük el, hanem *legjobb magashegyi síterületeinket* is. Csak a *Mátra* maradt meg birtokunkban.

A Mátra jelentőségét a sísport terén felismerték. Felépült a *gallyatetői menedékház.* Főleg *Soós* és *Belicska* tábornok honvédelmi miniszteréknek és a kultuszkormánynak köszönhető a menedékház megteremtése. Ez az építkezés nyitotta meg a Mátrában a *Kékest* is.

Csonka-Magyarország legjobb sígyakorlótere azonban nem a Mátrában, hanem a Bükk-hegységben található, *Lillafüred közelében, a »Bálvány« csúcskatlanban.* Ez a terület részben a kincstár, részben őrgróf *Pallavicini* Alfonz tulajdona. A Bálvány csúcskatlan, azaz *a csurgói őrház környékén elterülő rész* valóságos síparadicsom. A katlan lejtőit borító hóterület olyan erősen veri vissza a nap sugarát, hogy a síelő levetheti a kabátját, *úgy élvezheti a nap melegét, mintha nem is tél, hanem forró nyár volna.* Az Alpokban az ilyen helyeket »*Skibatröhre*«-nek nevezik. A körülbelül ezerméteres csúcstól Miskolc és Eger felé gyönyörű sítúrák lehetősége nyílik.

Menedékházat már építettek a csúcskatlanban, de *a síterületet még nem használták ki eléggé.* A fő akadály: *igen nehéz a terület megközelítése.* A miskolci sportoló például reggel indul el vonaton s délfelé érkezik meg a síterepre. *Ez már baj.* A legszebb sportidő *a délelőtti és déli 4—5 órás napsütés.* Azt kell lehetővé tenni, hogy a sportolók úgy juthassanak el a Bálványra, hogy *ezeket az órákat sporttal, szórakozással tölthessék.* Az itt mutatkozó bajon könnyen és kevés költséggel lehetne segíteni. Miskolctól Lillafüreden át *helyi kisvasút* vezet. Ha a Garadnáig vezető kisvasutat néhány kilométerrel meghosszabbítanák *Ómassáig,* onnan pedig *drótkötélpályát* építenének a csurgói őrházhoz, akkor *Lillafüredről 15—20 perc alatt juthatna el céljához a sportoló.* A drótkötélpálya építése nem menne anyagi áldozat nélkül, de nem is jelentene súlyosabb tehertételt. Építési költsége a normális vasútépítési költség egytizede. *A sportforgalomból ez hamar megtérülne.*

A közlekedési beruházások *igen jelentős mértékben fokoznák Lillafüred téli forgalmát.* Hogy a téli sport felkarolása milyen anyagi előnyöket jelenthet országok számára, azt a *svájci téli üdülőhelyek, a sok osztrák város és falu bizonyítja,* melyek lakóinak mindennapi kenyerét a télisportot kedvelő, a világ minden tájáról összecsődülő turisták biztosítják.

Az idegenforgalom emelése érdekében a télisporttal kapcsolatban eddig is sokat tettek Magyarországon. Remélhető, hogy az illetékes tényezők tovább is folytatják munkálkodásukat *a teljes sikerig.* A bálványosi terv megvalósulása esetén joggal várhatjuk, hogy az idegenek tömegei, Zakopane, Cortina d'Ampezzó stb. téli sportolói Magyarországot is felkeresnék. Ha a világszerte ismert magyar vendégszeretettel fogadnák őket e síparadicsomban, — amiben nem is kételkedünk, — pár év alatt hatalmas külföldi törzsközönséget lehetne nevelni a Bükk és a Mátra számára.

A magyar sielők számára a Bálványcsúcs még különös ajándékot is tartogat. Derült téli napon a Bálvány tetejéről jól láthatjuk a Magastátra csúcsait. Feltűnnek a szép csúcsok, s mintha nagy szeretettel köszöntenének bennünket...

× **Olasz labdarúgóeredmények:** Fiorentina—Ambrosiana 1:1, Brescia—Lazio Roma 1:0, FC Napoli—FC Torino 2:1, FC Palermo—Sampierarena 1:0, Pro Vercelli—FC Livorno 0:1, FC Milano—Triestina 0:1, AS Roma—FC Bologna 1:1, FC Juventus—FC Alessandria 4:1.

× **Favoritverés a balkáni futballtornán.** Athénben a Balkán Kupa-mérkőzések első napján Görögország 2:1 arányban legyőzte Jugoszláviát, amelynek csapata a torna egyik favoritja volt.

× **JÉGMENETREND. BKE-jégpálya** *(Városliget):* A műjégpálya nyitva este ½9 óráig, szerdán és szombaton ½10 óráig; december 24-én délután 2 óráig. Napijegy: délelőtt 1 pengő, délután 2 pengő. Vasár- és ünnepnap délelőtt 2 pengő, délután 1 pengő. — **BEAC-pálya** *(XI., Fehérvári út 10.):* Bérlet 8 pengő, tanulók 5 pengő; napijegy 60—40, vasárnap 80—50 fillér. Zene délután. —**FTC-jégpálya** *(IX., Üllői út 120.)* Bérlet 8 pengő, tanulók 5 pengő. Beiratkozás egész nap. — **Erzsébet-jégpálya** *(Thököly út 113—115., telefon: 960—75):* Bérlet 8 pengő, tanulók 6 pengő. Napijegy 60, vasárnap délután 50 fillér. Hokkipálya.

Síoktatás
Kezdő és haladó felnőttek részére. — Speciális gyermekkurzusok.
Angyalné, dr Tauber Márta.
Tel. 54-9-45. Érdeklődés: Svábhegyi gyermekotthon. Tel. 65-1-74

— Megdrágult a kenyér. A budapesti sütők ipartestületének elöljárósága hétfő este a pékek kérésére *irányárakat állapított meg az ipartestületi tagok számára.* Eszerint a 4. számú búzalisztből vagy ennek megfelelő lisztkeverékből készült kenyér *kilónként kicsinyben 40, nagyban 36 fillér.* A felbarna kenyér ára *kicsinyben 36, nagyban 32 fillér.* Változatlan maradt a péksütemény 5 filléres ára és a barnakenyérnek 22 filléres maximált ára. A 2—4 filléres áremelést *a liszt árának drágulása* tette szükségessé. *Ruzicska* Ede, az ipartestület elnöke kijelentette, hogy az irányárak *nem kötelezőek,* minthogy pékkartell már nincs. A drágításhoz egyébként *hamarosan csatlakozik a községi kenyérgyár is. Rosta* János közélelmezési tanácsnok kijelentette, hogy a búza drágulása miatt a községi kenyérgyár sem tarthatja sokáig az eddigi árakat. A kenyér drágulásával összefüggésben Rosta János kijelentette, hogy *a hús és a zsír árától eltekintve, valamennyi élelmiszer ára idén lényegesen alacsonyabb, mint mult évben. Az olcsóbbodás 8—50 százalékig terjed.* Csütörtökön a polgármester elnöklete alatt tartandó tanácsnoki értekezleten foglalkoznak a kenyérdrágítás kérdésével.

— A Vajda János Társaság felolvasó ülése. Tegnap tartotta a *Vajda János Társaság* első 1937. évi felolvasó ülését. Az est első előadója, *Kárpáti* Aurél, *Kiss* Józsefről tartott előadást. Szomorúan állapította meg, hogy a 15 év előtt elhúnyt *Kiss* Józsefnek méltatlan feledés lett a sorsa. Méltatlan és érdemtelen feledés, mert *Kiss* József, jóllehet *Arany* János folytatásának tekinthető, mégis cezurát jelent a magyar költészet történetében. *Kiss* József az első igazán *városi* magyar költő. Ez a városi, sőt nagyvárosi egyéniség jutott kifejezésre szerkesztői munkásságában is. *A Hét* volt az első urbánus szellemű magyar folyóirat abban az időben, amikor a *Képes Családi Lapok* jelentették a magyar folyóiratirodalmat. Ezután *Szerb* Antal tartotta meg előadását *Az új angol regény* címen. Megállapította, hogy az a lazulás, amely a huszas években az európai szellemi életben megmutatkozott, csalhatatlan jelekkel jelentkezett az irodalomban, így természetesen a regényben, tehát az angol regényben is. Talán egy nép irodalmában sem mutatkoztak meg ezek a jelek olyan erőteljesen, mint az angolában. Ennek a lazulásnak, oldódásnak első jele, az őszinteség és az eleddig »tabu«-nak tekintett tárgyak érintése és feldolgozása. Az első igazi ilyen lázadó és tabu-romboló *D. H. Lawrence.* A legnagyobb forradalmi tett mégis James *Joyce* többszörösen elkobzott *Ulysses*-e volt. Érdekes jelenség, hogy Joyce tanítványai tulajdonképpen érdekesebb és hatásosabb írók, mint mesterük maga. A huszas évek forradalmi lendületét a harmincas évek újra ellanyhulása váltotta fel és mint mindenütt Európában, itt is a történelmi regény vált népszerűvé.

— Lövöldözés a főkapitányságon. Kedd délelőtt a főkapitányság bűnügyi osztályára idézték *Radics* István volt színészt, az Erzsébet körút 15. számú házban levő trafik tulajdonosát, mert két feljelentés érkezett ellene *óvadéksikkasztás* gyanúja miatt. Mialatt dr. *Csuták* Béla rendőrtanácsos a trafikos leányát hallgatta ki, *Radics revolvert rántott a folyosón és kétszer egymásután könyöke mellett a falba lőtt.* Azt mondotta, hogy *öngyilkos akart lenni.* Radicsot *őrizetbe* vették.

— Elütötte a 12-es autobusz egy cipőkereskedő feleségét a Teréz körúton. Kedd este a Teréz körút és a Király utca sarkán egy 12-es jelzésű autobusz *elütötte Weisz Lipót cipőkereskedő feleségét.* Az asszony a fején sebesült meg. A mentők a Rókus-kórházba szállították.

— Hármas ikrei születtek egy cigányasszonynak. *Bajáról* jelentik: A soltvadkerti vasúti őrháztól nem messze levő cigánysátortanyán *egy cigányasszonynak hétfőn hármas ikrei születtek,* két fiú és egy leány. A községi főjegyző azonnal intézkedett, hogy a nyomorúságos körülmények között élő anyát és a hármas ikreket a községbe szállítsák. A főjegyző a Stefánia révén megfelelő kelengyét is akar juttatni a gyermekeknek.

— Uj protestáns egyházi tisztviselők. *Ravasz* László püspök az ORLE hivatalos lapjának, a *»Lelkészegyesület«*-nek *felelős szerkesztésével* megbízta *Vasady* Bélát. — A mezőzombori reformátusok *Bakos* Zoltánt, a pápadereskeiek *Kovács* Sándort, a hencsei reformátusok *Komáromy* Sándort, a csökölyiek *Bosznai* Endrét, a csarnahóiak *Pándy* Bertalant választották új *lelkészükké.*

— Agyonlőtte magát egy jegyző Szamosszegen. *Nyiregyházáról* jelentik: *Leövey* Pál jegyző, aki a szamosszegi jegyzői hivatalban teljesített ideiglenes szolgálatot, *hétfő hajnalban agyonlőtte magát.* Búcsúlevelet nem hagyott hátra s így nem tudják miért követte el tettét.

— A pápai református gimnázium igazgatójának kitüntetése. *Pápáról* jelentik: A református gimnázium igazgatóját, *Fejes* Zsigmondot, *tanügyi főtanácsosi* címmel tüntették ki.

— Halálozás. Dr. *Bartók* Ferenc kincstári jogügyi aligazgató kedd reggel elhúnyt. Temetése január 7-én 3 órakor lesz a farkasréti temetőben.

Özv. *Simonyi* Károlyné szül. Szekerke Rozina 87 éves korában Szegeden meghalt. Kiterjedt, előkelő rokonság gyászolja, köztük fia, Simonyi Béla budapesti nyug. főgimnáziumi igazgató feleségével, Dobák Fatimével, továbbá a Majtényi-, Szekerke-, Simonyi-, Vizesy-, Lehel-, Bordás- és Maróthy-családok.

= **Vérszegénységnél és sápadtságnál** reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz szabályozza a belek annyira fontos működését, a gyomoremésztést előmozdítja és az étvágyat erősen fokozza. Orvosok ajánlják.

= **Kölcsön ad** alkalmakra hermelin belépőt, bundát, keppet csekély díjért *Palugyai* Viktor szűcs kölcsönosztálya, IV., Bécsi utca 5.

MEGJEGYZÉS

Ülök a borbélynál és a tükörben nagyon komikus látvány vagyok, torkig habbal, elborzolt frizurával. Mellettem egy előkelő úr, az állami hivatalos ranglista felső fokozatából, talán még komikusabb, fél arcáról már hiányzik a hab és haja, amely sajnos, a koponyatetőn nem nő (úgy szokták az oldalt termelt hajzatát ráborítani és ráolajozni az egész búbra), mint valami ázott zászló lóg le jobb tarkóján. Szólok a mesternek, hogy siessen, mert az óra a falon megállás nélkül jár, a nagymutató rohanva kergeti a jobb pozíciójú kis mutatót és utóvégre többek közt az én időmről is szó van.

Siessen, — mondom ingerülten — mégsem tölthetem az egész életemet a borbélynál.

Rajtam kívül sokan vannak még az üzletben, részben kés alatt, részben dühös várakozók s a túlhétköznapi kijelentésnek váratlan a sikere. Egy úr rögtön ki is számítja, átlag félóra itt naponta, az egy esztendőben százhetvenkét és fél óra, s ha ébrenlétre tizenhat órát veszünk naponta, az is tizenegy és fél nap egy évben a borbélynál!

Istenem, halandó életemből évente tizenegy és fél napot vesznek el azzal, hogy leveszik a szakállamat, hátralevő harminc évemből majdnem egy teljes esztendeig kenik az arcomra a szappan lágy habját és teszik a torkomra a kést.

Éltem ennyit és ennyit és ebből a kevésből egy esztendő ment el arra, hogy lássam a csiszolt tükörben, milyen komikus vagyok, egy esztendőt pazaroltam el arra, hogy ne legyen szakállam. Ugylátszik, nem túl jó ezt az időkérdést bolygatni, mert lassan kiderül, hogy a többi nap, a többi hónap, a többi esztendő is úgy megy el, mint ahogy a tékozló szórja aranyát.

Ember, mit csináltál életedben? Egy évig ültél a borbélynál, három évig a kávéházban, négy esztendőt töltöttél moziban, hat hónapig levest kanalaztál, huszonkilenc esztendeig dolgoztál, harminc évig aludtál, hét órán keresztül hegyezted a ceruzádat.

Ki tudom számítani, hogy érdemdús életed múló idejéből mennyi ment el arra, hogy érdektelen ismerősökkel hiábavaló dolgokról fecsegj, hogy hány percet fordítottál fejfájást csillapító por bevételére.

Persze a dolgok nem ilyen merevek: más lenne, ha egyfolytában kellene bevenned a csillapítót, egyfolytában egy teljes évig borotválnának és életed összes levesét egyszerre kellene kikanalaznod.

A dolgokat szépen elszórták, ide egy kis mozielőadás, ide egy keresztelő, ide levesevés, ide hajvágás, s ezt úgy nevezzük: élet.

Közben örülünk és bánkódunk, az egyik optimista és boldog, hogy nem esett még tégla a fejére, a másik pesszimista és savanyúságának jóleső elégtétel, hogy pesszimizmusában igaza van.

Közben nagyon büszkék vagyunk és terveket kovácsolunk és a borbélynál szívesen halljuk, hogy utóbbi időben nem hullik a hajunk. Közben persze még annyi minden van, talán jut egy szép zongoraszó, egypár szép mondat, van gyászeset, fizetésemelés, randevú, utazás, gyomorrontás; milyen kis csokor, milyen apró virágok.

És közben falakon, íróasztalokon, mellényzsebekben, csuklók felett, középületeken, uccasarkon járnak az órák és mutatják az időnket.

Kedves mester, siessen, nem tölthetem itt az egész életemet. Mennem kell még három évet elélni kávéházban, hat hónapot csókolózni, még harminc évet gyorsan és okosan elkölteni időnként felnézve az órákra és mérgelődni azon, hogy vállban egy kicsit elszabták a ruhámat.

Bodó Béla

— Eltűnési bejelentések a rendőrségen. Kedden feltűnően sok eltűnést jelentettek be a rendőrségen. A főkapitányság eltűnési osztálya reméli, hogy az eltűntek legnagyobbrésze minden hatósági közbelépés nélkül rövid időn belül *hazatér* lakására. Pestszenterzsébeten a Damjanich ucca 8. számú házban levő lakásáról a 15 éves *Molnár* Klára tanuló, a Kisfaludy ucca 9. számú házban levő lakásáról *Pintér* László 21 éves szabósegéd, a Dankó Pista ucca 10. számú házból *Dömötör* János 48 éves kereskedősegéd, a Teleki tér 10. számú házból *Pleskó* Erzsébet felírónő, a Szerdahelyi ucca 12. számú házból *Lendvai* Lajos, a Thaly Kálmán ucca 7. számú házból *Kovács* Ilona 15 éves tanuló, a Simor ucca 43. számú házból *Fakuszi* Mária háztartási alkalmazott, a Fecske ucca 5. számú házból *Tatár* Károly 13 éves tanuló, a Vörösmarty ucca 13. számú házból *Komáromi* Béla 13 éves tanuló, Ujpesten az Aradi ucca 27. számú házból *Dobrai* János 43 éves géplakatos, Kispesten a Sárközi ucca 58. számú házból *Horváth* Antal postaaltiszt 25 éves felesége, a Zita-telepről *Szecsei* György 16 éves géplakatossegéd, a Légrádi Károly ucca 21. számú házból *Magnusz* Júlia háztartási alkalmazott, a Rózsa ucca 96. számú házból *Nagy* Júlia 16 éves munkásnő, a Conti ucca 5. számú házból *Tóth* Mátyásné 25 éves pincérnő, az Attila ucca 59. számú házból *Lukács* Béla 12 éves tanuló, a Bulyovszky ucca 35 számú házból *Barr* Regina háztartási alkalmazott tűnt el. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Rendőrfőkapitányhelyettes lett Barna Béla. Kedden a kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére *Barna* Béla nyugalmazott rendőrfőtanácsost, aki a VI. kerületi rendőrkapitányságnak 16 évig volt főnöke, *főkapitányhelyettesi címmel* tüntette ki. A magas helyről érkezett elismerés arra méltó rendőrtisztet ért: Barna Béla a rendőrtisztikar egyik legkitűnőbb tagja volt, aki a Terézváros polgárságának érdekében a rendfenntartással kapcsolatban sok értékes intézkedést tett.

— Vázsonyi János újévi beszéde a szélsőségek és az antirevizionista német politika ellen. A Központi Demokrata Körben üdvözölték *Vázsonyi* Jánost, aki válaszában hangoztatta, hogy a mai zürzavaros helyzetből csak a demokrácia biztosíthat kibontakozást. Megfelelő alkotmányjogi intézkedésekre, becsületes választójogra, kereskedelmi és ipari szabadságra van szükség. Sajnálattal emlékezett meg a német sajtóban jelentkező antirevizionista hangokról, majd tiltakozott a szélsőséges pártok és mozgalmak akciói ellen. Egyszer már véget kellene vetni annak, — mondotta — hogy Magyarországon felelőtlenül lehessen politizálni, pártokat alapítani, plakátokat ragasztani, tüntetéseket rendezni, küldöttségeket vezetni, békés polgárok munkáját alásási, egy város nyugalmát megzavarni. Lehetetlen, hogy őrültek házából szabadultak politikai pártokat alapítsanak és felelőtlen elemek az 1919-es korszakot igyekezzenek visszahozni.

— Félmilliós adótöbblet Debrecenben — elengedték a »Téglavető« 102.000 pengős adóhátralékát. *Debrecenből* jelentik: A közigazgatási bizottság keddi ülésén *Horváth* Bertalan pénzügyigazgató bejelentette, hogy Debrecenben tavaly *félmillió pengővel több adó folyt be,* mint az előző évben. Bejelentette a pénzügyigazgató, hogy a pénzügyminiszter *Debrecen legszegényebb városnegyedének, a »Téglavetőnek« 102.000 pengős adóhátralékát elengedte,* s ezáltal rendeződött az a bizonytalan helyzet, amely az önkényes házhelyfoglalások miatt állandóan fenyegette a városnegyed lakóit.

— Meghalt a francia flotta helyettes vezérkari főnöke. *Párizsból* jelentik: *Cambon* altengernagy a francia tengerészeti vezérkar helyettes főnöke Párizsban *meghalt.*

— Hajós Alfréd előadása a berlini olimpiász építészetéről. *A berlini olimpiász építészi remekeiről* és a helyszínen szerzett tapasztalatairól tartott kedden előadást *Hajós* Alfréd építész, Magyarország első olimpiai bajnoka s az első szellemi olimpiász építészi győztese. Elismeréssel adózott az ünnepségek nagyvonalú megszervezésének s méltatta Werner *Marchnak,* a tervező építésznek alkotását, melynél nagyobb műszaki feladat embernek még nem jutott osztályrészül. Munkáját az építészeti költségek nem korlátozták. Az állam és a német főváros kipróbált műszaki szervezetével minden vonatkozásban rendelkezésre állott s munkatársainak szegődtek a telefón, a távíró, a rádió, az elektromos művek legkiválóbb mérnökei, az útépítők és a forgalmi szakemberek. Csupán Werner *March*-hoz fogható átfogó tehetség tudta a hatalmas és komplikált problémát azzal a tökéletességgel megoldani, melyet fokozni csupán alárendelt értékű részletek beiktatásával lehet. Hajós Alfréd előadása során *a szellemi olimpiai versenyekről is beszélt,* melyekből Magyarország világszerte ismert kiválóságai kivonták magukat. A magyar siker kétségtelenül átütőbb lett volna, ha a nagy nemzetek gyönyörű művészi versenyeiben a szellem magyar bajnokai ugyanolyan sikerrel szerepeltek volna, mint a testi ügyesség diadalmas hősei. Befejezésül tolmácsolta azokat a felejthetetlen élményeket, melyeket mint régi sportember átélt.

— A magyar asszonyokról tart előadásokat Amerikában Spurné Bárdos-Féltoronyi Magda. *Spurné Bárdos-Féltoronyi* Magda, az Amerikai Nőegyesületek meghívására *többhetes tartózkodásra Amerikába utazott,* ahol több előadást tart Magyarországról és a magyar asszonyokról. Spurné gazdag fénykép- és filmanyagot is vitt magával hosszú útjára, amelynek célja az, hogy Amerika minél jobban megismerje a magyar viszonyokat.

— Meghalt az életunt rendőr. Jelentette a *Pesti Napló,* hogy hétfő este mellbelőtte magát a Gyorskocsi uccában levő lakásán *Váczi* Gáspár rendőr. A rendőr kedd délelőtt a helyőrségi kórházban *meghalt.* Búcsúleveleit felbontották, azt írta, hogy *felesége különvált tőle,* ezért lett öngyilkos.

— A Nemzeti Casino közgyülése és Széchenyi-ebédje. A *Nemzeti Casino közgyülését* január 31-én 12 órakor, a *Széchenyi-ebédet* pedig február 7-én este 7 óra 30 perckor tartja meg. A Széchenyi-ebéd ünnepi szónoka *Ravasz* László református püspök.

— Orvosi továbbképző tanfolyamok. Az Orvosi Továbbképzés Központi Bizottsága jan. 18—25-ig a belgyógyászat köréből gyakorló orvosok számára továbbképző tanfolyamot rendez. Érdeklődni lehet Üllői út 26. I. em. 7. szám alatt.

Most jelent meg!
ÍRÁSOK AZ ÉNEKHANGRÓL
Irta: Dr. NÉMAI JOZSEF egyet. m. tanár.
Ára ..... 1 pengő
Kapható: Az Est könyvkereskedésében, VII., Erzsébet körút 18—2

SZINHÁZ

Történelmi idők árnyékában ...

1.

A kedves és szép berlini színésznő s a jóképű osztrák bonviván Bécsben filmeztek. Mondjuk, hogy a színésznőt *Trudenak* és a bonvivánt *Georgnak* hívják. Georg együtt él feleségével Bécsben. Eléggé csinos, gazdag, féltékeny és szigorú asszony Georg felesége. Trude sokat hallott Georg feleségéről. Legendák szállnak arról, hogy mennyire féltékeny az asszony az urára, aki köztudomás szerint házasságon túl is egyike a legszerelmesebb szívű fiatalembereknek...

2.

Trude és Georg megszerették egymást. Fájdalom, nem volt sohasem elég idejük arra, hogy erről a mélységes szerelemről beszélgethessenek is egymással. Meg kellett elégedniök azzal, hogy együtt játszottak és együtt — *hallgattak*. Mégis tisztában voltak egymás érzésével. Egy-egy elejtett szó, egy-egy mély, álmodozó tekintet elég volt ahhoz, hogy megértsék egymást. Ennyi volt mindaz, ami kettőjük között eshetett, csak ennyi, mert Georg felesége állandóan a felvevőteremben tartózkodott és rettenetesen vigyázott az urára.

3.

Egyébként tudni kell, hogy Georg egyike a legtakarékosabb embereknek a világon. Takarékos? Nem hiszem, hogy különösképpen túloz az, aki Georgot — *smucignak* nevezi.

4.

Georg felesége híres arról, hogy legvadabb féltékenysége mellett sem utazott el soha *külföldre* az urával. *Kabbalából* irtózott minden külföldi utazástól.

5.

Trude és Georg láthatatlanul fejlődő szerelme teljes titokban maradt Georg felesége előtt. Egy este azonban... Georg felesége rosszul lett a felvevőteremben. A lámpák vad tüzétől irtózatos fejfájást kapott és haza kellett sietnie. *Trude és Georg egyedül maradtak.*

6.

Boldog órák... Trude és Georg kint bolyongtak a felvétel szüneteiben a felvevőtermet határoló kis parkban. Georg lángolt, amikor végre nyiltan és félelem nélkül szerelmet vallhatott Trude-nak. (Az is hazudna, aki azt merné mondani, hogy Trude nem szívesen hallgatta a vallomást.) Ott, a kis parkban csattantak el az első csókok a szerelmesek között.

7.

A többi már gyorsan ment. Georg felesége pokoli migrénje miatt két napig nem mozdulhatott ki lakásából. Ezalatt Georg rávette a film rendezőjét, hogy *Budapest* környékén készítse el a szükséges külső felvételeket. Georg biztos volt benne, hogy ősi kabbalája miatt felesége nem fog a társasággal együtt Budapestre utazni. Amikor Georg felesége felgyógyult, közölte vele a férje, — persze szomorúan és kétségbeesve — hogy az együttes tagjai egy-két nap mulva a külső felvételek elkészítése céjlából Budapestre utaznak. A feleség gyanútlanul fogadta a hírt.

8.

A társaság két nap mulva csakugyan Budapestre utazott. Trude a városban szállt meg, Georg a Szigeten. Talán mondanunk sem kell, hogy Trude és Georg minden szabad idejüket együtt töltötték, részint a budai hegyekben, részint és többnyire a bárokban.

9.

Georg lassanként rájött, hogy *nem tud élni Trude nélkül!* Mit csinált Georg? *Megkérte Trude kezét!* S megesküdött Trudenak, hogy — *sürgősen elválik a feleségétől!* Trude minden ellenállása megtört erre az esküre, vakon hitt Georgnak és *ő is átköltözött a Szigetre, oda, ahol Georg lakott.*

10.

Tíz nap óta tombolt a szerelem Trude és Georg között. A tizenegyedik napon Georg titokban *számolni kezdett.* Hamarosan rájött, hogy — *rettenetes sok pénzébe kerül ez a tíz nap: kocsik, pezsgők, ajándékok!* Nem, ezt nem lehet, nem is szabad tovább folytatni!... Mit lehet tenni? Határozott. Magához hivatta az egyik barátját. Sokáig tanakodtak. Végre készen volt a haditerv: a barát azonnal felkereste Trudet. Izgatott beszélgetés folyt le közöttük. A barát lihegve és tettetett ijedtséggel kiáltott Trudera:

— Trude, édes, neked azonnal be kell menni a városba, — *oti kell laknod!*

— Mi történt, az Istenért?

— Georg sürgönyt kapott Bécsből. *Még ma ideérkezik a felesége!*

— És Georg?

— Kétségbe van esve. Őrjöng!...

Trude Georghoz rohant. Georg vigasztalhatatlan volt. Trude hiába beszélt, Georg rettenetes botrány kirobbanásától félt. Végre is Trude maga ajánlotta, hogy az esetleges botrány elkerülése végett azonnal elhagyja a Szigetet és bemegy lakni a városba. Georg maradjon a Szigeten és lassanként, nagyon óvatosan készítse elő feleségét a *bekövetkezendőkre.*

Így történt minden.

Georg aznap este már nem találkozott Trudeval. *Spórolni kezdett.* Nem ment vendéglőbe sem, együtt vacsorázott szobájában barátjával. Hideg felvágottat ettek — *papírból.*

11.

Napokig tartott, amíg Trude rájött, hogy *nem érkezett Pestre Georg felesége és hogy belőle sohasem lesz Georg felesége!*

Mit tegyen?

Semmit sem tett! Nem is tehetett semmit. Elvégre szép dolog a szerelem, a házassági ígéret se utolsó, de... *Ezek a történelmi idők!* Törvényes úton érvényesítse jogait? Hogyan? Hogy Berlinben is megtudják, hogy ő, Trude, *a színtiszta árja perli házassági ígéret meg nem tartása miatt Georgot, aki* — mint ahogy időközben megtudta — minden, csak *nem árja!?*

12.

Trude befejezte Bécsben a film felvételeit és megvérzett szívvel, de a legnagyobb csöndben visszautazott Berlinbe. Egy nappal karácsony előtt képeslevelezőlapot kapott tőle Bécsbe Georg. A levelezőlapon a következő írás: »*Utállak, megvetlek — imádlak! Nyugodt,* szép karácsonyi ünnepeket és boldog újévet kíván a te Truded!«

Fazekas Imre

(*) Issay Dobrowen elutazott Budapestről. Hat hétig tartó budapesti tartózkodás után, amely idő alatt Budapest közönsége érdeklődésének középpontjában állt a világhírű karmester, kedd éjszaka Issay *Dobrowen* elutazott Budapestről keleti turnéjára. A turné első állomása *Athén* lesz, ahol a filharmóniai zenekart vezényli több hangversenyen. Athénből repülőgépen *Tel Avivba* utazik, ahol *nyolc* hangversenyen vezényli a telavivi új filharmonikus zenekart. A zenekar eddigi hangversenyei *Toscanini* vezénylete mellett a nemzetközi zenei élet nagy szenzációi voltak. Dobrowen még Toscanini jelenlétében kezdi meg próbáit a zenekarral, s hangversenyturnéja további során, február végén *Hollandiába* megy, hogy *Amszterdamban, Hágában,* s más városokban 18 hangversenyt vezényeljen. Hollandiából Dobrowen az északi államokba megy és még *április első napjaiban visszatér Budapestre.* Itt előreláthatólag több *Hovanscsina*-előadást vezényel és ezenkívül április 19-én a *Városi Színházban* egy rendkívüli filharmóniai hangversenyt dirigál. Dobrowen felesége és leánya, akik hetekkel ezelőtt Dobrowennel együtt érkeztek Budapestre, még néhány napot itt töltenek, s azután Norvégiába utaznak vissza.

(*) Árulók. *(Német kémfilm az Ufában.)* A német kémfilmek legújabb és sok technikai bravúrral készített változata a szórakoztatáson kívül azt a célt is szolgálja, hogy a kémek elleni óvakodásra intse a német tömegeket. Az Ufának ez a filmje azonban mégis tetszeni fog — művészi montázsai, elsőrangú felvételei és ötletes rendezése miatt, nem szólva néhány emlékezetes színészi alakításról. *Az idegen hatalom kémszervezetének főnökét a markáns Willy Birgel játssza oly szuggesztivitással és tehetséggel, hogy nem lepődnénk meg, ha nemsokára Hollywoodba kerülne.* Az epizódszerepekben egy tucat pompás, eddig még nem látott német filmszínész mutatkozott be. Igen mulatságos volt az alvilági lakatosmester és barátnője. A mindent elsöprő, szálfákat halomra döntő tankok százainak felvonulását és az iszonyatosan dübörgő-bömbölő bombavető gépeket kissé sokalltuk, ellentétben a mozit zsúfolásig megtöltő közönséggel, amely minden egyes tank- és repülőfelvonulást megtapsolt. Sokkal több tapsot érdemelt volna a zseniális doni kozákkórus és a sok érdekes híradó. *(—czi)*

(*) Angol amatőrszínielőadás Budapesten. A budapesti angol kolónia tagjai elhatározták, hogy január 14-én és 15-én a Kamara Színházban egy ismert angol színdarabot adnak elő. Az előadás fővédnökségét a *kormányzóné* és Sir Geofrey *Knox* angol követ vállalta el; annak tiszta jövedelmét felerészben a kormányzóné ínségakciójának, felerészben pedig a budapesti angol segélyalap javára fordítják. A darabban az angol kolóniának két régi tagja, éspedig Mr. T. B. *Marle,* a jól ismert angol regényíró és Mr. R. *Prior* szerepel, míg az amatőrgárda többi tagja kivétel nélkül budapesti angol lakos, aki már ezelőtt is résztvett műkedvelő előadásokon Londonban, Hamburgban és Berlinben. Maga a darab a jól ismert londoni vígjáték »*Almost a Honeymoon*« (Majdnem mézeshetek). Remélhető, hogy mindazok, akik az angol-magyar barátság pártolói, meleg érdeklődéssel támogatják ezt a vállalkozást és hogy egy bizonyára élvezetesen eltöltött est keretén belül hozzásegítik a műkedvelő társulatot ahhoz, hogy a fentnevezett két jóléti intézményt hathatósan támogathassák. A kormányzói pár az angol műkedvelők január 14-i előadását tiszteli meg megjelenésével.

(*) A Színészszövetségből kizártak 440 tagot. Hónapokkal ezelőtt felfüggesztette a belügyminiszter a *Színészszövetség* önkormányzatát és az ügyek vezetésére *Antalffy* Antal miniszteri tanácsost rendelte ki. A miniszteri biztos azonnal hozzálátott a szövetségi ügyek rendbehozásához. Legelső feladata az volt, hogy a közelgő közgyűlés előtt megtisztítsa a Színészszövetséget azoktól a tagoktól, akik jog nélkül foglaltak helyet a szövetségben s tagságukra hivatkozva, mint színészek szerepeltek a *telefónkönyvben.* Ezek ellen a »színészek« ellen sok kifogást emeltek már hosszabb idő óta a rendes színésztagok. Ezek a Színészszövetségbe nem illő hölgyek és urak legnagyobbrészt nem is szerepelnek színpadon s néhányan közülök, ha szerepeltek is, csak *átmenetileg,* de valamennyien ugyanolyan jogokat és előnyöket élveztek, mint a rendes színésztagok. *Antalffy* Antal miniszteri tanácsos *most 440 tagot kizárt a Színészszövetség kötelékéből.*

(*) Két huszonötödik előadás. Kedden este két színházban volt jubiláris előadás, az *Andrássy-úti Színházban* és a *Művész Színházban.* Az *Andrássy-úti Színházban* huszonötödször került színre *Békeffy* István és *Stella* Adorján *Jöjjön elsején!* című vígjátéka. A színházat ezúttal is megtöltötte a közönség, amely egész estén át sűrű tapsokkal jutalmazta a kitűnő szerzőket, s a szereplők élén *Turay* Idát, *Rátkai* Mártont, *Székely* Lujzát, *Szaplonczay* Évát, *Kertész* Dezsőt és *Boross* Gézát. — A *Művész Színházban* ugyancsak huszonötödször került színre *Emőd* Tamás és Ralph *Benatzky Egy lány, aki mindenkié* című zenés vígjátéka. A közönség ezen a jubiláris előadáson is szeretettel tapsolt az együttes valamennyi tagjának, legelsősorban *Rökk* Marikának, *Gombaszögi* Ellának, *Latabár* Kálmánnak, *Mihályfi* Bélának, *Rózsahegyi* Kálmánnak, *Békássy* Istvánnak és *Vidor* Ferikének.

(*) Thomas Mann előadása a Magyar Színházban. Január 13-án, szerdán este Thomas *Mann* előadást tart a *Magyar Színházban* a »*Szép Szó*« című irodalmi szemle rendezésében. Thomas *Mann* egy eddig kiadatlan novelláját fogja felolvasni. Az új novella érdekes és meglepő fordulatot jelent Thomas *Mann* érdeklődési körében és művészi szemléletének alakulásában. Az előadást *Ignotus* Pál üdvözlő szavai és *József* Attila ez alkalomra írott ódája vezetik be.

(*) Kilényi Edét meghívták Londonba. *Kilényi* Ede, a kiváló magyar zongoraművész, aki a hétfői filharmóniai hangversenynek volt szólistája, meghívást kapott Sir Robert *Beechamtől*, a londoni filharmonikusok elnök-karnagyától. A meghívás szerint Kilényi Edének január 24-én a *Covent Gardenben* kell közreműködnie, mint szólistának, egy filharmóniai hangversenyen. Február 4-én a *Queens Hallban* önálló zongoraestét ad *Kilényi* Ede, s a hangverseny után *angol turné* következik, majd *Párizsban* egy hangverseny. Kilényi a tavasz folyamán Budapesten is hangversenyezni fog.

RÁDIÓ JANUÁR 6. Budapest I. 9.30: Hírek **10.00—11.10-ig:** Egyházi ének és szentbeszéd a koronázó főtemplomból. A szentbeszédet mise közben dr. P. Rössz Bertalan kapucinus főiskolai tanár mondja. Énekel a templom énekkara Sugár Viktor vezetésével. Orgonál Várhelyi Antal. **11.15—12.15-ig:** Görög katolikus istentisztelet a Rózsák terén levő gör. kat. magyar plébániatemplomból. Szentbeszédet mise közben Szemerszky Myron hittanár mondja. Énekel a plébánia vegyeskara. Vezényel ifj. Szemerszky János. **12.20:** Időjelzés, időjárásjelentés. **12.30:** Sárközi Gyula és cigányzenekara. **13.45:** »Világhíradó.« Dr. Máthé Elek előadása. **14.00:** Hanglemezek. **15.10:** »Picur bűnbeesése.« vitéz Kassay Béla meséje (felolvasás). **15.10:** A rádió szalónzenekara. **17.00:** »Fiatal amerikaiak Magyarországon.« Halász Gyula előadása. **17.30:** Közvetítés az Ostende-kávéházból. A finn »Kék csillag« jazzenekar játszik. **18.30:** »Kereső úton a sivatagban.« vitéz Hefty Frigyes előadása. **19.05:** Zilzer Ibolyka hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor. **19.45:** Békeffi László konferál. **20.10:** Operettrészletek. Előadja Rolle Gabriella, Csóka Béla és a Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. **21.40:** Hírek, időjárásjelentés. **22.00:** Közvetítés a Vadászkürt-szállóból. Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál. **23.00:** Hírek francia és olasz nyelven. **23.10:** Közvetítés a Metropole-szállóból. Virány László jazzenekara játszik. **24.05:** Hírek. — **Budapest II. 18.30—19.00-ig:** Hanglemezek. **19.10—19.35-ig:** »Magyar nyomok Bécsben.« Dr. Hegyaljai Kiss Géza előadása. **19.40—20.10-ig:** Hanglemezek. **20.15—20.30-ig:** Hírek, ügetőversenyeredmények. — **Telefonhírmondó.** Egész nap: Budapest I. műsora. — **Közvetítőállomások.** Egész nap: Budapest I. műsora. **JANUÁR 7. Budapest I. 6.45:** Torna. Utána: Hanglemezek. **7.20:** Étrend. **10.00:** Hírek. **10.20:** »A kancsalság gyógyítása.« Irta dr. Horay Gusztáv (felolvasás). **10.45:** »Herman Ottó emlékezete.« Irta Lambrecht Kálmán (felolvasás). **12.00:** Harangszó, időjárásjelentés. **12.05—13.30-ig:** A rádió szalónzenekara. **Közben kb. 12.30:** Hírek. **Közben kb. 13.15:** Időjelzés, időjárásjelentés. **13.40—14.20-ig:** Hidy-Gyulai Mária hegedül, zongorakísérettel. **14.40:** Hírek, étrend, élelmiszerárak. **16.15:** »Fortélyos bútorok.« Nádai Pál előadása. **16.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **17.00:** »Borászati tanfolyam, I. rész.« Fornády Elemér szőlészeti és borászati főfelügyelő, a budafoki állami pincegazdaság igazgatójának előadása. (A földmüvelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.) **17.30:** Gondimel-énekkar. Vezényel Lajtha László. Zongorán kíséri Veress Lajos. **18.10:** »A Husvét-sziget felfedezése.« Matolay Tibor előadása. **18.40:** Suki Tóni és cigányzenekara. **19.10:** »Corneille és a férfiakarat drámája.« Kállay Miklós előadása. **19.40:** Népszerű áriák (hanglemezek). **20.10:** Közvetítés a Belvárosi Színházból. »Megvédtem egy asszonyt.« Vígjáték három felvonásban, 8 képben. Irta Bókay János. Rendező Herman Richárd. **Az I. felvonás után kb. 20.35:** Hírek. **A második felvonás után kb. 21.35:** Hírek. **Utána kb. 22.15:** Időjárásjelentés. **22.20:** Janina Fatalier-Hepner zongorázik, a lengyel-magyar művészcsere keretében. Lengyel zeneszerzők művei. **23.00:** A Mária Terézia I. honvédgyalogezred énekkara. Vezényel. Figedy Sándor. **24.05:** Hírek. — **Budapest II. 17.00—17.25-ig:** »Giotto.« Halálának 600. évfordulóján előadja Péter András. **18.05—18.25-ig:** Suki Tóni és cigányzenekara. **18.35—19.05-ig:** Angol nyelvoktatás (J. W. Thompson). **19.10—19.35-ig:** Hanglemezek. **20.10—20.45:** Egry Lili énekel, zongorakísérettel. **20.50:** Hírek. **21.10—22.10-ig:** Közvetítés a Dunakorzó-kávéházból. Sétér György szalónötösének műsora. — **Telefonhírmondó. 6.45—11.15-ig** és **12.00—15.15-ig:** Budapest I. műsora. **11.20—11.50-ig** és **15.20—15.50-ig:** A Telefonhírmondó külön műsora (hanglemezek). **Utána 16.45-ig:** Budapest I. műsora. **17.00—17.25-ig:** Budapest II. műsora. **Utána:** Budapest I. műsora. — **Közvetítőállomások. Egész nap:** Budapest I. műsora.

Hajós Alfréd

építész

ívod

—

Rát Str.

301. l.
587

arck és
kép

Özv. BAUER ÁDÁMNÉ

dohánybeszde

TOLNA.

Hajós Alfréd

iród

Reggeli Ujság

1934 febr. 26.

(A ma és a jövő stadionjáról két-ízben tart előadást Hajós Alfréd.)

U.261.

Hajós Alfréd

Pasarèti uti családi
ház
Repr.

Tér és Forma
1931. 325. l.

Hajós Alfréd

Tér és Forma

1933. 185. l.

(Magyar építészek kiállítása Párizsban.)

Hajós Alfréd

Tér és Forma.

1933. 319, 320. l.

(H. A.: Győr verseny-uszodája; képekkel és tervrajzzal.)

Tervezte fenti

Nr. 78. Der Infant Don Baltasar Carlos und

Hajós Alfréd

A margitszigeti
fedett uszoda kiegé-
szítése strandfürdő-
vel
Fenti tervek
Repr.
Tér és Forma
1933. 406. l.

Verlag von J. Engelhorn in Stuttgart.

Hajós Alfréd

l. Tér és Forma

1934. 243. l.

Francia impresszionisták

VII. 210

Hajós Alfréd

Pasaréti úti családi ház

Gerlóczy Gedeon

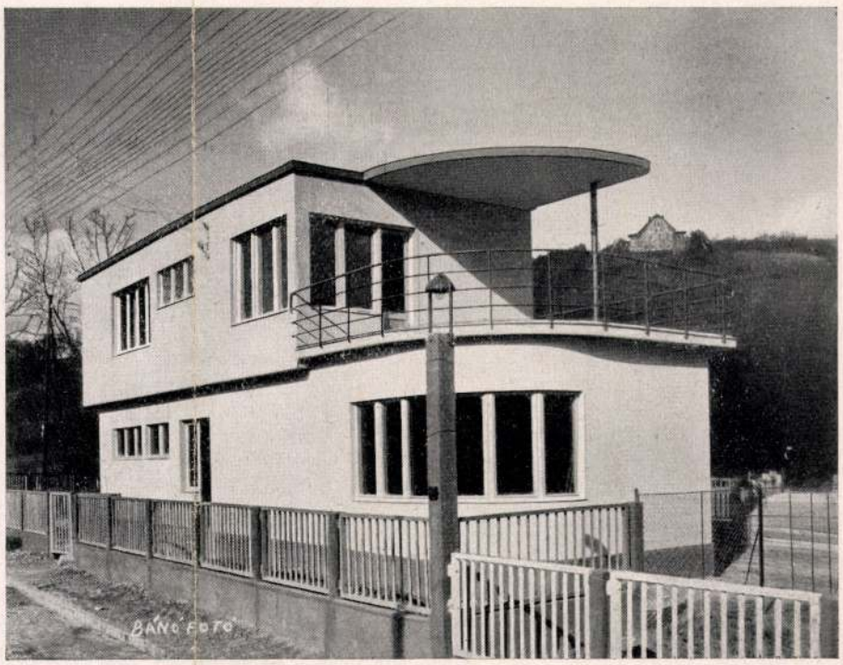

Foto Bánó

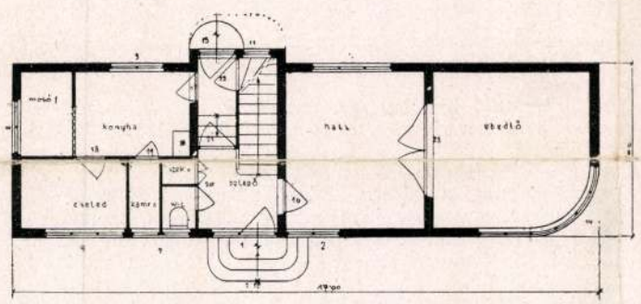

szetes azonban, hogy a telekfeltárásra általános normát szabni nem lehet, hiszen a valóság a legkülönbözőbb alakú, helyzetű és nagyságú telkekkel állítja szembe a tervezőt, mikor sok esetben e sémák *okszerű kombinációja* adja meg a helyes megoldást.

Részletes kimutatásokkal, összehasonlító táblázatokkal, frappáns grafikus ábrákkal, a vizsgálatok konzekvenciáit levonó és sokhelyütt meglepő részletekkel szolgáló közleményekkel gazdagon jelenik majd meg a szeminárium munkásságát összefoglaló könyv: *a lakásépítés jelen stádiumának keresztmetszete*, melynek itt vázlatát adtam. Feleletet ad sok olyan kérdésre, melynek megoldása már kialakult, de csak most ölt testet. Még jobban kiélezi a kérdőjelet ott, ahol a tapasztalat kevés még ahhoz, hogy választ érleljen. Uj problémákat tár fel, új lehetőségek csíráját rejti magában. *Kritikus szemle egy gazdag termés felett — egy még jobb, még eredményesebb jövő termelés érdekében* s így nem lehet érdektelen nálunk sem, ahol egységes lakásépítőpolitika híjján még nem alakulhatott ki az a helyzet, mely egy ilyen terepszemle alapjául szolgálhatna.

Winkler Oszkár

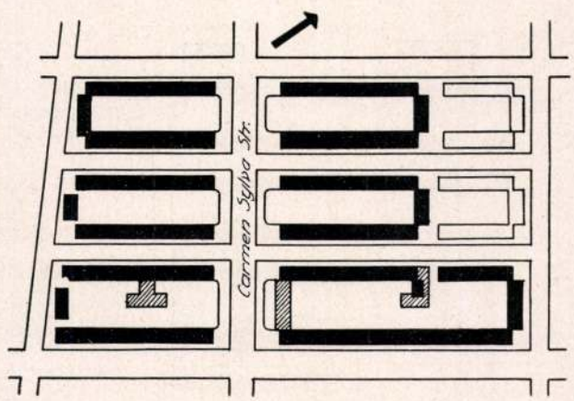

Tér és Forma

1931. 326. l.

Hajós Alfréd

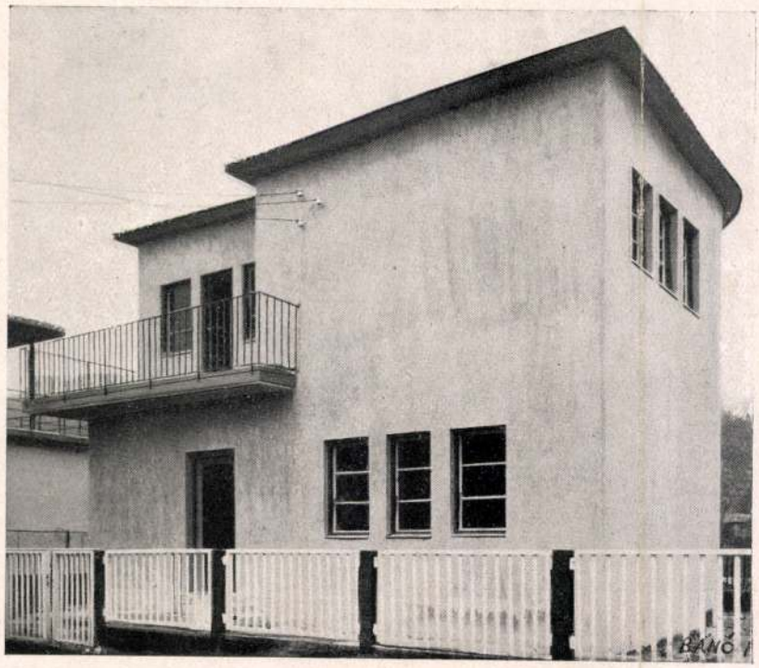

Foto Bánó

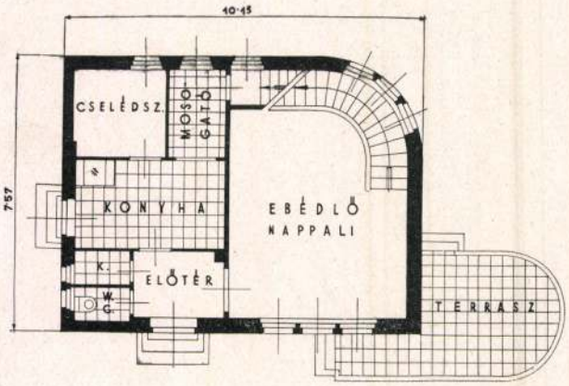

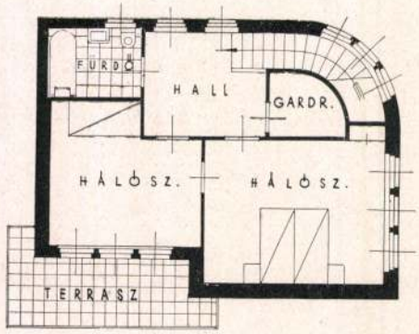

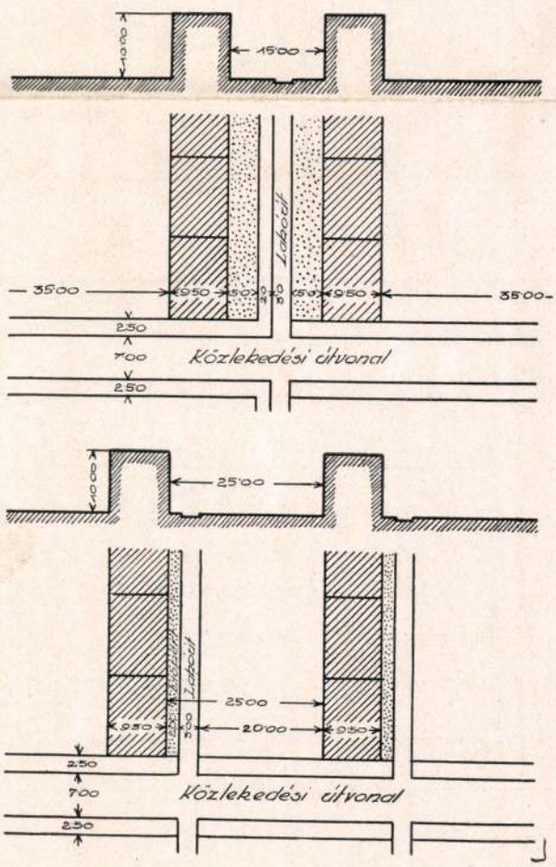

jedő, *alacsony*, illetőleg *középmagas lakásépítési módnak* a harcára a vizsgálatok nem derítettek fényt, mivel előbbire nézve egyelőre csak teoretikus számítások állanak rendelkezésünkre. Nem helyénvaló a kérdés vagylagos fogalmazása, hiszen kizárólag sohasem dőlhet el az egyik vagy a másik javára, még akkor sem, ha már esztendők tapasztalata — különösen a bekapcsolódó közlekedési kérdéseket illetőleg — teszi lehetővé a reális összehasonlítást.

Különös figyelmet érdemelnek a használatos *telekfeltárási sémák*, egyrészt azért, mivel alkalmas voltuk szerves tényezője a jó lakásnak, másrészt pedig költségei jelentős részét képezik az összes költségeknek. A telek ára, az utak építési költségei, előkert és udvar esetleges gyepesítésével járó kiadások, csatornázás, víz-, gáz- és villanyvezetékek költségtételei alkotják a feltárási költségeket. A leggyakoribb sorházas lakásépítés esetén a telekfeltárásnak 3 modern szisztémája használatos: 1. *a soros*, 2. *ikersoros* és 3. *a szegélybeépítés*. Leghigiénikusabb és így leginkább ajánlható a soros beépítés (Zeilenbau), ha a házsorok távolságára nézve a kedvező napviszonyokat és az életfunkciók zavartalan lefolyását figyelembe vevő *minimális 26 métert* betakarjuk; enélkül ugyanis a fennálló építési szabályok respektálása mellett is — könnyen telekkizsákmányoló, helytelen telekfelosztássá lehet. Költségek tekintetében ez a mód az ikersoros (Doppelzeilenbau és szegélybeépítés (Randbebauung) között foglal helyet. Előbbi a házsoroknak a lakutak (3 m-es minimális szélesség) mentén keletkező kisebb távolsága folytán kevésbé megfelelő. Minden esetben a legköltségesebb feltárási módszernek a szegélybeépítés bizonyult, aminek főképpen a vezetékek drágább volta az oka és az a körülmény, hogy míg a soros beépítéseknél olcsóbb kivitelű lakóutak kötik össze a forgalmi utakat, addig itt mindenütt költséges felépítésű közlekedési útvonalakra van szükség. A költségtöbblet előbbi szisztémákkal szemben *15—30%*, illetőleg *25—35%*-nak mutatkozott. Termé-

Hajós Alfréd

SZABAD NÉP 1955. nov. 13.

Meghalt Hajós Alfréd, az első magyar olimpiai bajnok

Szombaton este hosszabb betegség után, 77 éves korában meghalt *Hajós Alfréd* műépítész, az első magyar olimpiai bajnok.

Hajós Alfréd nevét az egész világ megismerte, amikor Magyarország sportolói 1896-ban az athéni olimpián részt vettek, s Hajós Alfréd a 100 és 1200 méteres gyorsúszásban olimpiai bajnokságot nyert.

A huszas években írói munkásságával segítette a magyar sport fellendítését. A Magyar Sportvilágnak felelős szerkesztője lett. 1924-ben a párizsi szellemi olimpia építészeti részén második díjat nyert. Nevéhez fűződik a margitszigeti Nemzeti Sportuszoda megtervezése is.

A felszabadulás után 1946-tól tagja volt a Magyar Olimpiai Bizottságnak.

Hajós Alfréd elhunytával nagy csapás érte a magyar sporttársadalmat, s az egész sportvilág is tisztelettel emlékezik nevéről. (MTI)

Hajós Alfréd

Szefeltlex

296. l.

Elektr. arck.

n. o. 647. l.

Hajós Alfréd

szegedi verseny
nyomdájának terve.
Ki volt állítva
az alábbi kiállítá-
son

Szeged 1932
22. l.
Megvalósult! 12

SzÉ. 1924. 15. sz.

(Behély. H. A. val. --)

Hajos Alfréd

Lord

Tér és Forma

1931. 222. l.

képekkel

A Műemlékek országos

Bizottságának

Budapest

VI. Aréna út 41. sz.

Hajós Alfréd

wód

Rexa Dezső:

Margitsziget.

Bp. 1940. Officina

61. l.

Kereskedelmi R.T.

s.

Budapest, 1939 február 21.

V., MÉRLEG-UCCA 3.
TELEFON: *180-870.

n szives engem holnap -lehetőleg a

i.-

Szivélyesen üdvözli

MOK

Hajós Alfréd

1930-ban építész építette a Margit-szigeti Fedett uszodát.

Derzsény - Szivós: Margita 230.

Hajós Alfréd

épitesz

Révai XXI. 411. l

Hajós Alfréd

Schuler Dersö dr. –
Budapest székesfőváros
1927. évi kislakásépítkezése

MAGYAR. EPITOMUVESZET
1928. 3 sz. 32. l.

Vezér – utcai
kislakásos bérház

VASÁRNAP
28
Kat. Husvétvas.
Prot. Husvétvas.

Izr: Passz. 2. n.

HÉTFO
29
Kat. Husvéthétfő
Prot. Husvéthétfő

KEDD
30
Kat. Kerény vt.
Prot. Izidor

SZERDA
31

MÁRCIUS

Hlajós Alfréd

l.

Siklóssy FKT. tört

517 – 519. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Nyomtatvány

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Hajós Alfréd

Hajós Alfréd 75 éves

A magyar sport egyik úttörője, Magyarország első olimpiai bajnoka, a margitszigeti fedettuszoda tervezője, Hajós Alfréd 75 éves. A kiváló sportember 1896-ban, az Athénben rendezett első modern olimpiai játékokon két olimpiai bajnokságot szerzett. Mint válogatott játékos, 1902-ben, Bécsben résztvett az első országok közötti labdarúgómérkőzésen. Hajós Alfréd jelenleg a Mezőterv tervező-építésze. Hetvenötödik születésnapja alkalmából a magyar sportolók szeretettel köszöntik az első magyar olimpiai bajnokot.

Szabad Nép
1953. febr. 1.

October 9, 1948.

First Exercise.

A Clever Doctor.
(Translation.)

1 Once a very mean man goes to the doctor.

2 He never saw the doctor, but so greatly
him as an old patient, and paid two guineas on

1911 debr. i keresk. és ipar kam. tiszthár és bérhár
Szatmári bank I. díj I. díj

1913 M. keresk. Csarnok díj

Glajós Alfréd

Szod
2

Líber Rózsiák

26.-

Milleker: Délmagyarország régiségleletei

VIII. 103.

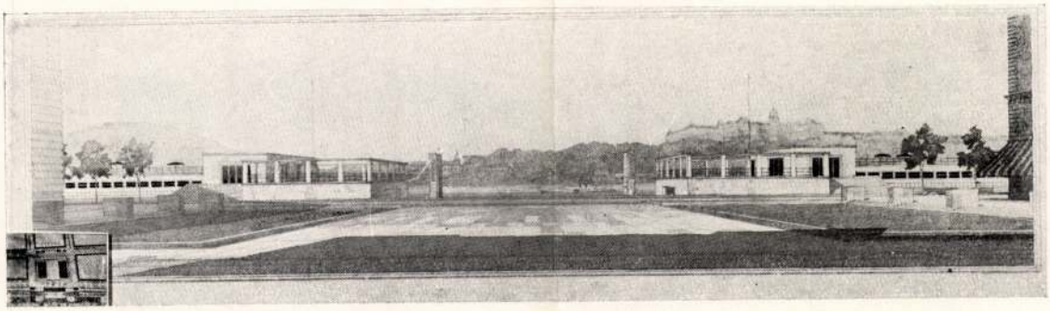

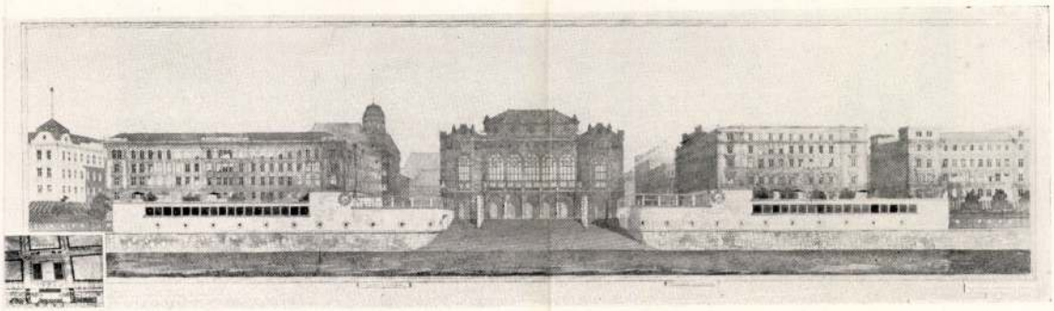

Friedrich Loránt: A Vigadó-tér rendezése

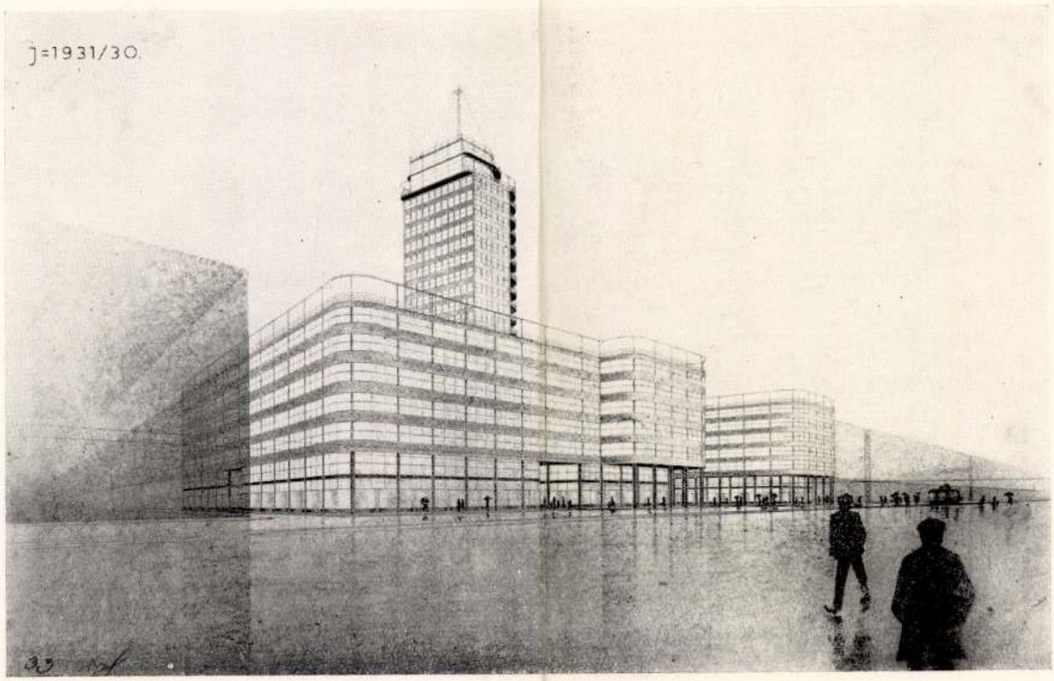

Gerlóczy Gedeon: Az Erzsébet-sugárút torkolata

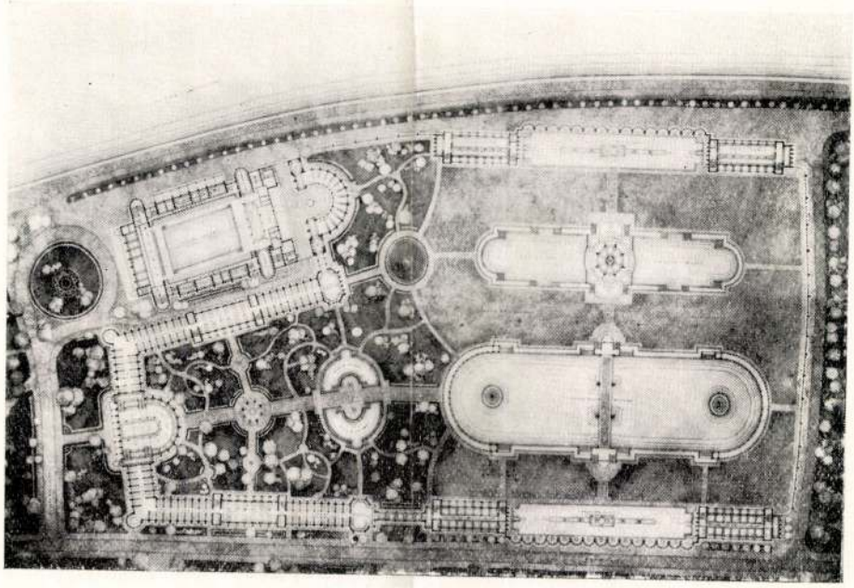

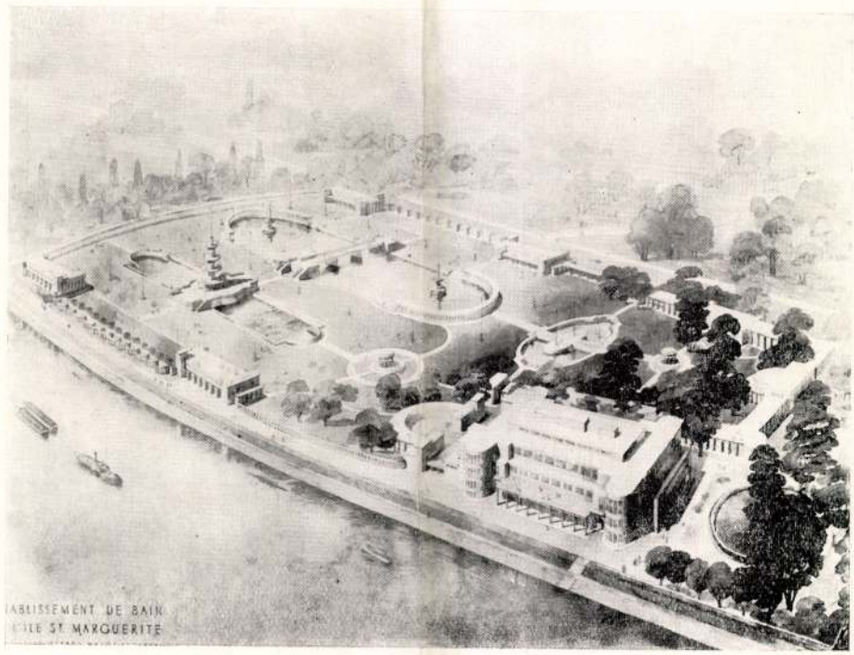

Hajós Alfréd: A margitszigeti fedett uszoda kiegészítése strandfürdővel

Budapest városrendezési problémái.

Tér és Forma
1933. VI. évf. 12 sz. 406.l
kiegés

Hajós Alfréd

építész

irod

Wallesz Jenő: Mindent

Andok. Bacst 1931. 232–233. l. (F Képekkel.)

U. 3696, 3697

F A margitszigeti fedett versenyuszoda.

Hajós Alfréd

az alábbi pályázaton
dicséretet nyert

Weichinger Károly
A debreceni városháza
Tér és Forma 1931.
187. l. képpel.

osztottuk be.

Különös tekintettel voltunk a tanrend összeállításánál arra is, hogy az egy csoportba tartozó szakelőadások lehetőleg egymást követő napokra szoríttassanak össze, abból a célból, hogy azok a rendszerint nagyon elfoglalt szakemberek, akik ezeket az előadásokat hallgatni óhajtották, egyhuzamban vehessenek részt az előadásokon. A tapasztalat azt mutatta, hogy ez az intézkedés nagyon jól bevált és a Nyári Egyetem hallgatóságát sok igen kiváló szakemberrel gyarapította.

1939. évi Nyári Egyetemünk fejlődését mutatja az ezidei hallgatóságunk létszámának jelentékeny emelkedése is. A tavalyi 684 hallgatóval szemben a Nyári Egyetemre ezidén 852 hallgató jelentkezett. A három eddig megtartott Nyári Egyetemi tanfolyam résztvevőinek számáról a következő összehasonlító táblázat nyujt tájékoztatást.

Hajós Alfréd

További műve: a bp-i Nemzeti Sportuszoda épülete: számos más sportuszodát és strandfürdőt is épitek.

Merényi Ferenc: A magyar épitészet 1867–1967. Budapest 1970.

781

Hajós Alfréd

művei: az újpesti Megyeri úti – a miskolci – pápai – kaposvári – szegedi egyetemi – a bp-i „Millenáris," a balassagyarmati sporttelepek.

Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867 – 1967. Budapest 1970.

781

Hajós Alfréd, építész

Győzelmei mel kezdődött a
magyar olimpiai győzelmek
sorozata.

Lukács László: Olimpia hungarorum 31.

Népszabadság, Bp. 1971. dec. 25.

Hajós Alfréd

épitész nevét emliti.

Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967. Budapest 1970.

71

Hajós Alfréd

Tervezte a bp-i Margitszigeti fedett uszoda épületét. 168. sz. reprodukció.

Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967. Budapest 1970.

771

M.D.K.

Hajós Alfréd, építész

tervei szerint 1930-ban épült fel a világ első fedett versenyuszodája, a Nemzeti Sportuszoda.

Kiácz György: Margitsziget

BUDAPEST, 1968.VI.évf. 5. sz, 7. old.

MDK

Hajós Alfréd, építész

A kiváló építész 3 olimpiai bajnok

Özvegye: Hajós Alfrédné, sz. Blockner Vilma 80 éves korában meghalt.
Fiai külföldön élnek.

— h. —

22

Népszabadság, Bp. 1968. szept. 18.

HAJÓS A. /

a szombathelyi vaka intézete
tervezője Villányi Á.-val

Brenner János: Szombathely városépítéstörténete a XIX. száza d máso dik felétől az első világháboruig. Bp. 1959.
/ az Építés- és közlekedéstud. közleményekből ./

/166

MDK

Hajós Alfréd, építész

A Nemzeti Sportuszoda tervezője.

Pintér István: Szigeti jubileum

11

Népszabadság, Bp. 1963. jún. 22.

Hajós Alfréd

Egy stadionterv képviseli a magyar építésszek
kiöll.-ón a Vemzeti Kolánban.

P. N. 930. IX. 7.

Hajós Alfréd

Fedett uszodamodelljei, a Nemzetközi Tervkiállí
táson.

Az Est, 930. IX. 7.

Hajós Alfréd épitész
1878-1957.

Aranybika szálló /repr./
Villányi épitész társa a szálló tervezésében

A képzőművészetek Debrecenben /szerk.Bőgel József/
1961.Debrecen **Képjegyzék.** 46.

Hajós Alfréd

A Tér és Forma írja 1928-ban: elfogadták tervét.

Bekke László – Varga Zsuzsa: Kozma Lajos (1884-1948). Kézirat, 30. l.

M.D.K.

Hajós Alfréd, épitész (1878-1955)

műveiben dr olasz neo-klasszicizmus keveredett a funkcionalizmussal.

Information Hungary, Szerk. Erdei Ferenc,
Akadémiai Kiadó, Bp.1968. 943. old.
" "

+ Fedett uszoda hajós

Hajós Alfréd

"Margitszigeti fedettuszoda csarnok" c. terve, a XII. Nemzetk. Építészkongresszus alkalmából rendezett építészeti tervkiállításon.

N.U.930.IX.7.

HAJÓS Alfréd épitész

Hajós Alfréd, Villányi János épitészek
1912 - Vakok ottona

BUZA Péter: Herminamező, fejezetek egy városrész történetéből. Bp., 1992

Adattár: 39.

HAJÓS ALFRÉD építész

lakása Debrecenben

Hajdu-Bihar Megyei Levéltár Évkönyve
XVII. 1990 82.p.

szerző nevét.

Budapest, 1987.szept.1.

A megbizást tudomásul vett

HAJÓS Alfréd épitész

tervei szerint épült 1934/1935-ben a balassagyarmati strand

ld. Majdán Béla: Egy magyarországi kisváros épitészeti emlékei. Balassagyarmat,1989. 128-129.p.ill.

mellett még megmarad a
a rómaiakon azonban már
.[3] A guirlandot vívő Ámorok
kon jelennek meg. Az egykor
morok mindnagyobb mozgal-
ik az aránylag nagy és nehéz
zva lépegetve viszik vállukon
kről jólismert lebegő, repülő
lrepüléssel viszik vállukon a
rbefutó guirlandot.

leg l. Alfred *Brückner* fejtegetését :

irland-sar ophagok eredetét a helle-
k fel terrakottákon a guirlandcipelő

ntik der antiken Sarkophage, 1902,

HAJÓS ALFRÉD építész [Bp.,1878.II.1. - Bp.,1955.XI.12.]

GERLE János - KOVÁCS Attila - MAKOVECZ Imre: A századforduló magyar építészete. Bp. : Szépirodalmi, 1990 **61.p. és ill.**

Hajós Alfréd, építész (1878–1955).

dr. Beck Béla: Hévizek, fürdők, szállodák.

A Nemzeti Sportuszoda – ma tervezőjének és egyben hazánk első olimpiai bajnokának, Hajós Alfrédnak nevét viseli, – 1930-ban épült. Először csak a fedett rész készült el, majd 1937-ben a nyitott versenyuszoda három medencéje a tribünökkel és napozókkal. Biztonságosabb vízellátása érdekében 1935-ben új kutat fúrtak a közelben, amelyből 69,5 fokos hévíz tört fel.

Budapest folyóirat, 1988., 7., 30-old.

1.

Hajós Alfréd

... Magyarországon is terveznek már sportlétesítményt az olimpia hazai megrendezésének igényével. 1919 májusában a „Sportképek" című folyóirat Hajós Alfréd stadion-terveretére hívja fel a figyelmet.

A nagyközönség számára megnyitott Margitsziget esztétikai szépségei serkentették a volt olimpikon-építész fantáziáját tervezésre.

Láng Péter: Budapest fejlesztésének programja a Tanácsköztársaság idején. Budapest VII. évf. 2. sz. 1969. febr., 12. l.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

2.

Hajós Alfréd

Budapest mérnöki hivatalában a sziget rendezésére és beépítésére az idő tájt érlelődnek az elképzelések. A többség azokat az indítványokat támogatta, melyek forrásfürdőket, sportlétesítményeket és a jó pihenés közeli lehetőségét bütosító közüremeket terveznek a szigetre. Hajós Alfréd stadionja beilleszkedett volna a többi helyes elképzelés közé.

Láng Péter: Budapest fejlesztésének programja a Tanácskoztársaság idején. Budapest VIII. évf. 2. sz. 1969. febr. 12. l.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Hajós Alfréd

3.

Berendezése és méretei azokra a törekvésekre voltak tekintettel, melyek a sport és testedzés széles körű szervezését célozták. A vasbeton tribünök klatt télen is használható uszoda kapott helyet, ahol „250 öltöző hely áll rendelkezésre, úgy hogy hetenként kb. 10-12000 germek élvezhet né a fürdés... úszás örömeit." (Sportképek 1919.)

Láng Péter: Budapest fejlesztésének programja a Tanácskörtúrszaság idején. Budapest VIII. évf. 2. sz. 1969. febr., 12. l.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Hajós Alfréd

az 50 000 fő befogadására méretezett stadion margitszigeti elhelyezése mellett több érvet is felhoz, de így sem kerülheti el az ellenvéleményeket. Károly Lajos a sziget közlekedési hátrányait hangsúlyozva a Városligetben építené fel a stadiont. Minden vita azonban... a tömegsport elhanyagolt ügyének felélesztését szolgálta.

Láng Péter: Budapest fejlesztésének programja a Tanács köztársaság idején. Budapest VII. évf. 2. 1969. febr., 12. l.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Hajós Alfréd, építész

A rákoskeresztúri temetőben halálának 10. évfordulóján, megkoszorúzták a kiváló építőművész sírját.

–: Megkoszorúzták Hajós Alfréd sírját. 4.

ESTI HIRLAP, Gy. 1965. nov. 12.

M.D.K.

Hajós Alfréd müépitész

A budapesti fedett uszoda, a margitszigeti uj strand és hullámfürdő terveinek repr.-ját bemutatja a lap. "A zsüri Hajós Alfréd müépitésznek, az első magyar olympiai bajnoknak itélte oda az első dijat.."- irja a lap.

Szinházi Élet. Bp. 1929. szept 21-28. XIX. évf. 39. sz. 45. lap.

Hajós Alfréd, építész M.D.K.

Villányi Fámossal horós terve 1000 koronás első díjat nyert az Orsz. ref. egyetemes Konvent szerháza nagy pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1907. XXVIII. évf.

okt. 2. sz. 12 old.

Hajós

Fényképen bemutatott épülete, a Budai Szépmüv. Társ. képzöm.kiáll.-án.

P.H.934.XII.20.

Hajós Alfréd

Műve szerepel a Nemzeti Szalonban rendezett Sportművészeti kiállításon.

Kiemeli 2. Fedett uszoda - c. tervrajzát.

P. H. 934. v. 20. m. 934. v. 20.
m. o. 934. v. 20. ujság 1934. v. 20.

Hajós Alfréd MDK

épitész
Thermal-park terve
Sportcsarnok terve

Mücsarnok 1934. dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

MDK

Hajós Alfréd

Épitészeti tervei, az 1934.maj.-ban rend. Sportművészeti kiallitason.

-io: Sportművészeti kiallitas.

Pesti Napló,1934.maj.20. 5.o.

MDK

Hajós Alfréd épitész

Munkájával résztvett az 1933-ban Párisban rendezett nemzetk.kiállitáson. Az épitészeti kiállitást a L'Architecture d'Aujourd'hui c. francia épitészeti folyóirat rendezte.

Sz.: Magy.épitészek kiáll.Párisban.

Tér és Forma, 1933. 6.sz. 185.l.

Hajós Alfréd, építész M.D.K.

és Villányi János körös terve egyik negedik díjat nyert a kultuszminiumi palota pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1905. XXVI. évf.

jun. 21. sz. 8. old.

Hajós Alfréd

1910. dec. 14-i Aranybika építésére
alapított részvénytársaság gyűlésén
Vilmányival bemutatta a szálló
építési terveit /192 szoba/

Balassa Sándor: A debreceni Aranybika Szálló tör-
ténete 1959. Debrecen

67.l

M.D.K.

Hajós Alfréd, építés

Első olimpiai úszó bajnokunk terverte a margitszigeti Nemzeti Sportuszodát, melyet 1930-31-ben kezdtek építeni s az 1958-évi Európa úszóbajnokságra jelentékenyen kibővítettek.

Róna Tibor: Budapesti kirándulóhelyek
Bp./1960/. Panoráma, /Magyarország írásban és képben
1.köt./ 204 old.

M.D.K.

Hajós Alfréd.épitész

Villányi Jánossal együtt épitettékx a debreceni Aranybi
bika szállót 1910 körül. 185.o.

Sápi Lajos: A debreceni Csokonai Színház 100 éves tör-
ténete. 161.o.

A Debreceni Déri Múz.Evkönyve.1965.Debrecen.1966
Alföldi Nyomda.Debrecen

M.D.K.

Hajós Alfréd, épitész

Villányi Jánossal együtt épitették a debreceni Aranybi
ka szállót. A debreceni szinház átalakitására is ajánlatot tettek 10%, az új nyári Aréna épitési terveire pedig 8 % tiszteletdij mellett. 185.o. 1913-ban.

Sápi Lajos: A debreceni Csokonai szinház 100 éves története 161.o.

A Debreceni Déri Múz. Evkönyve. 1965. Debrecen. 1966
Alföldi Nyomda. Debrecen

Hajós Alfréd

Uszócsarnok-terve a Magy.Képzőm.Egyesület 40 éves jub.kiáll.-án.

N.U.934.XII.8.

Hajós Alfréd

A Képzőm.Társ. épitészeti dij kitüntető elismerését "Stockholmi hidfő" c. munkája kapta. Műcsarnok 40 éves jub.kiáll.

P.H.934.XII.16.
Ujság,934.XII.16.

Hajós Alfréd

Munkásságának bemutatása szerepel a magyar képzőművészek egyesületének jubiláris kiáll.-án.

M.934.XII.8.

Hajós Alfréd

Fedett uszodája (fénykép) a Magy.Képzőművészek Egyesületének kiáll.-án.

Ujság, 934.XII.8.

Hajós Alfréd épitész

Terve szerepel a Magyar Képzőművészek Egyesülete jub.kiáll.-án.

M.O.934.XII.8.

Hajós Alfréd, építén

MDL

A Margitsigeten emléktáblát helyeztek el műveni és sportsikereinek emlékére.

—:— (szöveg — fénykép) — 4

ESTI HIRLAP bp. 1966. ápr. 12.

Hajós Alfréd

Sport-csarnok tervei a Magy.Képzőm.Egy.jub. kiállitásán.

P.H.934.XII.12.

Hajós Alfréd

A Képzőm.Társ.dijainak bírálóbizottsága, a dij kitüntető elismerését "Stockholmi hidfő" munkájának ítélte.

M.934.XII.6.

M.D.K.

Hajós Alfréd,építész

A vasbeton adta lehetőségeket használta ki.Margitszigeti fedett uszoda.552.o.

Kampis Antal: A képzőművészetek

A Kultúra Világa.III.köt.A képzőművészetek,a zene, a színház és a film.Minerva.1960.Bpest

Hajós Alfréd
margitszigeti fedett uszodacsarnoka
testnevelési pavillonterve

Részt vett a nemzetközi tervkiállitáson a Műcsarnokban.

M.93o.IX.6.

Hajós Alfréd

serverte az alábbi
épületet

Tér és Forma.
1938. 67 — 70. l.
(Boarding house
Budapesten [az Andrássy-ut és Munkácsy-utca sarkán],
képekkel.)

Hajós Alfréd

írod

~~Bierbauer Virgil dr~~:

The Japanese Architect

1931 okt. Keppel-

9 Virágvas.		Görög: Nagyb. 6. v. Izraelita: Nisan 13
Hétfő 10 Ezekiel	Compositor Lemeny Holdtölte 14 óra 38 pk.	Protestans: Zsolt Görög: Terenc Izraelita: Nisan 14
Kedd 11 Leó p.		Protestáns: Leó Görög: Antipa Izraelita: Passah 1. n.
Szerda 12 Gyula	D.O.K.	Protestáns: Gyula Görög: Vazul Izraelita: Passah 2. n.
Csütört. 13 Nagycsüt.		Protestáns: Ida Görög: Márton Izraelita: Nisan 17
Péntek 14 Nagypéntek		Protestáns: Nagypéntek Görög: Nagypéntek Izraelita: Nisan 18
Szomb. 15 Nagyszomb.	1933 **ÁPRILIS** 30 nap	Protestáns: Atala Görög: Kreszcenc Izraelita: Nisan 19

15-ik hét. Nap kelte 5 ó. 24 pk. — Nyugta 18 ó 40 pk.

Hajós Alfréd

1.

Thirfelsödemántul

68. l.

M. KIR. VALLÁS- ÉS KÖZO

.....szám. Érk. 193.....

A beadvány száma és kelte: .....

Előirat: .....

Utóirat: .....

Lássa:

Kiadványozás (jóváhagyás) előtt:

Kiadványozás (jóváhagyás) után:

Elküldés előtt (letisztázás és aláirás után):

Elküldés után (irattárba helyezés előtt):

Tárgy:

Hajós Alfréd

vrod
2

Ujság. 1931. jun. 12.
(e.a.: Mi lesz az
Orczy-kár helyén?)

25/a

is magatartását kezdi meg-
z antikhoz való csatlakozás
z antik formavilág egészének
ze[105]) nagyon nyomatékosan
n különös lendületet kap és
örökségnek szerves feldolgo-
e-hoz hasonló jelenségekre

ől a szemléltető lerögzítéshez
és végbement volna tisztára
azonban tagadni, hogy ezek
leti és ábrázolási készletéből
llett ebben a processzusban
zen világosan a történeti és
Bármely messzire távolodott
tárgyalt előzmények nélkül
újabban közzé tett kitűnő
a lélektanilag és alakilag
az érett román stílus késői
szakában, valamint a kezdő
ntik formák, helyi emlékek,
szikus maradékai befolyásá-
ródeszka szerepét töltik be.
olyamán erősen eltávolodott
án stílusnak síkszerű, szim-
s a gótika spiritualizált, de
lasszicizmus mint szükséges

Hajós Alfréd

mérnök

rosa

=

Ujvelszi L.

338-l.

BUDAPEST

97 FEB. 27. - 7

LKG 4 LKE

Hol Hajós Alfréd nyugszik

Alapítvány a síremlékekért címmel nyilatkozatot közölt a lap (június 4.), amelyben az alapítványtevő Ladányi Jenő, a Budapesti Temetkezési Intézet Rt. vezérigazgatója többi között idézte azt a jogszabályt, amely a legjelesebb személyiségek sírhelyeiről rendelkezik. E szerint az ő sírhelyüket 25 évig kötelesek fenntartani, ám ha nincs, aki meghosszabbítsa – megváltsa – a fenntartási időt, ezeket is felszámolhatják és az elhunytak testi maradványait – teljesen jogszerűen! – tömegsírokban helyezik el.

Bízom benne, hogy nem jut erre a sorsra Magyarország egyik neves sportolója, már csak azért sem, mivel a vezérigazgató úr által idézett jogszabály alól kivételt képez a Kozma utcai temető, ahol nyugszik. Hajós Alfrédról van szó. A közelmúltban tízéves kisfiamnak szerettem volna megmutatni a Hajós család kriptáját. Alig találtunk rá, olyan gondozatlan, elhanyagolt, egyszóval: siralmas állapotban van.

Az 1955-ben elhunyt Hajós Alfréd az első újkori olimpián, 1896-ban Athénban az első magyar olimpiai úszóbajnokunk volt 100 és 1200 méteren, és építészként az ő nevéhez fűződik a margitszigeti fedett uszoda, valamint az újpesti stadion tervezése, hogy csak a legismertebbeket említsem.

Kérdés, hogy leszármazott hiányában kinek az erkölcsi kötelessége e rendkívüli egyéniség sírját rendbe hozatni, ápolni? A teljesség igénye nélkül: a MOB-nak, az úszószövetségnek, az MLSZ-nek, a XIV. kerületi Hajós Alfréd Általános Iskola tanulóinak?

Dr. Vári András
Budapest

NÉPSZABADSÁG
1997. jún. 24

Hibátlan hakni

Andy Bell lehetne rendes gentleman, harmincon túli jóarcú angol, csak a mozgása, a nőiessége, ahogy pislog a nagy pilláival, ahogy táncol, hát inkább egy ötvenes primadonna, mint egy Sir. Lilásan csillogó nadrágban, félmeztelenül énekel, szőrtelenített felsőtest, egy vakbélműtét nyoma (de lehet, hogy császármetszés).

A társa, Vincent Clark már első ránézésre szubkulturális figura: kifejezett gnóm. Ha meglátnák valamelyik tanyai körzetben, simán ráhívnák a légierőt, hogy itt az ufó. Vincent és Andy – ők ketten alkotják az Erasure popzenekart.

Tegnap este van és Pecsa.

Amíg Andy szép, nőies mozdulataival táncol és elég tisztességesen énekel, félmeztelenül forog, ugrál a színpadon, addig a Vincent egy széken ücsörög mögötte, leejtett vállakkal, kicsit összekucorodva. A szék műtehénbőr bevonatú – az egyetlen díszlet. Ott ül Vincent, ellenséges arckifejezéssel, bár asszem, neki ez az alaparca, néha mosolyodik, veri a ritmust a kezével, kinyit egy üveg sört, iszik, rágyújt, ahogy véget ér a szám, föláll, kelletlenül, és elindítja a következő számot. Play back. Ő a zenekar. Lent pedig jó háromezer ember zsúfolódik, táncol, integet, lufiz, nagyon boldognak látszik.

Pofátlanul egyszerű, sőt: együgyű dalocskák, olyan Commodore 64-hangzású szintizene. Humoros, kedves, lendületes, meleg.

A két angol lekeni a műsort kicsit, olyan turnén kívüli villámkoncert volt ez (bezzeg három – négy? – éve a Kisstadionban...), hakni, de ebben a kategóriában hibátlan. Ezt a két figurát sajna szeretni kell, minden körülmények között.

Uj Péter

Megújult a Hajós Alfréd uszoda

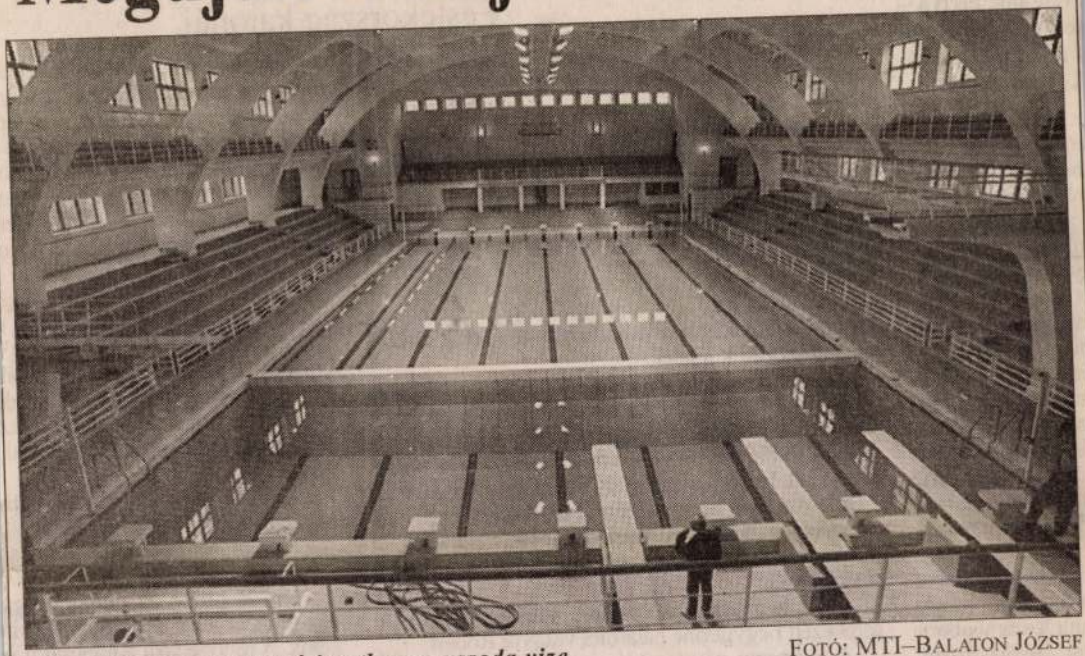

FOTÓ: MTI–BALATON JÓZSEF

Ritka pillanat: amikor érintetlen az uszoda vize

Kétszáznyolcvanmillió forintból négy hónap alatt újjávarázsolták a margitszigeti Hajós Alfréd Nemzeti Uszoda központi épületét. A megújult csarnokot – s benne a fedett uszodát – tegnap avatta fel ünnepélyesen *Deutsch Tamás* ifjúsági és sportminiszter. Deutsch Tamás emlékeztetett rá, hogy az újkori olimpiák első magyar bajnokának, *Hajós Alfrédnak* a nevét viselő intézményre alaposan ráfért a felújítás. A mostani munkálatok nyomán a sportuszoda felkészülten fogadhatja a nyári, budapesti női és férfi öttusa-világbajnokság résztvevőit. A miniszter hangsúlyozta, hogy az 1930-ban épült sportuszoda is beletartozott a rendkívül rossz állapotban lévő magyar sportlétesítmények sorába. Kiemelte, hogy ha a sport infrastruktúrájában nem lesz változás, a magyar sport fejlesztése sem képzelhető el a problémák megoldása nélkül. Az előrelépés biztosítékának nevezte, hogy a kormányzat a sportminisztériumon keresztül pénzt ad arra, hogy új sportlétesítmények szülessenek, és a rekonstrukcióra szorulókat felújítsák. Deutsch Tamás lehetségesnek tartotta, hogy az öttusa-vb után néhány éven belül más világversenyt, például vízilabda Európa-bajnokságot rendezzenek a margitszigeti uszodában.

NÉPSZ
MAGYAR ORSZ.
1994 jan. 14

Egyedül nem meg

Festékország katonái

– Nagyon szeretek lövöldözni – meséli szemérmesen mosolyogva Marci –, ezért élvezem ezt a játékot.

– Azt hiszem, nem mi jelentjük a legnagyobb veszélyt az ellenfélre –, jegyzi meg tréfásan, a lelkes kisfiúra utalva *Kanti Balázs*, az egyik védő.

Harcolni lehet a természetben, illetve a gazdagabb vállalatok által épített mesterséges pályán. Ezeknek két alapvető típusa lehet: az úgynevezett speedpálya, ahol viszonylag kis területen épített fedezékek közt bujkálva, sok játékos küzd egymással, illetve az objektumpálya, amelyen a valódit imitáló épületben zajlik a játék.

A szemerkélő esőtől csúszós, megsárgult őszi leveleken próbálunk felkapaszkodni a meredek emelkedőn. Körülfog a sűrű, vad növényzet. Néhol egészen a földig kell hajolni, hogy átférjünk a tüskés ágak alatt. Három méter mély vízmosás állja utunkat. Lefelé könnyen megy, néhány bizonytalan lépés után mindenki nadrágféken fejezi be útját. Felfelé annál nehezebb, ezért a férfiak sem utasítják vissza Róbert segítő kezét.

– Ott lesz a védők bázisa – mutat a sziklákkal csipkézett hegygerinc határolta völgyre Róbert.

A rózsaszín zászlócskát, amelynek puszta megérintéséért folyik a harc, terebélyes kőhalom öleli körül. A zsebkendőnyi tisztás égbe nyúló fái mögé igyekeznek elrejtőzni a védők.

Síp harsan. Megkezdődik a játék.

Az első lövés engem ér. Marci adja le, akit néhány másodperc múlva leterít egy sorozat.

Ha eltalálják az embert, s legalább két réteg ruhát visel a védőöltözet alatt, egyáltalán nem érez fájdalmat, meglehet, észre sem veszi, hogy meglőtték. A vitát elkerülendő, versenybíró felügyeli a játékot. Számára egyértelmű a lövedékek célba érkezése, hiszen a becsapódástól szétpukkanó kapszulából rikító színű festék fröccsen az áldozatra. Eltekintve azoktól az esetektől, amikor a beesési szög olyan lapos, hogy a golyó sértetlenül pattan le a játé nem más, mint ételfesték, amely az egészségre, vízzel könnyen lem fontos, három hét alatt lebomlik a hát nem zavarja annak örök kör egyedül a szemre, fülre és a fogak nek a pontos lövések. A balesetet telező a védőmaszk viselete. Enne hogy pár perc alatt bepárásodik, r jékozódást. Előnye azonban, hog tudja, kit rejt a maszk, lehetetlen h a játék örve alatt. A pára mellett erősített tölténytár is nehezíti a cél ve harminc méterig pontos lövé vagy ha tetszik, sorozatokat, hisz lackkal százharminc alkalommal toly.

– Eleinte féltem egy kicsit, háth kenyebb testrészemet éri lövés – Azt hiszem, többeket eltaláltam, sa már előttem lelőtte valaki.

Nem is hinné az ember, hogy egy pillanat alatt eltompultnak hit keink. A rejtőzés ősi parancsától v legjelentéktelenebbnek tűnő t amelyről hamarosan kiderül, hogy ket nyújt. A fülünk egyre érzéken sebb neszre is felkapjuk fejünket.

Egy védő áll szorosan a fa mög re tett keze elárulja, a nyugalom szatával igyekszik leplezni izgalm re a tőle alig tizenöt méternyire á támadót. Hamar kiderül, hogy a ha ló ellenfél sem látja a védő játé irányból várja a veszélyt. Alig ha amint egy korhadt ágra lép. Egys lövedékek célt tévesztve robbann zsén. Alig öt-tíz másodpercig tart a csend.

Magyar Nemzet sport

2001. július 9., hétfő

sport@magyarnemzet.hu

Mb. rovatvezető: Sütő-Nagy Zsolt

Venus Williams megvédte elsőségét

Goran Ivanisevic három napig csatázott Henmannal a fináléért

Az amerikai Venus Williams megvédte tavalyi elsőségét a wimbledoni nemzetközi teniszbajnokság női egyesének fináléjában, miután három játszmában legyőzte a belga Henint. Az eső miatt szombatról vasárnapra halasztott döntőben az idősebbik Williams lány 6:1, 3:6, 6:0-ra győzött.

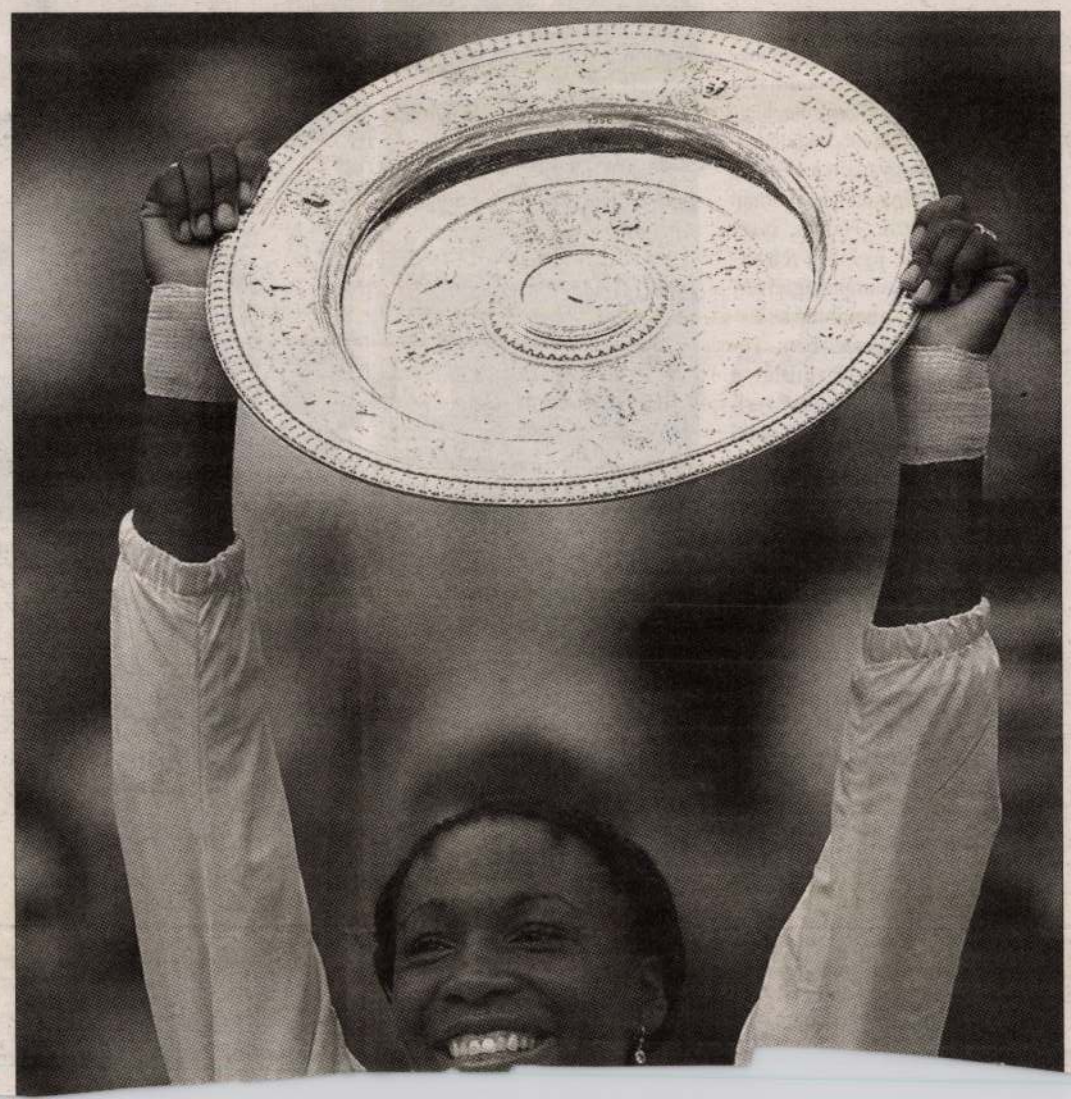

T·E N I S Z

Fazekas Zoltán

Nem sikerült a bravúr a belga tinicsodának, ugyanis *Venus Williams* megállította, mi több, az utolsó játszmában kicsit móresre is tanította a belga játékost. A 19 éves *Justine Henin* pályafutása második wimbledoni szereplése még így is parádésra sikerült, hiszen a tizennégy napja tartó verseny kezdetekor senki nem tippelte volna meg, hogy a tehetséges teniszező *Martinezt* és *Capriatit* búcsúztatva egészen a fináléig menetel. Ott azonban „emberére akadt" a címvédőben, aki a második játszmabeli bizonytalansága után végül megérdemelten győzött. A gyors első szett után a második játszmában 3:2-es Henin-vezetésnél jött esőszünetet követően a belga is megcsillantotta tudását, és 4:3-nál elnyerte Williams adogatójátékát, majd hozta saját szervagémjeit, kiegyenlítve a szettarányt (1:1).

A döntő játszmában a címvédő megrázta magát, és könyörtelenül kihasználva ellenfele bizonytalandik elődöntője. Az Ivanisevic–Henman csata pénteken előbb eső, majd sötétedés miatt szakadt félbe, szombaton pedig a horvát egyenlítését követően az ötödik szettben ugyancsak megeredt az égi áldás, így csak tegnap, a női finálé előtt fejeződött be a találkozó, hatalmas meglepetésre a horvát bombázó győzelmével.

„Óriási! Isten is azt akarta, hogy én győzzek, mert esőt küldött, amikor bajban voltam pénteken. Ez a sors: szabadkártyásként indultam, és most a döntőben vagyok" – nyilatkozta *Ivanisevic* a maratonira nyúlt találkozó után.

Most egy kis statisztika: *Henman* kiesése miatt idén sem lesz brit játékos a férfi egyes döntőjében, azaz immár 63 éve nem tapsolhattak a Center Court nézői hazai teniszezőnek a fináléban. Az eső kapcsán is álljon itt egy érdekes adat! Legutoljára 1988-ban fordult elő (Edberg–Becker 4:6, 7:6, 6:4, 6:2), hogy az erősebbik nem legfontosabb meccsét hétfőn játsszák.

A mai elsőségről döntő találkozó előtt balgaság lenne egyik vagy

Kilenc aranyérem

MÁLTÁN, az ifjúsági úszó Európa-bajnokságon a magyar versenyzők újabb három aranyérmet nyertek. Risztov Éva 200 m vegyesen nyert (2:17,82), és negyedik győzelmét aratta. Mögötte Molnár Krisztina (2:18,80) ezüstérmes lett. Bodrogi Viktor 100 m háton (56,05 mp) nyerte a magyarok nyolcadik aranyérmét. A végére is maradt egy győzelem: a Bodrogi, Máté Hunor, Mészáros Gergely, Bunda Máté összeállítású 4x100 m-es vegyes váltó nyert (3:46,17 perc), Bodrogi ekkor tovább javította a korosztályos rekordot (55,77 mp). (MTI)

Nyert a női váltó

ARANYÉRMES LETT a Simóka Nóra, Sasvári Éva, Máthé Vivien összeállítású női váltó a csehországi öttusa junior Európa-bajnokságon. (MTI)

Íjászsiker

SVÁJCBAN a számszeríjász-világbajnokság 10 m-es számában Zsótér Judit 3. helyen végzett. A győzelmet az osztrák Margit Brabec szerezte meg. (MTI)

Furcsa vereség

NÉHÁNY MÁSODPERC híján utolsó mérkőzésének a felét emberhátrányban játszotta a magyar válogatott a bilbaói nemzetközi vízilabdatornán, így simán, 10-5-re kikapott a

Hajós Alfréd unokája a múltat kutatja

Egy családi tragédia alapozta meg az első magyar olimpiai bajnoki címet

Az első magyar olimpiai bajnok, Hajós Alfréd unokája, Michael Hargrave, aki jelenleg Londonban él, a minap Budapesten járt. Édesapja, Andrew Hargrave a harmincas évek derekán emigrált Skóciába. Jó tollú publicistaként emlegették. Akkor ismerkedtünk össze, amikor édesapját, Hajós Alfrédot 1993-ban beválasztották a Halhatatlanok Klubjába, minden idők legjobb magyar sportolóinak egyesületébe. Magával a kétszeres olimpiai bajnokkal az ötvenes évek elején ifjú rádiósként találkoztam. Akkoriban már átlépte a hetedik ikszet, de nyugdíjasként is javában dolgozott a Kiskörúton, az Astoria Szálló szomszédságában lévő Mezőterv Intézetben. A szemorvos unoka az angol családnév ellenére kitűnően beszél magyarul.

Michael Hargrave-et (balra) Schmitt Pál, a MOB elnöke és Ján Tamás MOB-főtitkár köszöntötte FOTÓ: ZÁHONYI IVÁN

SPORTPOLITIKA

VAD DEZSŐ

Hatvankét évvel ezelőtt *Hajós* néven láttam meg a napvilágot – kezdte érezhető akcentussal, de magyarul a beszélgetést *Michael Hargrave.* – Édesapám 1941-ben, a világháború kitörése után önként jelentkezett a brit hadseregbe. Azt tanácsolták neki, hogy sürgősen változtasson nevet, mert ezzel az idegen névvel kémnek, valamiféle katonaszökevénynek nézik, és csak kellemetlenségei lehetnek belőle. A tanácsot megfogadva felütötte a telefonkönyvet, családi nevének kezdőbetűinél – Ha – a Hargrave nevet találta, és ezt a nevet választotta.

– *Hogyan alakult az életútja?*

– Édesanyámmal, aki a második világháború után a rokonaihoz csatlakozott, én is Ausztráliába kerültem. Sydneyben nőttem fel, ott végeztem az egyetemet, és ott is praktizáltam hosszú esztendőkön át. A kilencvenes években jöttem vissza Angliába, ismét többet voltam együtt édesapámmal.

– *Mit tudott, tud nagyapjáról?*

– Egyszer láttam, amikor talán öt-hat éves voltam, erre természetesen nem emlékszem, ezt csak hallomásból tudom. Az utóbbi évtizedben azonban egyrészt édesapám elbeszéléséből, másrészt budapesti látogatásaim alkalmával sok mindent megtudtam róla, illetve a családról. Például, hogy édesapja, azaz dédnagyapám a Dunába fúlt, és nagyapám ennek nyomán tanult meg úszni. Tudom, hogy Athénban még a jéghideg tengerben rendezték az olimpiai úszóversenyt, s úgy küzdött, mintha az élete forgott volna veszélyben. Tudom, hogy több sportágat űzött, a futballt is kedvelte, az úszást viszont korán abbahagyta. Kiváló építészmérnök lett. Azon kevesek egyike, aki az úszásban elnyert két bajnoki címe után a szellemi olimpián is díjazott, ezüstérmes lett. Több általa tervezett középület őrzi emlékét, s a közelmúltban rendezett vízilabda Európa-bajnokságnak otthont adó margitszigeti uszodát is az ő tervei alapján építették.

– *Barátai, ismerősei tudták, hogy nagyapja híres olimpiai bajnok volt?*

– Nem nagyon. Legfeljebb néhány rokon tartotta ezt nyilván. Csendben, szerényen éldegéltem, soha nem szerettem a nyilvánosságot. De tudja, Angliában vagy Ausztráliában nem őrzik ilyen nagy becsben az olimpiai bajnokok emlékét, mint Magyarországon. Itt *Hajós Alfréd* neve ma is fogalom, tisztelet övezi emlékét.

– *Milyen érzés ez önnek?*

– Nagyon szokatlan, de örömmel és büszkeséggel tölt el, hogy ilyen nagymúltú családból származom. Örülök annak, hogy több iskola viseli nevét, és köszönettel tartozom azért, hogy a Magyar Olimpiai Bizottság is hozzájárult a családi sírbolt felújításához.

– *Milyen tervek foglalkoztatják?*

– Azt hiszem, rövidesen teljesen visszavonulok, évente szeretnék Budapestre látogatni, s minden időmet a magyar történelem megismerésére fordítani, s ezzel egy időben családfám összeállításán fáradozom. Első lépésként már több mint kétszáz családi fotót őrzök számítógépemben, szeretnék minél többet megtudni erről az érdekes családról.

– *Mit tudott meg eddig?*

– Többek között azt, hogy nagymamámnak, *Blockner Vilmának* öt fivére volt. Ketten, *Sándor* és *Imre* az első világháborúból nem tért vissza az olasz frontról. Hősi halottként végezték életüket. A harmadik, *György* a fasizmus áldozataként koncentrációs táborban hunyt el. Féltestvérem – apám első házasságából származó –, *Hajós Imre* 1956. október 31-én a Lánchíd környékén a szabadságharcosok oldalán harcolva halt meg. Végül, de nem utolsósorban szeretném, ha valamilyen formában megjelenhetne apám kötete, amit The Champion and I, A bajnok és én címmel a családról, Hajós Alfrédről, a magyar sport első olimpiai bajnokáról írt, és a halála előtt néhány hónappal fejezte be.

Továbbjutott a Tatabánya

AZ UEFA-INTERTOTÓ KUPA 3. fordulójába 5-1-es összesítéssel jutott a Tatabánya labdarúgócsapata, miután a második kör szombati visszavágóján magabiztosan, 4-0-ra nyert a moldovai Tiligul Tiraspol ellen. (MTI)

Bognár kikapott

NEM SIKERÜLT megvédenie a Boksz Világszervezet (WBO) nagypehelysúlyú interkontinentális bajnoki címét Bognár Lászlónak a brit Michael Gomez ellen. Bognár a harmadik menetben technikai K. O.-vereséget szenvedett. A magyar bokszoló az első menetet megnyerte, a második három perc végéig kétszer is számolni kellett Gomezre, igaz, a gongszó előtt a brit is megrendítette Bognárt. A harmadik menetben Gomez letámadta a címvédőt és egy újabb kemény ütése után a mérkőzésvezető beszüntette az összecsapást. (MTI)

Varga Viktória ezüstérmes

MINDKÉT fogásnemben és összetettben is ezüstérmet nyert Varga Viktória a Szalonikiben zajló 27. férfi és 7. női junior súlyemelő-világbajnokság plusz 75 kg-os súlycsoportjában. Varga lökésben öt (145 kg), összetettben pedig 2,5 kilóval (260 kg) javította meg a felnőtt országos rekordot. (MTI)

Németország az Európa-bajnok

A HÁZIGAZDA és címvédő német válogatott nyerte meg a női labdarúgó Európa-bajnokságot, miután a szombati döntőben aranygóllal 1-0-ra legyőzte Svédországot. (MTI)

Hajós Alfréd, építész

L. Bosos József

25-28

Rácz Zoltán. Debrecen építészete a hornincas években

Magyar Építőművészet Sp. 1983

83/2

Hajós Alfréd, építész

L. Kozma Lajos

– A harmincas évek építészetének kronológiai táblázata 6-8

Magyar építőművészet, Bp. 1983 83/2

Hajós Alfréd

építész

Az Architecteur d' Aujourdhui folyóirat rendezésében meg nyílt Párizsban a II.modern nemzetközi építészeti kiállítás.Általános elismerést és tetszést arattak a magyar kiállítók,akiknek csoportjában külön-külön,vagy pedig együttes tervekkel szerepelt.-

Nemzeti Újság
1934.IV.4.

Hajós Alfréd

építész

Klebelsberg emlékkiállítás - Uszócsarnokban-építési tervével szerepel.
A Margitszigeti Nemzeti Uszócsarnok gipszmintáját.

Pesti Hirlap
1933.II.12.

M.D.K.

Hajós Alfréd, építész (1878-1955)

terverte a Margitszigeti Fedett Korodát, melyen az ujítási irányzatot, a pályázat kedvéért, legalább is külsőleg, dekorativ elemekkel és szobrászi díszekkel látta el.

Antal Kampis: Kunst in Ungarn,
Bp. 1966. Corvina

360. old.

.K.D.K.

Antal Kampla: Kunst in Ungarn.
Bp. 1968. Corvina

old.

MDK

Hajós Alfréd

Tervei szerint épült a Margitszigeten a Fedett Versenyuszoda.

Liber Középitk. 23.lap

Mag. Alfred

Tervel szerint épült a margitszigeten a Fodett
Versenyuszoda.

Láber Kázmér. 25.lap

MDK

Hajós Alfréd és Villányi János

Pályamunkájuk dijat nyert

Magyar Kereskedelmi Csarnok tervpályázata. Magyar Épitőművészet 1913. 5. sz. 7-9.l. képek és alaprajz

Hajós Alfréd MDK

épitész
Margitszigeti fedett uszoda I-III.

Miccarnok 1934. d ec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

MDK

Hajós Alfréd okl.épitészmérnök

Az óbudai Dunahid tervp.-on 12.000 pengős megvásárlással dijazott "Szent Margit" jeligéjü terv szerzői Ritter Mór dr. okl.mérnök és Hajós Alfréd okl. épitészmérnök.

Cikk: Döntöttek az óbudai Dunahid tervp.

Épitő Ipar - Épitő Művészet, 1931.febr.15. 31.lap

MDK

Hajós Alfréd

Stockholmi hidfő c.munkája a KMT kitünt.elismerését kapta

Kiadták a Műcsarnok jub.kiáll.dijait. Nemzeti Ujság. 1934. dec. 16.

M.D.K.

HAJÓS Alfréd építész

(1878-1957)

Fedett uszoda. Bp. Margitsziget.

Sportcsarnak

[illegible]-Németh-Végvári-Zádor: Magyar művészet 1800-194[illegible]

[illegible]. 1962. 372. 374.

MDK

Hajós Alfréd, ép.

A kultuszminiszterium uj palotájának tervpályázatán a két negyedik dij egyikét közösen Villányi János ép.-el, ő nyerte.

Kitüntetések.- müvészet. 1905. 4.sz. 271.l.

M. D. K.

HAJÓS Alfréd építész
(1878 - 1954)

Bp. Margitsziget, Fedett uszoda (repr.)

. Sportcsarnok

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar müvészet 1800-1945.
Bp. 1958. 376, 378. C.

M.M.E.

Hajós Alfréd, építész

Első díjat nyert az Egylet 1928/29 évi építészeti nagypályázatára egy Versenyuszoda részére benyújtott tervével.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp. 1929. 63. köt. 198. old.

Hajós Alfréd, építész M.D.K.

margitszigeti fedett uszodájának képei és tervei szerepeltek a XII. nemzetközi építészkongresszus műcsarnoki tervkiállitásán: 1930. szept. 8-15.

Magyar Vilmos: A XII. nemzetközi építészkongresszus tervkiállitásának mérlege

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp.
1930. 64. kót. 380. old.

M.D.K.

Hajós Alfréd, építész

és Villányi János tervei szerint épül fel a lőcsei kath. tőgimnázium

Vállalkozók Lapja, Bp. 1911. XXXII. évf.

jul. 5. sz. 11. ~~évf.~~ old.

Hajós Alfréd, építész M.D.K.

és Villányi János tervei szerint épül fel a Hitelbank Szabadkán épitendő hatalmas bérháza kb. 60 m. utcai homlokzattal

Vállalkozók Lapja, Bp. 1911. XXXII. évf.

ang. 9. sz. 11. old.

Hajós Alfréd, epitész M.D.K.

és Villányi János hérós terve 1000 K-ás első díjat és megbízást nyert a Szatmári Bank Szatmár németiben emelendő palotájának pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1911. XXXII. évf.

aug. 30. sz. 15 old.

M.D.K.

Hajós Alfréd, építész

és Vállányi János nyertes megbízását a Vakokat Gyámoló Orsz. Egyesület Hermina-uton felépítendő műhelyei és iroda-tervének elkészítésére.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1912. XXXIII. évf.

Jan. 17. sz. 9. old.

M.D.K.

Kajós Alfréd, építész

és Villányi János közös terve az öt egenlő 2000 K-ás díjak egikét nyerte el a Mag. Kereshedelmi Csarnok pályázatán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1912. XXXIII. évf.

nov. 6. sz. 14. old.

.

M.D.K.

Hajós Alfréd, építész

é. Vállányi János tervei szerint épült fel a Magy. Mezőgazdák Szövetkezetének első speciális irodaháza Budapesten az Alkotmány-utcában.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1912. XXXIII. évf.

jún. 26. sz. 15 old.

M.D.K.

Hajós Alfréd, építész

és Vilányi János a
multuszkormány megbízá-
sából elhárítettek a Folsván
építendő Siketnéma Intézet
terveit és költségvetését.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1912. XXXIII. évf.

máj. 8. sz. 12. old.

M.D.K.

Hajós Alfréd, építész

és Villányi János elkészítettér a Vakok szegedi iskolájának a foglalkoztató intézetének terveit.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1912. XXXIII. évf.

ápr. 17. sz. 13. old.

M.D.K.

Hajós Alfréd, építész

Villányi Fánossal közös terve második díjat nyert a szombathelyi tanárékpénztár székházának pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1911. XXXII. évf.

okt. 11. sz. 10. old.

MDK

Hajós Alfréd

Képzőművészet 1933. 58. sz. 59.l.

Hajós Alfréd, ép.

a margitszigeti uszóda fotomontázsával szerep
pelt a milánói kiállításon.

Magyar épitészet nemzetközi sikere .-Vállalkozók Lapja. - 1933. február 9.

MDK

Hajós Alfréd

A margitszigeti Nemzeti Uszócsarnok.
A Svabhegyi Csillagvizsgáló Intézet terve.

Klebelsberg emlékkiáll. tárgym. 1933. 40.l.

MDK

Hajós Alfréd

A margitszigeti úszócsarnok és környékének rendezési terve.
A Testnevelési Főiskola Bpesten. a/, b/, c/.
A Svábhegyi Csillagvizsgáló Intézet részletei.
a/, b/, c/, d/, e/.

Klebelsberg emlékkiáll.targym. 1933. 39, 40.l.

MDK

Hajós Alfréd

A margitszigeti fedettuszoda.
a/ Oldalnézet.
b/ Főhomlokzat.I.
c/ Tribün.
d/ Főhomlokzat.II.
e/ A Duna felőli homlokzat.
f/ A medence.
g/ Részlet.

Klebelsberg emlékkiall.tárgym.1933. 15.1.

Hajós Alfréd MDK

A Margitszigeti fedett uszoda

Műcsarnok 1934. dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

MDK

Hajós Alfréd

Magyar V.: XII. Nemzetközi épitész kongresszusról.
Épitő Ipar - Épitő Művészet 1931. jan. 15. 13.l.

Hajós Alfréd MDK

épitész
Stambuli fedett uszoda I-II,

Műcsarnok 1934 dec. 1935 jan.
Jubileumi Kiállitás

Hajós Alfréd MDK

épitész
Thermal park látképe
Sportcsarnok képe
Stockholmi hidfő
Király gőzfürdő
Mücsarnok 1934 dec. 1935 jan.
Jubileumi Kiállitás

M.D.K.

Hajós Alfréd, építész

és Mattyók Aladár műépítészeket, műszaki tanácsosokat, bízta meg az Olimpiai Bizottság a Nemzeti Stadion tervpályázati programmjának kidolgozásával – az akkori elgondolás szerint – a Vermezőre, vagy a Margitszigetre.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1922. XLIII. évf.

jun. 21. sz. 2. old.

M.D.K.

Hajós Alfréd, építész

a Vállányi Fáios körös tervre 400 K-ás harmadik díjat nyert az eperjesi megyei kórház pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1909. XXX.évf.

jun. 23. sz. 14 old.

M.D.K.

MDK

Villányi János és Hajós Alfréd, építésze

a Kolozsvári tud. Egyetem könyvtárépületének tervezésére kiírt pályázaton közös művüket megvették, 1000 koronával.

Kitüntetések.
Művészet, 1904. 339.l.

Hajós Alfréd, építész

M.D.K.

és Mattyók Aladár nyertek megbízást a főváros tanácsa részéről a Millenáris sport telepnek 2 milliárd korona költséggel történő átépítési terveinek elkészítésére.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1927. XLVIII.évf.

jan. 19. sz. 8. old.

Hajós Alfréd, építész M.D.K.

és Villányi Janos tervei szerint épül fel a Borsod-megyei Tatarérpénztár Rt. bankpalotája Miskolcon

Vállalkozók Lapja, Bp. 1909. XXX.évf.

nov. 10. sz. 9. old.

H a jós Alfréd épitész M.D.K.

Margitszigeti fedettuszoda.

Lampis Antal: A képzőművészetek története 770.1.

A Kultúra Világa [illegible] 1962

Hajós Alfréd M.D.K.

Opesti épitéz

tervei szerint épül a Vahok Szombathelyi Intézete.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1909. XXX.évf.

márc. 3. sz. 12 old.

MDK

Hajós Alfréd és Siklós Árpád

Magyar Pályázatok 1904/5. 2.sz. 12-13.l.

MDK

Hajós /Guttmann/ Alfréd és Siklós Árpád

építészek

Magyar Pályázatok 1903. 10.sz. 21.l.

MDK

Hajós Alfréd és Villányi János, építészek.
Budapest.

A debreceni ker. és iparkamara bérházépületével kapcsolatos székházának tervpályázatán megosztott I. díjat nyertek pályamüvükkel.

I.em. alaprajz. Illusztr. 5.1.
I ½ em. " " 5.1.

Magyar Építömüvészet. 1911. 7.sz.

MDK

Hajós Alfréd

ALPÁR Ignác Társaság megalakulása. Magyarság, 1936. márc. 1.

Hajós Alfréd, építész MDk

Körner József Ybl-díjas építész Hajós Alfréd mellett kezdte pályáját a Sportuszoda építkezéseinél.

László Miklós: Az építész 3.l.

ESTI HIRLAP, bp. 1960. aug. 28.

Hajós Alfréd MDK

Jubiláris épitészeti kiállitás a Műcsarnokban.
Épitőmesterek Lapja. A Munkaadó. 1934. dec. 13.

MDK

Hajós Alfréd építész

Bp.városépitési problémái. Vállalkozók Lapja.
1933. nov.16.

Hajós Alfréd, építész

Beírta nevét a sporttörténelembe

Száz éve született Hajós Alfréd

A magyar sport történetébe Hajós Alfréd elsősorban az 1896. évi első újkori olimpián, Athénban szerzett kettős győzelmével írta be nevét. Váratlan, szép bemutatkozása volt ez a még jóformán ismeretlen magyar sportnak, a messzi századokba hullott ókori olimpiai játékok földjén, az olimpiák történetében első úszóversenyen. Tizennyolc éves volt, amikor a pireusi Zea öbölben, az erősen hullámos, tizenegy Celsius-fokos áramló vízzel „birkózva", a dunai halászoktól ellesett és versenyképessé csiszolt „magyar tempó"-nak ismert váltott karú úszással a 100 és az 1200 méteres gyorsúszásban győzött. Másnap a lapok már hozták fényképét és karikatúráját, a görögök adta nevével: „Magyar delfin."

Ez a század végi fiatalember — aki száz éve, 1878. február 1-én született — „kétéltű" sportoló volt. Megállta helyét szárazföldön is. Diszkosz, gerely, bokszkesztyű, tornaszer szívesen használt sporteszköze volt, 100 yardos síkfutásban gyakran és jelesül szerepelt. Ott bábáskodott a magyar labdarúgás bölcsőjénél is, s még a válogatott csapatban is játszott néhányszor. A Sportmúzeum őrzi az első olimpiai bajnokunk életművét felvillantó emlékeket. Glyzis szobrászművész pályanyertes alkotását, a ma már ritkaságszámba menő olimpiai érmeket és a két oklevelet: olimpiai költségeinek fedezésére megszavazott 300 korona királyin dús „visszafizetésének" e maradandó bizonyítékait. Az 1899-ben megszerzett építészmérnöki diplomája is látható, üveg alatt, és jóval messzebb az aranydiplomájától. Amikor felhagyott az aktív sporttal, küzdőteret változtatott. Addig sportból versenyzett, azután a sportért dolgozott, a betonba, téglába álmodott stadionokért, versenypályákért.

Az a fiatalember, akinek félszáz éremmel megtűzdelt trikós fényképe bejárta a világsajtót is, vékonyka pénzével és két olimpiai érmével megállt a Parthenon romjainál, alázattal a múlt nagysága és az emberi szellem csodája előtt: „....Olimpiai bajnokságom értékét mérlegelve, tudatára ébredtem, milyen kicsi az az eredmény, amit én elértem, a romokban is csodálatos építmények alkotóihoz viszonyítva. Mint elsőéves építészmérnök, az inasévek kezdetén állva, igaz meggyőződéssel és akarással tettem komoly fogadalmat, hogy sportsikereimhez hasonlóan hivatásomban, szellemi téren is igyekszem majd maradandó eredményekért küzdeni" — írta visszaemlékezésében. A kitűzött cél teljesült, fogadalmát beváltotta.

Már neves tervező, építőművész, amikor — egy másik ismert sportemberrel, Lauber Dezsővel együtt készített — stadion-tervpályázatát elküldte Párizsba, az 1924. évi olimpiai játékok művészeti versenyére. Pályázatával a szellemi olimpia építészeti ágában ezüstérmet nyert. (A bíráló bizottság aranyérmet nem adott ki.) 1930-ban megvalósult legszebb álma: tervei alapján megépült a háromezer főnyi közönség befogadására alkalmas, korszerű Nemzeti Sportuszoda (1976-tól Hajós Alfréd nevét viseli), a Margitszigeten, az új „magyar delfinekért". Hetvenötödik évében a Sportérdemérem arany fokozatával tüntették ki, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság pedig diszoklevéllel jutalmazta.

Az élet múlóban, a dolgokat el kell rendezni, és el kell még mondani egy vallomást, egy útravalót, tanácsként, jövő nemzedékeknek. A szó halk már, de az írás messzehangzó. Megírta kis könyvét: Így lettem olimpiai bajnok. Leadta kéziratát, amit már nyomtatásban soha nem olvashatott. Pár nap múlva, 1955-ben, hetvennyolc éves korában meghalt. Könyve, mint afféle „Siron túli emlékiratok" 1956-ban, az általa megszervezett első magyar olimpiai érmek hatvanadik évfordulóján jelent meg.

Syposs Zoltán

Syposs Zoltán
írása

január 30-tól február 11-ig

30—40%-OS ÁRENGEDMÉNNYEL

RUSKALANKBÓL AJÁNLJUK:

ébi télikabát	510 Ft helyett	306 Ft
eányka télikabát	560 Ft helyett	340 Ft
Műszőrme bunda bakfisoknak	2750 Ft helyett	1650 Ft
élikabát fiúknak	620 Ft helyett	372 Ft
élikabát kamaszoknak	1600 Ft helyett	960 Ft
Műszőrme bunda kamaszoknak	1450 Ft helyett	870 Ft

TÉLI VÁSÁR A SKÁLÁBAN

s az ország minden szövetkezeti áruházában.

K

BAN,
IYEK

Bébi kocsizsák 207 Ft-ért,
bébi overall 322 Ft-ért,
gyermek télikabát 359 Ft-ért
kapható.
Igen olcsón kínálunk színes
sapkákat, sálakat is
Budapest VI., Népköztársaság útja 39

Hajós Alfréd

A magyar úszósport fellendülésével megnyerte a Magyar Építőművészek Szövetségének mesterdíját.

Vasárnapi Tudományos és Technikai Napló. A Pesti Napló melléklete. 1933. máj. 31

U. 3607

Hajós Alfréd, építész.

L. Alpár Ignác

Pásztai L.: A magyar építészet múzeum 35

Magyar

Építőművészet, Bp. 1983 83/2

M.D.K.

Hajós Alfréd, építész

és Villányi János nagyszabáru tervezetet mutattak be a sajtó képviselőinek a Magyar Stadion és a Tornatanárképző Intézetre vonatkozólag, melyekhez kb. 20.000 négyzetöl területet vesznek kombinációba. A részleteiben is megoldott tervek során csak utólag tesznek javaslatot az elhelyezésre vonatkozólag. /.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1914. XXXIV. évf.

Jan. 7. sz. 8-9. old.

-2-

M.D.K.

Hajós Alfréd, épitén

... (Légpiányos, Lóversenytér, vagy Ebuda-Aquincum) azzal az indokolással, hogy „a Stadion ne függjön a környezetétől, hanem a környezete alakuljon a Stadionhoz."

Vállalkozók Lapja, Bp. 1914. XXXIV. évf.

Jan. 7. sz. 8-9. old.

MDK

Hajós Alfréd épitész

A Balokanyi-liget tervpályazatán, terve a II.-ik és III.-ik dijat megosztva nyerte.

Cikk: Weichinger és Dörre épitészek nyerték a Balokanyi-liget tervpályazatának 1.dijat.

Dunántul, 1926.dec.21. 3.l.

M.D.K.

Hajós Alfréd müépitész

Fényképét közli a lap, mint az első magyar olympikonét, aki a Budapesti Sport Egyesület verseny pályáját tervezte Matyók Aladár müépitésszel együtt.

Szinházi Élet. Bp. 1928. juli 1-7. XVIII. évf. 27. sz. 81-82. lap.

Hajós Alfréd, építész M.D.K.

A Villányi János körös terve a három egyenlő, (1200 K-ás) díj egyiket nyerte el a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara sík-házának pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1911. XXXII. évf.

jun. 14. sz. 12. old.

Hajós Alfréd
építész.

A fedett uszoda belseje. Budapest, Margitsziget. Repr.

A magyarországi művészet. II. Kép sz. 753
Corvina 1970

Hajós Alfréd

tervezte a Császár uszoda női öltö-
zőit.

Tóth Endréné: Budapest Enciklo-
pédia, Budapest, 1970.

3461

Hajós Alfréd

tervei alapján épült fel a Margitszi-
geten a Nemzeti Sportuszoda.

Tóth Endréné: Budapest Enciklo-
pédia, Budapest, 1970.

3461

Hajós Alfréd

tervezte 1931-ben a Nemzeti Sport-uszodát.

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia, Budapest, 1970.

1721

Hajós Alfréd

irodájában töltött néhány évet halála korában Körner József épülén. Említi.

Szabó János nekrológja Körner Józsefről

Magyar Építőművészet, 1971. 1.sz.

64. l.

Hajós Alfréd
építén

1878-1955 Művei: Sportuszoda, Sport-
barnok.

A magyarországi műv. tört. I. 493.
Corvina 1971.

Kapos Alfréd építész

92 éve született

Mérnava 1970 február 1
10. old.

Hajós Alfréd
építész

/1878 – 1955/

Magit sujeti feolett sportuszoda.

Magyar műv. tört. 9. 18.
Képzőműv. kiad. 1971.

Hajós Alfréd
építése

Sportuszoda Repr.
1929–31.

333.

Radós: Magyar építészettört. ~~építése~~
Műszaki Kiadó 1971. ~~Kósa Vétkán~~

II. A törökkori fürdő. /I
helyeken megmaradt részletek alapjá

Rácas fürdő: törökkori medence,
szamárhátives nyilások,
négyzetes kupolatér,
vörösmárvány oszlopok
fejezete és lábazata,

Réc fürdő: kupolacsarnok,
nyolszögü, ötlépcsős me-
dencéje,
kupola levélornamentiká
falpillérei,

Hajós Alfréd
építén

Margitsziget sportuszoda belseje,

1930.

Repr.

Magyar műv. tört. 9. 12.k.
Képzőműv. Kiad. 1971.

Hajós Alfréd, építész

Megemlítve: „...Kétszeres olimpiai úszóbajnok sá-
gának fénye... kissé elhomályosította az
1924. évi párizsi olimpián szerzett máso-
dik helyének értékét, melyet egy klasszikus
stadionterovvel érdemelt ki.

Iszlai Zoltán: Könyvek az olimpiáról

688-
690.

KÖNYVTÁRCS. Bp.

Bm. 1968. november XVIII/11

M.D.K.

Hajós Alfréd, építész

és Villányi János tervei és vállalati ajánlata alapján háromemeletes, 190 szobás új szállót épittet Debrecen város a régi „Arany Bika" helyén, 2'820.900 Kor. költ séggel.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1911. XXXII. évf.

máj. 24. sz. 10 old.

MDK

Hajós Alfréd okl. épitészmérnök és Ritter Mór dr. okl. mérnök

pályamunkájukat az alábbi pályázaton 12.ooo pengőért megvásárolták

Döntöttek az óbudai Dunahid tervpályázatáról. Épitő Ipar - Épitő Müvészet. 1931. febr. 15. 31.l.

MDK

Hajós Alfréd épitész

Stockholmi hidfő c. munkája a KMT ~~xkixxxx~~
kitüntető elismerését kapta

Műcsarnok jub.kiáll. díjnyertesei. Magyar Hirlap,
1934. dec,16. 11.1.

MDK

Hajós Alfréd építész

A m. építőművészet Párisban és Milanóban. Vállalk. Lapja 1933. máj. 11.

M.D.K.

Hajós Alfréd müépitész

A margitszigeti fedett uszoda megépitőjének fényképét közli a lap "Fiatalok" c. beszámoló keretében, ahol Hajós Alfréd felsorolja a magyar müépitész-generáció legtehetségesebb tagjait.

Szinházi Élet. Bp. 1931. juni 14-2o. XXI. évf. 25. sz. 39-41. lap.

MDK

Hajós Alfréd

Részt vett a L'Architecture d'Aujourd'hui c. francia folyóirat 1933. elején Párizsban rendezett II. nemzetk. modern építészeti kiállításon.

MDK

Hajós Alfréd építész

M. Építőművészet 1907. 10. sz.

MDK

Hajós Alfréd

Dr.B.V.: A Liége-i nemzetk. épitészeti tervkiáll. Tér és forma 1930. 7.sz. 302.l.

M.D.K.

Hajós Alfréd, építész

Terve 1000 p-ös munkával
került második a Nemzeti
Sportcsarnok pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1938. LXIX. évf.
ápr. 24. sz. 8. old.

MDK

Hajós Alfréd, ép.

ateni impressziói-ról számolt be a Steindl-Cé
egyik társas összejövetelén tartott előadásán.

A Steindl-Cé.

Magyar Építőművészet. 1907. 9. sz. 22.l.

Hajós Alfréd, építész

M.D.K.

Terve szerint az Andrássy út és Munkácsy-utca sarkán felépített szálloda-bérházat ismerteti a Cap egy fényképpel.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1937. LVIII. évf.
dec. 2. sz. 4. old.

MDK

Hajós Alfréd épitész

A kultuszminiszteri palota pályatervei; ábrákkal. Magyar Pályázatok. III. 7. sz.

MDK

Hajós Alfréd épitész

M. Pályázatok 1904/5. lo. sz. 25-26. l.

MDK

Hajós Alfréd épitész

M. Pályázatok 1904/5. 9. sz. 14,15,30.l.

Hajós Alfréd mérnök

Győr, uszoda

Tér és Forma, 1933 VI. 319

Hajós Alfréd építén

Tér és Forma, 1929

II. évf. 379-388.
Epilógus a fedett uszoda pályá-
zatákon.

Hajós Alfréd építész

Tér és Forma, 1929

II. évf. 133-139.

keresse: Fürdőépületek.

Hajós Alfréd mérnök

Bp.Margitszigeti uszoda terv

Tér és Forma, 1933 VI.4o3

Hajos Alfréd

Bp. Svábhegy, Strand

Tér és Forma, 1934 VII. 242

Hajós Alfréd építész

Tér és Forma, 1932.

V. évf. 314-322. o.

L. F.: Levél a szerkesztőkhöz.

Hajós Alfréd építész

Tér és Forma, 1932.

V. évf. 31-32.o.

Építészetünk külföldi folyóiratokban.

Hajós Alfréd építész

Tér és Forma, 1931.

IV. évf. 330. o.

Fotóinvatok.

Hajós Alfréd építén

Tér és Forma, 1931.

IV. évf. 317-326. o.

Winkler Otokár: Hajabb Tanulmányok a lakásprolémához.

Hajós Alfréd építén

Tér és Forma, 1931

IV. 1-7. o.

Hajós Alfréd: A margitszigeti nemzeti uszó stadion.

Hajós alfréol építén

Tér és Forma, 1931

IV. évf. 207. o.
Revue Internationale d'Architecture. Bevezetésül a Tér és Forma első számához röviden.

Hajós Alfréd építész

Tér és Forma, 1931

IV. évf. 183-190. o.

Weichinger károly: A debreceni vá-
roshára. Egy tervopályázat és
annak tanulságai.

MDK

Hajós Alfréd épitész

Magyar Pályázatok 1905/6. 7. sz. 20-22. l.

MDK

Hajós Alfréd épitész

A kultuszminiszteri palota pályatervei. Magyar Pályázatok III. 7.sz.

MDK

Hajós Alfréd

Markó M.: Három uj középület az Erzsébetvárosban. Vas.Ujs. 1909. 2o.sz. 418,419.l.

MDK

Hajós Alfréd

Bodányi Ö.: Szombathely város fejlődésének tört. /1895-1910/. Építő Ipar 45.sz.1910.nov.6.

MDK

Hajós Alfréd és Villányi János épitészek

az alábbi pályázaton I. dijat nyertek

A debreceni keresk. és iparkamara bérházépületekkel kapcsolatos székházép. tervpályázata. Magyar Épitőművészet 1911. 7.sz.

MDK

Hajós Alfréd épitész

Uj Idők 1909. XV. 46. sz. 460.l.

MDK

Hajós Alfréd

A magyar ref. konvent székh. tervp. Magyar Épitőművészet 1907. 1o.sz. 2o, 21.1. kép, alapr.

MDK

Hajós Alfréd és Villányi Ármin

tervezték a szombathelyi vakok intézetét

Épitő Ipar 1910. 442.l. képpel.

MDK

Hajós Alfréd építész

Magyar Építőművészet 1909. 7.sz. 23, 25.l.

-1-

HAJÓS Alfréd építész

(1878 - 1955)

N.D.K.

Bp. Margitsziget Nemzeti Sportuszoda (1929-31.) Repr.

Újpest, sporttelep (1924)

Miskolc, Pápa, Kaposvár, Balassagyarmat sporttelep

Rados Jenő: Magyar építészettörténet Bp. 1961.

326, 325. l.

-2-

M.D.K.

HAJÓS Alfréd építész

Győr
Újpest
Pünkösdfürdő

} strandfürdő, ill. sportuszoda

Rados Jenő: Magyar építészettörténet Bp. 1961. 325.e.

-3-

M.D.K.

HAJÓS Alfréd építész

Sportépület-tervező

Első magyar olympiai bajnok (a kardvívásban)

Az 1924-es szellemi olympia győz-tese építészeti művével

A népstadion építésének felvetője és propagalója

Rados Jenő: Magyar építészettörténet Bp. 1961. 325. l.

MDK

építész

Hajós Alfréd

Képzőművészet, 1935. 12.o. kép.

MDK

Hajós Alfréd

Itéljetek! Pesti Napló, 1939. feb. 25. 9.1.

Hajós Alfréd

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3
Telefon: 139-292

1957 JUN 9.

BÉKÉSMEGYEI NÉPUJSÁG

INNEN-ONNAN

Helyreállítják az első olimpiai bajnok síremléket

A Kőfaragó és Épületszobrászati Vállalat a napokban kapott megbízást az első magyar olimpiai bajnoknak, Hajós Alfréd építőművész síremlékének helyreállítására. A megrongált sírkövet kiegészítik, ruskicai márványkeretet kap a sírhant, amelynek középpontjába kovácsolt vasból olimpiai karika kerül.

mondja, hogy
forint 50 fill

L

Padluzsák [illegible] tett. A gyermek a Zakariás nevet kapta. Alig ér haza az apa a kórházból, csöngetnek az ajtón. A levélhordó ajánlott levelet hoz.

— Kinek szól a levél? — kérdi Padluzsák.

— Padluzsák úrnak

VASÁRNAP: [illegible], töltött paprika, piskótatekercs, barackízzel.

Vacsorára: Tojásos sonka, ecetes uborka.

M.D.K.

Hajós Alfréd, építész

tervei szerint épülő Margitszigeti fedett uszoda épületén megtartottár a falegen-Tunnapélyt.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1930. LI. évf.

jul. 23. sz. 5. old.
" 30. " 6. " + 1 fk.

Hajós Alfréd, építész M.D.K.

terve 1000 p-ös meg-
vételben részesült a
Nemzeti Sportcsarnok
pályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1938. LIX. évf.

ápr. 14. sz. 8. old.

M.D.K.

MDK

Hajós Alfréd

Résztvett az alábbi pályázaton

Miniszteri döntés a Boráros téri hid egyes díszitő részeinek kiképzésére kiirt tervpályázat ügyében. Pesti Napló 1935. nov. 9. 1o.l.

MDK

Hajós Alfréd

Elek A.: A jövő Budapestje. Bpest városépitési problémáinak kiáll. A Pesti Városháza 1933. 1. sz. 14-15.l.

MDK

Hajós Alfréd

Az uj épitészet. Vállalkozók Lapja 1933. jan.5. 4.l.

Hajós Alfréd

és Villányi Antal

„Vasok Intézete" Szombathely 1905.
A bírált könyv nem mutatja be.

Szende László: Szubjektiv észrevételek egy szubjektiv városmonográfiához. /Károlyi Antal-Szentléleky Tihamér: Szombathely. Bp.1967.

Magyar Építőművészet 1968. 5.a. 61.l.

M.D.K.

Hajós Alfréd, építész

aranyérmet nyert a Mérnök és Építészeglet Fedett uszócsarnokra kiírt nagypályázatán. Terve hagyományos klasszicitással renderi el az alaprajzot – felépítésében ivekkel labarál s a Colosseumot ideri emlékezetünkbe.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1929. L. évf.

márc. 6. sz. 6. old.

Hajós Alfréd építén M.D.K.

A margitszigeti Fedett uszoda
építője

Kampis, hagy. műv. Bp. 1960 552

MDK

Hajós Alfréd

építész

első olimpiai bajnokunk.
Margitszigeti sportuszoda.
305.o.

Repr.: A Nemezeti Sportuszoda.

u.o. 317. kép.

A Sportuszoda uszócsarnoka.
u.o. 318. kép.

Borsos- Sódor-Zádor:Budapest. Bp. 1959.

Hajós Alfréd, ép.

a legérdekesebb, leg jelentősebb magyar anyagot ezuttal az építészek hozták a kiállitásra.
A modern magyar építészet java alkotásai szebbnélszebb fotográfiákban.

K.A.: A Képzőművészek Egyesületének jubiláris kiállitása.
Pesti Napló. 1934 dec.8. 12.1.

MDK

Hajós Alfréd, épitész

Épitészvalóságok, épitász álmok , monumentáli tervek.

A Magyar Képzömüvészek Egyesülete 4o éve áll fenn.

/m-i/: Jubileumi kiállitás a Mücsarnokban.
Magyarország. 1934 dec.8. 8.l.

Hajós Alfréd

MDK

A Boráros téri /Petőfi-/híd épitésére kiirt pályázaton /1929-30/ megvették:
Folly Róbert, valamint
Beke József, Frigyes Sándor és Rerrich Béla,
továbbá Dr. Ritter Mór és Hajós Alfréd tervét.

70.o.

Dr. Mihailich Győző: A XIX. és XX. századbeli magyar hidéptés története. Bp. 1960.

Hajós Alfréd

MEK

Az óbudai /Árpád-/ hidra 1929-ben kiirt pályázaton megvették e tervek t:
1. Kiss Jenő, Sávoly Pál és Dr. Lux Kálmán.
2.Dr. Ritter Mór és Hajós Alfréd.
3.Beke József, Frigyes Sándor és Beutum János tervét.

70.o.

Dr. Mihailich Győző: A XIX. és XX. századbeli magyar hidépités története. Bp. 1960.

Hajós Alfréd MDK

A margitszigeti fedettuszoda

Oldalnézet,Főhomlokzat I.II. , Tribün,

A Duna felőli homlokzat, A medence, Részlet

Műcsarnok 1933.Klebelsberg Kuno emlékkiáll.

Hajós Alfréd, építész

MDK

Tíz éve halt meg az újkori olimpiák első magyar győztese. A párizsi olimpián (1924.) stadionterével ezüstérmet nyer. 1930-ban ő tervei szerint épül meg a margitszigeti Sportuszoda.

Dr. Boinitzer Pál: Az első magyar aranyérmes

12

NÉPSZABADSÁG Bp. 1965. nov. 12

Hajós Aldfréd MDK

A margitszigeti Nèmzeti Uszócsarnok

Mücsarnok 1933 Klebelsberg Kuno emlékkiáll.

Hajós Alfréd, építész

MDK

Megemlítve a BTC Hajós Alfrédja.

— dies: Az őszmatár

A

EST! HIRLAP, Bp. 1969. aug. 13.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

MDK

Hajós Alfréd, építész

A Építészeti Múzeum kiállításán bemutatják több tervét.

—: A Tanácsköztársaság építészete 7.

Népszabadság, Bp. 1969. okt. 11.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

MDK

Hajós Alfréd, építén

A magyar labdarúgás hét évtizedének kiállításán látható a kiküző sportember: Hajós Alfréd építén személyes hagyatékát.

—: Megelevenedik a futball hét évtizede

12.

Népszabadság, Bp. 1969. okt. 8.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Hajós Alfréd, építész

MDK

„Népstadion - terve":

Repr.

-: Socitörténelem

7

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. okt. 8.

M.D.K.

Hagós Alfréd, építés

a Pünkösdfürdő épületi terveivel nagyon az Ezi vásáron

Vállalkozók Lapja. Bp. 1942. LXIII. évf.

okt. 8. sz. 4. old.

M.D.K.

Hajós Alfréd, építén

terverte a Pasaréten a Napraforgó-utcai kísérleti lakótelep egyik villáját.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1931. LII. évf.

nov. 12. sz. 4. old.

+ dec. 31. " 6. "

MDK

Hajós Alfréd és Ritter Mór dr.

az óbudai /Árpád-/ hidra 1929-ben kiirt pályázaton pályamunkájukat megvásárolták

Dr. Mihailich Győző: A XIX. és XX. századbeli magyar hidépités története. Bp. 1960. 7o.l.

M.D.K.

Hajós Alfréd, építész

egy mérnöktársával közös terve 12.000 p-ős megvételben részesült az óbudai Dunahid pályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1931. LII. évf.

febr. 11. sz. 7. old.

Herrn Pfarrer, spanka

M.D.K.

Hajós Alfréd, építész

a három, egyenként 2000 p-ös díj egyikét nyerte el a [Király-utca és Tanács körút sarkán álló] Arczy-ház helyén emelendő bérlier pályázaton

Vállalkozók Lapja. Bp. 1931. LII. évf.

jun. 17. sz. 4. old.

Építészet - világi

Margitszigeti sportuszoda -

Hajós Alfréd

Tér és Forma, 1931.

IV. évf. 330.

Folyóiratok.

Építénet - világi

Margitnigeti sportunoda - Hajós alfréd

Tér és Forma, 1932

V. évf. 31-32. o.

Építénetünk külföldi folyoiratok ban.

Építészet - világi

Nemzeti Stadion, Bp. Margitsziget —

Hajós Alfréd

Tér és Forma, 1931

10. évf. 1-7. o.

Hajós Alfréd: A margitszigeti uszoré-
ti uszó stadion.

Budapest

Tér és Forma, 1931

IV. évf. 1-7. o. építés

Hajós Alfréd: A marosítsrigeti nemzeti uszó stadion.

M.D.K.

Hajós Alfréd, építész

Két tervével az első és a harmadik díjat nyerte el a fedett uszoda pályázatán.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1929. L. évf.

szept. 4. sz. 6. old.
" 11. " 5. "

Hajós Alfréd MDK

Repr.:

A fedett uszoda a Margitszigeten.

83.o.

Huba László, Pap Miklós, Pán Imre, Szitnyai Jenő
/összeállitotta/:BUDAPESTI TÁJÉKOZTATO.-Utikalauz.
Bp. 1956.

MDK

Hajós Alfréd épitész

Épitőműv. Szakoszt. javaslatai...
Épitőművészet, 1928. 13.sz. 2o5 l.

MDK

Hajós Alfréd és Siklós Árpád

Nagykanizsai főgimn. és társasház tervpályázata.

Művészet, 1904. 278 l.

Hajós Alfréd, építész MDK.

Tervrajz Repr.

Hajós Alfréd 1919-es szigeti stadionterve

Népszabadság, Sp. 1959. márc. 21. 15. l.

MDK

Hajós és Villányi

a Magyar Kir. Folyam-és Tengerhajózási RT. által épitendő ház tervpályázatán pályamunkájukat megvételre ajánlották

Magyar Épitőművészet 1910. 5. sz. 32.l.

Hajés Alfréd építészmérnök és Román Ernő

A pécsi uszoda tervpályázatának II. és III. dija megosztva.
A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, 1927. 11. l.

Et eadē dei gratia cooperante ꝑ quam omnes
conatus fuerūt adiuti cōtinuauit suā cōpilatio
nocte & die orando & postulando sapientiā a
ra sapiētia dicēs cū Hieremia. A a a dñe deꝰ c
nescio loqui. ac si diceret. O omnipotēs sapie
o splendor patris. da feruorē in corde. lumē in
telligentia. veritatē in eloquentia: qꝛ alias loq
nesciam tua secreta misteria. Et tandē grā dei
summante cōpleuit opus suum ꝑstante eodē d
Jesu Christo cui est honor & gloria in secula
culorum Amen.

¶ Que sit causa effectiua absolutōis Ca. pr

Absolu
¶ Cu
absolu
nem q
tuor p
ordine
sunt n
tanda
causa
fectiua
materi
suscept
ua form
debita v
completiua. verba significatiua ¶ Primo circ
absolutionem consideranda est causa effectiua
Nam causa absolutōnis a culpa ē duplex. scili
principalis & effectiua. instrumentalis & dispo
tiua. ¶ Prima eñ causa absolutōnis a culpa e

MDK

Hajós Alfréd bpesti müépitész

Lőcsei főgimn. vázlatterve

Vállalkozók Közl. 1908. dec. 9. 8 l.

MDK

MDK

Hajós Alfréd épitész

2ooo P ~~xx~~ első dij

Az Orczy-ház tervpályázatának eredménye.
Épitő Ipar Épitő Müvészet, 1931, jun. 15. 95 l.

TARJÁN (Romanian)

Ref.templom egyetlen homlokzat el
1785-ben, 1845-ben tűzvészkor n

(Kovács J. István: Magyar reformá
Genthon, 1945)

MDK

Hajós Alfréd

Fábián G: Nagyszabásu épitőmüvészeti programm.
Épitő Ipar Épitő Müvészet, 1928, jun. 1. 81-82 l.

Pilismarót (Komárom)

Nep.Szt.János-szobor, keresztet
csoltvas tetővel, XVIII. század

(Tomber Ilona, 1953)

Hideglelős kereszt, a Hosszúhe
1784-ben Nagy Mihály. Megújítva

(Édes Ján: Utazás a magyar hon.
-Prokop Gyula, 1953)

Hajós Alfréd MDK

építészmérnök

"Fedett-uszoda" /Nemzeti Sportuszoda/

140.o.

Székely László /szerk/ : Budapesti zsebkalauz.

Bp. 1959.

Hajós Alfréd

MDK

Repr.

Nemzeti Sportuszoda.

42.o. III és IV. kép.

Szöllősi Ernő /szerk/: Budapest - Guide illustré.

Bp. é.n.

MDK

Hajós és Villányi müépitészek

A Folyam-és Tengerhajózási r.t. uj palotája tervpályázatán pályamunkájukat megvételre ajánlotta a bizottság

Müvészet 1910. 223.l.

MDK

Hajós és Willányi építészek

A bírálat megejtése után az öt díjazott terv szerz
zői közül fentieket is felszólították szűkebbkörü
pályázatra.

A Magyar Keresztedelmi Csarnok tervpályázata.
Magy. Ép.Müv. 1913. XI.évf. 5.sz. 26.l.

MDK

Hajós és Villányi

a Borsodmegyei takarékpénztár rt. Miskolcon épitendő bankpalotájának tervpályázatán az első három dijat egyenlő arányban másik két pályázóval együtt nyerték ; a kivitelezéssel fentieket bizták meg

Magyar Épitőmüvészet 1909. 4. sz. 32.l.

MDK

Hajós Alfréd és Villányi János

a magyar református konvent székházának tervpályázatán ezer koronás I. dijat nyertek

Tervpályázati hirek. Magyar Épitőművészet 1907. 1o. sz. 18.1.

Hajós és Villányi, ép.-k

művészi munkákkal szerepelnek, bár némileg nélkülözik a monumentalitást.

P....: A balassagyarmati törvénykeészai épület.

Váll.Közl. XI.évf. 1968 dec.2. XX. 4.1.

MDK

Hajós és Villányi

építészek, ujszegedi Vakok intézete

Horv.Thirr Szeged 33 l.

Hajós épitész

MDK

Pica, érdekes és jelentős irásában mondja: alaposabb vizsgálat során tudatára ébredünk ez épitészek törekvéseinek egész nemességére és mélyen megalapozottságára.../

A többiek között felemliti Hajós uszócsarnokát.
Hajós és Bierbauer müveiben bizonyos klasszicizáló hajlamok érezhetők XXXXX. Pica szerint.

Az 1936 évi B.N.V. épitészeti képe.
Tér és Forma. 1936.évi 7.sz. 2o7.l.

MDK

Hajjós és Villányi bpi épitészek

1. dij

A ref. konvent székháza. Vállalk. Közl. 1907.
okt. 9. 5.1.

Hajos és Villányi

N.D.K.

Egyesti építének
tervei szerint épül
Rákospalota-Ujfalun a
Dozzi-féle szalámigyár
kb. 350.000 K. költséggel

Vállalkozók Lapja, Bp.1909. XXX.évf.

febr. 24. sz. 13 old.

Hajós és Villányi

Aranybika Szálló (vegyes)

A Képzőmüvészeti Debrecenben, 1961

46 ~~oldal~~ kép

Hajós és Villányi építészek

terveik alapján készült a
debreceni Aranybika Szálló (1912)
és a Kossuth utcai Bank épület.

A Képzőművészek Debrecenben, 1961

42 oldal

MDK

Hajós és Villányi épitészek

A VI.ker.főgimn.pályatervei. Magyar Pályázatok 1906.2.sz.

MDK

Hajós és Willányi, építészek

A birálat megejtése után az öt díjazott terv szerz
zői közül fentieket is felszólították szükebbkörü
pályázatra.

A Magyar Kereskedelmi Csarnok tervpályázata.
Magy. Ép.Müv. 1913. XI.évf. 5.sz. 26.l.

MDK

Hajós és Villányi

a MEFTER Mária Valéria utcai palotájának terv-pályázatán pályatervüket megvették.

Magyar Épitőművészet 1910. 5. sz. 32.l.

MDK

Hajós és Villányi, ép.-k

művészi munkákkal szerepelnek, bár némileg nélkülözik a monumentalitást.

P....: A balassagyarmati törvénykeészi épület.

Váll.Közl. XI.évf. 1903 dec.2. ZX. 4.1.

Hajós Alfréd

tervei szerint épült a margit szigeti

Nemzeti Sportuszoda (1931.)

Berza László, Bernát György, Erdei

Ferenc szb.: Budapest Lexikon, Buda-

pest 1973 13351

7271

Hajós Alfréd

Készített tervet a Nemzeti Stadion felépítésére, az I. világháborút követő Tanácskoztársaság ideje alatt.

Merza László, Mernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973. 13351

8351

Hajós Alfréd

tervei szerint épült 1935-ben a margit-
szigeti Nemzeti Sportuszoda épülete.

Berza László, Bernát György, Erdei Fe-
renc stb.: Budapest lexikon, Budapest
1973. 1335 l

8341

Hajós Alfréd épített

16 éve halt meg

Németh 1971 november 12
4. old.

Hajós Alfréd, építész

Megemlítve: sport- s
építészeti tevékenysége.

l. r. a: Atlétikával kezdődött 11.

ESTI HIRLAP, Bp. 1973. nov. 17.

Hajós Alfréd, építész

A újkori olimpiák egyikén
II. díjat nyert az építészeti
kategóriában.

Takács Ferenc: [Az olimpiák művészete]
A sport s' a képzőművészet (3) 1760-1766

Élet és Tudomány, Bp. 1972. IX. 15. XXVII/37.

Hajós Alfréd

építész, tervezte az első bp-i fedett versenyuszodát, a margitszigeti Nemzeti Sportuszodát és az újpesti stadiont.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973. 1335 l

4171

Hajós Alfréd, építész M.D.K.

Mattyók Aladárral közös terve 1000 p-ös negyedik díjat és egy megvételt nyert a Margitszigeten építendő ny strandfürdő [Palatinus] pályázatán.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1936. LVII. évf.

szept. 24. sz. 4. old.

Hajós Alfréd

tervei szerint épült 1924-ben a Csákár uszoda.

Bezza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973. 1335 l

2171

Hajós Alfréd, építész

Megemlítve: kétszeres olimpiai győztes. (1896.)

— : Ötkarikás kalauz 7.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. aug. 28.

HAJÓS ALFRÉD, müépitész

Az első magyar olimpiai bajnok/1896/.-Cserenyei Kaltenbach István szobrász bronz mellszobrot készitett róla, melyet az 1955.évi VI.Magy.Képzőmüv.Kiállitáson mutatott be. 4./132/.old.

SZIGETI ISTVÁN9: Cserenyei Kaltenbach István szobrászmüvész érmei 4/132/.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.XIV.évf. 1958. 9.szám. Bp.

Hajós Alfréd

a Margitszigeti Fedett uszoda
építészeként emlékezve

Népszava 1972 augusztus 12
10. old.

Hajós Alfréd, építész

1912-ben, a stockholmi olimpián rendezték az újkor első művészeti versenyeit. (Irodalom, festészet, építészet, szobrászat és zene.) 1924, Párizs. Itt érdemes egy kissé elidőzni. Hajós Alfréd, aki korábban 1896-ban, Athénban úszásban két aranyérmet is nyert — ki ne tudná ezt — Lauber Dezsővel együtt, stadiontervével, az építészeti versenyben a második helyet szerezte meg. Elismerésre méltó sokoldalúság!

Molnár Károly: feledhetetlen magyar nevek 21.

Nemzeti Sport Bp. 1976. júl. 18.

Hajós Alfréd, építén

Ugyanaltva olimpiai győzelme. (1896)

Molnár Károly: Felejthetetlen magyar nevek 13.

Népszabadság, Bp. 1976. júl. 11.

Hajós Alfréd, építész

A Fővárosi Tanács Európában az elsők között terjesztette ki a védelmet a

— : Századunk műemlékei 12.

Esti Hírlap, Bp. 1976. dec. 21.

Hajós Alfréd, építész

Megemlítve:

M.K.: Sportolók könyvespolca 24.

Népszabadság, Bp. 1976. júl. 18.

HAJÓS ALFRÉD, építész

Hajós Alfréd ,az olimpiai úszóbajnok,építészmérnök tervei szerint megépült a Nemzeti Sportuszoda.
8.old

MÉSZÁROS OTTÓ: Budapest évszázadai 3.old

Múzsák, Múzeumi Magazin, 1972. 4.sz. Bp.

Hajós Alfréd, épitén

ALKALMI BÉLYEGZÉSEK

Júniusban még a következő alkalmi bélyegzések lesznek: a magyar gyógypedagógusok szolnoki jubileumi közgyűlésén 24-én, a Magyar Gyógypedagógusok Egyesülete V. országos szakmai konferenciájára Szolnokon 25-én, 27-én Szentendrén a Kmetty-kiállítás színhelyén alkalmi postahivatal működik, hasonlóképpen a XII. nyári úttörő-olimpián 21-től 29-ig. Júliusban a következő alkalmi bélyegzések várhatók: A vasutas eszperantisták találkozójára Szegeden 3-án, a Testnevelési és Sportmúzeum Hajós Alfréd emlékkiállításán Debrecenben 4-én,

bélyegzők

— : Alkalmi bélyegzések

16.

Népszabadság Bp. 1976. jún. 24.

Hajós Alfréd, ép

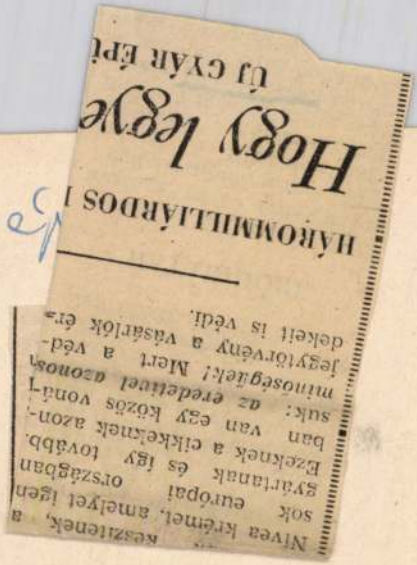

HÁROMMILLIÁRDOS I

Hogy legye

ÚJ CYÁR ÉPÜ

Nivea krémet, amelyet igen
sok európai országban
gyártanak és így tovább.
Ezeknek a cikkeknek azon-
ban van egy közös vonás-
suk: az eredetivel azonos
minőségűek! Mert a véd-
jegytörvény a vásárlók ér-
dekeit is védi.

K. Gy.: Lent dolgoztak — Jent laktak 4

Esti Hirlap, Bp. 1976. okt. 11.

burkolatú
ülünk Takács Kati
szobor térelválasztó között,
a recepció előtt holland és
francia vendégek.

Hajós Alfréd, emlék

Évfordulók

HAJÓS ALFRÉD
(1880—1968),
az első magyar olimpiai bajnok, építész — legnagyobb alkotása az újpesti Megyeri úti sportelep —, 20 esztendeje halt meg.

4.

— : Évfordulók
Népszava, Bp. 1975. nov. 12.

Hajós Alfréd, építész

Hajós Alfréd-emlékünnepség Debrecenben

Felépült az Arany Bika új szárnya

Hajós Alfréd-emléktáblát avattak és emlékkiállítást nyitottak meg vasárnap a debreceni Arany Bikában. Az eseményre az olimpiai év és az adott alkalmat, hogy az újkori olimpiák első magyar bajnoka 80 esztendeje érte el athéni sikerét. A sokoldalú ember később, a szellemi olimpiákon építési tehetségéről tett tanúbizonyságot, és a kis ünnepséget az is időszerűvé tette, hogy elkészült az annak idején ugyancsak Hajós Alfréd-tervezte Arany Bika Szálló új épületszárnya. A 140 millió forintért két év alatt felépült létesítmény 300 vendéget tud egyszer-

Hajós Alfréd és Villányi János

terveste a Bp. V. Alkotmány u. 29. (egykor a Magyar Mérőgazdák Egyesetének sekházát)

1912-ben

Gerle János: Elszámolás a századfordulós épületekről
Budapest 1981/11 17-21.o.

Hajós Alfréd és Villányi János

Tervezte a Bp. XIV. Május 1. út 7. sz. egykor a Vakokat Gyámolító Országos Egyesület székházát 1912-ben.

Gerle János: Elszámolás a századfordulós épületekről
Budapest 1981/11 17-21.o.

Hajós Alfréd

Az 1924 évi párizsi olimpiáu
ezüstérme díjnyert tervezetét Lau-
ber Dezsővel készített együtt.

Krasovec Ferenc: Művészeti események.
Művészet, 1980. július – 28. lap.

Hajós Alfréd és Villányi János

Terveste a Bp. XIV. Abonyi u. 21. sz.
a református Konvent székházát 1909-ben.

Gerle János: Elszámolás a századfordulós épületekről
Budapest 1981/11 17-21.o.

1

Hajós Alfréd

Az 1924-es olimpián

Krasovec Ferenc: Művészeti versenyek az olimpiai játékok müsorán /1912-1948/
MŰVÉSZET, 1980. julius - 28. lap.

Hajós Alfréd

1913-ban ~~k~~ építette a volt Merőbank bér- és üzlethárat Szombathelyen (A Bajcsy Zsilinszky út és a Mártírok tere sarkán.)
A bírált könyv nem említi.

Szende László: Szubjektiv észrevételek egy szubjektiv városmonográfiához. /KárolyiAntal-Szentléleky Tihamér: Szombathely. Bp.1967./

Magyar Építőművészet 1968. 5. a. 61. l

Hajós Alfréd

Magyarország első jelentkeresét a művészeti versenyeken Hajós Alfréd-nak az 1924. évi párizsi olimpiáin stadionie-vivel nyert ezüstérme jelentette.

Krasovec Ferenc: Művészeti versenyek az olimpiai
Művészet, 1980. július – 28. lap.

Hajós Alfréd, építész

Megemlítve.

A kétlapon

— : 1-es rajtszámmal ... 927.

Élet és Tudomány, Bp. 1980. júl. 18. XXXV/29.

Hajós Alfréd, építész

HAJÓS ALFRÉD (1878–1955): az egyetlen olyan magyar sportoló, aki az olimpiai játékokon azokban a fizikai és szellemi számokban, amelyekben indult, nem talált legyőzőre; 1896-ban megnyerte a 100 és az 1200 méteres úszást, 1924-ben pedig stadiontervével előzte meg versenytársait a szellemi versenyek építészeti kategóriájában. (Múzeum)

— : Kislexikon 930.

Élet és Tudomány, Bp. 1980. júl. 25. XXXV/30.

Hajós Alfréd építész

A Sportuszoda alkotója az 1924. évi szellemi olimpia győztese volt. Egy olimpiai stadion tervével érte el eredményét. Legjelentősebb műve a Margitszigeti uszoda funkcionális korszerűségével tűnt ki és még 40 év után sem avult el.

Új építészet Magyarországon.

1974. IX. 14. TV. 18.50 | Gné | 20.

Hajós Alfréd, építész

MA

20 ÉVE halt meg *Hajós Alfréd* építész, az első magyar olimpiai bajnok. 1878-ban született, oklevelét a műegyetemen szerezte. 1896-ban, az első modern olimpián, *Athénban a 100 és 1200 méteres úszás bajnokságát nyerte.* Az aktív sportolástól 26 éves korában vonult vissza. Építészeti megbízásaiból a nevezetesebbek: a debreceni Bika Szálló, a pozsonyi leányiskola, a lőcsei gimnázium. *Budapesti stadiontervével a szellemi olimpia ezüstérmét nyerte el.* Nevéhez fűződik a margitszigeti fedett sportuszoda építése: a vasbetonszerkezetek merész kihasználása jellemzi. Legnagyobb sportépítkezése Újpesten a Megyeri úti sporttelep.

8,

LAP, Bp. 1975. nov. 12.

s mellett, s [illegible]
akit iskolája az utol-
llanatban elengedett, s

a kamarai ügyrend kiegészítését, illetve módosítását hozta javaslatba. Az ügyrendmódosítási javaslat szerint a mérnökkamarai tagok 3 működési körbe *(magánmérnökök ,közszolgálatban álló mérnökök, magánalkalmazásban álló mérnökök)* osztatnak. *Itt az eredeti ügyrendtől az eltérés az, hogy a mérnöki főiskolák nyilvános rendes és nyilvános rendkívüli tanárai is* a magánmérnökök működési körébe kerülnek. Ezen *novumot* a megjelent magánmérnökök igen tekintélyes része nagy ellenzéssel fogadta. A működési köröket 5 működési csoportba osztja be a választmányi javaslat: 1. u. n. *tisztán szellemi* (tervezési, tanácsadói, szakértői, becslői stb.) *munkával foglalkozó magánmérnökök.* (Itt vannak a műegyetemi tanárok is!); 2. *mindenféle mérnöki megbizást vállaló* (tehát tervező, vállalkozói, ipari, szállítói, vagy kereskedelmi tevékenységet folytató) *magánmérnökök;* 3. *állami, törvényhatósági, vagy más közületek alkalmazásában álló közszolgálati alkalmazottak;* 4. *közlekedési vállalatok alkalmazott mérnökei;* 5. *állami vagy egyéb közüzemek alkalmazott mérnökei.* A kamarai titkár a Kamara tagjainak külön működési köri névjegyzékének összeállítását és kiadását is javasolta.

Az indítvány előterjesztése után vita fejlődött ki. *Körmendy* építész a műegyetemi tanároknak a magánmérnöki karba való besorozását tette szóvá; módosítást nyújtott be az ügyrendtervezet ama része ellen, mely a kiadandó névjegyzéket a nyilvánosságnak akarja rendelkezésre bocsátani, mert ez szerinte a Kamara belső ügyét kell, hogy képezze. *Körmendy* a tervpályázatoknál uralkodó anomáliákra is rámutatott, amidőn is közmunkákál igen gyakran nem az első díjat nyert magánmérnök, hanem nyugalmazott magasállású, a tervpályázaton részt sem vett köztisztviselő-mérnök nyeri el a kivitellel való megbízást. Ezután még több felszólalás hangzott el, melyek túlnyomó részben a köztisztviselő-mérnökök magánmuka konkurrenciájára hívták fel a Kamara vezetőségének figyelmét és attól orvoslást kértek. Ezután a vita befejeztetvén, *a közgyűlés az eredeti indítványt módosítva elfogadta.*

A tárgysorozat következő pontjakét *Thoma* titkár a mérnökkamarai állandó választott bizottságnak a választmány által készített ügyrendszervezetének elfogadását javasolta. A közgyűlés az ügyrendtervezetet elelfogadta.

Ezután a titkár a tiszti jelentést és a választmány javaslata alapján a kormányhoz felterjesztendő 1930. évi jelentést terjesztette elő.

Balogh kamarai pénztárnok ezután az 1930. évi zárszámadást terjesztette elő és felmentvény megadását kérte, ami vita nélkül megtörtént. Az 1931. évi költségvetés megállapítása és a fedezetről való döntés is a választmány előterjesztése szerint megtörtént.

Az Orczy-ház tervpályázatának eredménye:

I. díj 3 drb. 2000 P. *Jónás* Dávid és Zsigmond, *Hajós* Alfréd, *Árkay* Aladár.

II. díj 3 drb. *Pogány* Móric *Quitner* Ervin, *Münnich* Aladár.

3 terv megvétetett.

Síremléket Vásárhelyi Pálnak. *kézdi Vásárhelyi Pál,* „a legnagyobb magyar mérnök, grói Széchenyi István méltó mnkatársa, Vaskapu, Alduna-Tisza szabályozó emlékének áldozva a Magyar Országos Mérnök Kongresszus határozati javaslatot terjesztett be a kongresszusnak, hogy ÖRÖK EMLÉK-sír állíttassék a nagy mérnöknek Budapesten, kinek a sírját az Uj Szent János kórház melletti temető kiürítése végett a család kénytelen volna a vidéken levő kézdi Vásárhelyi családi sírboltba elvitetni. S a Mérnök és Építész Egylet figyelmét s ép úgy a műegyetem figyelmét is felhívjuk erre, kik már több évtizede küzdenek a fenti célért, hogy hassanak oda, hogy e terv megvalósuljon. Csak még annyit kívánunk megjegyezni, hogy a Széchenyi-Lánchíd első terveit is kézdi Vásárhelyi Pál készítette.

A hullámtető nem rozsdásodik,

ha Eternit-hullámlemezből készül. — Védőmázra nincsen szükség. Gazdaságos, különösen üzemi- és csarnoképitkezésekné, mert nagy fesztávolsággal biró, könnyü tetőszerkezetre is alkalmas. Javitásra nem szorul és határtalanul tartós.

Kérjen dijmentes prospektust és költségvetést

ETERNIT MÜVEK

Budapest, VI., Andrássy-út 33. sz.

HIVATALOS RÉSZ

A városrendezési és magánépitési szakbizottság f. év junus hó 1-én tartott ülésében a következő épitési engedélyek kiadását javasolta a polgármesternek.

A május hó 4-i ülésben engedélyezett Pannoniaudvar Társasház Szövetkezet (I., Horthy Miklós-út 9.) I., Diószegi-út 9. négyemeletes bérház, Tervező: Sailer István (I., Horthy Miklós-út 79.) építkezés közlése technikai okokból lemaradt.

A) *Nagyobb épitkezések:*

Mathiaskó Károly III., Kiscelli-út 76, terv. Mathiaskó Károly III., Mókus-u. 12.

B) *Emeletes és családi lakóházak:*

Gróf Béldi Ákosné I., Vincellér-u. 32, terv. Wiedermann Ágoston III., Timár-u. 30; Politzer Gyula I., Vá-Hahn Antal III., Selmeczi-út 13, terv. Siegl Alfréd VII., Bosnyák-u. 1991—31. hrsz.; Pál Vince III., Vörösvári-út 7, terv. Kiss Sándor III., Föld-u. 30; Szalády Gézáné I., Városmajor-u. 18, terv. Molnár Gyula VI., Révai-u. 12; Istenhegyi-út 16, terv. Hegyi Sándor és Dévényi Ernő V., Árpád-u. 12.

A városrendezési és magánépitési szakbizottság máj. 27-én tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadását javasolta a polgármesternek:

A) *Nagyobb épitkezések:*

Lázár Géza VII. ,Stefánia-út 32528—30 hrsz., terv. ugyanaz; Moór Géza VI. ,Szent László-út 70, terv. ugyanaz; Bertalan-u. 16, Társasházszövetkezet, I., Bertalan-u. 16, trv. Váci István IV., Vörösmarthy-tér 2; Várnai Alajos I., Horthy Miklós-út 3504—2 hrsz., terv. ugyanaz.

B) *Emeletes családi és lakóházak:*

Paulikovits Elemér VI., Lendvay-u. 15, terv. dr. Baráth Béla és Novák Ede II., Halász-u. 1; Óbudai Irgalmas Nővérek III., Szentlélek-tér 10, terv. Lasectzky István III., Föld-u. 53; Becsei János I., Nagykikindai-u. 3485—16 hrsz., terv. Kummel Károly I., Bikszádi-u. 27; Boros Arthur I., Orbánhegyi-u. 11—b, terv. Vágó Imre V., Kálmán-u. 21; Könczöl György I., Tétényi-út 3482—2 hrsz., terv. Várai Zoltán I., Csaba-u. 15.

C) *Földszintes családi és lakóházak:*

Kiss v. Balázs VII., Ilosvai-u. 30767 hrsz., terv. Tanai Sándor I. Lágymányosi-út 4; ifj. Horváth István VI., Hermanamező-dülő, terv. Kovács László Rákosszentmihály, Hermina-út 23; Horváth István Herminamező, Névtelen-u. 29813 hrsz., terv. Kovács László Rákosszentmihály; Erdélyi József II., Törökvész-dülő 12189—5 hrsz., terv. Ács Sándor VIII., Fecske-u. 45; Antalic Antal X., Keresztúri-út 40632—4 hrsz., terv. Szednicsek Károly Sashalom, Padácsi A.-u. 10; Huzár György X., Kalocsai-u. 39836 hrsz., terv. Schleif Géza VII., Garai-tér 17; Forgách Irén I., Mohai-u. 148, terv. Müller Ádám Törökbálint.

Versenytárgyalási hirdetmény

Póstavezérigazgatóság kispesti póstaház gépészeti berendezésére *július 6-án,*

Szolnoki pósta szerelési munkáira *június 25-én,*

Kereskedelmügyi minisztérium szegedi tanító internátus összes munkáira (szerelési munkák nélkül) *július 11-én,*

Fót (Pest m.) községi elöljáróság kulturház építésére *június 27-én,*

Farmos (Pest m.) elöljáróság községháza építésére *június 20-án,*

Államép. hiv. Szikszó r. v. iskola építésre *június 22-én,*

Belügyminiszter debreceni kaszárnya és sütőde ép. *július 1-én,*

Szombathely szeretetház építésére *június 24-én,*

Keresk. min. Bpt. hajdudorogi gazd. isk. építésére *június 24-én,*

Ugyanaz az orosházi rendőrségi székházra *jún. 30.*

Ugyanaz Boráros-téri híd alépítményére *július 6-án,*

Ugyanaz Jászberény pénzügyi laktanya építésére *július 6-án,*

Ugyanaz tanári lakóépületre *július 1-én* versenytárgyalást hirdet.

Budapest. Az I. ker. Szent Imre herceg-útján létesítendő Szent Margit gimnázium, külső műkő szobrász-, belső műkő és gipszszobrász-, asztalos-, lakatos-, mázoló-, üveges-, kőfaragó-, padlózó-, burkoló-, szobafestő-, vízvezeték és csatornázás-, központi fűtés-, gőzfőzőkonyha-, gőzmosókonyha-, fürdőberend.-, villanyvilágítás-, vászonredőny-, felvonó-, műmárvány- és linoleummunkáira hirdet nyilvános árlejtést az Isteni Megváltó leányai szerzetesrend főnöknője. Ajánlatok f. év június 27-én d. e. 12 óráig nyújtandók be dr. Fábián Gáspár tervező építész irodájában, ahol a kiírási műveletek megszerezhetők.

Az ajánlati összeg 2%-át kitevő bánatpénz, mint I. oszt bankgarancialevél csatolandó ajánlathoz.

Budapest, 1931. június hó 8.

Isteni Megváltó Leányai Főnöknője.

Mérnökegyleti előadások

A Magyar Mérnök és Építész Egylet építő szakosztályaiban *Wannenmacher* Fábián indítványt tett egy *tanácsadó szerv felállítására,* amely az építtetők rendelkezésére álljon. Ma nap-nap után olvasunk építési engedélyezésekről, ahol a tervező egyszersmind kivitelező, ahol a tervező egészen mellékesen tervez. Soha nem hallott nevek, kis mesterek tervezők gyanánt szerepelnek, ami nem volna baj, ha azok a tervek nem volnának primitívek. *Höpfner* Guidó helyesli a javaslatot.

Az indítvány értelmében *a tanácsadó szerv állami szervezet volna,* amelynek pénzbe nem szabad kerülnie; mérnök-tisztviselő közül a tapasztaltabbak foglalnának benne helyet. A vidéken pedig e tanácsadó szervezetek tervtárral is rendelkeznének, amelyekben megfelelő típustervek volnának találhatók; mindig a legjobbak, talán olyanok, amelyek *tervpályázatok útján* szereztetnek be.

Nagy Márton úgy látja, hogy Wannenmacher indítványa a Németországban már régóta bevált „Baubera-tungs-Stelle" intézményét óhajtja megvalósítani.. Budapest székesfővárosnál kellene a tanácsadó szervet létesíteni, ott, ahová a terveket benyújtják.

Szinte László Hocpfner indítványát praktikusnak ítéli. Az építészek kenyérhez jutnának. Nem épülnének lehetetlenül rossz házak. Az építésügyi szabályzat értelmében a hatóság nemcsak műszaki, hanem esztétikai szempontból is bírálja el a benyújtott terveket, de a szépség fogalma nehezen érvényesíthető. A szervet tényleg ott kell létesíteni, ahová a terveket benyújtják, a Főváros mérnöki hivatalánál. A tanácsadó szerv építészei kell, hogy az építésügyi szabályzatot a legalaposabban ismerjék; építészeket, képzett építészeket kellene a tervek elbírálásánál alkalmazni. Kőművesek gyenge tervei kerülnek a hatóság elé, amelyek rendszerint már meg is vannak építve, amikor az engedélyt kérik. A tanácsadó szerv létesítése helyes gondolat, propagálni kell ezt és ha létesül, *mindenkinek tudomására kell hozni tanácsadó készségét.* A tanácsadó építészek önzetlenek legyenek, *a tanácsért pénzt kérni nem szabad,* a köznek érdekében szervezendő intézményt nem szabad magáncélok hajszolásával lealacsonyítani.

Az elnöklő *Jakabffy* Zoltán összefoglalta az elhangzottakat és a felszólalókból álló bizottság kiküldését javasolta, mely javaslatot egyhangúlag elfogadták.

Csányi Károly az Iparművészeti Muzeum igazgatója *Raphael Donner*-ről beszélt. Szebbnél-szebb képekben, műveiben mutatta be az előadó Georg Raphael Donner egyéniségét. Nemcsak szobrász volt, hanem építőművész is, amint a régebbi művészeti korszakokban minden nagynevű szobrász egyszersmind nagynevű építész is volt. Nem kell gészen Michael Angelohoz visszanyúlni, nem kell Bernini példáját emlegetni, Schlüter is egyesítette magában e két művészetet és Donner a pozsonyi dóm főoltárával remekelt. De ugyancsak ő tőle való a Szent Márton lovasszobra, amely a pozsonyi dómot díszíti. Donner osztrák művész volt, a XVII. század utolsó éveiben született és első mestere egy velencei származású olasz szobrász, Giuliani volt. Donner már 13 éves korában kezdett művészetével foglalkozni, de fiatalságában a beérkezett szobrászok mellett Bécsben még nem tudott érvényesülni. Ellenben Salzburgban a Mirabell kastély szobordíszeit készítette 1726-ban. Minket Donner azért is érdekel, mert több, mint egy évtizedet töltött Pozsonyban, ahol Eszterházy Imre hercegprímás szolgálatában, mint udvari szobrász és „Baudirektor" szebbnél-szebb alkotásokkal örökítette nevét, de meg a mecénás hercegérsek nevét is, akinek aranymiséje alkalmából Galli Bibienával együtt szép diadalkaput készített Donner.

Sorrendben utolsó munkája a bécsi régi városház udvarán felállított Andromeda-kút gyönyörűséges domborműve. Negyvennyolc éves korában halt meg. Sírja nem maradt fenn, mert a megszüntetett Landstrasse temetőt a St. Marx tömegsírjába „költöztették."

Az érdekes előadást igen szép vetített képek illusztrálták.

Felolvasták Kertész K. Róbert levelét, melyben a szegedi „Magyar Passió" előadására hívja fel a kartársakat; jöjjenek el minél többen, ekkor helyezik el a XII. kongresszus határozata alapján *Pollák* Mihály, *Clark* Ádám és *Feszl* Frigyes emléktábláit.

Az Egylet kispályázatára, amely villa tervére vonatkozott, 10 pályaterv érkezett be. A pályázat sikerrel járt, amit miden alkalommal külön ki kell emelni. A fiatalok törekszenek, munkálkodnak, ha anyagi ellenérték nem is kecsegteti őket. A morális jutalom, az Egylet ezüst érme igen jó útravaló a pályájának neki induló ifjú építész számára. A bíráló bizottság a pályadíjat *Kallny* József művének ítélte oda.

Budapestre érkeztek a debreceni városház tervek. A Wellisch pályázat témája gyanánt, elemi iskola tervét fogadták el.

Hajós Alfréd, építész

A margitnigeti Sportuszodát
(– Hajós Alfréd tervezte! –)
róla nevezték el.

– : Uszodát neveztek el Hajós Alfréd
ról és Komjádi Béláról 12,

NÉPSZABADSÁG Bp. 1975. máj. 7.

Hajós Alfréd, építész

Nem jelent meg Hajós Alfréd-bélyeg

P.L.: Olimpiai bélyegek 1083,

Élet és Tudomány, Bp. 1980. aug. 22. XXXV/34.

Hajós Alfréd, építész

A helyiség egyik festett fala úgynevezett *vendégfal* volt. A 174 aláírás között *Hajós Alfréd* és sok más híresség neve mellett ma is jól olvasható a „*Babits Mi-*

-: Mesélt fol volt a „vendégkönyv" 4

Esti Hirlap, Bp. 1977. okt. 14.

Hajós Alfréd, épílész

(d–ő): [illegible]

Élet és Tu[illegible]

MÚZEUM

SZERKESZTI: ÉRI ISTVÁN

Százöt aranyérem története

Egy kivételével valamennyi nyári olimpián részt vett Magyarország, és valamennyin akadt olyan versenyzőnk, aki minden versenytársát megelőzte. Ennél különb sorozata csak az Egyesült Államoknak van (ha Moszkvában bármelyik csapatunk vagy sportolónk győz, akkor hazánk is fölléphet a képzeletbeli dobogó legfölső fokára).

Ennek a szinte példátlan sikersorozatnak a legfontosabb emlékeit eleveníti fel a budapesti *Testnevelési és Sportmúzeum* állandó kiállítása. A legelső dokumentumok az előzményeket idézik: egy 1863-ból való fénykép a *Nemzeti Torna Egylet* budai „csarnokát" mutatja — egy istállóból alakították át a tornászok; egy megbarnult felvételen száz esztendővel ezelőtti *kerékpáros csoport;* egy különlegesség számba menő fotón legelső olimpiai bajnokunkat, *Hajós* Alfrédot* látjuk, amint társaival az úgynevezett *magyar tempót* gyakorolja a Balatonon.

Az olimpiai versenyeket fotók, plakátok, belépőjegyek, egy tokiói legyező, sok-sok pompás magyar sportbélyeg idézi. Üveg alatt őrzik a négy aranyérmes *dr. Fuchs* Jenő kardját, a legendás *Takács Károly* pisztolyát, a gerelyhajító *Németh* Angéla aranyérmét. Láthatjuk *Hajós* Alfrédnak egy 1946-ban készített *Népstadion-tervét*(!); talán még nagyvonalúbb, még szebb, mint amelyik 1953-ban megvalósult.

A legutolsó falitárlók a moszkvai olimpia létesítményeit, jelvényeit és más dokumentumait mutatják. A játékok után *a legsikeresebb versenyzőink portréja* váltja fel őket.

(d—ő)

A TUDO

Sikeres agyműtét több e

A múlt században, Röntgen felfedezéséig a kutatók késsel, kalapáccsal és vésővel mentek neki a múmiának, ha tudni akarták, mi van a belsejében. A múmiakutatók az elsők között ismerték fel a röntgenezés óriási jelentőségét, s az új eszközzel számottevő eredményt értek el.

A mumifikáláshoz használt anyagok közül azonban sok nem ereszti át a röntgensugarakat, míg némely múmiának a röntgenképén csak a csontszerkezet volt felismerhető.

A *tübingeni egyetem* tulajdonában lévő *1578.* számú múmia feje egy fiatalemberé volt, aki ezelőtt 2300—3800 éve élt. A fej röntgenképén fölfedeztek egy „baloldali tojásdad alakú hibát", a kutatók föltették, hogy a múmia agyán *sebészi beavatkozást* végeztek. A „lekerekített sebszéleken" kívül azonban egyéb nem volt megállapítható.

Most a *számítógépes röntgenezés* (lásd lapunk 1979. évi 48. számát. — *A szerk.*) fényt derített az ügyre. A koponyanyílás széleinek színes ábrázolása világosan mutatta, hogy a *csont utánanőtt*, ami kétségtelen bizonyítéka annak, hogy a beteg *a műtétet túlélte!*

a n
ker
min
el,
gye
gész
még
szá
tart
len
levő
ség
elő
(Ho

Az

A ly… tegröntgen világosan mutatja, hogy a beteg túlélte a műtétet

Jobbra az 1656 sz. múmia szájában talált arany amulett

Hajós Alfréd, építész

-: Magyar delfin

Esti Hírlap, Bp. 1978

6.

MAGYAR DELFIN

Száz esztendeje: 1878. február 1-én született Budapesten Hajós Alfréd.

Zito I Hungaria!

— Édesapját a Dunán elkapta egy örvény. Az akkor 13 éves fiú már jól úszott. Tizenhét éves korában bajnokságot nyert. 1896-ban részt vett az első újkori olimpián Athénban. A versenyt a Zea-öböl hideg vizében tartották. (Hajós felkészült: Budán a Rudas uszoda hideg vizében edzett.) A matrózúszás — a Balatoni-Gräfl fivérektől kidolgozott — változatával küzdött: váltott karral húzott, nyújtott lábbal nem sokat dolgozott. A 100 méteres távon húszan indultak. Hajós nyert! A tömeg ünnepelte az első magyar olimpiai bajnokot: Zito I Hungaria!" (Éljen Magyarország!)

Rajt ágyúlövésre

— Másfél órával később ott volt a hosszú távú — 1200 méteres — úszás rajtjánál is. Harmincegyen versenyeztek. Kis hajókról kellett ágyúlövés adta jelre a tengerbe ugrani. Hajós még be sem ért a célba, már felvonták a magyar lobogót, hiszen tizenöt méterrel vezetett. „De aztán a magam erejéből nem tudtam kijönni a jéghideg vízből — emlékezett —, matrózok húztak ki." A görög újságok az olimpiai bajnokot két győzelme után magyar delfinnek nevezték.

Hajós, az építész

— Hajós az úszáson kívül tornázott, atletizált, s futballozott. 1902-ben tagja az első magyar válogatott labdarúgócsapatnak. Az aktív versenyzést 1904-ben abbahagyta. Építészmérnöki diplomát szerzett. Alpár Ignác, majd Lechner Ödön irodájában dolgozott. Később önállóan tervezett. Nagyobb munkái — több más épület mellett — a margitszigeti fedett sportuszoda, az újpesti Megyeri úti sporttelep, a debreceni Arany Bika-szálló, a kelenföldi erőmű művelődési háza. Az 1924. évi párizsi olimpia szellemi versenyén — az építészeti kategóriában, másodmagával — az ezüstérmet nyerte. (Az első díjat nem adták ki.) A Nemzetközi Olimpiai Bizottság 1953-ban olimpiai díszoklevéllel tüntette ki. Hajós Alfréd Budapesten, 1955. november 12-én halt meg.

gért, illetve a korábbról
alasztást szenvedett el-
képzeléseket valóra akar-
ja váltani. Elsőként a tár-
sadalmi reformok, a
munkások beleszólási joga,
a reáljövedelemből való
részesedés, a földreform és
a telekspekulációk körül
kialakult álláspont játszot-
ta a főszerepet.

Andreas van Agt, a 46
esztendős miniszterelnök
kormánya kétmandátu-
nos többséggel rendelke-
zik. De a kormányon belül
s különböző erők kötöttek
dőleges fegyverszünetet.
Az új kormány programja
ok mindent átvett a szo-
cialisták törekvéseiből,
m ezekből majd engedn
ell, éppen a kormányon
naradás érdekében. A ke-
eszténydemokraták a jobb-
ldali liberális párt vonzá-
ában, és a kereszténydе-
okrata balszárnyának tü-
ében kénytelenek lesznek
llandó „táncot" folytatni.
szakszervezetek közben
ejelentették: mindent el-
övetnek, hogy a jobbkö-
ép kormány kísérletei ku-
arcot szenvedjenek. S bár
nagytőke nyíltan támo-
atja az új formációt, me-
nt kérdéses, hogy ez med-
ig terjedhet. A kormány
ldozatokat követel a la-
osságtól, arra hívja föl a
ollandokat, mondjanak le
övedelmük növekedésé-
ől. *Kétséges, hogy azokat*
gondokat — amelyekkel
emben a korábbi balkö-
ép kormány viaskodott,
megoldani azokat nem
dta —, a jelenlegi kor-
ány képes lesz-e leküz-
i.

Hollandiának tehát van
ormánya, de kérdéses,
ogy meddig marad. A kró-
ikussá váló bajokat ké-
es-e megoldani akár a
lenlegi, vagy az azután
övetkező kabinet, hiszen
elmúlt esztendőket rend-
eresen a kormányok le-
ondása, átalakítása, koa-
iók alakulása és föl-
mlása jellemezte. Állan-
ó tényezőként csak a gaz-
ság gondjai, az infláció
inetei és a munkanélkü-
ség maradtak.

Úgy kezdtük cikkünket,
ogy a Kommunista Párt
eghívása különbözőképp-
en magyarázható. Úgy is,
ogy az amszterdami fő-
olgármester az ellenzéki
ocialistákhoz tartozik.
e másképpen is. A há-
omnapos kommunista
ongresszus fő kérdése a
álasztási tanulságok
emzése volt, s annak hir-
etése, hogy pártállásra
ló tekintet nélkül össze
ell fogni mindenkivel, aki
ajlandó a béke megszilár-
tására, fellép az ország
első feszültségeit tovább
ező jelenlegi kormány-

MDK

Hajós Alfréd, ép.

Bp. Nemzeti Sportuszoda tervezője. 43.l. 2 kép, l. alaprajz.

a 42. oldalon 3 repr. ,l alaprajz az ő tervei szerint épült margitszigeti Nemzeti Sportuszodát mutatja be.

Györgyi uj Magyép. II. 43.l.

Hajós Bálint

l

Közlezrkiáll

1358. l

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 485418

Hajós B.

mulatatos

l.

Rákh György 1896

199. l.

meg a vanalt kötelezettség összege?

A címzett (külföldi vevő)	neve (cége)	
	lakóhelye (telephelye)	

A Magyar Nemzeti Bank cégjegyzése:

A vasúti (hajó) állomás bélyegzője:

-ig

-ig

A felhatalmazott pénzintézet bélyegzője:

....., 193.....

.....

az áru kiküldőjének (exportőrnek) aláírása (cégszerű aláírás).

MDK

Hajós Bálint, műlakatos

is alkalmazta a Jungfer Gyula által divatba hozott vasrózsákat és virágcsokrokat, de nem olyan tárgyakon, melyek használatában utva lettek volna.

Edvi Illés A.: A vasművesség az ezredéves kiállitásoh. MMKE Közl. 1897. XXXI.kötet. V.füzet.

225-238.1.

HAJÓS BÁLINT

említi a cikk szerzője

Pereházy Károly: A vas müvésze / 100 éve született Tiringer Ferenc/

Müemlékvédelem, 1975. 4. sz. 220-225. l.

Hajós Bálint

Jungfer Gyula kortársa, kovácsművén

Bieber Károly: Kovácsművének, Bp. 1963.
161. o.

Hajós Bálint kovácsművész

M.D.K.

Az 1896. évi ezredéves kiállításon szerepelt alkotásaival.

Bieber Károly: Kovácsművészet Bp. 1953. 161.l.

Hajós Bálint

az elmult idők kiváló díszítőlakatosa és kovácsmestere.

Sárádi Kálmán: Művészi kovácsolás, Budapest, 1970. 239 l

54 l.

HAJÓS BÁLINT

említés tevékenységéről

Pereházy Károly: Kovácsművészeti emlékeink a Népköztársaság után

Müemlékvédelem, 1976. 3. sz. 171-177. l.

Hajós Bálint

A századfordulón kiváló műlakatosmester

Műemlékvédelem 1976/4/239

Perchász: A budapesti Nagykörut kovácsművészeti em
lékei

Hajós Bálint

korának kiemelkedő kovácsmestere volt

Emlékvédelem 1974/4/224

Pereházy: A vas művészete

Hajós Balog János

festőművek

„Hegyoldal" (repr.), (olajfestmény)

vizuális csoportkiállítása Dimitrov művelődési

központban

Nagló (Vempére)

1979. ápr. 12.

Hajás Bálint

Művészi írlésnek sem híján
kiváló kovácsíparos.

Koczogh Ákos: Mai kovácsnüvészek.
Müvészet, 1977. julius - 30. oldal.

Hajós Balint, kovacsművész

Saradi Kalman: művészi kovacsolás, c. könyvében képek nél kül soroja fel kiváló diszitőlakatosainkat. Ezek pl. Alp Ede, Benkóczy Pal, Berkes Kalman, Biró Antal, Farkas Gyula, Hajós Balint, Halasz Franc, Pick Ede, Leyritz Arpad, Polgá Ignac, Migray József, Münczer Vilmos, Forreider József, Sim Henrik, Vágó Ignác, Wachter Antal, Zimmermann János, Skolk Mátyás. 68.old.

Pereházy Károly: Saradi Kalman: Művészi kovácsolás c. könyvének kritikája 66.old

Műv. Tört. Ért. 1976. XXV. 1.sz. Bp

Hajós B. lakatoscég

Iparmüvészet 1896-ban 197.

MDK

S.Hajós B., festöm.

27o. Szendergés. Pasztell. 3ox23. J.l.b.

Árv. Csarn. 1932. 1.rk.XX. XXXX.a. 21.1.

61 k. márc

MDK

S.Hajós B., festöm.

27o. Szendergés. Pasztell. 30x23. J.l.b.

Árv. Közl. 1932. [illegible].1.sz. 21.l.

MDK

S.Hajós B. fewtöm.-XXXXX

363. Vázlat az Egyetemi-templomból.
Vízf.

A Magy. Akv. és Pasztelfestők Egyesülete.
Műcsarnok. - XIII.terem.
Kat. 40.l. Évsz.?

S. Hajós B. MDK

Vázlat az Egyetemi templomból, vizf.

Műcsarnok 1931 őszi tárlat

Kiss Balogh István

Mikus Gyula: Vitorlások

XVI. Veszprém megyei Őszi Tárlat
1974. Veszprém, Balaton Múzeum Tárlóterem

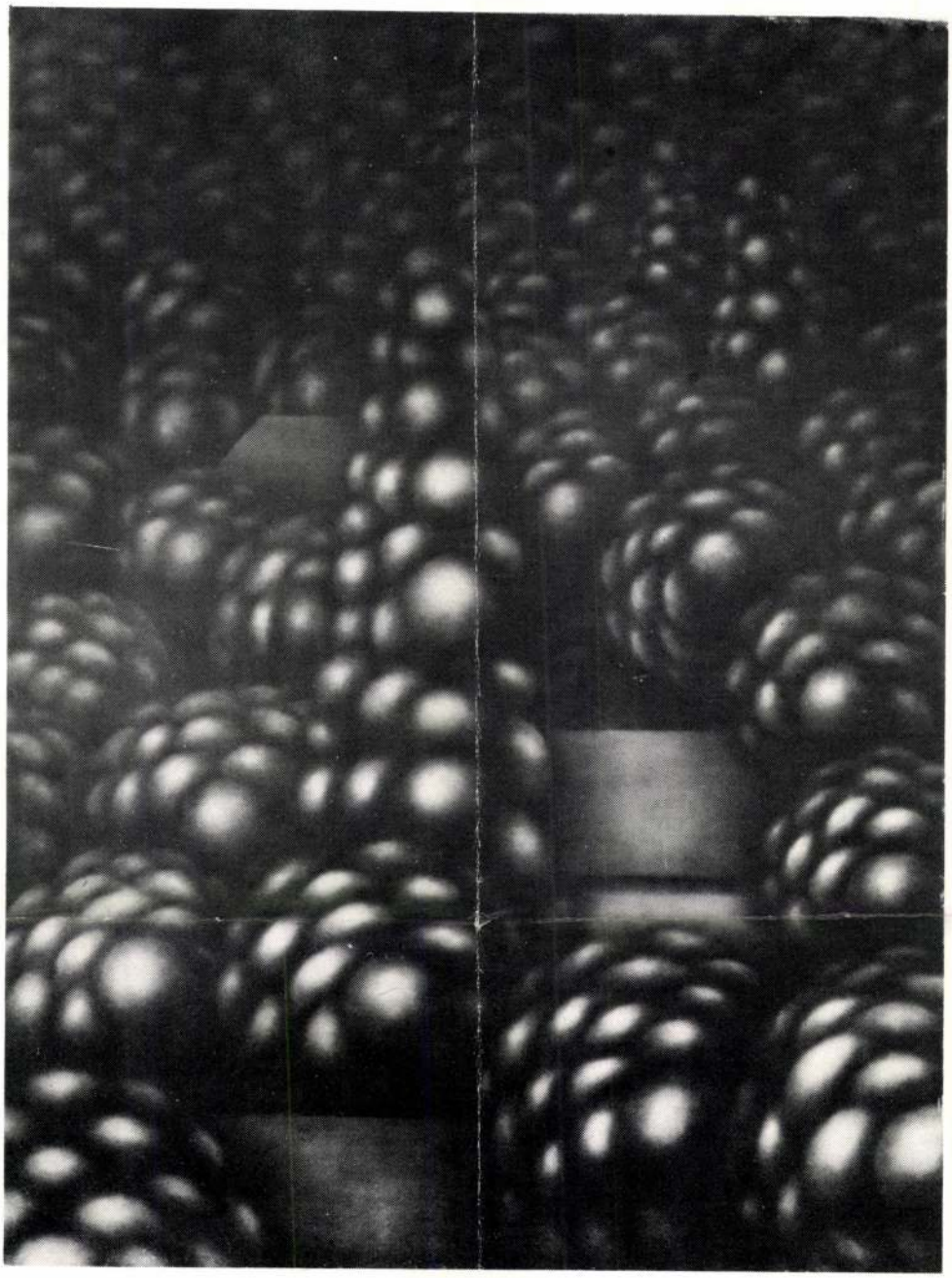

Hajós Balogh János: Hegyoldal

Hajós-Balogh János

Ősállapot
/3/

Veszprém megye képzőművészei./Összeállitotta:
Z.Szabó Ágnes/
MŰVÉSZET,1980.február - 17.lap.

Hlavós-Balogh János

„Átalakulás" o. 70x70 cm

XVIII. Veszprém megyei Őszi Tárlat Veszprém 1976

Hajós Balogh Tibor

A Veszprémi Balaton Múzeumban 1973. nov. 6-án rendezték 15. őszi veszprém megyei képzőművészeti tárlaton nívódíjjal tüntették ki.

Népszava, 1973. nov. 7. 101. évf. 261 sz. 10p.

Hajós-Balogh János

„Hegyaldal" (repr.)

/Az őszi tárlat képeiből./

Napló, Verzprém, 1974. nov. 1.

Hajós - Balogh János

E. kiállítás igazi - s egyetlen - meglepetése. Két kiállított képén természeti részletformákat halmoz, hűséges megfestéssel, a vizeszöldek monokróm szinskáláján. Ezeknek az ismétlődő és mégis mindüntalan változó részleteknek a halmazából azonban a naturalista táj vagy tárgyírás helyett egy egyetemes érvényre törekvő és ezt az egyetemességet el is érő piktúra bontakozik ki. Részlet a XIV. veszprém megyei őszi tárlaton

~~Bo~~ Ivan: Kiállításról kiállításra.

Magyar Hírlap 1972/330 6 old.

HAJÓS Erzsébet művtát.

Ujváry Gábor: Tudományszervezés – történet – kutatás – forrás kritika. Győr, 1996

194

A kastély előtt elvonuló utcza felső részén a
pellengér, négyszögletes hasáb, nyak és kézbilin
golyóval, ezen csonka bádog csúcs, mely eredet
zászló rúdjának befogadására szolgált.

Melcsicz R. k. templom

Vágkohány fiókegyháza.

Egyhajós kőépület, nyugati toronnyal, háromold
szentélyében s csúcsíves diadalívvel; középkori
XVII. században gyökeresen átalakították. Felsz
stílű. A sekrestyeajtó felett Melsiczky Márton epit
ből; faragott oszlopos keretben Krisztus feltámad
olajfestmény, ormában feszület két férfi, egy fiú, eg
asszony térdeplő alakjával, az orom fölött a Melsic

Hajós Éva
grafikus

Részt vett a tárlaton

Galambos Ferenc: Ex libris kiállítások
Művészet, 1971. március – 34 lap.

Hajós Éva

Tiszavasváriban okt. hóban munkái-ból kiállítás fog nyílni.

b. r.: Kétszázezer látogató a múzeumokban.

Kelet Magyarország, 1942. jan. 25.

Hajós Éva grafikus

Kisgrafikát, illetve ex libriszeket készít.

P. Bresztyánszky Ilona: Egy felélet grafikai műfaj: az ex libris.

Könyvtáros, Budapest, 1971. (2.) 6.

Hajós Éva

Kiállít

II. Debreceni Országos Nyári Tárlat
Hajdú-Bihari Napló, Debrecen
1970. aug. 18.

Hajós-Balogh Ádám

Hegyoldal I. olaj 60x80 cm

Hegyoldal II. -"- 58x80 cm

XVI. Veszprém megyei Őszi Tárlat

Veszprém, Bakony Muzeum 1974.

Hajós-Balogh János, festőművész

„Állapot," olaj, 70×70 cm. 1979.

/repr./

Művészet, 1980. febr. 17. old.

Malk

dr. Hajós Béla gyűjtő

Kálybacterepei régi mintákkal
az egyikbe veleégetve Ba-ja és évszám 1724.
(Baroll Háromszék m.) ábrák

Huszka József: Terentsünk igazán magyar műipart
Sepszeszentgyörgy 1890. 15-17-19. l

Hajos ? , festő , ?

Pásztortűr, 1929. 12 sz.
287. l.

R. Berde Mária, Marosvásárhelyi
kipki állitások után.

S. Hajós Benedek

festő

Műcs. kiáll. 1931 tól :
Pipics 113. l.

Dörfl, vár

I, III,

S. Hajós Benedek

Főleg egyházművészeti kompozícióiról ismeretes. A főváros 1895-96 os osztöndíjával egy évet Rómában töltött - 1912-ben a Keleti pálya udvar Lotz- és Thán-freskóinak restaurálásánál (tönkretételénél!) vett részt. A Műcsarnok kiállítója.

Bárány Erzsébet: Művészekről. Művész Kurir

1937. 1. 27 (6. 16) l. - hippel

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterto

4081/1941 szám.

R Ajánlott | Budapest 5
Bp. 5 | 1704/a

BUDAPEST 41 XI 17 15 5

Müemlékek Országos Bizottsága,

Budapest.

Hivatalból.
zszolgálati ügyben.

Hajós (Schiff Benő)

festő Benedek

szül. Vaál (Fehér m.)

1868. jul. 13. Szobafestő

mesterséget tanult. A Képző

művészeti főiskolát ~~tanult~~ látogatta 1890–92-ben

Veszprémben nevelkedett,

a hol apja 30 évig a

malom szakmában dolgozott.

Katonai szolgálatát Sze-

kesfehérváron végezte,

s közben szamos arckepet

stb festett. Osztöndijjal

Münchenben és Rómá-

ban főleg egyházmüvé-

szetet tanulmany okat

folytatott. egy évig – Fordits

Alaj képeketis festett; Gyenge piktor.

Hivatalból.

Közszolgálati ügyben.

Díj átalányozva.

S. Hajós Benedek.

festő Mücsarnok

1931. őszi tárl. XIII. 363

Hajós Éva

Említve

pg. Nyírségi Ősz 1970.
Keletmagyarország 1970. szep. 10. 8. l.

Hajós Éva

részvett a „Nők a Kommunista

Part 50 éves harcában."

Magyar Nemzet

1969 márc. 4

MDK

Hajós Éva, festő

Tárlata nyílik meg a
Május 1. mozi előcsarnokában.

— : Hallottuk 2

ESTI HIRLAP Bp. 1968. márc. 7.

1968 MÁR 7

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Hajós Éva

ESTI HÍRLAP

nyomatot is készítettek.

□ A RADNÓTI KLUBBAN ma este bemutatják Hajós Éva festőművész, akinek munkáiból március 15-én kiállítás nyílik a Május 1. moziban.

1968/7

ZAKORANE

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

Hajós Éva
grafikus

„Napnafongók" erői
céltudatlás.

Vidos Zoltán: A Radnóti klubban rendezett
Művészet, 1970. julius – 38 lap.

Hajós Éva

Ablakban, olaj 60×80

II. Pécsi Országos Nyári Tárlat
Pécsi Múzeum, 1970. jún. 19 – aug. 9.

Hajós Éva

Este gouache 27×39

II. Országos Akvarell Biennálé
1970. Eger

HAJÓS ÉVA festő, grafikus
Budapest, 1936

Képzőművészeti felkészültségét a Dési-Huber Körben szerezte, ahol Fenyő A. Endre, Szőnyi István és Tarjáni Jenő tanitványa volt. Tanulmányuton Olaszországban, Svájcban, Ausztriában, Hollandiában és Franciaországban járt. 1964 óta jelentkezik munkáival a nyilvánosság előtt; 1968-ban Budapesten, 1970-ben és 72-ben Tiszavasváriban mutatkozott be önálló kollekcióval. Több netmzetközi kisgrafikai rendezvény résztvevője. - Festészetét humánus konstruktivizmus, kisgrafikai munkásságát a komponálás jellegzetességeiből fakadó ujszerü szimbólumkeresés jellemzi.

Művészéletrajzok 1975

Hajós Éva, grafikus

L.: Jery Antal

P. Brestyánszky J.: Egy feléledt .... 358-360.

KÖNYVTÁROS, Bp. 1971. június

XXI
6.

Hajós Éva

Falusi éjszaka olaj 60×80

XIV. Szegedi Nyári Tárlat
1973. jul. 22 – szept. 16.

Hajós Éva

Kiállított művei:

8. sz. „Kisgrafika" – fametszet x2.

Magyar kisgrafika 1972. Budapest

Hajós Éva

Exlibrist készítő grafikusművész

dr. Brestyánszky Ilona: Az exlibris művészete

Rajztanítás 1971/2

33 old

Hajós Éva festőművész

Kiállítása a dabasi Sárási Művelődési Központ díszterében május 4-én nyílik meg

május 3
4. old

Hajós Éva, „Jestő"

Dabas körségben nyílt
meg tárlata máj. 4-én.

— : Hír 8.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1974. máj. 5.

Hajós Éva

A Helsingörben legutóbb rendezett ex libris kongresszusra „Magyar Kisgrafika 1972" ámmel megjelent mappában a fiatalabb nemzedékhez tartozó művész lapja szerepel.

Arató Antal: Újabb ex libris kiadványok. Könyvtáros, 1973. jún. 369. old.

Hajós Éva

40 kép, szinte kiz ázólag táj és csendélet szerepel Hajós Éva békés csabai tárlatánya Munkácsy Terembeu.

Vizy Ottó: Hajós Éva festményei.
Új Tükör, 1978. június 25 - 3 lap.

Éva Hajós

Békéscsaba, Munkácsy-Saal:
Gemälde von Éva Hajós

Ausstellungen in Provinz

Daily News, 1944. jún. 13.

Hajós Éva festő

Kiállítása a békéscsabai Munkácsy Társaban

1978. VI. 1-15.

– katalógus a könyvtárban –

Hajos Éva

Hajos Éva Szőnyi Istvánt tanítványa volt, képei a természetes környezetet örökítik meg, a nagybányaiak és követők hagyományait követve.

Vizy Ottó: Hajos Éva festménye,
Új Tükör, 1978. jennus 25. 3 lap.

Hajós Éva

„Április Harómszekben"

(repro)

Vizy Ottó: Hajós Éva festményei.
Új Tükör, 1978. június 25 - 3 lap.

Hajós-Balogh János
festőművész

1948-ban Veszprémben született a művész.
Szegeden a Tanárképző Főiskolán tanult,
ahol Vikár László növendéke volt.
1971 óta rendszeresen résztvesz a Veszprém
megyei Őszi Tárlaton és az Ajkai Tavaszi Tár-
laton.
1973-ban munkáját Veszprém megye nivó-dijjal
jutalmazta.

Összeállitotta: Z.Szabó Ágnes: Veszprém megye
képzőművészei.
MŰVÉSZET, 1980. február - 17.lap.

Hajós Éva

A kulturális eseményeket ismertető rovat közli:
Joláthy Attila a Halászbástyán július 15.-én,
Albrecht Julia és Tömpe Emőke Budapesten a Pécsi út 80. sz. alatt július 14.-ig,
Papp Oszkár a tokaji Görögkeleti Templom Múzeumban július 20.-ig,
Hajós Éva a soproni festőteremben július 20.-ig,
Mayer Berta és Végh András a móri Lamberg Kastélyban július 25.-ig,
Szilvitzky Margit textiltervező a székesfehérvári István Király Múzeumban augusztus 5.-ig
szerepel műveivel a fenti kiállító termekben.

Élet és Irodalom, Bp. 1979. juli. 14.
XXIII.évf. 28. sz. 8. lap.

Éva Hajós

Ausstellungen in der Provinz:

Békéscsaba, Munkácsy-Saal:
Gemälde von Éva Hajós.

Daily News 1948. jún. 1.

Hajós Éva festő kiállítása

A békéscsabai Munkácsy teremben Hajós Éva képei várják a látogatókat. A művésznő így vall magáról.

— Hajós Éva néven mutatkoztam be tizennégy évvel ezelőtt, bár *Fenyő A. Endre* és *Szőnyi István* még *Hollanda Évának* korrigált. A háromszéki Csernátonban a fél falut ma is Hollandának hívják, e furcsa nevű székelyek őseit a Németalföldről telepítették félezer évvel ezelőtt az elnéptelenedett Erdélybe.

— „Multa licet stultis pictoribus..." a latin mondás szerint. Sok minden szabad a bolondos festőknek. Ezt ugyan a római birodalom idejében társadalmi magatartásra értették, de én élek a szabadságjogommal és úgy alkalmazom, hogy ma is lehet akár a kozmoszt, akár a természetet festeni.

A festményeket az agyi idegtekervények alkotják meg, nem a fizikai erő. Ezért nincsen festőnő, mint ahogy nincsen festőférfi. Az ember festő vagy nem festő, a festő ember vagy nem ember. Művészi céljaimról vallva a költőt hívnám segítségül. *„Nem tudhatom, hogy másnak e tájék mit jelent, nekem szülőhazám..."* Szeretem, rajzolom és festem.

Pesti Műsor, 1978. jún. 14.

PM 55

Hajós Éva, festő

Az idő (a fotografikai sorozatból)

vényekkel szépített, házakkal beépített emberi környezetről.

— *Mi ennek a sajátos megnyilatkozásnak az oka?*

— Nem szeretem a szakmákból fakadó skatulyákat. Igyekszem az évezredek óta kialakult hagyományos formavilágot, jelképrendszert a mai korhoz alkalmazni. Tudomásom szerint például földből csak egyes régi népek hoztak létre műalkotásokat. Most lehetőséget kaptam, hogy az új kecskeméti megyei kórház kertjében földplasztikát készíthessek, amelyet *Bácskai Gáborral* közösen tervezünk és készítünk, címe: *Az idő.*

— *Itt, a műteremben látható alkotásai mintha majdani nagyméretű plasztikák modelljei lennének?*

— Valóban. Első megbízásaim egyike

— Úgy képzelem, hogy a lakóépületeket a síndimanika szabályainak megfelelően élénkíteni kell, színes falfestéssel, kerámia- és fémdomborművekkel. Mindezeknél fontosabb azonban a pihenő- és szabadidő-központok kialakítása, a házak közötti szabad tér megmunkálása. A szobor és a földplasztika segítségével ezek a területek helyi információs központ szerepét is betölthetik, megfelelő műszerekkel a pontos időt, a hőmérsékletet, valamint egyéb közérdekű adatokat közölhetnek a környék lakóival. Erre már Franciaországban történt kísérlet.

— *És hol tart mindez Magyarországon?*

— Pillanatnyilag nincs olyan intézmény, amely szervezett keretet adna ennek a tevékenységnek. Én megpróbálom mások figyelmét felhívni e téma fontosságára, és alkotásaimat is ebben a szellemben készítem. Ötvös vagyok, de nem a szó hagyományos értelmében, hanem olyan, aki megkísérli a technikai kor által keltett érzéseit fémben, üvegben, műanyagban és földplasztikában kifejezni.

Kis János

Hajós Éva, festő

L. Kiss Attila

–. O kiállítások

Esti Hírlap, Bp., 1978. jún. 1.

8.

Hajós Éva, festő

□ HAJÓS ÉVA festőművész kiállítása június 1-én, csütörtökön, délután 5 órakor nyílik Békéscsabán, a Munkácsy Mihály teremben.

-:□ Hajós Éva . . .

2.

Esti Hirlap, Bp. 1978. máj. 19

Hajós Á Éva, festő

L. Konfár Gyula

–: Hír 8.

Nepszabadság, Bp. 1978 - jún 1.

Hajós Éva

Csendélettel szerepel a II ker. Keleti Károly u 22 tanácsteremben rendezett tárlaton.

Magyar Hirlap 1961/3/14/6

Korpé:Kerületi tárlat

Hajós Éva, festőművész

Az idei Bajai Nyár keretében megnyílt a képzőművészeti kiállítás, melyen látjuk Gádor Emil, Hajós Éva, Szöllősy H. Éta műveit. – Hajós Éva a Dunakanyar emberi mozgalmasságát festi meg (említve).

Losonczi Miklós: Halászat a festészetben.
Békés Megyei Népújság, 1982. júl. 24.

Hajós Ferenc

III díjat

az alábbi pályázatok ~~kiemelt~~ ~~megvételt~~ nyert 25. szá-
mú terv egyik szerzője. (statikus)

Barvendég Béla: Szegedi Könyvtár és Levéltár tervpá-
lyázata, 1971. - Nagy. Ép.mův.1972.5.sz.12-16.1.

Hajós Ferenc

A 9. sorszámú terv /épitészek: Czebe István, Tamássy István, munkatárs: Simonfy András, statikus: Hajós Ferenc/ az alábbi pályázaton költségtérítésben részesült:

Városy Péter: A szolnoki területi vezető egészségügyi központ tervpályázata. 1970.
Magyar Épitőművészet, 1971. 1.sz. 8-16. l.

Hajós Ferenc építész

Tervezőcsoportjának terve

Költségtérítést kapott az alábbi pályázaton

Kovács Ferenc: A tabáni Rácz gyógyfürdő terspályázata 1969

Magyar Építőművészet 1970/4 2 old.

Hajós Éva, festőművész

A Bajai Nyár keretében megnyílt képzőművészeti kiállításon Gádor Emil, Hajós Éva, Szőllősy H. Éta szereplő műveiken a Dunakanyar elfajta emberi mozgalmasságát alakítja festészetté. (említve).

L.M.: Halászat a képzőművészetben.
Petőfi Népe, 1982. júl. 25.

HAJÓS Éva

Hajós Éva linómetszete

Művészeti
Baráti
1993/1.

KORÁBBI EGYÉNI KIÁLLÍTÁSOK:

1968 Budapest, II. ker. Hazafias Népfront

1970 Tiszavasvári, Vasvári Pál Múzeum

1972 Tiszavasvári, Vasvári Pál Múzeum

1974 Dabas

1976 Budapest, II. ker. Hazafias Népfront

1978 Békéscsaba, Munkácsy Mihály Terem

1979 Budapest, Óbudai Művelődési Központ

1979 Sopron, Festőterem

1980 Mohács, Bartók Béla Művelődési Központ

Építők Rota – E: 60

MEGHÍVÓ

HAJÓS ÉVA festőművész alkotásai most először szerepelnek Klubunkban, így szükségesnek látszik, hogy vendégeink számára életpályáját ismertessük.

Budapesten született, de gyermekkorát a háromszéki Csernátonban, Bod Péter szülőfalujában töltötte. Első iskolája az Ady-emlékekkel teli zilahi „ősi schola" volt. A budapesti Evangélikus Gimnáziumban, Petőfi egykori iskolájában érettségizett. Irodalmunk e három nagyjának emléke, szellemi öröksége formálta egyéniségét, irányította világnézetének alakulását.

Szakmai felkészültségét Szőnyi Istvánnál és a Dési Huber Körben szerezte meg. 1970 óta tagja a Magyar Népköztársaság Képzőművészeti Alapjának. Képeit számos közintézmény, belföldi és külföldi gyűjtemény őrzi. Művészi törekvéseiről, képeinek témájáról így ír: „Szeretném a természet emlékét magamnak és másoknak is megőrizni, mielőtt az tetőtől talpig betonba öltözne."

DR. SOÓS IMRE

Az ÉPÍTŐK MŰSZAKI KLUBJA igazgatósága meghívja Önt

HAJÓS ÉVA

festőművész kiállításának megnyitására

1982. március 3-án, szerdán du. 5 órára

Színhely:

ÉPÍTŐK MŰSZAKI KLUBJA,
Budapest V., Petőfi Sándor utca 5.
Telefon: 185-406

A kiállítást megnyitja:

BÁNFFY GYÖRGY
Jászai-díjas, érdemes művész

A kiállítás megtekinthető:

1982. március 4-től 31-ig,
délelőtt 10 órától este 20 óráig
Szombaton, vasárnap zárva

Hajós György emlék

A díjazottak önmagukról

Nepp József animációsfilm-rendező

1934-ben született Csepelen. 1957-ben elvégzi az Iparművészeti Főiskola díszítőfestő szakát. A Pannónia Filmstúdió munkatársa lesz. 1961-ben rendezi első rajzfilmjét, Szenvedély címen. 1964-től dolgozik a Gusztáv-sorozat darabjain, majd a Mézga családon és a dr. Bubón. Több kisebb rajzfilmet is rendez. Forgatókönyveket ír Foky Ottó bábfilmjeihez.1983-ban fejezi be első egész estés rajzfilmjét Hófehér címmel. 1995-ben néhány társával önálló stúdiót alapít.

Ha arra gondolok, hogy 1948-ban első alkalommal Bartók, Derkovits és József Attila kapott posztumusz Kossuth-díjat, akkor most a magamét érdemtelennek érzem. Ha viszont eszembe jut, ki mindenki részesült azóta ebben a kitüntetésben, már megnyugtatóbbnak látom a helyzetem – mondja első reakcióként Nepp József rajzfilmrendező, akit nemhiába neveznek a műfaj „mindenesének".

Háttérfestőként, forgatókönyvíróként, tervezőként, rendezőként egyaránt dolgozott a Pannónia Filmstúdióban a saját és kollégái rajzfilmjein. Előfordult, hogy kisebb munkáihoz a kísérőzenét is maga komponálta. Ez azonban csak kivételes esetként fordult elő – jegyzi meg –, a zeneszerzés egészen más szemléletet kíván. Százezrek, talán milliók zárták szívükbe a Gusztáv című sorozata, a Magyar Televízió által rendelt Mézga család, no meg dr. Bubó miatt. E sorozatok készítésének idejére esett a hazai rajzfilm aranykora is.

– Általában volt munkánk: vagy a filmfőigazgatóságnak, vagy a tévének dolgoztunk, külföldi megrendeléseket is kaptunk – emlékezik. Ma sokkal nehezebbnek ítéli a műfaj helyzetét, mégsem adta fel. Négy éve kivált a Pannóniából, és néhány társával, valamint egy külföldi befektetővel önálló filmes műhelyt hozott létre, a Stúdió 2. Kft.-t. Most készülnek el első, egész estés filmjükkel, amelynek Egérút lesz a címe.

V. Gy.

Kísértést érzek a drámaírásra

– mondja a villámlátogatásra érkezett Mario Vargas Llosa

Különleges az ok, amiért most Magyarországra jöttem: a Budapesti Kamaraszínház februárban színre vitte darabomat, Rossz nő címmel, és nagyon kíváncsi vagyok, hogyan fest magyar színpadon – indokolta röviden hétvégi, budapesti „villámlátogatását" a perui származású, jelenleg Londonban élő világhírű író, Mario Vargas Llosa.

– Mindig meg szokta nézni a színházi bemutatóit?

– Ha módomban áll. Számomra ez nagyon izgalmas elfoglaltság, mert a regénnyel ellentétben a színdarab rögvest élő szöveggé válik, mihelyt előadják. A színészek lehelnek bele életet, ők változtatják eleven emberi létezéssé a leírt helyzetet. Mindig kíváncsi vagyok, hogyan történik ez meg a játszók szelleme, érzékenysége révén – most éppen Budapesten. Korábban a lengyelországi

– Önről köztudott, hogy nemcsak a színházat kedveli, hanem a filmet is. Gondolt-e filmírásra?

– Némi gyakorlatot szereztem benne, de nem hozott számomra semmi izgalmat. Írtam egy forgatókönyvet az egyik regényemből, de az eredmény katasztrofálisan rosszra sikeredett.

– És ha eredeti forgatókönyvet írna?

– Az talán jobb lenne. Regényfeldolgozással mindenesetre többé nem próbálkozom, bármennyire kérnének is erre.

– Térjünk hát vissza az irodalomhoz. Annál is inkább, mert a közeljövőben újabb műve jelenik meg Magyarországon, Levelek egy ifjú regényíróhoz címmel.

– Ennek megírására Rilke híres műve, a Levelek egy fiatal költőhöz ösztönzött. Természetesen az általam címzett regényíró is képzelt alak. Tetszik nekem az a lehetőség ebben az irodalmi formában, hogy egyszerűen lehet elmagyarázni a regény na-

1961-ben, és a regény az összeesküvés kibontakozásáról, körülményeiről szól. A cselekmény történelmi tényeken alapul ugyan, de fikció, s a szereplők is elképzelt figurák. Tudja, 1975-ben nyolc hónapig Dominikában éltem, és azóta sokat olvastam, hallottam a Trujillo-korszakról, húsz éven át készültem arra, hogy írok róla. Remélem, az idén be tudom fejezni ezt a munkát.

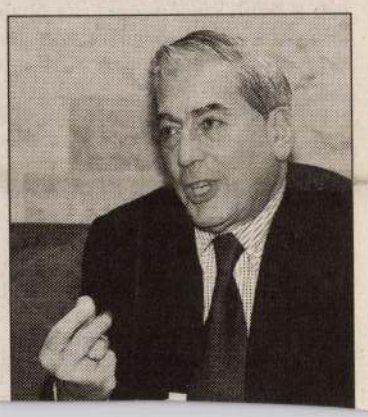

Liverpool messze van

Tökéletesen egyetértek Korinek László kriminológussal, amit közbiztonságunkkal kapcsolatban elmondott (Bencsik Réka *Betört ablakok beüvegezése, Népszabadság, február 23.*

1996 tavaszán volt alkalmam betekintést nyerni Liverpool bűnmegelőzési programjának gyakorlati alkalmazásába. A lehetséges megoldásoknak csak kis hányada rendőri feladat, túlnyomórészt az önkormányzati módszerek a leghatásosabbak. A bevásárlónegyed üzletei kívülről, valamint a közterületek kamerákkal vannak felszerelve, és a képeket a helyi diszpécserszolgálatnál rögzítik. A kezelője közvetlen kapcsolatban van a helyi rendőrséggel, az általa kiválasztott kamera mozgóképét is átküldheti az ottani monitorra. A sorházas lakónegyed házait az önkormányzat felújítási programja szerint nem rombolják le és építenek helyette drága lakásokat (lásd Ferencváros), hanem megőrizve az eredeti külső megjelenését, a lakásokat komfortosítják, javítják a közvilágítást, a környezet közlekedését átszervezik úgy, hogy lehetőség szerint ne legyenek zsákutcák, a terület áttekinthető legyen, és végül: parkosítanak. A rendőrség feladata a felújítási programban a romok állandó razziázása, a kábítószer árusításának és fogyasztásának megelőzése, részvétel a közlekedési koncepció kidolgozásában és a kallódó fiatalok számára szervezett programokban való közreműködés. Liverpoolban az átadott lakások önkormányzati tulajdonban maradtak. A bérlők számára a szerződés előírja a teendőket! A felújított bérlakásokban nem maradtak töröttek az ablakok, falfirkáktól szennyezettek a falak. És egy sor intézkedést lehetne említeni, mint például szociális és kulturális programok, átképzési lehetőségek megteremtése, adókedvezmény a munkahelyteremtő cégeknek stb. Az önkormányzatoknak – miután a magyar rendőrség etatista indíttatású és hallani sem akar a kevésbé központosított megoldásokról – nem kellene segíteniük a rendőrséget, már csak azért sem, mert így annak alulfinanszírozottsága soha nem látszik a maga teljességében.

Ha az állam kizárólagosan óhajtja irányítani a rendőrséget, ez szíve joga, de akkor a cechet is állnia kell. Az önkormányzatokról szóló törvény közbiztonságról szóló szakaszának ne úgy tegyen eleget egyetlen önkormányzat sem, hogy vesz egy autót a kapitányságnak...

Balogh Gábor
Budapest

Drága színjáték

A Nemzeti Színház ügye olyan, mintha már megkezdődött volna az előadás, és ott a színház rangjához méltatlan darabot adnának elő. A Műcsarnok igazgatója sajtótájékoztatót akart tartani, ezt a miniszter letiltotta, mert vele vagy minisztériumával nem egyeztettek. Látnivaló, hogy a főnök parancsol. Ezután jön a Nemzeti Színház ügye. Van egy megbízottja ugyanennek a miniszternek, aki a miniszteri biztos büszke címet viseli. Véleményem szerint a biztos úr tetteivel bebizonyította, hogy igen kevés ismerete van arról, hogyan is kell építkezni, mit írnak elő az építésre vonatkozó jogszabályok, szakmai és etikai szabályok [például a 16/1998. (VI. 3.) KTM rendelet].

Az, gondolom, nem lehet vitás, hogy a színház közpénzből valósulna meg. De úgy tűnik, hogy – értelmiségi, szellemi ember létére – különleges felfogása van az emberi kapcsolatokról és az etikáról. De olyan híradásokat is olvasni, hogy a minisztérium mindig tervpályázatot akart, de a döntés a miniszteri biztos kezében van, és az ő felelőssége („mosom kezeimet"). De hát a miniszteri biztosnak ilyen horderejű ügyben nem kell egyeztetnie a miniszterrel? Csak egy sajtótájékoztató ügyében kötelező az egyeztetés? És kié a döntés joga és felelőssége egy olyan horderejű ügyben, mint a Nemzeti Színház megvalósítását alapvetően meghatározó tervezés? Nem gondolják, hogy itt valakinek valamelyik székből fel kellene állnia vagy valakinek fel kellene állíttatnia valakit? Hozzátartozik a témához az is, hogy a Felvonulási téren a XIV. kerületi önkormányzat parkosítani akar, a miniszteri biztos színházat építeni, egy másik szervezet az időkereket gurítani (ennek engedélye is van), és a márványtömböt már bányásszák Olaszországban. Lehet, hogy az Erzsébet téri felesleges gödör mellett lesz egy szép nagy felesleges márványtömbünk is? Fél tucat pesti színház rekonstrukciójában én is részt vettem, így 45 év gyakorlattal a hátam mögött jogosultnak érzem magam ezt megkérdezni. Meg azt is, hogy ki a felelős azért a huszonkétmillió forintért, amelyet a polgárok pénzéből az Erzsébet téri gödör fél évre szóló megóvásáért a tendert nyert vállalatnak kifizetnek? Én a felelőst az építés leállítóinak körében keresem.

Hajós György
Alpár-érmes építészmérnök
Budapest

Korrigált alaptanterv

A nemzeti alaptanterv tavaly szeptemberi bevezetése előtt meglehetősen nagy nyomás nehezedett az Oktatási Minisztériumra. A pedagógustársadalom javasolta, hogy halasszák el egy évvel a bevezetését, vagy csak az első osztályban vezessék be. Ám egy harmadik megoldást választottak: az első és a hetedik osztályban kezdték alkalmazni. Az oktatási tárca irányítójának nyilatkozataiból azonban kitűnik, hogy érzik a helyzet fonákját, s a következő lépés nem lehetett más, mint az alaptanterv felülvizsgálata. A Gallup közvélemény-kutatása szerint a pedagógusok több mint fele nem híve a jelenlegi formának. Bármennyire is tiltakoztak a törvény szülői, az iskolák a megmondhatói, hogy mit eredményezett a hagyományos 8+4 helyett a 6+6 vagy a 4+8 preferálása. Gondoljunk csak arra, hogy tízévesen kényszerítjük pályaválasztásra a gyerekeket. Nagy gond az is, hogy mit jelent a gyermek fejlődésére nézve, ha a középiskolás tanulóifjúság oktatására felkészített szaktanárnak kell a 10–14 évesesekkel foglalkoznia: az egyetemek nem erre készítenek fel.

A jövő társadalmi szerkezetének alakulása nagymértékben attól függ: ha

ÖSTERREICHISCHES KULTURINSTITUT

UNGARISCHE NATIONALGALERIE

EINLADUNG ZUM VORTRAG

GÉZA HAJÓS: HISTORISCHE GARTENKUNST IN ÖSTERREICH
(mit Lichtbildern)

Donnerstag, 27. Oktober 1988, 16.00 Uhr
Magyar Nemzeti Galéria, Budavári Palota, B épület, előadóterem

GÉZA HAJÓS, gebürtiger Budapester, studierte an der Eötvös Loránd Universität Geschichte und Kunstgeschichte. Seit 1965 Mitarbeiter des Bundesdenkmalamts in Wien. 1971 erwarb er das Doktorat an der Universität Wien. Seit 1986 ist Géza Hajós Leiter des Referats für historische Gartenanlagen im Bundesdenkmalamt, seit 1987 zusätzlich Lektor im Institut für Geschichte der Universität Wien mit dem Thema „Landschaftsgestaltung in der Neuzeit".

Wichtigste Publikationen: Die Kunstdenkmäler Wiens – die Kirchen des III. Bezirks, Österreichische Kunsttopographie, Bd. XLI, Wien 1974
Schönbrunn, in: Wiener Geschichtscichtsbücher, Bd. 18, Wien–Hamburg 1976.
Die Kunstdenkmäler Wiens – die Profanbauten des III., IV. und V. Bezirks, Bd. XLIV, Wien 1980
Landhaus und Villa in Niederösterreich 1840–1914, Wien 1982
Englische Gärten in Wien – die Anfänge des modernen Landschaftsbewußtseins, in Vorbereitung

MDK

Hajós G., festöm.

189. Férfi tanulmányfej. Olf. 53x42. Sérült. - Jelzett.

Festmények, rajzok, metszetek. - 97. aukció.
Árv. Közl. 1941. márc. 2. rk. sz. - Kat. 24.1.

Hajós Géza,szobrász

---

110. Emlékplakett./SZegedi emlék/. Tömör,fonott koszorúban a szegedi városháza reliefje. Alul a koszorún:SZEGEDI EMLÉK. Hátlap sima. Plakettkészitő:Hajós Géza.1959. Bronz öntvény.65 mm. 178.old

Csongor Győző-T. Simon Ilona: Szegedi emlékérmek és plakettek 151.old

A Móra Ferenc Múz. Évkönyve.1969-1. Szeged,1969 Szegedi Nyomda

Halós Géza, szobrász

D Hajós Gyula

nobrázt

1911.

Éinnisk 1930.83. l.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1974 JUN 14

DAILY NEWS

Éva Hajós

1021

Ausstellungen:

Nationalmuseum: Geschichte Ungarns von der Landnahme bis 1849.
Museum der Bildenden Künste: Grafiken von Goya.
Nationalgalerie: Plastiken von Ferenc Gyurcsek.
Kunsthalle: Ungarische Skulpturen.
Kunstgewerbemuseum: Teppiche aus Vorderasien.
Ethnographisches Museum: Zur Urgeschichte Australiens.
Ostasiatisches Museum: Kunst aus Japan.
Historisches Museum: So lebten die Budapester vom 18. Jh. bis heute.
Verkehrsmuseum: 20 Jahre Raumforschung in der Philatelie.
Institut für Kulturelle Auslandsbeziehungen (V. Dorottya u. 8): Fotos von Lucien Hervé.
Matthiaskirche: Sakrale Kunstsammlung.
Adolf-Fényes-Saal: Gemälde von Piroska Makkai.
Helikon-Galerie: Grafiken von István Szekeres.

Ausstellungen in der Provinz:

Balatonboglár: Ausstellung der Textilkünstlerin Jolán Fett und des Kunstschmiedes János Percz.
Békéscsaba, Mihály-Munkácsy-Galerie: Gemälde von Éva Hajós
Schließlich verweisen wir noch auf eine Sehenswürdigkeit in dem Ort **Lajosmizse** in der Ungarischen Tiefebene. 1972 wurde hier das erste ungarische Tanya-Museum (tanya = Gehöft) gegründet. Der Besucher kann sich mit den alten Lebensgewohnheiten der Gehöftebauern und ihren Wirtschaftsmethoden vertraut machen. Lajosmizse liegt südlich von Budapest an der internationalen Straße E 5 zwischen der Hauptstadt und Kecskemét.

Deutschsprachige Rundfunknachrichten

Radio Petőfi (Budapest) sendet täglich (außer Sonntag) auf den Mittelwellen 240, 252 und 344 m Nachrichten in deutscher Sprache:
– von Montag bis Freitag zwischen 10.33-10.36 Uhr
– samstags zwischen 09.57-10.00 Uhr.

TV-Bericht von der Fußball-WM

17.30 Uhr BRD-Italien, Originalübertragung

Der belgische Au mit Afrika-Expert Konferenz.

fen. Die Konfere
wird noch keine e
schlüsse fassen, so
lungen an die beteiligten Regierungen weitergeben.

Zu den Teilnehmern gehören die fünf am stärksten in Zaire engagierten Länder USA, Frankreich, England, BRD und Belgien sowie einige andere europäische Länder und der Ölstaat Iran.

Die Konferenz befaßt sich mit folgenden Aufgaben: Reform der Verwaltung in Zaire, Maßnahmen zur Stabilisierung der Wirtschaft sowie zur Neubelegung der Produktion in der Rohstoffindustrie, in der übrigen Industrie und in der Landwirtschaft. Die Kosten für diese wirtschaftliche Neubelegung werden auf zwei bis fünf Milliarden Dollar, die sich auf mehrere Jahre strekken werden, geschätzt. Die Schuldenlast des afrikanischen Staates, die ebenfalls in Brüssel erörtert wird, wird auf über drei Milliarden Dollar geschätzt. Außerdem befaßt sich die Konferenz mit der Lage in Kolwezi.

Bei der Eröffnung der Konferenz sprach der belgische Außenminister Henri Simonet von der Notwendigkeit „wichtiger Reformen in der Führung des Landes". Simonet nannte die einrikanischen Staaten und zu ihre Aussöhnung führen soll". De belgische Außenminister bekannte sich zur Organisation der Afrikanischen Einheit, in deren Rahmen die afrikanischen Staaten „dieses Werk der Harmonisierung ihrer politischen und wirtschaftlichen Beziehungen am besten erreichen können". De Minister hob die Notwendigkei hervor, die gegenwärtigen Grenzen in Afrika zu respektieren da jede Änderung dieser Grenzen nur zu „permanenten und generellen" Unruhen in Afrika führen würde.

Zur Sanierung der Wirtschaf Zaires sind nach einem Entwicklungsplan von Präsidenten Mobutu Sese Seko Investitioner von zwischen 1,5 und fünf Milliarden Dollar notwendig. Dies verlautete am Dienstag aus diplomatischen Kreisen am Rande der Zaire-Konferenz. Wie weiter zu erfahren war, nennt Mobutu als Ursachen für die Wirtschaftskrise Zaires vor allem die große Schuldenbelastung des Landes und Mißwirtschaft, unterbreitet aber nur wenige konkrete Lösungsvorschläge.

HAJÓS IMRE

(1905–1977)
emlékkiállítása
a Ferenczy Galériában
2001. március 1-től 12-ig

Tisztelettel meghívjuk

HAJÓS IMRE

festőművész emlékkiállításának megnyitójára
2001. március 1-jén, 18 órakor, a Ferenczy Galériába

A kiállítást megnyitja:
Korani Eleni és Wastl Ernst Rene

MÁRFFY ÉS TÁRSA AUKCIÓSHÁZ
1053 Budapest, Ferenczy u. 28. Tel.: 318 1007

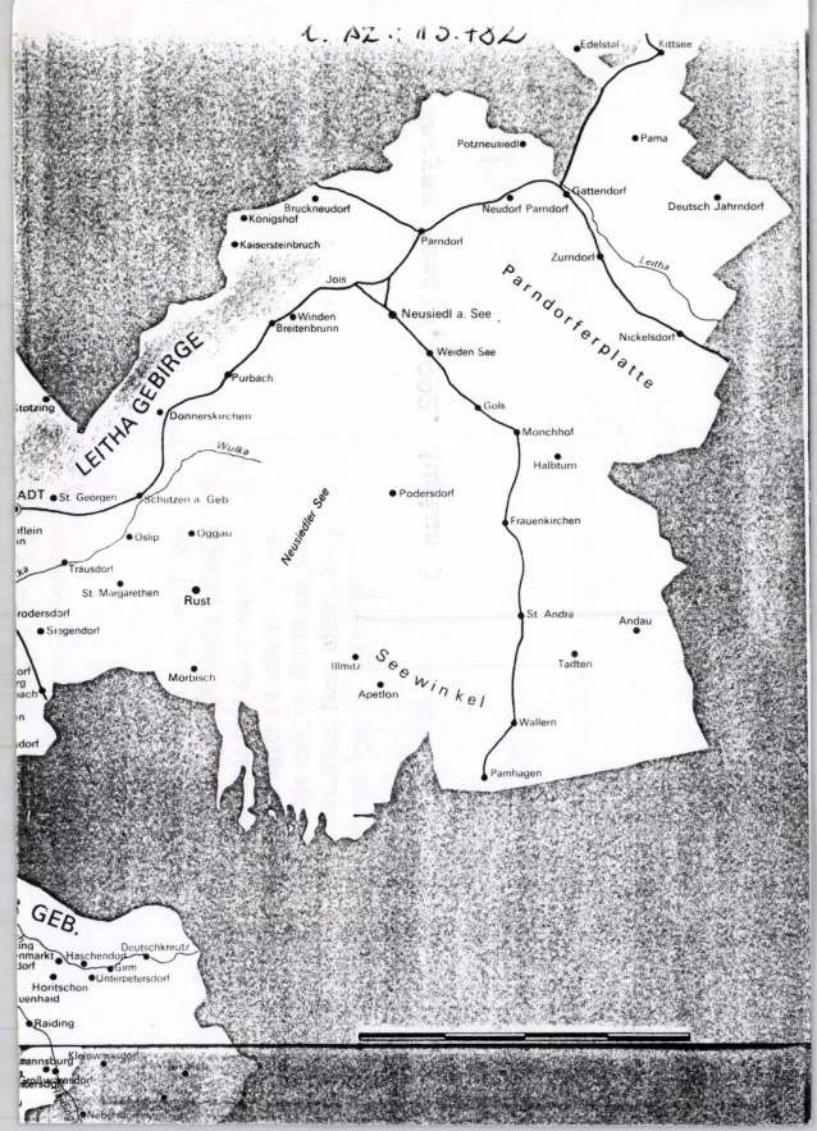
1. AZ.: 11.701
Edelstal
Kittsee
Potzneusiedl
Pama
Gattendorf
Deutsch Jahrndorf
Bruckneudorf
Königshof
Neudorf Parndorf
Kaisersteinbruch
Parndorf
Zurndorf
Leitha
Jois
Parndorferplatte
Winden
Breitenbrunn
Neusiedl a. See
Nickelsdorf
Weiden See
LEITHA GEBIRGE
Purbach
Donnerskirchen
Gols
Monchhof
Wulka
Halbturn
ADT
St. Georgen
Schützen a. Geb
Podersdorf
Neusiedler See
Frauenkirchen
Oslip
Oggau
Trausdorf
St. Margarethen
Rust
St. Andrä
Andau
Seegendorf
Illmitz
Tadten
Mörbisch
Apetlon
Seewinkel
Wallern
Pamhagen
GEB.
Deutschkreutz
Haschendorf
Girm
Unterpetersdorf
Horitschon
Raiding

HAJÓS HOLANDA ÉVA festő

■ **Hajós Hollanda Éva festményeiből** kiállítás nyílik ma délután 5 órakor a Gellért Szálló teaszalonjában. A tárlatot Bánffy György nyitja meg.

Magyav Nemzet, 1992. junius 3

HAJÓS HOLLANDA ÉVA

HAJÓS HOLLANDA ÉVA:
ŐSZ

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

HAJÓS HOLLANDA ÉVA
FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLITÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1987. ÁPRILIS 16-ÁN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA:
PUSKÁS CSABA
A KISALFÖLD FŐSZERKESZTŐJE

MEGTEKINTHETŐ:
1987. ÁPRILIS 16—29.

BEMUTATÓTEREM
GYŐR
BAJCSY-ZSILINSZKY ÚT 35.

Felelős kiadó: Köteles István

mikroprop mp

HAJÓS HOLLANDA ÉVA FESTŐMŰVÉSZ ISKOLÁIT ERDÉLYBEN ÉS BUDAPESTEN VÉGEZTE. A DÉSI HUBER KÉPZŐMŰVÉSZETI KÖRBEN FENYŐ A. ENDRE ÉS TAMÁS ERVIN IRÁNYITÁSÁVAL KEZDTE MŰVÉSZETI TANULMÁNYAIT, MAJD SZŐNYI ISTVÁN VOLT MESTERE.

1964 óta kiállítóművész, a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának tagja. Az országos tárlatok – Debrecen, Szeged, Hódmezővásárhely – résztvevője.
Egyéni kiállításai: 1968. Budapest, 1970—72. Tiszavasvári, 1974. Dabas, 1976. Budapest, 1978. Békéscsaba, 1979. Budapest, Sopron, Fertőd, 1980. Mohács, 1981. Nagykanizsa, Dabas, Kiskunmajsa, 1982. Budapest, Gronau-Epe (NSZK), 1983. Ratzeburg (NSZK), Budapest, 1984. Lübeck: Buddenbrookhaus (NSZK), Börzsöny Múzeum, 1985. Kecskemét, 1986. Gronau-Epe (NSZK), Budapest, Izsák.
Számos képe van magángyűjtők tulajdonában.

HAJÓS HOLLANDA ÉVA – festő

Festői vallomások

Mester és tanítványa tárlata Kanizsán

A nagykanizsai Hevesi Sándor Művelődési Központban május 3-ig látogatható *Gádor Emil* és *Hajós Hollanda Éva* budapesti festőművészek közös tárlata.

Az idén nyolcvanhat esztendős Gádor Emil intellektusára nagy hatással volt szülővárosa, Pécs. Ahogy *Ury Ibolya* művészettörténész vallja róla: Gádornál emberi magatartás is a jó és kellemes életérzés keresése.

Kezdő festőként lelkesen dolgozott és már főiskolás korában szerepelt különböző kiállításokon. 1934-ben a Szinyei Társaság által a Nemzeti Szalonban rendezett fiatalok tavaszi tárlatán kitüntetést kapott, sőt, díjnyertes festményét megvásárolták a londoni Casalet gyűjtemény számára.

1945-ben hazatért Pécsre és itt töltött termékeny éveiben tett szert igazán arra a ragyogó rajztudásra, amely festészetének is alapját képezi; ezek az erőteljes ceruza- és szénrajzok ma is alapvető darabjai munkásságának. 1958-ban aktívan bekapcsolódott a főváros képzőművészeti életébe.

Első budapesti önálló kiállítását 1959-ben rendezte meg a Fényes Adolf-teremben, s ezt — az elmúlt évtizedek alatt — sikeres hazai és külföldi tárlatok hosszú sora követte — mind a mai napig.

A HSMK-beli kiállításon Gádor Emilnek az utóbbi években készült festményei láthatók, melyeken előcsalogatta a fiatalkori élményeiből fakadó könnyed, lírai hangokat, megerősítve az érett művész bölcs tapasztalataival.

Alkotásait szemügyre véve azt érzékelhetjük, hogy Gádor Emil nem engedi be a maga költői világába korunk pusztító hatásait, hanem épp úgy küzd ellene posztnagybányai lágy hangvételű képeivel, mint a konstruktív formanyelvű vásznaival, vagy remek portréival.

Gádor Emil: Fő utca.

Hajós Hollanda Éva: Csendélet kancsókkal. (Szakony Attila felvételei)

A nagykanizsai tárlaton megcsodálhatjuk Hajós Hollanda Éva szín- és érzelemgazdag csendéleteit és tájképeit is, melyek mindmind azt sugallják számunkra, hogy az egykori tanítvány is tökéletesen tisztában van a veszéllyel, ami a természetet romboló világot fenyegeti és ecsetjével küzd a megmentéséért.

A nagymarosi és kecskeméti művésztelepeken annak idején Gádor Emil és *Gebauer Ernő* társaságában részt vett Hajós Hollanda Éva virágai az életörömöt sugározzák. Vásznairól belső derű és harmónia árad, amely a velük együtt élő embert is áthatja.

Az európai, japán és természetesen a hazai galériákban 1964 óta rendszeresen kiállító festőművésznő alkotásain a síkvidéki és vízközeli tájak utolérhetetlen szépsége köszön vissza, új és új ihletet nyújtva számára, hiszen — ahogy a művésznő a kanizsai tárlatmegnyitón is megfogalmazta — az ezerarcú Természet mindig előtte jár egy lépéssel.

Gelencsér Gábor

Zalai Hírlap 1997. 04. 17.

keresünk 1 t-ás gépkocsival. Ú6/30/373-931. (370655/1H)

Hévízre főzni tudó takarítónőt alkalmaznánk napi 6 órában. Érdeklődni: 92/319-369. (370684/1K)

VÁLICKA VÖLGYE VT
pályázatot hirdet

FŐVADÁSZI

állás betöltésére.

Feltételek:
— szakirányú felsőfokú végzettség
— 10 éves szakmai gyakorlat
— részletes szakmai önéletrajz
— erkölcsi bizonyítvány.

Pályázati határidő: április 30.

Pályázatot írásban „Fővadász jeligére" Bak, Válicka út 8. szám alá írásban kell benyújtani.

84/74-es, 93/313-956-os telefonszámokon. (370058/2K)

Felsőrajki 93 m²-es családi ház eladó vagy zalaegerszegi 1+2 fél szobás lakást beszámítanék értékegyeztetéssel. Érdeklődni mindennap du. 16 óra után: Felsőrajk, Szabadság u. 87. szám alatt lehet. (370298/2K)

Kétszintes, 4 szobás családi ház 2 garázzsal, 30 m²-es pincével, zöldövezetben, a Gébárti tótól 300 m-re eladó. Érdeklődni: Zalaegerszeg, Gébárti út 35. alatt, vagy: 92/318-370-es telefonszámon. (370657/1K)

Sürgősen eladó Baktüttösön régi tégla lakóház 880 négszögöl közművesített területen. Érdeklődni: 92/323-182. (370673/1T)

Balatonmáriafürdőn vízközeli, közművesített, kisebb nyaraló 2,5 millió Ft-ért eladó. Telefon: 92/329-066. (370672/1K)

Eladó Pusztamagyaród, Zrínyi út 8. szám alatt 2 és fél szobás, gázas, fürdőszobás családi ház 900 m²-es területtel. Irányár: 950.000 Ft. Érdeklődni: helyszínen. (370719/1K)

Vaspör községben régi típusú, komfort nélküli lakóház eladó. Érdeklődni: Táncsics u. 8. szám alatt. (370767/1K)

069. (370623/1H)

Gálafejen hétvégi ház szőlővel, 600 négyszögöl területen eladó. 92/327-391. (370632/1K)

Hosszúlúnkán 660 négyszögöl terület szőlő gyümölcsös, szántó 45 m²-es alápincézett épülettel valamint 15 m²-es melléképülettel eladó. Érdeklődni munkanapokon 16 órától 92/329-228-as telefonon. (370652/1K)

Gógánhegyen panorámás, 250 négyszögöl szőlő kisebb épülettel eladó. Út, villany van. Érdeklődni: 92/313-179. (370654/1T)

Házhely Zalaszentlőrincen földpincés kis házzal, 500.000 Ft-ért eladó. 92/327-107 (370681/1K)

Vonyarcvashegyen 250 négyszögöl panorámás telek eladó. Érdeklődni: 92/319-369-es telefonszámon. (370683/1K)

LAKÁS

Hévízen igényesen kialakított, panorámás, új lakás azonnali költözéssel eladó. Érdeklődni: 83/313-349-es vagy 06/30/597-719-es telefonszámon lehet. (369423/2K)

Nagykanizsán, belvárosban 100 m²-es, egyedi fűtéses, amerikai típusú lakás garázzsal eladó. Telefon: 93/310-610. (370320/1K)

2,5 szobás, új belvárosi lakás, szoc.pol. lehetőséggel is eladó. Telefon: 92/312-291. (370359/3K)

Egyszobás, erkélyes, telefonos, Berzsenyi úti lakás Zalaegerszegen eladó. 06/20/392-507. (362706/14K)

1K)

Keleti városrészben 2. emeleti 2 szobás, 57 m²-es, 2 erkélyes, redőnyös, vízórás lakás 4 emeletes házban eladó. Érdeklődni Nagykanizsa, Kodály u. 1-3/B. II/1. Hajnali. (370784/1K)

Nagykanizsán, a Péterfai utcában 74 m²-es 3 szobás, étkezős lakás garázzsal együtt eladó. Érdeklődni 18 óra után a 93/316-532-es telefonon. (370791/1K)

HON-FOGLALÓ INGATLAN IRODA. Telefon: 06/30/571-388. Kínál: Köztársaság úton 2 + 2 fél szobás, I. emeleti lakást garázzsal; Csány téren 66 m²-es gázas lakást (üzleti célra is); Bíró M. úti 2 szobás, gázas családi házat (cserével).

ALBÉRLET

Kanizsai albérletbe leány albérlőtársat keresek. Érdeklődni 17 óra után a 93/340-534-es telefonon. (370548/2K)

Zalaegerszeg, Vízslaparki 2 szobás lakás hosszú távra kiadó. 16.000 Ft/hó+rezsi. Érdeklődni: 92/366-380, munkaidőben. (370589/1K)

Érettségiző lánynak keresek albérletet Zalaegerszegen két hónapra. Telefon: 06/22/304-624. (370656/1K)

Nagykanizsán 2-3 szobás bútorozatlan albérletet keresek. Telefon: 06/60/461-271. (370780/1K)

Nagykanizsán belvárosi, telefonos, 80 m²-es, bútorozott lakás kiadó. Telefon: 93/383-741. (370786/1K)

ÜZLET-IRODA

Hévíz központjában sörözö-étterem, üzlethelyiség panzió egyben vagy külön kiadó. Érdeklődni: 06/30/417-254. (366940/2K)

Lenti központjában épülő társasházban lakások igény szerinti készültséggel

eladók.

(Szoc.pol. igénybe vehető)
Érdeklődni: 92/316-688, illetve: 06/60/397-777-es telefonszámon.

JÖJJÖN EL!

Mindennap friss, kiváló minőségű holland áruval várja Önt a PARK TURI!

Cím: Zalaegerszeg, Vizslaparki u. 33.
(a körforgalom mellett az első tízemeletes alatt).
Nyitva tartás: hétfő–péntek 7.00–18.00-ig.

Zalakaroson,

a Termál Kemping területén 1 db 12 m²-es

üzlethelyiség

szezonra (több évre is)

kiadó.

Érdeklődni: Hotel Termál Zalakaros, Telefon: 93/340-105

A Balaton Füszért I
az alábbi teleph

raktárakat és iro

eladja vagy l

Nagykanizsa, Cs
Balatonboglár
Siófok, Balatonszab

Érdeklődni: a 06/30/365-

Rózsás Gábor	**ÁB-AEGON RT.**	*Kottingerné Friedrich Zsuzsa*
mérnök-üzemgazdász	Zala-Vas Megyei	felsőfokú kereskedelmi végzettségű
üzleti vezető	Életbiztosítási Igazgatóság	üzleti vezető
	Zalaegerszeg,	
92/330-930	Kosztolányi út 14.	***313-130/30***

MUNKATÁRSAKAT KERES ÜZLETI CSOPORTJÁBA.

A feladat nyugdíjtervezés és tanácsadás.
Ingyenes, magas színvonalú, mindenre kiterjedő
képzés és a munkavégzéshez segítségnyújtás,
80—150.000 Ft jövedelem.
Telefonos egyeztetés után várjuk Önt a felvételi elbeszélgetésen.

HILL
INTERNATIONAL

Orvoslátogatók

Zala megye

► Megbízónk a hazai gyógyszerpiacon vezető pozíciót elért, budapesti székhelyű vállalat. Az értékesítési ágazat - országos hálózatának további erősítésére - orvoslátogatókat keres.

► A leendő munkatárs feladata lesz a családorvosok és a kórházi szakorvosok rendszeres látogatása és magas színvonalú szakmai tájékoztatása. Az eredményes együttműködéshez nélkülözhetetlen, hogy jó kapcsolatot építsen ki a rábízott területen dolgozó orvosokkal.

► A fenti feladat ellátásához orvosi vagy gyógyszerész végzettségű, jogosítvánnyal rendelkező szakemberek jelentkezését várjuk. A pályázatok elbírálásánál a hasonló munkakörben szerzett tapasztalat és az angolnyelv-tudás előnyt jelent.

► A vállalat iránti elkötelezett munkájáért kiemelt javadalmazásra számíthat. Amennyiben úgy érzi, a felkínált lehetőség Önnek szól, jelentkezését, szakmai önéletrajzát a HILL International címére várjuk. Pályázatát természetesen maximális diszkrécióval kezeljük.

HILL International
9400 Szombathely, Aréna u. 5.

Tel./fax: (94) 322-010

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

HAJÓS HOLLANDA ÉVA

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1985. ÁPRILIS 11-ÉN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA
DR. SZTRAPÁK FERENC
A PETŐFI NÉPE FŐSZERKESZTŐJE

MEGTEKINTHETŐ
1985. ÁPRILIS 11–20.

KÉPCSARNOK

BEMUTATÓTEREM
KECSKEMÉT, PETŐFI U. 4.

F. k.: Köteles István – 85-386 GENERALART Dorogi Ny

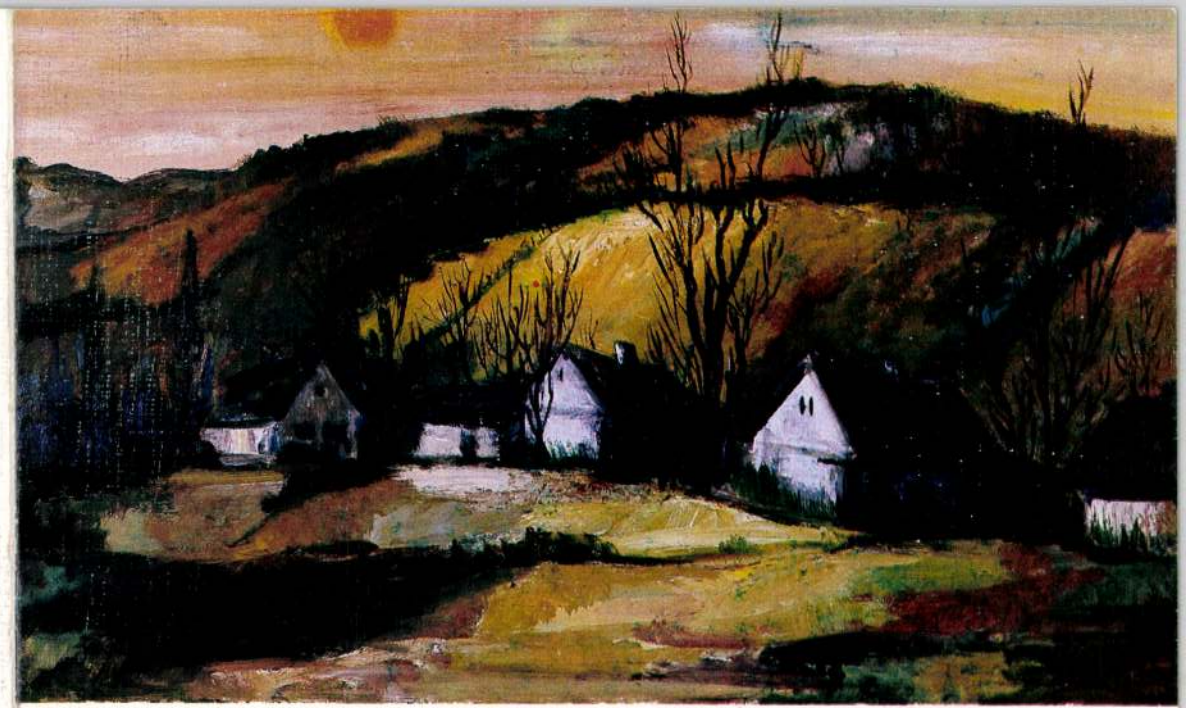

Hajós Hollanda Éva

HAJÓS HOLLANDA ÉVA
ŐSZ

HAJÓS HOLLANDA ÉVA FESTŐMŰVÉSZ ISKOLÁIT ERDÉLYBEN ÉS BUDAPESTEN VÉGEZTE. A DÉSI HUBER KÉPZŐMŰVÉSZET KÖRBEN FENYŐ A. ENDRE ÉS TAMÁS ERVIN IRÁNYÍTÁSÁVAL KEZDTE MŰVÉSZETI TANULMÁNYAIT, MAJD SZŐNYI ISTVÁN VOLT MESTERE.

1964 óta kiállítóművész, a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának tagja. Az országos tárlatok – Debrecen, Szeged, Hódmezővásárhely – résztvevője.

Egyéni kiállításai: 1968. Budapest, 1970–72. Tiszavasvári, 1974. Dabas, 1976. Budapest, 1978. Békéscsaba, 1979. Budapest, Sopron, Fertőd, 1980. Mohács, 1981. Nagykanizsa, Dabas, Kiskunmajsa, 1982. Budapest, Gronau-Epe (NSZK), 1983. Ratzeburg NSZK, Budapest, 1984. Lübeck: Buddenbrookhaus, NSZK, Börzsöny Múzeum, 1985. Kecskemét.

HAJÓS HOLLANDA ÉVA festő

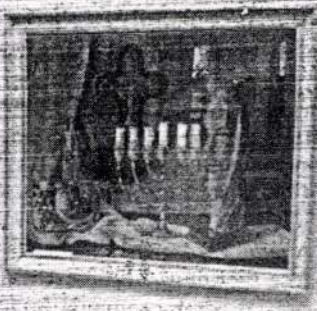

Zalai Hírlap '97 május 15.

Tegnap este a kanizsai HSMK galériájában Ury Ibolya művészettörténész ajánlotta az érdeklődők figyelmébe Gádor Emil és egykori növendéke, Hajós Hollanda Éva festőművészek kiállítását. (A 86 éves mester, Gádor Emil nem tudott megjelenni.) A két festő képei a természet szépségeit idézik úgy, ahogy Hajós Hollanda megfogalmazta: „szeretném a természet emlékét megőrizni magamnak és másoknak is, mielőtt tetőtől talpig betonba öltöztetnék". Gádor Emil 1936-ban végezte el a képzőművészeti főiskolát, majd Pécsett volt rajztanár, azután 1958-tól a Műcsarnok művészeti osztályát vezette. Hajós Hollanda Éva a tanulmányait Erdélyben és Budapesten folytatta, majd a főiskolán Tamás Ervin, Szőnyi István és Gádor Emil lett a mestere. Rendszeresen kiállít Japánban, Ausztriában, Svájcban, Németországban. A tárlat május 3-áig látogatható.

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1983 JUL 16.

1021

A természet igézetében

Hajós Hollanda Éva festőművész tárlata Békésen

A békés-tarhosi zenei napok kulturális programjának színesítő eseménye a Jantyik Mátyás Múzeumban megrendezett kiállítás. A múlt heti megnyitón hangzatos műsort rögtönzött a zenei napok karvezetőinek alkalmi kórusa.

A művész másodízben mutatja be munkáit megyénkben, 1978-ban ugyanis Békéscsabán volt sikeres kiállítása. A békési tárlat méltán jelzi az alkotó hitvallását: „Szeretném a természet emlékeit magamnak és másoknak is megőrizni, mielőtt tetőtől talpig betonba öltözne". Az ars poeticának megfelelően csupán két olyan munkával találkozunk, amely figurákat ábrázol. A művek zöme a természet, a táj képének felszabadult, látszólag minden kötöttségtől mentes formálása. A tájképek erejét a színharmónia adja, ami higgadt, fegyelmezett szemléletű és érzelemgazdag alkotói világképre vall. Optikai pontosságra törekszik, az alkotások teljes felülete egyenértékű, minden négyzetcentimétert azonos figyelemmel munkál meg. A képet nem esztétikai tárgyként, hanem felfedezésként, a természet, a táj csodálatának ráismerőjeként tárja elénk.

A harmónia mögött mégis bizonyos feszültség rejtezik. Különösen az alföldi tanyákat ábrázoló alkotások példázzák ezt. Csend című képén egy magányos tanyát láthatunk, amelyen vihar előtti szürke ég alkotja a hátteret. Ellenpontként a ház világító fehér fala a kontraszt. A pasztelles színösszetétel mégis mértéktartó nyugalmat, csendet áraszt. Az atmoszféra jellegzetesen alföldi, megkapó, ahogy a művész hangsúlyt ad a tanyának. A tömör képszerkesztés jellemzi Csónakok című munkáját. A motívumok szinte elfoglalják az egész képmezőt: két összehajló fa és két csónak. A puhán felrakott formák, a bensőséget árasztó barnák, vörösek eszköztelenül fejezik ki az egymásra utaltságot.

Hajós Éva képeinek az alaptónusa többnyire sötét, uralkodó színe a szürke. Ebbe a szövetbe hasítanak vagy simulnak bele a fehér-barna sávok, illetve a zöld természet színei. Az árnyékok, a háttér mozgalmassága sokszólamúvá és gazdag játékúvá teszik a síkban tágasan elrendezett tájat. A képeken levő térmélységek és színvariációk a művész néhol mértéktelennek mutatkozó dekoratív hajlandóságáról vallanak. Hajós a művészetet nem elsősorban önkifejezésként, hanem az élet, a környező természet megismeréseként fogja fel.

A kiállított alkotások közül annyi szinte a változat, ahány a kép. Ez a tény nem eklektikára vall, hanem belső gazdagságot, színes élményvilágot sejtet. Könnyen befogadható képzőművészeti munkákkal találkozunk e kiállításon. A közönség hálás a kiállítónak a kellemes élményekért, s nagy számban keresi fel a tárlatot, ami augusztus közepéig látható a békési múzeumban.

Cs. Tóth János

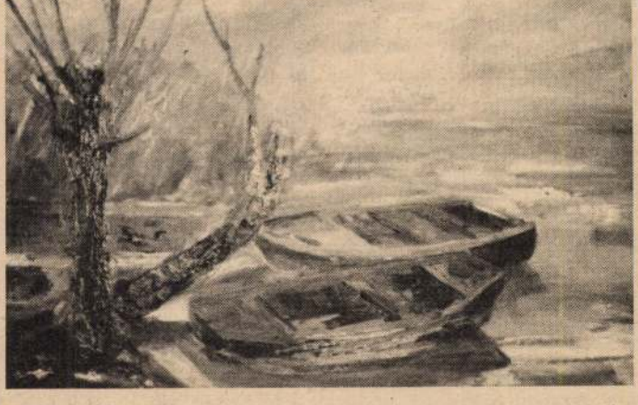

„Csónakok" Reprodukció: Laurinyecznè Mészáros Mónika

...tás végén

A péntek reggel időjárása nem sokat változott az egy nappal korábbihoz képest. A táj képe a megye északi részén sem sokban különbözik most a délitől. A végeláthatatlan mezőgazdasági táblákon igazán nagy mozgást nem is lehet látni. Egy-egy helyen emelőkkel rakodják a hatalmas bálákat pótkocsira, másutt kazlaznak, altalajlazító vagy óriás tárcsa járja a tarlót.

Július 7-én a gyomaendrődi Alkotmány Tsz kombájnjai jól végzett munka után elhagyták a községet, és észak felé vették útjukat. Azóta is Andornaktáján és Füzesabonyban aratnak.

...mas bálákat a pusztaföldvári
(Fotó: KEP)

— Ha ott végeznek, Miskolcra mennek, mert még oda is hívtak bennünket — közli *Horváth Lajos* pártitkár, majd így folytatja: — Szükség van erre a többletbevételre, mert a búza 1500 hektáron sajnos, jól cserben hagyott bennünket. Igaz 300 hektáron van másodvetésünk, de azt is öntöznünk kell éjjel-nappal, mert esőt szinte egyáltalán nem kaptunk. Ilyen évet még nem éltünk. Máskor még el sem szoktuk kezdeni az aratást, amikor az idén befejeztük. De még az átlagok is össze-vissza alakultak. Volt olyan tábla, ahol alig 12 mázsát hoztunk le egy hektárról, másutt meg 52-t. Nálunk az MV—8-as búza viselkedett a legjobban. Egyébként mindennel előre vagyunk. Szórjuk a szervestrágyát, tárcsázunk, készítjük elő a jövő évi talajokat.

Dévaványán, az Aranykalász Tsz-ben *Szücs József* elnökhelyettes már azt szá-

az eredetileg tervezettnél, a tejtermelést 10—15 százalékkal növelik, s ha igaz, ez együtt négymillió forinttal javíthatja az eredményt. Két-három millió forint nyereségtöbbletet kell hozniuk a téesz ipari üzemeinek is ahhoz, hogy nagy bajba ne kerüljenek.

— Az aratás egyébként annak rendje és módja szerint ment. Tizenhárom nap alatt levágtuk a 2800 hektár búzát. Rendbe szedtük a kombájnokat, szombaton reggel hat gépünk meg tizenegy emberünk Csehszlovákiába megy aratni, a Rozsnyói Állami Gazdaságba — közli *Kézi Zoltán* növénytermesztési főágazatvezető.

A Szeghalmi Állami Gazdaságban éppen egy hete fejezték be az aratást, 2800 hektáron, s most itt is a tervezettnél gyengébb termés ellensúlyozásán törik a fejüket. Kukoricából, pecsenyebárányból és szénából látszik reálisnak a többletértékesítés, amivel a 10 millió forintot meghaladó árbevétel-kiesés 60—70 százalékát tudják pótolni *Bogdándi Győző* igazgatóhelyettes szerint. A kukoricában most már azért mernek bízni, mert az elmúlt hét vége óta megfelelő mennyiségű csapadékot kapott a vidék. A gazdaság kombájnjai egyébként jelenleg Borsodban aratnak. Az is kiderült, hogy legbiztosabban a gyepfeltörésekben termett idén a búza, s hogy legjobbnak a már kifutó Jubilejnaja bizonyult.

A tavaly még száz gonddal küszködő vésztői Körösmenti Tsz viszonylag jó búzatermő évet fogott ki. Háromezer 300 hektáron éppen annyit arattak, amennyit terveztek. Más kérdés, hogy a tavasz eleje ennél még jóval többet ígért. Csakhogy 45 napig egyáltalán nem kaptak esőt. Érdekességként említette Nyilas Károly elnök, hogy a Körös partján fekvő földeken 55 mázsát arattak hektáronként. A vízparti harmatot úgy látszik, nagyon jól hasznosították az itteni búzák. Mivel a szövetkezetben a 3 ezer 300 hektár búza mellett 1500 hektáron árpát is termesztettek jó eredménnyel, megnövekedtek az esélyek arra, hogy a Körösmenti Tsz nyereséggel zárja az idei évet. Ezt erősíti az is, hogy nagyon jól néz ki az 1100 hektár szójájuk, meg az ugyancsak 1100 hektár kukoricájuk is.

Az aratásvégi körkép végállomása a dobozi Petőfi Tsz, ahol csütörtök este fe-

Fk.: Tóth Pál István

MÁTRAINDUSTRIA

Hajós Hollanda Éva

HAJÓS HOLLANDA ÉVA FESTŐMŰVÉSZ ISKOLÁIT ERDÉLYBEN ÉS BUDAPESTEN VÉGEZTE. A DÉSI HUBER KÉPZŐMŰVÉSZETI KÖRBEN FENYŐ A. ENDRE ÉS TAMÁS ERVIN IRÁNYÍTÁSÁVAL KEZDTE MŰVÉSZETI TANULMÁNYAIT, MAJD SZŐNYI ISTVÁN VOLT MESTERE.
1964 ÓTA KIÁLLÍTÓMŰVÉSZ, A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG MŰVÉSZETI ALAPJÁNAK TAGJA. AZ ORSZÁGOS TÁRLATOK – DEBRECEN, SZEGED, HÓDMEZŐVÁSÁRHELY – RÉSZTVEVŐJE.

EGYÉNI KIÁLLÍTÁSAI: 1968. Budapest, 1970–72. Tiszavasvári, 1974. Dabas. 1976. Budapest, 1978. Békéscsaba, 1979. Budapest, Sopron, Fertőd, 1980. Mohács, 1981. Nagykanizsa, Dabas, Kiskunmajsa, 1982. Budapest, Gronau-Epe (NSZK), 1983. Ratzeburg (NSZK), Budapest, 1984. Lübeck: Buddenbrookhaus (NSZK), Börzsöny Múzeum, 1985. Kecskemét, 1986. Gronau-Epe (NSZK), Budapest, Izsák; 1987. Győr – Bemutató Terem, 1988. Zalaegerszeg – Kisfaludi Strobl Terem.
Számos képe van magángyűjtők tulajdonában.

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

HAJÓS HOLLANDA ÉVA

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1989. ÁPRILIS 6-ÁN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA
LENGYEL BOLDIZSÁR
A VÁROSI TANÁCS ELNÖKHELYETTESE

MEGTEKINTHETŐ
1989. ÁPRILIS 6–15.
ABA-NOVÁK TEREM
SZOLNOK, KOSSUTH ÚT 6/8.

Hajós Hollanda Éva

HAJÓS HOLLANDA ÉVA FESTŐMŰVÉSZ ISKOLÁIT ERDÉLYBEN ÉS BUDAPESTEN VÉGEZTE. A DÉSI HUBER KÉPZŐMŰVÉSZETI KÖRBEN FENYŐ A. ENDRE ÉS TAMÁS ERVIN IRÁNYÍTÁSÁVAL KEZDTE MŰVÉSZETI TANULMÁNYAIT, MAJD SZŐNYI ISTVÁN VOLT MESTERE.
1964 ÓTA KIÁLLÍTÓMŰVÉSZ, A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG MŰVÉSZETI ALAPJÁNAK TAGJA. AZ ORSZÁGOS TÁRLATOK – DEBRECEN, SZEGED, HÓDMEZŐVÁSÁRHELY – RÉSZTVEVŐJE.

EGYÉNI KIÁLLÍTÁSAI: 1968. Budapest; 1970–72. Tiszavasvári; 1974. Dabas; 1976. Budapest; 1978. Békéscsaba; 1979. Budapest, Sopron, Fertőd; 1980. Mohács; 1981. Nagykanizsa, Dabas, Kiskunmajsa; 1982. Budapest, Gronau-Epe (NSZK); 1983. Ratzeburg (NSZK), Budapest; 1984. Lübeck: Buddenbrookhaus (NSZK), Börzsöny Múzeum; 1985. Kecskemét; 1986. Gronau-Epe (NSZK), Budapest, Izsák; 1987. Győr – Bemutató Terem; 1988. Zalaegerszeg – Kisfaludi Strobl Terem; 1989. Szolnok – Aba Novák Terem; 1989. Kaposvár.
Számos képe van köz- és magángyűjteményben.

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

HAJÓS HOLLANDA ÉVA

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1990. ÁPRILIS 26-ÁN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA:
SIMON MÁRTA
A PÉCSI TÜKÖR SZERKESZTŐJE

1990. ÁPRILIS 26–MÁJUS 6.

FERENCZY TEREM
PÉCS, KOSSUTH L. U. 29–31.

HAJÓS HOLLANDA ÉVA

kiáll.ismertetés

Losonci Miklós: H.H.É.tájai.Paál László Terem

UJ TÜKÖR 1983.XX.évf.19.sz.4.o.

SZERZŐDÉS

avégzésre irányuló egyéb jogviszony létesitéséhez

részről a MTA Müvészettörténeti Kutató Csoport (Bp. I. Uri
ől

e:

z alábbi feltételekkel:

feladat részletesen:

Hajós Hollanda Éva.

Harta - Teleki kastély.

Képszavon -
1986. XI. 6 -

Hajós Hollanda Éva

HAJÓS HOLLANDA ÉVA *festményeiből nyílt kiállítás csütörtökön Nagykanizsán, a Hevesi Sándor Művelődési Központban. Az érdeklődők csaknem 30 kompozíciót láthatnak.*

Népszabadság, 1987. X. 9

Hajós Hollanda Éva festőművész

■ *Hajós Hollanda Éva festőművész kiállítása április 20-ig tekinthető meg Kecskeméten, a Képcsarnok bemutatótermében.*

Népszabadság, 1985. IV. 12

Hajós Hollanda Éva

Hajós Hollanda Éva festőművész kiállítása április 11-én nyílik meg a Képcsarnok kecskeméti bemutatótermében.

Magyar Nemzet 1985. IV. 6.

Pszeudo-kincs

Pauer retrospektív. Műcsarnok, 2005. július 15 – augusztus 28.

PAUER GYULA művei soha nem látott mennyiségben lepik el a Műcsarnok összes termét, méghozzá a műfajban kevésbé jártasak számára is rendkívül áttekinthető bontásban. Már az első, „gyűrött" teremben kellő bevezetést kapunk a Pauer által harmincöt éve megteremtett pszeudo art, az „olyan, mintha" művészetének filozófiájába. Az *I. Pszeudo manifesztum* bőséges illusztrációját adják a háromdimenziósnak ható pszeudo-festmények, a pszeudo-hasábok és a félgömbök pszeudo-horpadásokkal, valamint az 1970-es eredeti nyomán rekonstruált, sejtelmes pszeudo-szoba. Tovább sétálva a konceptuális művészet területére jutunk: olyan akciók dokumentumai láthatók itt, mint pl. a 13 művész kollektív öngyilkosságát célzó pszeudo-felhívás (*Halál-projekt*) vagy a hasonló körben meghirdetett *Műgyűjtési akció*, de megcsodálhatjuk Pauer vörös szemüveg-tervét és csereszabatos Marx-Lenin-képeslapját is. A következő terem az emlékműtervek és megvalósult köztéri alkotások – így az idén felavatott Duna-parti holokauszt-emlékmű – mellett a festett árnyékú bútoroké. Külön helyiség jutott Pauer színházi és filmes látványterveinek, az 1985-ös első szépségkirálynő-választáshoz fűződő testmintáinak és héjszobrainak, a P.É.R.Y. Puci név alatt bemutatott fiktív festői életműnek, valamint az 50-es és 60-as évek stíluskísérleteinek. (Utóbbiak közül az Egy láda szobor darabjai – pl. a *Hegedűs*, a *Bolond lány* – sejtetnek valamit abból a sokféleségből, amelyből a pszeudo mint az egyik lehetséges, majd jó ideig egyedül érvényes irány született.) Hangsúlyosan, külön térben jelenik meg a életnagyságú pszeudoszobor: a hosszában meghasadt *Maya*, illetve a Vatikánban őrzött, impresszív *Torinói lepel szobrá*nak félkész zöld gránitmásolata. (Összevetésük annyiból is érdekes lehet, hogy míg előbbit a szerző szándékán túl az anyag feszültsége is formálta, utóbbi szándékon alul maradt befejezetlen.) „*Nehéz hely*" az egy torasztal köré rendezett és Víg Mihály zenéjével megtöltött *Szubjektív terem*, melyet a művész halott fiának, ikertestvérének és családjának szentelt – ama 60-as évekbeli jelszó jegyében, mely művészet élet közé egyenlőségjelet tesz.

A pszeudo-lüktetés felkeltésére a jól eltalált hangeffekteken és mozgó installációkon túl a *Pezsgő* (vetítő) terem és a múltidéző *Pszeudo Színpad* nonstop programjai szolgálnak. Hátterüket az 1978-ban fölállított, majd hatóságilag nyomban megsemmisített nagyatádi *Tüntetőtábla-erdő*nek az apszisra vetített képe adja. (Nem tanulság nélkül való reklámtábla-erdőkön edződött szemünkkel átfutni a 131 mini transzparens szövegeit.)

A tizenkét terem „kínálatának" ismertetésén túl a recenzens mindenképp szeretne ízelítőt adni abból a sajátos derűből, amely leírhatatlan módon lengi át az egész tárlatot. A teremőr csendjének hortyogásától a kamu és hamis pénz megkülönböztetésén keresztül az egyes Elképzelésművekig. Egyik ilyen utóbbinak a parafrázisaként: „Én tudom, hogy Ön most ezt a cikket olvassa, Önnek viszont fogalma sincs arról, hogy én éppen mit teszek."

-dzs-

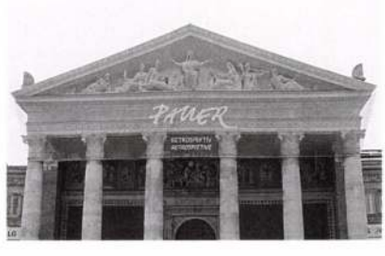

Felszállóág

Hajas Tibor: Kényszerleszállás (1946-1980). Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum. 2005. június 16 – szeptember 4.

A LUDWIG Hajas-tárlata képet kíván adni a magyar neoavantgárd legeredetibb alakjaként jegyzett művész teljesítményéről. Hajas Tibor életművét bemutatni – ráadásul minden eddiginél átfogóbb igénnyel – bekeretezve fellógatni az amúgy sterilen elegáns kiállítóterem falaira több okból sem könnyű. Először is ő a '70-es években azoknak a műfajoknak – így a performansznak és az akcionizmusnak – a hazai megteremtőjeként vált ismertté, amelyek természetüknél fogva csak rekonstrukcióként, eredeti közegüket nélkülözve lehetnek jelen a mai látogató számára. Hajas „művészi tetteinek" most bemutatott dokumentumai a fotóművész munkatársakat, elsősorban Vető Jánost és Veres Júliát dicsérik; az ő felvételeiken rögzített vagy éppen azokon alapuló művek feldolgozását a termenkénti tematikus bontás (pótlások, nyilvános akciók, tablók, konceptuális művek stb.) segíti. A legendás önsanyargató Hajas-darabok, mint pl. a *Húsfestmény I¬-II.*, a *Felületkínzás I-III.* vagy a címadó *Kényszerleszállás* mellett olyan igazi ritkaságot is láthatunk, mint a David Bowie és Alice Cooper diaképei között egy tükör felhasználásával készült installációt.

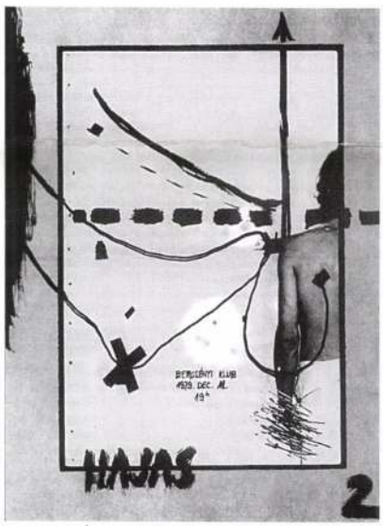

EGY BERCSÉNYI KLUBBAN TARTOTT PERFORMANCE PLAKÁTJA

A műfaj korlátain túl a másik nehézséget a múzeumi leporellónak az a mondata szemlélteti, amely szerint Hajas „elsősorban a magyar nyelv kimagasló poétája", mindaz pedig, amit a tárlaton láthatunk, e poéta „költészetének rendkívül innovatív vetülete" (az ellentmondást segít feloldani a párhuzamosan megjelentetett hajas szöveggyűjtemény, lásd a keretest!).

A korábbi emlékkiállítások (1987. István Király Múzeum, Székesfehérvár; 1997 Ernst Múzeum) nyomán a Ludwigban megrendezett jubileumi tárlat és a kapcsolódó publikációk alkalmasak arra, hogy a hazai neoavantgárd kutatástörténetének régi hiányát pótolják.

Az irodalmi képolvasatban a kiállításformát öltő visszatekintés csupán illusztráció Hajas költészetéhez, vagy akár egészen konkrétan a művész halálának 25. évfordulójára ez évben megjelentetett életműkötethez. Erre az értelmezésre „erősít rá" a kiállítás katalógusában (újra)közölt tanulmány is, amelyben a szerző, Dékei Kriszta Hajas vizuális életművét mindvégig a szövegei felől vizsgálja. Nem szeretném megkérdőjelezni a kurátorok szabadságát; a problémát csupán abban látom, hogy ez a több fórumon is sugalmazott kiállításrendezői szándék egyedül a helyszínen nem érhető tetten. E „mulasztás" pedig azokat fosztja meg az értelmezés egyfajta lehetőségétől, akik amúgy is híján vannak a kontextus ismeretének, nevezetesen a már hivatkozott külföldieket és a fiatalabb generáció képviselőit.

-dzs-

Hajas Tibor: Szövegek
Szerk. Almási Éva, Bp., Enciklopédia Kiadó, 2005

„Ezt az előszót 2005 márciusában írtam, amikor lezártam a kötet összeállítását és tördelését. A már kész könyv nem nyerte el Gál János, a gyerekkori barát tetszését, így mindent elkövetett, hogy a könyv az általam összeállított formában ne jelenhessen meg. Fitz Péter művészettörténész (szerzőtársa Bán András megkérdezése nélkül) letiltotta az Orpheus, X. évf. 21. számában megjelent interjúját, az özvegy már korábban letiltott az 1979-es, 1980-as naplókat, valamint megpróbálta Ungváry Rudolfot rávenni, hogy ő is vonja vissza a már publikált, Hajasról készített, korábban a kötetben rendelkezésre bocsátott fotójának közlését.
A kivett szövegek helyére így viszont bekerülhettek Tábor Ádám jóvoltából az Eötvös Gimnázium archívumából hiányzó 1962-64-es, korai versek.
Hajas írásait már nem tudják visszavonatni, s ez a kötet, remélem, hozzájárul, hogy szerzője immár végérvényesen bevonuljon a magyar művészet panteonjába mint költő és mint képzőművész. Ugyanis mindkét műfajban jelentőset alkotott.

F. Almási Éva" (részlet az előszóból)

A CSEPEL GALÉRIA

szeretettel meghívja

HAJÓS HOLLANDA ÉVA
kiállításának megnyitójára
1988. január 14-én (csütörtökön) 18 órára

A kiállítást megnyitja:

Ury Ibolya művészettörténész

A kiállítást rendezte, a katalógust tervezte:

Molnár József tanár

A kiállítás helye:

XXI. (Csepel), Tanácsház tér 3.
Telefon: 589-516

Megtekinthető:

1988. január 14-től február 7-ig
keddtől vasárnapig 10—18 óráig
hétfőn zárva

Megközelíthető:

A Boráros téri gyorsvasúton két megálló a Tanácsház térig.
Utazási idő a Boráros tértől, 10 perc.

F.k.: Kratzl Béláné

HAJÓS HOLLANDA ÉVA

HAJÓS HOLLANDA ÉVA
festőművész kiállítása elé

Több mint húsz alkotó év után már alapos felmérés készíthető egy művész munkásságáról. 1964 óta kiállító művész Hajós Hollanda Éva, noha tanulmányai már jóval korábban a festészet felé irányították. A Dési Huber Körben Fenyő A. Andre és Tamás Ervin voltak mesterei, majd Szőnyi Istvánhoz járt korrigálásra. Néhány évi bizonytalanság és útkeresés után, — mestereit követve, de nem utánozva — döntött a természetelvű festészet mellett és hű maradt hozzá a mai napig.

Korunkban nem könnyű vállalni ezt a művészeti irányzatot, mivel nem eléggé divatos, sem elég modern, de az biztos, hogy közérthetősége és számtalan egyéb motiváció következtében ma is népszerű és közkedvelt kifejezési mód.

Hajós Hollanda Éva eme választásának egyik fő oka az, hogy szereti a természetet. Ő maga is szívesen barangol és fedezi fel a szép tájakat, városrészeket, utcákat, házakat. Ezeket hűen, jellegüket hangsúlyozva veti a vászonra. Ugyanakkor nem szépít, nem idealizál, inkább valami belső érzelem, hangulat sugárzik képeiből. Szereti a havas, fehér alföldet, a rőt, vörös fákat, a föld, a talaj izgalmas részleteit. Egy meghitt utcarészlet, ház, vagy szép kapu megfestésével a magyar vidék szépségét ragadja meg.

Emellett maga is létrehoz a műtermében egy-egy kellemes enteriőrt, vagy csendéletet. Ezeken ragyognak a virágok, gyümölcsök, cserepek, mint a látvány eszközei, az élénk, intenzív színek felhasználásához. Gondosan készíti képeit, technikai felkészültségéhez tudatos koncepció párosul. Kompozíciós formanyelve határozott, a klasszikus hagyományokat követi. Ragaszkodik a valóság teremtette szituációból fakadó képalkotás öröméhez, az ábrázolás ősi feladatához.

Képeit sokan ismerik és szeretik. Számos kiállítása volt már idehaza és külföldön is. Legújabb képei arról tanúskodnak, hogy kitartó szorgalom és a festészet szeretete eredményre és sikerre vezet.

Ury Ibolya

HAJÓSY MONIKA

Érdeklődés

studio
galéria

HAJÓSY MONIKA KIÁLLÍTÁSA

1984. XI. 14 – XII. 9-ig

Budapest, V., Bajcsy-Zsilinszky út 52.

A fotókat Kovács Ferenc készítette

84-1954 GENERALART DNy

Megérkezés

Hula-hop

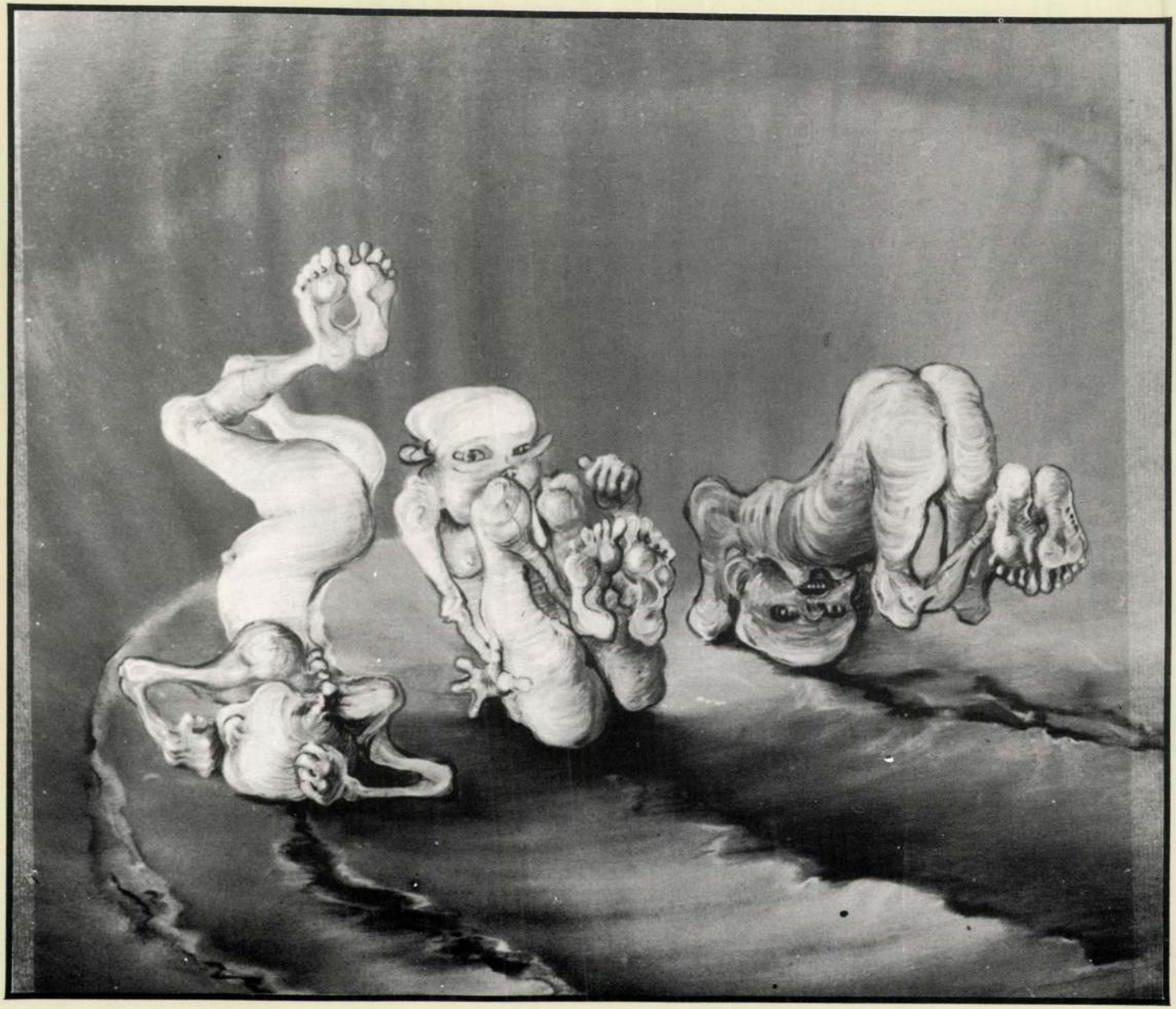

Bukfencezők

Hinta I.

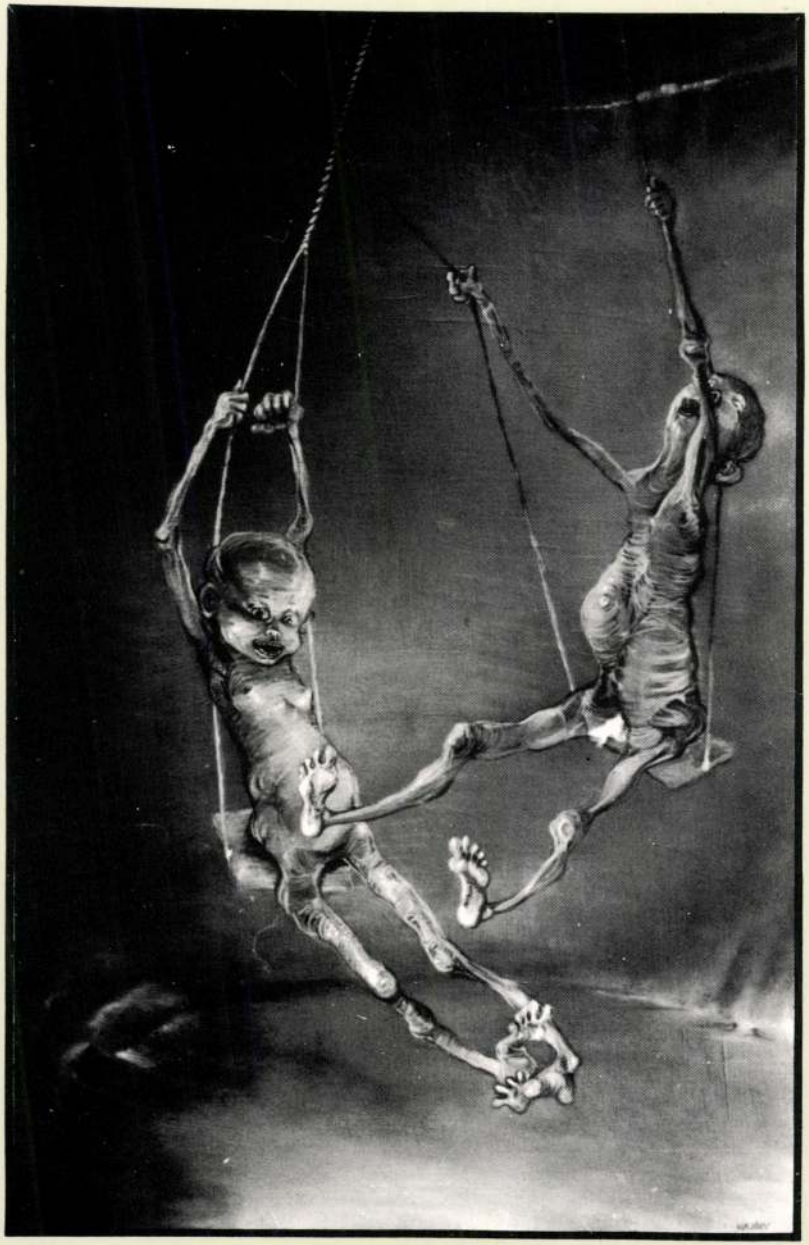

Hinta II.

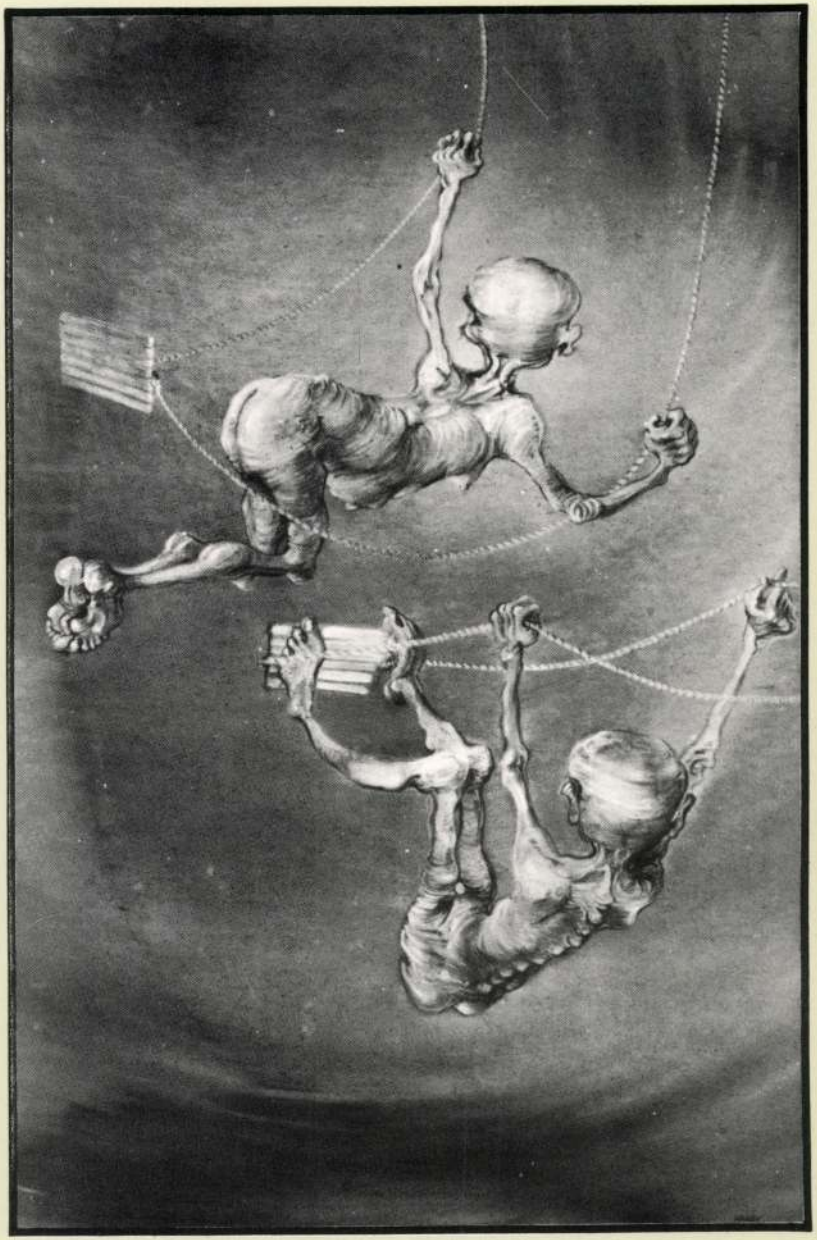

Hinta III.

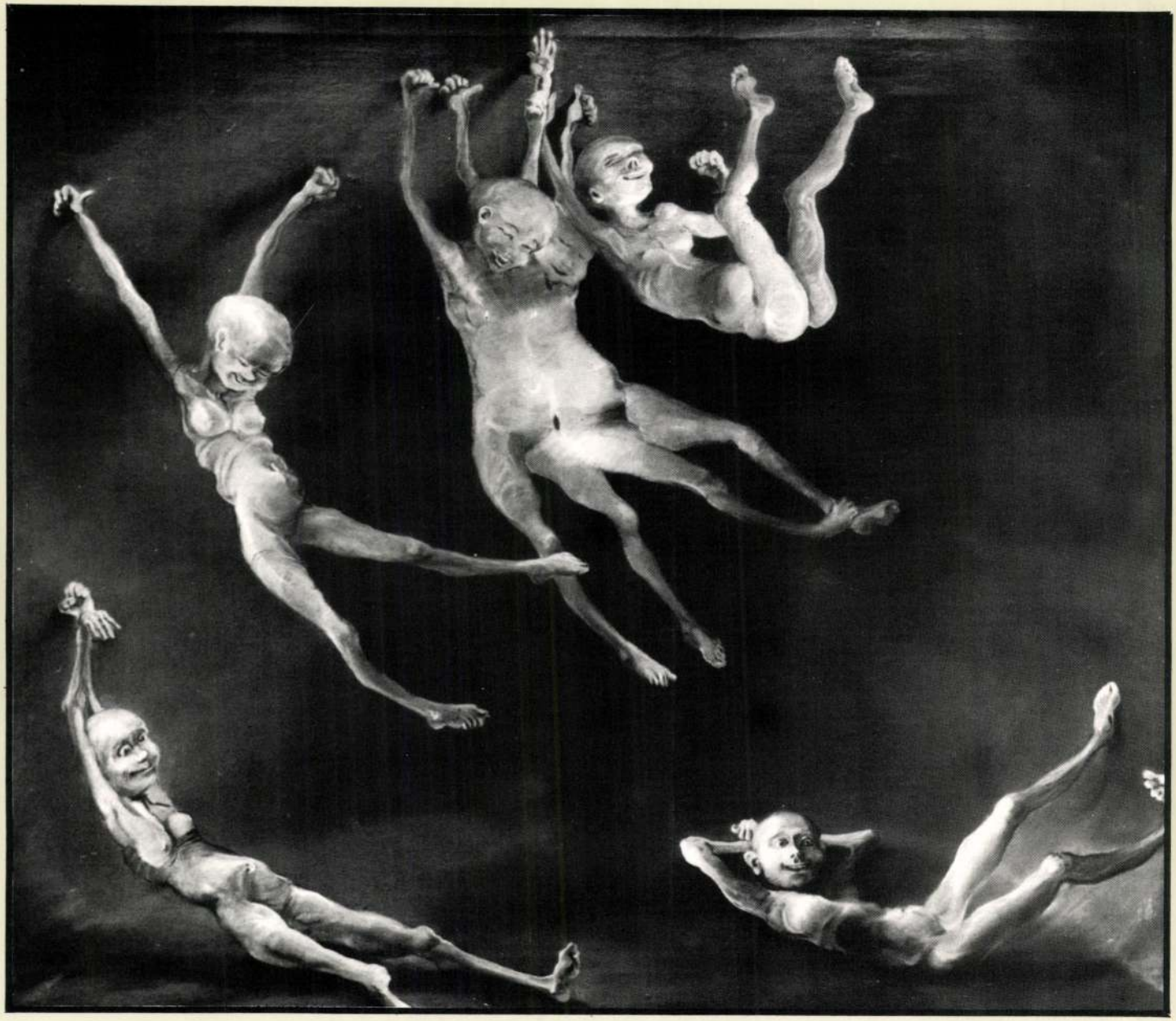

Csúszda I.

Csúszda II.

HAJÓSY MONIKA

Kézenállók

HAJÓS IMRE

Az Ország. 1943. aug. 14.
(A délerdélyi magyar képzőmű-
vészek kiállí-
tása [Brassó-
ban].)

ÍRÁS

Déli Hírlap (Brassó)

Régi ének, mai ének

1943. aug.

Megint bőrig áztunk pajtás,
Régóta ver bennünket már a zápor,
De a világ csak bomoljon,
Mi megbujhatunk a nádasban százszor.

Megint magyarul akartunk,
Mert hogyan is akarhatnánk mi másképp,
Te lőcsöt, én kapát fogtam,
De ugye, most se akartuk a másét?

Az igazság bíz, sokféle —
Mondják — de nékünk csak magyarul igaz,
Húzodj csak le a sás alá
S ne bántsd az esőt, ez is magyar vigasz.

Majd a késő éjszakára
Elfut a felhő, s talán kisüt a hold,
S akkor nótába kezdhetünk,
Eldanoljuk, mit öregapánk dalolt.

Hallja meg a messzi falu
S riadjon a boronám meg az ekém,
Kiáltsa minden világgá,
Hogy mi is ott leszünk a Duna jegén.

De addig csak ázzunk pajtás,
Hadd verjen bennünket a kemény zápor,
Ha sehol, de a nádasban
Lőccsel is magyarok lehetünk százszor.

GELLÉRT VILMOS

Cseke

Csak kis hínáros úsztató,
De sürü, sárga iszapja drága.
Sok fényes, tiszta gondolat
Merült el búzlő mocsarába.

Partján négy jegenye álldogál,
Élő, tiltó választófalak.
Levelükön sok tüzesnyelv,
Sok kiáltó szó fentakadt.

Kicsiny tó, alig tenyérnyi
S nagyobb, mint az óceán.
Sok vágy futott iszapba
Sáros, iszamlós partfokán.

Szürke tükrén kába hal
Nem ugrik fel fürge villanatban,
Csak kövér kacsa úszik lomhán —
— Oly örök, súlyos mozdulatlan.

DARÁZS ENDRE

Éjjél után

Az Ég leszállt a Földre,
Színe, csillaga, csöndje
A tó mélyén, színén leng.
Gond s a bánat messze ment.
Bennem csak az áhitat él,
Egyetlen társam a szél,
Cirógat, neszez, dalol
Majd a borzas fák alól,
Hűs szárnyon messze röppen
S a lágy, fekete csöndben
A szivemen, a fákon
Szép, Istenujjú álom
Csodálatos dalba kezd.
Mint arany dinnyegerezd
Felhőtálon ring a Hold,
Rőt fénye a tóra folyt
S a fehér, fürge habok,
Mint puha tündérkarok
Szétviszik s a nád alatt
A mennyizű holdfalat
Mélybarna homályba hull.
Nézem, hosszan szótlanul.
A Badacsony mögül már,
Pirosul a napsugár
És megtelnek az utak:
Lovak, szekerek futnak.
A por mint messze látszó
Szomorú, szürke zászló
Sürűzve, hosszan, után
Leng a karaván után.
Keszthelyre tart a szegény,
Kocsiján gyümölcs s remény
Nagy zsák bú, kis batyu jó
Nálam is van eladó
Kínálom a szivemet,
De nem kell az senkinek...

BORSI D. JÓZSEF

A dél képzőm

A szellem embereire különösen bénítólag hat a kisebbségi sors, mert az alkotó tevékenység első és legfontosabb feltétele a szellemi szabadság. Az erdélyi írók és művészek azonban kemény fából vannak faragva, mert az életkörülmények hozzászoktatták őket, hogy a szűkre szabott korlátok között is alkotni tudjanak. Jellemző példa erre Gallasz Nándor, aki alighogy elhagyta a főiskolát, 1914-ben kikerült a szerb, majd az orosz frontra. Itt fogságba esett és Szibériába került. Hat évig sinylődött a fogolytáborok poklában. A vörös forradalom Kraszno-jarszkban érte el. A zűrzavart szökésre használta fel. Temérdek kaland és megpróbáltatás után Moszkvába érkezett. Itt a bolsevista uralom alatt választania kellett a cipésztanoncság és a Képzőművészeti főiskola növendéksége között. Természetesen az utóbbi mellett döntött.

Végre 1921-ben a Kun Béla népbiztosaival kicserélt tisztekkel ő is hazatérhetett. Az otthon azonban nem enyhítette a gondokat és a megpróbáltatásokat. A román megszállás idején megélhetését csak úgy biztosíthatta, ha tovább fejleszti művészi tudását. Külföldre vágyott, de ahhoz sok pénzre lett volna szüksége. Honnan vegye? — merült fel benne a kérdés.

Gallasz életrevalóságát és tehetségét mi sem jellemzi jobban, minthogy sikerült neki egy „gyámtársaságot" összehozni és ennek tagjai annyi pénzt adtak össze, hogy külföldre utazhatott. Előbb Münchenben, majd Drezdában tanult. 1924-ben pedig alapos ismeretekkel visszatért Erdélybe. Első dolga volt, hogy támogatóinak egy-egy szoborral rójja le háláját.

A kemény élet tehát az, ami ellentállóvá és kitartóvá edzette az erdélyi művészeket és csak ezzel magyarázható, hogy a román uralom alatt élő képzőművészeink egy év leforgása alatt immár harmadszor állították ki alkotásaikat. Az időrendben harmadik brassói tárlat az előzőktől abban különbözik, hogy szinte valamennyi kiváló művész több művel képviseltette magát. A kiállító-művészek lakóhelye szerint fölfektetett ív végig szaladt az egész délerdélyi területen, hogy minél teljesebb számban vegyenek részt ezen a művészeti eseményen festőink. A kiállítókat nem annyira a közös művészi szándék hozta össze, hanem sokkal inkább a térbeli és időbeli adottságok késztették csoportos megjelenésre.

Három szobrot állított ki az idősebb évjáratok kiemelkedő mestere, Gallasz Nándor. Művészete már túljutott a forrongási korszakon és mint minden erdélyi szobrásznál, nála is a kifejezés megkapó ereje dekoratív törekvésekkel párosul.

Az aradi Hajós Imre festményein Páris sugalló hatása kitűnik. Világos, színes, vetett árnyékokat kerülő képei, rajzban sima és fényhatásban erős és biztos művészalkotások. Kompozicióin a hajlékony képzeletet ösztönösen lefékezi és nem irodalmi, hanem tisztán művészi szempontokat érvényesít. Nem regél és nem magyaráz, hanem fest. Olykor a kidolgozás rovására vázlatszerűségre törekszik, de éppen ez a befejezetlenség okozza festményeinek frisseségét és megkapó dinamizmusát.

A könnyedségben rokon vele a brassói Kollár Gusztáv, aki egyéni technikával, mint maga nevezi: akvartellnek (színes kréta és víz-

ÉM-MAGYAR ERŐ

reviziót!

retük mellett sem válnak monumentálissá, hanem felnagyított genre-szobroknak hatnak. *Ligeti (Lőwi) műtermében került ki a nagy népszerűségnek örvendő Anonymus szobor, a Stefánia-úton elhelyezett „Rudolf trónörökös" bronz szobra, a Pálosok kútja, amelyet Béke-kútnak neveznek, a Döbrentei-téri kis parkban lévő Rákász-fiú, a Nemzeti*

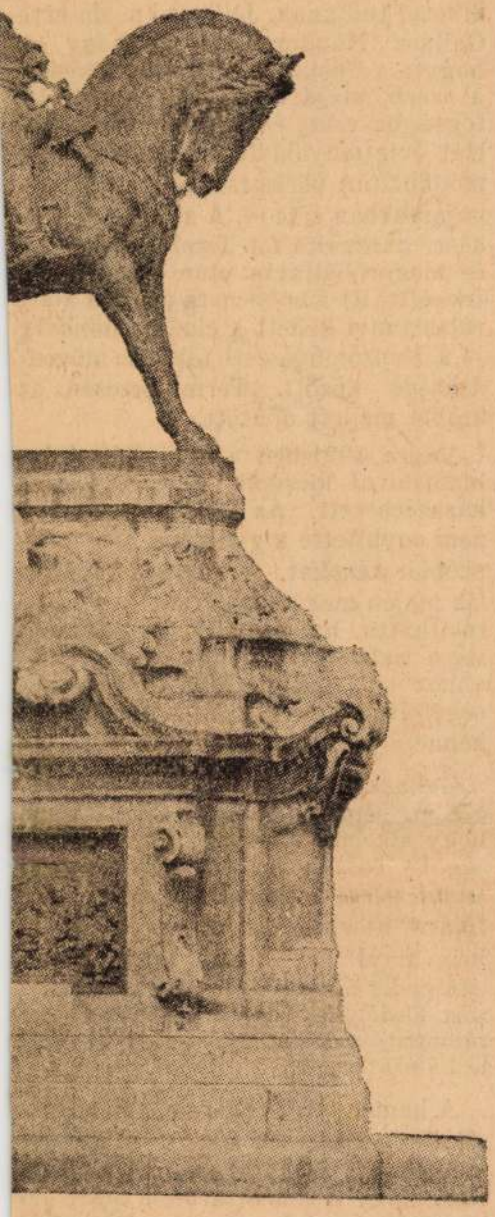

Múzeum lépcsőházának falába illesztett és Vasváry Pált ábrázoló dombormű, Krisztus sírbatétele dombormű, amely a Terézvárosi templom falán látható. Szándékosan mondottuk, hogy az ő műterméből és nem az ő keze alól kerültek ki ezek a művek, mert a rossznyelvek szerint *Ligeti (Lőwi) mindig ügyes segédekkel dolgozott, akik miután nem tudtak megfelelő feladatokhoz jutni, tehetségüket aprópénzre váltva felkapott művészeknek dolgoztak.* Annak ellenére, hogy Ligeti-Lőwiben a szikrája is hiányzik a monumentalitásnak, még nagyszabású hősi emlékművet is készített. *A tabáni parkban állitották fel a Tüzér-emlékművet, amely a legsikertelenebb emlékműveink közé tartozik.* A művész egész egyszerűen egy lóvontatású ágyút mintázott meg részletező gonddal, hat lóval, három lovaskatonával és még arra is kínosan ügyelt, hogy a vékony ostort is szabályosan tartsák a katonák. Mi köze ennek a kőmonstrumnak a szobrászathoz? Ez az emlékmű a szobrászi gondolat elleni kőbe meredt tiltakozás!

A helyszűke miatt nincs módunkban a főváros többi emlékműveit, amelyet zsidók készítettek, taglalnunk. Röviden azonban megemlítjük, hogy *Donáth Gyula készítette az Apponyi-téren álló sablonos beállitású Werbőczy szobrot* és ugyancsak tőle való a Királyi vár hatalmas Turul madara. *Margó (Morgenstein) Ede a Demokrácia páholy tagja emelt emlékművet a nagy mesemondónak, Pósa Lajosnak a Városligetben. Erzsébet királyné margitszigeti szobrát Körmendi Frimm Jenő készítette.* Ugyancsak tőle van a Clark Ádám-téren a 0-ás kilométerkő helyén emelkedő szobor. *Az Amerikába vándorolt Lányi Dezső* egy giccses kútszobrot mintázott a Tabán számára. Valósággal kisajátította magának Csorba Géza Ady Endre szobrászi megörökítését. Ady-síremléke mellett az Andrássy-úton egy Ady-táblát is készített. Nagy magyarjaink domborművei közül Beck Ö. Fülöp mintázta Gróf Tisza Istvánét.

Annyi magyar tehetséges építész közül senkit sem érhetett az a megtiszteltetés, hogy a Batthyány-örökmécsest megtervezhesse. Egy zsidó építész, *Pogány Móric* kapta ezt a nemes megbizatást. A zsidó művészek összeköttetéseik révén azonban nemcsak a fővárost díszítő szobrok terén jutottak jelentős feladatokhoz, hanem mint egy kirivó ellentmondásként még a templomokba is behatoltak és oltárt emeltek a keresztény hívők számára, mint például a városmajori templomban, ahol a zsidó Gádor István készítette el az egyik oltárt! *(Folytatjuk.)*

Balás-Piry László

A Barabás Miklós-céh értekezlete

Az Ország hasábjain már egy alkalommal beszámoltunk az erdélyi képzőművészet súlyos problémáiról és rámutattunk arra, hogy sürgősen össze kell hangolni az anyaországi és az erdélyi művészet célkitüzéseit, mert a több évtizedes idegen uralom alatt nehéz körülmények között élt erdélyi festők és szobrászok csak szük keretek között fejlődhettek és a hivatalos román kultúrpolitika szellemi központul nem Budapest, hanem Bukarestet jelölte ki számukra. A magyar értékek megismerése céljából a Szépművészeti Múzeum gazdag anyagából nagyszabású kiállítást rendeztek Kolozsvárott, amely vázlatosan mutatja be az utolsó harminc év magyar festőinek fejlődési irányvonalát. A város vezetősége, élén Katona Lajos kultúrtanácsnokkal azonban nem elégedett meg azzal, hogy a kiállítást csak a kolozsváriak ismerhessék meg, hanem mint most értesülünk, vendégül látott 28 fiatal erdélyi képzőművészt, akiknek utazási és ott tartózkodási költségeit teljes egészében a város fedezi. A fiatal képzőművészek a kiállítás alapos megtekintése után a Barabás Miklós-céh rendezésében értekezletre gyültek össze az erdélyi körben és megtárgyalták az erdélyi képzőművészet sorskérdéseit. Ugyanakkor az értekezleten Reisinger Jenő dr., Debrecen város kulturális osztályának vezetője érdekes felszólalásban ismertette azt a módot, amellyel a nagy alföldi metropolisban megoldották a képzőművészek és a közönség közötti kapcsolatok kiépitésének kérdéseit. Az értekezlet fontos határozata szerint ezentúl az új műcsarnok épületében állandó művásárt rendeznek a nagyközönség számára.

30 fillérbe kerül ezentul AZ ORSZAG egy-egy szám a. A miniszterelnökség és a sajtókamara rende'kezése következ'ében lapunk árát a többi napi- és hetilapokhoz hasonlóan mi is felemeltük.

HAJÓS Imre *9, 61, 68*
Újvidék, 1905. szeptember 24.–Arad, 1977. április 8. Szépm. Főisk. Kvár, festő

Banner Erdély

zetesek közül kerültek ki.

a IV. század elején először az
n szerveződtek meg azok a közössé-
keresztény életet a lehető legtö-
gélni, az evangéliumi parancsok
angéliumi tanácsok komolyan véte-
égeihez hasonlóan nők is szervez-
eket, de ez utóbbiak lényegesen
IV. század során szinte mindenütt
g, ahol az Egyház jelen volt. A
sal szemlélték a társadalom pere-

Hajós Imre

„FIGYELŐ"
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 299—632.

Lap: Székely Nép, Sepsiszentgyörgy

Megjelent: 1943 Júl. 8.

Délerdélyi művészek kiállítása Brassóban. Brassóban most tartották a délerdélyi művészek kiállítását. Arad és Temesvár után ez már a harmadik közös tárlat. A kiállítók névsora a következő: Beleznay István grafikus, Gallasz Nándor szobrász, Gruzda János, Hajós Imre, Kollár Gusztáv, Lukász Irén, Muhos Kornél, Paál Albert, Pataky Sándor, Soós István, Székely Piroska, Vass Albert és Wolf Károly festők. A kiállított képek és szobrok a délerdélyi képzőművészek komoly felkészültségéről tettek tanuságot. A kiállítás meglepetése a fiatal Hajós Imre, aki nagy reményeket támasztó felsőbb egyéniségéről tett tanuságot. Nagy sikere volt még Vass Albert torockói pasztelljeinek is.

Hajós Imre

grafikus.

fenti linoleummetszetei, illusztrációk egy Villon balladához - Repr

Pásztortűz

1940. 314. 315. l.

Hajós Imre

festő

Magyarság

1943. júl. 6.

(Délerdélyi művészek kiállítása Brassóban.)

Mint a kiállítás meglepetését említi.

PRATER U
NAP U
JÓZSEF KÖRÚT
SZENT-KIRÁLYI U
MÁRIA UTCA
BAROSS U
TAVASZMEZŐ U
JÓZSEF UTCA
DERY U
SÁNDOR U
350 M
2
3

HAJÓS IMRE (LUGOS): RÁLÁTÁS

boltjában mai tavaly sót tavaly előtt 80 és 100 pengőkért egész tisztes méretü vásznat lehetett az Ön hamisitatlan aláirásával vásárolni. Nem tudtam a rejtély nyitjára jönni. Mennyiért adhatja Ön a műkereskedőnek, ha az 100 pengőért tudja továbbadni? Most azután megfejtettem a rejtélyt. Rájöttem arra, hogy a képeken ugyszólván csak az aláírás valódi, csak az aláirás származik Öntől, a festmény maga idegen kéz munkája. Ne szaporitsuk a szót: Ön két-három festőművészt tart műhelyében, akik elkészitik a szüzsét és a kész képet pedig Ön szignálja. Lehetséges, hogy talán még bele is korrigál a képbe, ha jó kedve van, vagy nem tulságosan sok a szignálásra váró rámatöltelék.

Mester, tudja mit eredményez ez a márkainfláció? Az Ön eljárása egy csomó komoly magyar művésznek veszi ki a kenyeret a szájából. Egy sereg rendkivül tehetséges magyar művésznek, akik nem tudják 35—40 pengőért vesztegetni komoly munkáikat a műkereskedőnek, hogy az 80-al tuladhasson rajta. De hiába is akarnák végső inségükben ezen a gunyáron odadobni munkájukat, mert mért vegye az a műkereskedő, vagy a közönség az ő tisztes komoly munkájukat 35—40 pengőért, mikor az ő nevüknek még nincsen aranyérmes csengése! Mester, tisztában van azzal, milyen nagyszámu komoly tehetségnek veszi ki a szájából a mindennapi kenyeret azzal a hamisitással, amit elkövet!? Ön épp

Hajós Imre

1942 jún. - júl. része volt
a délerdélyi magyar
képzőművészek aradi
kiállításán.

Esti Magyarország
1942. jún. 24.

Dr. SZENTIVÁN
urnak,

Budap

XI., L

Ylajos Imre

aradi festő

kollekcióval vesz részt

az alábbi kiállitáson.

Az Ország

1943. aug. 14.

(A délerdélyi magyar

képzőművészek ki-

állitása [Brassóban])

Déli Hirlap (Brassó)

1943. aug.

MDK

Hajós Imre /Lugos/.

Rálátás, repr.

Erdélyi művészek. Képzőművészet 1932. 52. sz. 167.l.

Hajós Imre

„Gótikus műemlék"

- grafika

A Hét. 1975. szep. 19

~~D~~ Hajós Imre

Budapest, 1940. szept

Hajós Imre ezüstműves, VII.
Síp-u. 6. 423-621

Hajós Imre

Érustmüves

Bp. VII. Sip u. 6.

Nemesfeik 1941

198. l.

a háttér erdős vidék.

Vászon, méretei 56 : 68 cm. — Mündler: XI. 31.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

a) Az Esterházy-Képtárban. 1844: XII. 1. *Lactanz Gambera:* Maria mit dem Jesukinde. — 1865, 1866, 1867, 1869: XI. 31. *Gambera L.:* Mária a kis Jézussal.

b) Az Orsz. Képtárban. 1871: XI. 31. *Gambera L.:* Mária a kis Jézussal. — 1873: XI. 31. *L. Gambera:* Maria mit dem Jesukinde.

Hajós Imre festő

A két világháború közötti időszakban vetették meg a képsőművészeti élet alapjait az Ardra telepedett, vagy oda visszakerült művész, alig féltucatnyi művész vállalta az áttörés kockázatát. Köztük volt Pataki Sándor, akvarellista és Hajós Imre ma is dolgozó festő.

Szekernyés János: A festő becsülete.
A Hét, 1975. szept. 19.

Hajós Imre László

Külföldi kiállításon szerepelt:
Helsinki, Budapest, Baja, Paris (1952)
Békéscsaba, Szarvas (1971) Több művét
az aradi, temesvári és alba-iuliai
múzeumban őrzik.

Igaz Gé 1972 március

Hajós Imre László festőművész 1

(1905 Ujvidék –)

Az aradi művészeti iskola tanára. A kolozsvári képművészeti iskolát 1972-ben végezte

Igaz Szó 1972 november

Hajós Imre László

2

Első nyilvános szereplése

1930 - Temesvár. Hat hazai egyéni

kiállítása volt.

Igaz Gó 1972 november

N. HAJÓS Ilona

M.D.K.

1929-ban Nagybányán a Szépművészeti

Iskola tagja

[illegible] 1.

Hajósi János

Az érdi művelődési központban megnyílt amatőr művészek kiállításán szerepel munkája, csendélete és szőnyege. (említve)

Losonci Miklós: Amatőr művészek a budai járásban.

Pestmegyei Hírlap, 1973. szept. 22.

MDK

Hajós Jakab

Kormányvásárlások az Iparm.Társ. karácsonyi kiáll.

Mücsarnok, 1899. 3.sz. 42 l.

MDK

Hajós János

Női fej, gipsz

I. Orsz. Vasutas Képzőmüv. kiáll. 1951. aug.

6. l.

Hajós Jenő

MDK.

Az Orsz. Magy. Képzőművészeti Társulat 1899. évi rendes közgyülésén vett részt.

Mücsarnok, 1899. 215. l.

HAJÓS János /fotó/

"Népszerüsitő cikkeket ir, tanitványokat nevel é Tauffer Gyula, Hajós János, Maszák Hugó, Kató József stb."

Miklósi Sikes Csaba: Veress Ferenc. In. Fotóművészet, 1985/2. 21.p.

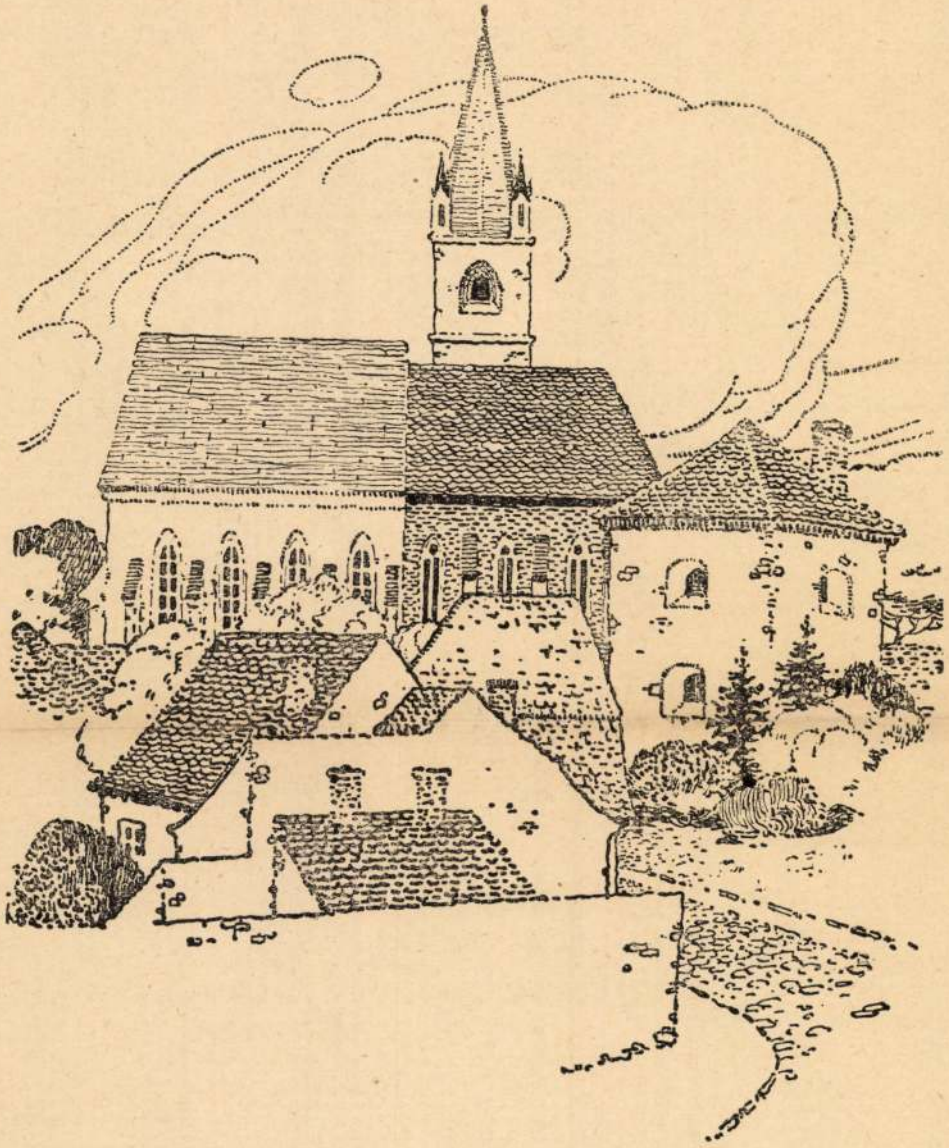

MAROSVÁSÁRHELYI VÁRTEMPLOM

HAJÓS KÁROLY RAJZA

Erdélyi Helikon. 1930. 7. f.

Hajós Károly

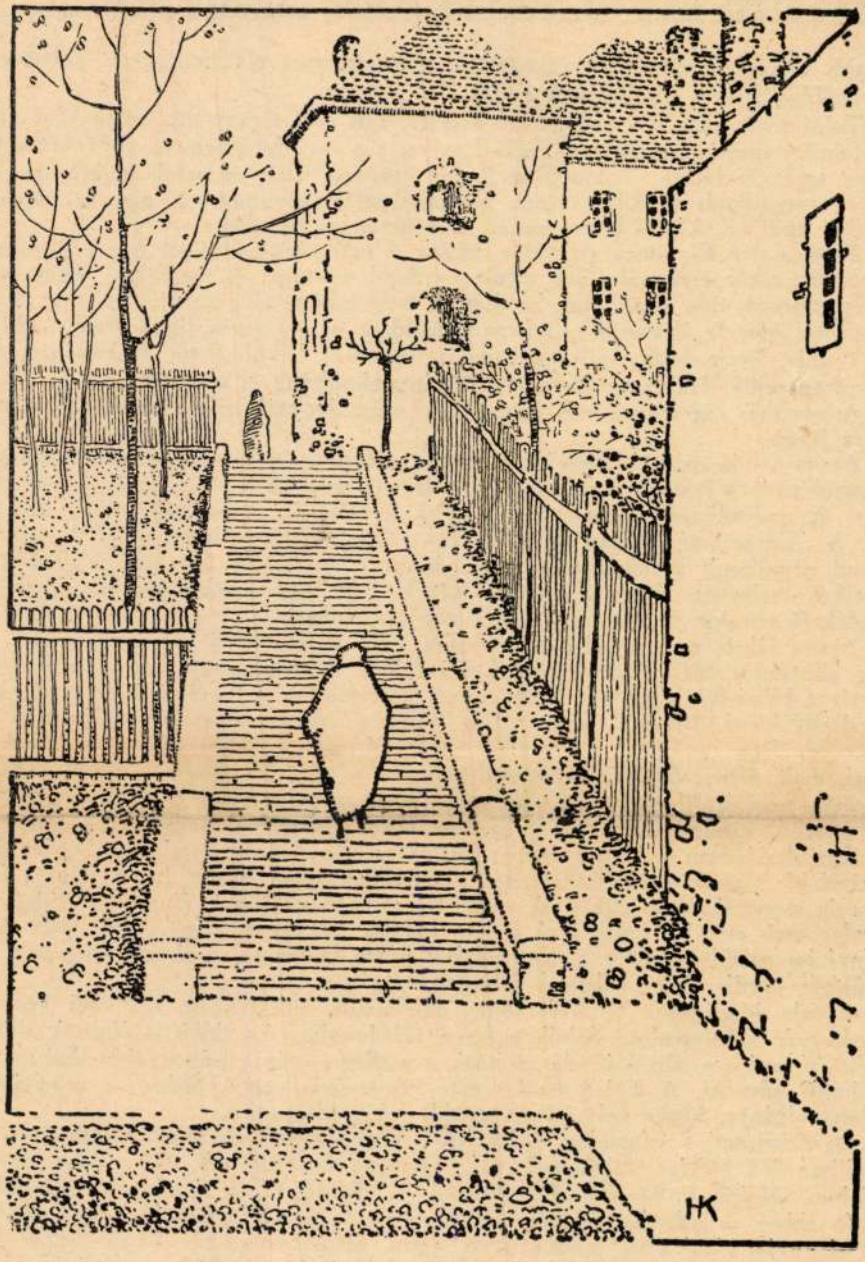

VÁR-RÉSZLET (Marosvásárhely) HAJÓS KÁROLY RAJZA

Erdélyi Helikon
1930. III. évf. 1101. 768. l

godtabb vérével a mondákat választotta, a történelmet elkülönítette a költészettől s az utóbbin át ő is tisztán látta a falut.

Toldi a mondák hőse, kit az idő ködbel vont be s Arany ideáljának véve korának faluját: megaranyozta azt: reálissá tette: s a mondahősben az 1800 utáni falu merész legényét látjuk. Toldinak a hiteles falu-fiui létét, akárcsak Kukoricza Jancsiét, a megalkotás igazolja: amint az népmesei motivumokból, úgy ez népmondaiakból épül fel, költői benne ismét az a bizonyos harmónia.

Toldi a nép fia, kinek tehetsége dacára el kell parlagiasodnia. Ime a probléma: a nyomor, mely szellemileg lép elénk: szellemi nyomor. A megoldás: Toldi önön erejére támaszkodva küzd, míg ideálját: a boldogságot el nem éri.

Ebben van az általános probléma megoldása is: a népnek önön erejére kell támaszkodnia. Ereje pedig sajátságaiban, szellemében, lelkületében, szokásaiban, művészetében rejlik. Ha ezeket őrzi, ezekre támaszkodhatik és élni fog.

Arany már rég sejtette ezt, de az aktiv megoldás csak máma kezdett úgy-ahogy dűlőre jutni.

Arany faluja máskülönben hű mása Szalontának. Ott élt, azt festette. Azonban itt legtöbbször a falunak csak külső képe jelenik meg. A lélek csak alakjaiban egyénítve. A gondolkozásvilágot nem annyira eposzaiból, mint balladáiból ismerjük meg. A „Tengerihántás"-ban előttünk áll a falu misztikus lelke, amelyik mindent be tud népesíteni, mindenben el tudja hinni a csodálatos létezését. Ugyancsak a misztikus szellemet látjuk a „Vörös Rébék"-ben. Ezt a miszticizmust a székely balladáktól tanulta el: tehát egyezik a nép szellemével.

Arany faluja nem haladja túl Petőfiét, csak a falu örök problémája nyer célzatos elintézést. Máskülönben mindkettő faluja, de különösképp az Aranyé reális, de már a Jókai falujában sok benne van a költőfejedelem fantáziájából: a falu kezd elidealizált lenni. Jókainál ismét fellép Kemény transzilvanisztikus felfogása, s ez kivált az „Egy az Isten" regényében uralkodó. Az általános falu nem halad Jókaival, csak népszerűsödik. Külön-külön egy-egy regényét e szempontból vizsgálni jóformán nem is lehetne, hisz nála majd minden regényében előfordul egy-egy, a falu porából kiemelkedett alak s gyakran fordul tárgyával kedvelt falujához. Egy azonban általánosan jellemző, hogy Jókainál a nép fia oly hatalmasan széles perspektival bír s annyira ideális, amennyit sem Petőfi, sem Arany, bár a falut a fanatizmusig szerették, nem tételezték volna fel róla. Hogy Jókait fantáziája s idealizáló készsége csak ennyire ragadta el s nem tovább, az annak köszönhető, hogy Jókai regényírása tulajdonképpen a népmesékből nőtte ki magát, azoknak zengzetes egyszerűségét hordja, mint jellemző bélyeget, magán.

A falu idealizálása Jókaitól fogva Szigligetin, Tóth Edén, Csepregi Ferencen át, (de már a színpadon) folyik egészen Gárdonyiig. Az előbb említettek sikerrel vitték színpadra a nép fiait, de azoknak a szelleme már a legnagyobb részben nem a faluból nőtt ki. A legjellemzőbb erre nézve Szigligeti „Cigány"-a, amelyben a lenézett cigányt, képes volt a legnagyobb fokig idealizálni.

De Gárdonyi a színpadon, Mikszáth a népprózában sikeresen vágtak új irányt a reálisan író Móricz Zsigmondoknak, Herczeg Ferenceknek. Az erdélyi modern irodalom (Nyirő J., Gyallay D., Tamási Á., Kacsó S. és a többiek) szépprózája szintén ebben az irányban halad: a falu kezd mindinkább konkrétebb lenni, mindinkább közelebb jön, mindinkább falu lesz.

A népies irodalom hasznáról a XIX. század demokratikus eszméi beszélnek. Feladatának a néplelkület ápolását tekintette a múltban, a jövőben pedig az a kötelessége, hogy népművelő és néptanulmányozó akciókkal párhúzamban arra törekedjék, hogy a nép lelkéből fakadt sajátságait, tehetségét és művészetét fenntartsa és ezáltal éljen.

VENCZEL JÓZSEF

Hajós Károly

marosvásárhelyi festő

Önarckepe László Fülöp
modorában

Biró József

A marosvásárhelyi képtár.

MAGYAR MUVESZET

1937. 178 l.

vod

Cinpe 1934

11–

NÉMET

211. A sterzingi oltár mestere, XV. sz.: Jézus születése. Fa, tempera és olaj, 41×31 cm.

H. Lajos

H. 2. *Károly*, festő, * Pécs 1887 dec. 21. A bpesti képzőm. főiskolán oklevelet szerezve, a marosvásárhelyi fa- és fémipari iskola tanára. Arc- és genreképeket fest.

K. G. I. 736 l

Élétkép.

Karácsonyi

~~i et~~ job

után, ~~ilve~~ la

van kereiben

mia ~~jobbra~~ a bo

és Wittok –

Agna

Hajós Károly

festő

jelenleg Marosvásár-
helyt.

Győri Mihály:

Marosvásárhely régi
és új képzőművész-
tehetségei kötelezmek.

Székely Nép

1943. aug. 18.

~~[illegible]~~

Egy jól öltözött ve
jött az Oroszlán kocs
roshoz. Ö~~[illegible]~~ rend
~~[illegible]~~ az ő pénzéért
egy jó ebédet. Elő
kért levest, hust, e
zeléket, azután k
ő egy pohár bort a
pénzéért. Amikor
kész volt adott egy
tost a korcsmáros
nak és mondta.
Korcsmáros ur
az én pénzem.

HAJÓS KÁROLY (Marosvásárhely): ARCKÉP

Foto Szabó

IŰVÉSZEK

ERDÉLYI MŰVÉSZEK

Hajós Károly

1908/9 – 1911/12

Ferkèpzomfoiskèvk
88.0.

Hajós Károly

A marosvásárhelyi
vártemplom c. képé
repr. -
177. l.
KiP. 51. tábla
kép

Hajós Károly

MAGYAR MŰVÉSZET
1925. II. 46

Szántó.

A középtérben a sziklatömb
kodó pap áll balra fordulva, m
lap hátán a dombos vidéken
balról egy férfi halad. Felira

Die Felsen bey Madg

a hátlapon: Dorf Sánto im Hont

Aquarell, mér. a papirosna

Hajós Károly

festő és illusztrátor

Tollrajzai az Erdélyi Helikonban

wód

Molter Károly

Marosvásárhely-Erdélyi Városképek

Bp. 1936. 184 l.

BUDAPEST
13 X. -4. -6.
K 112 K

Hajós Károly

festő

szül. 1887 dec. 21. Pécs.

1908-12 kép. Főisk.

Laid

Osvát Kálmán dr

Erdélyi Lexikon

Nagyvárad 1928. 119. l.

Marosvásárhely

fa- és fémipari

isk. tanára

of. graf.

illusztr.

Pataky L.:

4164. *Zászlószentelé*

Az 1901 évi május 8
Akadémia udvarán szemlélh
a teljes egyházi díszbe öl
prémi püspök van fényes s
a magyar királyi ministerek
magyar királyi honvédelmi n
képeznek csoportot. Középü
zászlóanya, a zászlótartó
utóbbi mögött József főhe
kedett el. Balról pedig a di
kodóház hölgy- és férfita
vendégek láthatók. A hátt

Vászon, méretei 30·7 : 1
tett az 1912 május 17-iki
(1167–912). — Kifizettetett
Elszámoltatott 1912 július
lásra nézve lásd a 31993–

Vét. 1912

Hajós Károly
képzőművész

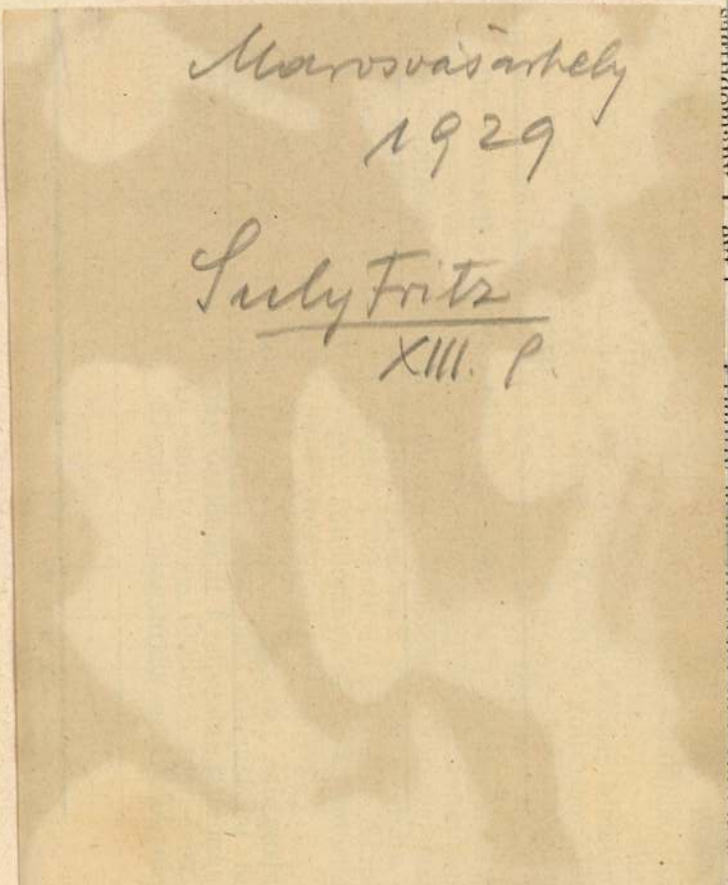

Marosvásárhely
1929

Sulyfritz
XIII. P.

gyakorolt hatása volt. A Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Bizottságától megbízást kapott arra, hogy a Magyar Nyelvtudomány Kézikönyve számára megírja a magyar szókészlet forrásai közül a latin jövevényszavainkra vonatkozó részt. A munkát el is készítette és az „A magyar nyelv latin jövevényszavai" címen a kézikönyv következő füzeteként jelenik meg.

Dr. Gombás Pál (1909, Selegszántó, Sopron m., róm. kat.), az elméleti fizikai intézetben (prof. Ortvay) a következő vizsgálatokat végezte: „Eine statistische Störungstheorie, I. Störungsrechnung in der Thomas—Fermischen Theorie ohne Austausch" (Zeitschrift für Physik, B. 97., S. 633., 1935) című dolgozatában egy perturbáció-számítást dolgozott ki a Thomas—Fermi-féle statisztikai elméletben az elektronok kicserélési kölcsönhatásának figyelembevétele nélkül. Ennek folytatásaként egy következő munkában: „Eine statistische Störungstheorie, II. Störungsrechnung in der Thomas—Fermischen Theorie mit Austausch" (u. o., B. 98., S. 417., 1936) címen az előző munkában kidolgozott perturbáció-elméletet az elektronok kicserélési kölcsönhatásának figyelembevételével kibővítette. „Zur Theorie der metallischen Bindung. I." (u. o., B. 99., S. 729., 1936) című dolgozata és ugyanennek II. része, amely már csak a következő tanév folyamán jelenhetik meg a Zeitschrift für Physik-ben, egy az előző évben ki-

Hajós Károly

maros vásárhelyi rajzas

Ki P. 177. l.

Hajós Károly

1912

Ki tud vóla?

A Rajtanárok
Egyenlete.

készitését célzó tanácskozások már

Fogadja Nagyméltóságod

Budapest, 1922. május hó 27-én. Ál

P.H. Nagyméltóságú dr. Vass József

tásügyi miniszter Budapest. "

- - - - - -

Vallás- és közoktatásügyi m. kir.

Művészeti ügyosztály

Fenti megkeresést azzal a

közölni, hogy a kivánt adatokat po

felterjesztés alakjában:/ nekem /:

bocsátani sziveskedjék.

Budapest, 1922. j

A miniszter rem

miniszteri t

HAJÓS Károly *54*
Pécs, 1887. december 21.–Marosvásárhely, ?
Képz. Főisk. Bpest, festő

Banner Erdély

az első jelvő, aki Pilgrim bá-
itségével a kereszténységet huza-
s a fejedelmet, Gézát, valamint an-
Vajkot megkeresztelte, nem is szól-
kelőről, és a többezerre tehető,
a-ivadékról. Utánuk bő évtizeden
yetlen térítő nevéről sem tudósi-
i a magyarok kereszténnyé válásá-

Adalbert, a következő név szerint
o-as évek derekától többször tartóz-
rban. Majd egész szerzetesi közös-
y Pannónia kellős közepén, a hegy-
felépitse az első monostort Szent

Hajós József,szobrász

8". Emlékplakett./Bélyegkiállitás/. Fogazott,bélyeutánzá
zással. A szegedi tanácsháza. Lent szalagon: TANÁCS HÁZA.
Körben: SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOK BÉLYEG KIÁLLITÁS
1960. Jobb sarokban: H.J./Hajós József/. Hátlap sima.
Bronz. 68+80 mm. Téglalapalakú. 174.old

Csongor Győző-F. Simon Ilona: Szegedi emlékérmek és
plakettek 153.old

A Móra Ferenc Múz. Évkönyve, 1969-1. Szeged, 1969
Szegedi Nyomda

Hajós Károly, festő

Győri Mihály: Marosvásárhely régi és uj képzőművészetének történetéből. Székely Nép, 1943. augusztus 18. 4 l.

Hajós Károly /Marosvásárhely/

Arckép

Képzőművészet, 1932. 54.szám.

Hajós József

— **A kormányzóhelyettes dombormüve a szegedi mozdonyvezetők önképző körében.** Hajós József szegedi mozdonyvezető elkészítette a hősi halált halt kormányzóhelyettes vörösréz dombormüvét. A dombormüvet vasárnap helyezték el ünnepség keretében az önképző kör egyik termének falán.

Esti Ujság

1943. márc. 23.

Ø Hajós Zsigmondné

lásd

=

Exlibr – 58

.....*műhely.*

yfőnökség!

év .....hó.....n történő kifize-

.....indokából személyesen meg nem

.....szamu .....

tam.

évi .....hó.....

.....

sajátkezű aláírás és munkásszám.

Hajósi Antal

Művével nemzet a párisi grand Palais-ban tartott grand Salon 263-ik kiállításán

N. U. 936 V. 10

HAJÓSI Antal

RÁKOS Edit: Hajósi festőművész élettörténetéhez. = H. Német, 1985. június 28. 12.

[Hajósi csodatévő
Mária-szobor és
kegyhely]

Lukácsy István: A
[ ] története. 48 l.
Kalocsa, 1937.

Gent (1424)

103.552-1917. szám.

III.

Folyó évi 480. szám

a t. Orsz. Bizottságot, hogy

rendes üléséről felvett jegyz

Budapest, 1

A miniszt

minisztér

~~0~~ Hlajós Veronika I.é.

Ferkèpzomfoiskèvk

1933-34-43. l.

IX.

BÚTOROK ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAK

Hajós Veronika

1937/38. tanév végén
középiskolai rajztanári
oklevelet kapott.
Elfogadott művészettörté-
neti értekezése:
Anyag és lélek. 4 r.

Ferképzőmfőiskèvk 1937/39

182, 184. l.

Hajós Veronika

III. e.

Szamári nak

Ferk pzomfoisk vk

1935-36. 71. l

60/eln.1925.

Müemlékek Országos Bizott

Va

Hivatkozással 226/1925 sz.

1925 év szept.hó 23-án fenti szám al

nak az enyészettől való megmentése c

talos használatra mielőbb vissza ju

Pomáz 1926

Hajós Pál József

okl. építőmérnök

szül. Debrecen 1916.

Végzett 1939.

József nádor 1938/39.

207. l.

KŐRÖSFŐ.

MDK

Kájos Pál József, építész mérnök.
szül. 1916- Debrecen.
okl. szerzett 1939-ben.

József nádor 1938/39. 207. l.

Herrn Professor Dr. [illegible] Berlin [illegible]

Prof. Dr. [illegible] 1938/39.

Ref.:

Stat. Numm. 1939 - Bau.

Post: 1916 - Ordnung.

Stempel: Tel. [illegible] Physikal. [illegible]

Hajós Miklós

építész

Szül. Budapest 1898.

Oklevelet nyert 1925.

1928 kamarai tag

Névjegyzműegyetem 8. l.

1929 Soproni uszoda (Füredi 6. szel)

1931, 1933 Nth Vásár pav. (Hrw. [illegible])

1941 Fő. Stat. Hiv pályázat

1941-1942 - Magyarit Ipari Rt. munkáshőzek. X. Kőlyp, Vasa u. 48-56.

Bon F.

T. C.

Van szerencsé
figyelmét a gyárunkban
valamint fogkrém ujdon
Szeretnénk m
ink jó minőségéről és ezért
megbízottunkkal néhány
Kérjük szíveske
gadni és nekünk egy nag

Hajósi Mária kegy-

SZABÓ ZOLTÁN:

JEGYZETEK EGY NAPLÓHOZ

1.

«Egy márciusi éjjel is nyitott rádióval ültem az írógépnél. Irj! — mondottam. Akárcsak most. A katona is szorong, mégsem tágit. Te se tágits. Eljön az óra, mikor az emberek tompa fegyverrel visszatérnek a fegyvertelen vigasztalóhoz» — ezekkel a sorokkal kezdődik *Cs. Szabó László* könyve, a *«Magyar Nézőː»*. Furcsa könyv, izgatottan olvassa az ember, előre s hátra lapoz. Irója nem köti magát se térhez, se időhöz, egyik nap Londonban találja, másik Pesten a rádió mellett, egy harmadik a Kölcsey-sírnál. Az író ebben a könyvében túl van mindenen, ami írót kötni szokott, túl van szerkezeten és műfajon, túl van időn és eseményeken. Csak kettőn nincs túl: Magyarországon és Európán. Sietős könyv, mondatai hol peregnek, hol pattannak, az író mintha levegőhiányban szenvedne, mint az úszó, aki nekivágott egy ellenséges tengernek és nem tudja hol a part, melynél célhoz érhet. Kissé elfulladt és ki-kihagyó ez írás lélekzete. 1939 tavaszán készült.

2.

Alighanem sokaknak nem tetszett benne, hogy sok a személynév és helynév, sok a lekszikális asszociáció, hogy forró szárazságban űzik egymást a mondatok, hogy a szerző egyetlen alkalmat sem hagy ki arra, hogy egy nagy nevet leírjon, vagy megnevezzen egy várost, melynek halpiacán jártában valaki nagy művet forgatott fejében. Holott ez az értéke. Persze nem azért, hogy ezzel műveltebbé teszi az olvasóit, nem azért, hogy megmutatja: mit tud az író és mit tudhatna az olvasó! Egészen másért, izgalmas és érdekes ez a mohó emlékezés, ez a sietős regisztrálás, az európai kultúra neveinek és helyeinek ez a konok emlegetése. Az enciklopédisták Franciaországban talán azért írtak és beszéltek, hogy egy születő újvilág számára minél több szót, minél több fogalmat, minél több tudást hímezzenek bele a jövendő kisded kelengyéjébe. De ők tudták, hogy *újszülött* számára készítenek szemfedőt és nem voltak ki nem mondott sejtéseik arról, hogy a halódó számára akarják fölhímezni a szemfedőre mindazt, ami életében szép volt, nagy volt, nemes volt, európai volt, fehér-emberi volt, latin volt. Irna-e ennyit Cs. Szabó László Európáról, ha nem féltené? Idézné-e ilyen mohón és sietősen mindazt, ami benne jellegzetes volt? Irtak volna-e a magyar költők oly példátlanul sokat a magyar hazáról, ha nem aggódtak volna érte? A tágabb haza nevei itt kissé gyanús sietséggel szedetnek össze, ahogy a betegágy melletti szobákban a krízis pillanataiban kissé gyanús sietséggel kezdik rendezni a halandó szétszórt dolgait.

3.

A «romlás virága» ez a könyv, a műfajok romlásának virága. A vén kontinens a szétoldódás állapotában él, írói még ugyanúgy írnak, mint eddig, *de nem ugyanabban a szellemi keretben*, nem a regényben, nem a költői elbeszélésben. Az irodalom nemes és egész épületébe belevágott a propaganda-gránát és most röpködnek szerte az egyes darabok, egy rész az oszlopfejből, egy darab az ablakívből, mind olyan részlet, melynek külön szépségét eddig az egésztől alig vettük észre. *A mondat maradt meg* a műfajokból, ahogy pusztulásuk idején az épületekből megmarad az alapanyag, a kő. Cs. Szabó ebben a könyvében, ha megjelölése szerint naplót is ir, *alapjában mondatokat ír, szinte meghökkentően rövid, sietve mondott és gyorsan mondott mondatokat.* A jelenség különben általános, az irodalmakban szinte mindenütt *haloványulni kezd az egész és tündökölni kezd a rész! A rész, melyből újabb s jobb egész épülhet.* Azért az effajta munkát a magyar írás szempontjából nagyon hasznosnak lehet tartanunk. Most észrevettük a köveket, csiszoljuk őket, tompítjuk éleiket, szépítjük fényüket. Azokat a köveket csiszoljuk, melyekből az új házat-hazát is lehet építeni, ha kell. Eddig volt néhány nagy nemzedék, mely nagyszerű regényeket, novellákat tudott írni. Most van egy «kis» nemzedék, mely hirtelen lázadóan szerény lett és már egész keveset akar írni, egy-két mondatot, egy-két szelekkel szálló széljegyzetet, egy-két rövid rögzítését a súlyos óra hangulatának. E nemzedék nem nagy terveket csinál, hanem kicsiny, de megbízható köveket a jövendő várt nagy tervelőinek. Mintha negyedik Béla idejében építész-Cassandrák hirtelen az elemekkel kezdtek volna foglalkozni, a kövekkel, az alapokkal, tudván, hogy az építés a z u t á n kezdődik. De *azokból a kövekből*, melyeket még a dúlás előtt csiszoltak.

4.

Cs. Szabó László az első magyar író, akire szemmelláthatóan hatott a rádió s annak is csak az utóbbi időben felmerült műfaja: a napihír. Könyvének olvasása közben úgy érzi magát az ember, mint egy európavevő előtt, mely nemcsak a nagyvárosok nagy adóit, hanem a kisvárosok hírszolgálatát is «fogja». Csak Cs. Szabó László könyvével a m á s i k Európát lehet érzékelni, a régebbit, a szemérmeset, a könyvgyüjtő és templomépítő Európát, melynek terei voltak, zárt, harmonikus, emberi munkát művészi alkotások keretébe foglalt terei és nem hosszan elnyúló harcterei. Ez Európa védőfalait homokzsákok helyett még könyvek bélelik, könyvek a legkonzervatívabb hagyományőrzők és a legállhatatosabb forradalmárok, melyeknek a lapjai folytatják a forradalmat azután is, hogy szerzőiknek már nem úgy kívánatos. Olyan időkben, melyek gazdagabbak papírban, szinte lapról-lapra ki lehetne mutatni Cs. Szabó László könyvében, hogy milyen konokul őrzi *együtt Európa legmerevebb hagyományait, Európa örök protestálásaival.* Miért őrzi, miért emiegeti folyton, miért mondja maga elé az idők zivataraihoz kötve azt, amit megőrizni szeretne? *«Fegyver az egyik kézben — írja — könyv a másikban! Igy készült az életbe a század gyermeke. Csak a fegyver maradt a kezében».* De vannak egynehányan, akiknek csak a könyv maradt a kezükben. S korunk jele s nem érdektelen jele, hogy úgy forgatják, mint a fegyvert, a «nyájas olvasó» egyszerre csak azt veszi észre, hogy az író, aki szembeáll vele, a könyvvel *nem gyönyörködtet, hanem hadakozik.* Van. aki a mult műveit úgy használja, mint dorongot, van aki úgy, mint a *tőrt.* Cs. Szabó ez utóbbiak közé tartozik.

5.

A magyar mohóság az, ami megragadja az embert ebben a könyvben, a mohóság, mely abban magyar, hogy példátlan sietséggel és igyekezettel próbálja összeszedni egy magyar könyv lapjaira azt, ami a válságát élő Európában nagy volt, szép volt, magyarnak tanulságos volt. *Amíg lehet és ahogy lehet.* Az ahogy lehet-ből következik, hogy rövid naplójegyzetek, látszólag egységtelen és különösebb céltudatosságnélküli összefoglalása e könyv, mely mégis egységes lesz azáltal, hogy egy ember szemén keresztül láttat százféle dolgokat. S ha a szerző egy Zrínyi-idézettel kezdi könyvét, én is Zrínyi-idézettel jellemezhetem hangulatát. S ez: *«Az esztendő szűk, az országok elszegényedtek, a szerencse állhatatlan.»* Az esztendő már tavasszal szűkösen mérte az alkalmakat, az országok elszegényedtek a humanitásban s a szerencse a kis népek számára valóban állhatatlanná vált. Ezért utazza be Cs. Szabó László még utolsó hirtelenséggel Európát, ezért ír szinte kapkodva nevekről, tornyokról és terekről. Amíg lehet, vagyis amíg megvannak! S amíg mi ilyennek tudjuk látni őket! A magyar irodalom ifjabb ágának utolsó éveiben egy szenvedélye van: *a gyüjtés*, a gyüjtés mindenekelőtt. Volt, aki népi bajokat gyüjtött, volt, aki népi értékeket, volt, aki a vádakat gyüjtötte össze, volt, aki az emlékeit és volt, *aki Európát igyekezett besöpörni a magyar udvarra s ott bizlonságba helyezni belőle azt, amit lehet.* Cs. Szabó ilyen. Furcsa képzettársítás, de az etnográfus jut eszembe róla, aki nyugtalanul utazgatott világmögötti falvakba, hol m é g élt a vén mesemondó, ki tudta a régi idők szépségeit mesékbe szedni, a régi élet rendjét mesékben megmutatni. De nem sokáig tudta, mert féllábát már a sír hidege hűtötte. Cs. Szabó *ilyen* nyugtalansággal keresi meg az európai könyveket s tornyokat, tereket s tájakat.

6.

Persze mindez Magyarországért van. Az elutazások és csapongások a visszatérésért s ez teszi a könyv nemességét. S ha fiamnak húsz esztendő mulva módja lesz rá, hogy kérdezzen tőlem, a korról, melyben mostan élünk, többek közt Cs. Szabó könyvét is megmutatom neki. Ezzel: *Igy éltünk, ilyen szaggatottan, aggodalmasan, szűkebb és tágabb hazánkban. Ilyen kevés volt az időnk és ilyen sok volt a teendőnk. Rendezni már nem tudtunk, csak halmozni, élni már nem tudtunk, csak gyüjteni. Úgy viselkedtünk, mint a gondos családanyák, kik a nehéz idő előtt halmozták azt, ami a testnek kell. Mi emlékeket halmoztunk, Cs. Szabó különösképen neveket, mások hangulatokat, harmadik szózatokat, negyedik idézeteket, ötödik indulatokat. Vond le a könyvből azt, hogy a sok név közül a több rész megkopott és csússz át azokon a halhatatlan neveken, melyek időközben holtak nevei lettek. De figyeld meg stílusütemét, a mondanivaló szaggatottságát, a lélekzet kihagyásait. Figyeld meg, hogy ebben a korban nem fejeződött be már se regény, se napló, se műfaj, sőt a mondat is alig, mert nem lekerekitették, hanem elvágták. Csupán egy dolog fejeződött be. A régi világ.*

Ferdinandy Mihály:

Olasz notesz

Firenze, szeptember hó

A forró és forgatagos utcán, a *Loggia del Bigallo* sarkán két fiatal leány áll. Kétségtelenül egészen egyszerű sorból való leányok. Az egyik, akinek napszemüvege van, és kipirosított szája, divatos, bár nagyon olcsó ruhát hord, széles és élénk színű virágos ruhát. Kézmozdulatai élénkek és azt a benyomást keltik, mintha sajátszerűen villogna ez a leány itt az utca sarkán az árnyék és a fény éles mesgyéjén. A másik egyszerűbb, egyhangúbb, szegényesebb, bár lényegesen szebb. Divatos sincs rajta semmi, csak a cipője : a ma divatos, vastag parafatalpú szandál. Az egyiket feltartja, mozgatja, nézi, szóval mindenféleképen felhívja rá a figyelmet, hiú, sőt büszke rá. Szinte megérzem, hogy már régebben spórolt erre a cipőre, most végre megvan, új és szép és ujjongni való. Ezért szeretem őt, a Hamupipőkét, jobban, mint a másikat, a villogót, ezt a fölényes beszélgetőt. Emez nem szól. Leköti a cipő. Szeretné a cipővel lekötni az utcát. Észreveszi, hogy engem már sikerült lekötnie. Megörül. Látom, hogy nevet. kedvesen, ingerkedően, talán gúnyosan is, mert én kissé sután, bizonytalanul állok a Porta del Paradisóhoz közel. Középeurópai szememnek még sok a fény, erősek a színek. A *Donatello Szent György*-ére gondolok, erre a biztosan megállóra, erre a szétvetett lábú erős emberre. Hunyorgok a fényben és szívesen húzódnék az árnyékba, de ezzel elrontanám a kis *fiorentina* naív, kedves és gonoszkodó örömét. Ezért csak állok a napon és nézem a cipőjét. Nézem, míg egyre jobban megélénkül a leány. Talán kicsit be akar mutatkozni, így — *par distance* . . . Játszani akar és ezért beszélni kezd. A villogó leány is beszél, ő is, a szépcipős. Átbeszél amazon, nekem beszél, noha nem hozzám. Utólérhetetlen elegánciával fonja össze gesztikuláló kezének ujjait, — valamit magyaráz, hüvelykje és mutatóujja értelmes kört formál s ezzel a bámulatos és gyönyörű «kultúrmozdulattal», amelyet a reneszánsz Firenzétől lesett el a barbár világ, egy pillanatig mozdulatlanul, kecsesen és előrehajolva áll az éles fényben úgy, hogy Gianbologna Merkurja jut az eszembe. Ó, a forma ! — mondom — és szeretnék definiálni fádul, elméletien, északi módra, de inkább egy játszian tragikus költeményt dúdolok halkan, míg elnyelnek a szűk és tornyosodó utcák :

«O, che bella giovinezza,
Che si fugge tuttavia !
Chi vuol' esser lieto, sia :
Di doman non c'è certezza !»

Perugia, szeptember hó

Az alkonyat halványkék fátylaiba göngyölte a tájat. Most lassan ballagj ki a *Corso Vanucci* színes forgatagából és lépj a magányos Bástyafokra, honnan kitárul szemednek az éjszaka csillogó és borzasztó üres kupolája alatt a fejét álomra hajtó édes és nőies Umbria. Itt, Középitália kis városkáiban nem egyszer befon egy furcsa, régi érzés. Régi, akár maguk e városok, tehát csaknem időtlen régi, legalább is arról a helyről nézve, ahol állasz, igazán időtlen, mert elveszted mértékedet a városkák ősrégiségének súlya alatt. Régi egyetemi órákra emlékezel s a lobogó hajú és szépkezű professzorra s a bensőséges és titokzatos viszonyra, amelyben az etruszkok a halállal állottak. E táj — e különben szelíd és édes táj — halálos volta talán sehol sem válik olyan elevenné, mint ilyenkor a nap halála után, az orvietói sziklán, vagy Viterbo fekete terén, a Piazza del Morton, vagy Perugia várfokán. Perugia fokán, honnan ha van füled s szemed, kihallgathatsz s kibámészkodhatsz a tájba, amely olyan élesen más, mint a város. A város falak mögé húzódott, egymásra kapaszkodott, ódon kőházak összebúvó nyája, a táj hallgatag, tágas és sötét. Lélekzetének szinte széles íve van, csillagai nyugtalanító egykedvűséggel lobognak, hegyei sötét vonala titok és borzadály. Más halmokon más városok lapulnak, kapuk és falak mögött ellenséges emberrajok mozognak, mert az ember félelme nem csak a világ, az ember is. Milyen kietlenül magányos minden ilyen kis község, magányos, mint csak egy gyönge falka lehet, mely hegyének karámjából ijedten tekintget szét az ellenséges kozmoszba. A középkori városoknál sehol sincsenek nyájas elővárosok, melyek egyre kertesedő utcáikkal átvezetnének a tájba, nincsenek villák, mint a barokkban, vagy foghíjjas házsorú külvárosok. Város és táj felhőköl egymással szemben. Mereven egy fallal levágva végződik az egyik s ott kezdődik a másik : a város remegőn szorong a tájban, nem tartozik bele, ellentétes vele. A táj tágas, sötét és a halál aromáitól ittas. A város pedig fél a haláltól.

Majd egyszer születik egy költő, aki kirándul egy magas hegyre, hogy ott könyvet olvasson. Vele megtörik a varázs ; a kapuk kinyílnak, a tavasz beárad és kihajtja a mezőre a quatrocento fiát. A quatrocento majd minden fának, fűszálnak, hegynek örülni fog. Öröme fogja humánussá tenni a félelmetes és halálos kozmoszt, amelynek te most lobogó és közömbös csillagait bámulod Perugia várfokán.

MAGYAR BÚCSÚJÁRÓ HELYEK: HAJÓS

Hajós német falu Kalocsa közelében, a cím tehát első pillanatra nem látszik szabatosnak. A hajósi búcsújáró kultusz azonban már régen túlnőtt a szűkös német törzsi kereteken és misztikus hódítása messze vidék magyar és bunyevác népére kiterjed. (Itt is hálásan köszönöm Barát László hajósi káplán úr segítőkészségét.)

A kegyhely kialakulása igen tanulságos és mélyen belevilágít a magyar XVIII. század vallási és társadalmi viszonyaiba. Története, hatása már világosan áll előttünk, amit bizony nem minden kegyhelyünkről mondhatunk el. Legutóbb Herman Egyed foglalkozott a kultusz eredetével, eredményeit mi is felhasználjuk. A német Kriss Rudolf «Schwäbische Türkei» c. művében a kegyhelyről meglehetős egyoldalúan emlékezik meg. Mintha nem akarna tudomást szerezni azokról a jelenségekről, amelyek a hajósi kultusz német jellegét, törzsi kizárólagosságát már régen megbontották. Kriss munkája különben arra figyelmeztet, hogy a hazai búcsújáró kultusz szellemtörténetének feltárásában nagy és halaszthatatlan kötelességeink vannak. Könnyelműség és szégyen, hogy a mi sajátos feladatainkat mások oldják meg.

Hajós bevándorolt német népe egyébként homogén népközösséget alkotott. Őshazája a Duna felső vidéke. Csáky Imre kalocsai érsek felszólítására jött hazánkba. Előreküldött megbizottjaik megállapítják, hogy a föld legeltetésre, művelésre kitűnő, de nagyon elhagyatott és veszélyes. A hívek tehát elhatározzák, hogy szülőföldjük híres búcsújáróhelyének, Bussen-nek kegyszobrát is magukkal viszik, hogy a messze idegenben oltalmazza meg őket. A pap vonakodik, végre azonban — főképpen atyafisága kérésére — belemegy abba, hogy a hívek a hátamögött, titokban elvigyék. Nagynénje, aki szintén a kivándorlók között volt, erre új ládát készíttetett, a kegyszobrot beletette és a Dunán Magyarországba hozta. A kép eltűnése után az otthoni papot följelentették az egyházi hatóságnál, amelynek érdeklődésére Hajós község elöljárósága pecsétes levélben válaszolva kijelentette, hogy a kegykép itt is nagy tiszteletben áll és szükségükben a lakosoknak egyetlen menedéke. A kegyszobor tehát Magyarországon is csodatevő hírbe kerül és hamarosan a kalocsai érseki egyházmegye legjelesebb búcsújáróhelyévé avatja Hajóst, amelyet németek, magyarok, bunyevácok egyformán fölkeresnek és így e népeknek egymás iránt érzett eredeti bizalmatlansága a közös vallás s a közös búcsújáró kultusz megbékítő, egyesítő élményében lassan-lassan fölolvad. Az újabb kutatások ugyan megállapították, hogy a hajósi bevándorlók nem az eredeti busseni kegyszobrot hozták magukkal, hanem a kegytemplomnak egy másik Mária-szobrát. Ez azonban voltaképpen lényegtelen, hiszen a kultikus hagyomány így is csorbítatlanul átkerült Hajósra.

Hajós érdekes példája egy búcsújáróhely sajátos kialakulásának. A bevándorolt idegenek a maguk ősi hazájának, szülőföldjének vallásos élményeit, jámbor szokásait, búcsús tradícióit hozzák magukkal. Nagy vállalkozásukban, a kivándorlásban annak a kegyhelynek kérik és mintegy biztosítják oltalmát, amelyet régi hazájukban annyiszor fölkerestek. Ne hagyja el őket, ne tagadja meg pártfogását és segítségét új lakóhelyükön, új hazájukban sem tőlük.

A nagy búcsú különben a Nepomuki Szent Jánost követő vasárnapra esik, amikor a Kiskunság és a Kalocsa-vidék magyarsága, Északbácska bunyevác népe, a Dunamellék tót szórványai tesznek hitvallást szent hitünk isteni humanizmusa mellett. Minő nemes és szigorú tanulságot kínál ez napjaink számára!

Bálint Sándor

1939. okt. 15. (2.7)

Hajósi Kegynabor
és Templom
(Kalocsai érsekség)

Schaefer kegyh.
42, 43. l.

üemlékek Orsz.
Bizottsága

Budapest
Högyes E.-u. 10.

.. M. E. Ny

Hajós

Kastély

Épült 1739-

Rados Jenő dr.-
Magyar Kastélyok
12.o.

lepek/ történetének, fejlődésének, stat
tötte össze és dolgozta fel. Az olasz
madik személy perorvoslati jogáról ir
ról xxx eljárási és jogorvoslati rend
és az olasz felesbérleti /mezzádria/
mányai a hazai jogi szaklapokban -a m
jog evolúciója és a corporativ jog ci
és római szaklapoknál van sajtó alatt

Hajós Miklós építész

Tér és Forma, 1929

II. évf. 133-139.

Komor János: Fürdő épületek.

Hajós Miklós

Budapesti lakások hallja, cikk

Tér és Forma, 1936 IX. 163

Hajós Miklós

építész

wód

Becz Jenő: ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~. A szekerfővárós statisztikai hivatalának székháza. Művészet. 1941. 37. sz. 18. l.

Martinovits I. J.

A jobbról látha
Maj 1794"jelzésü oszlopnak letör
1795"felirat olvasható, kiterjeszte
ábrázolt hydra képében ül „Ignáz Jo
összesküvésben résztvevők neveivel
balra pedig, a felhők közül kinyul
van félrebillent mérleggel és hát

Rm., vk. mér. 11.2: 8

Sz. n. 11

NO SZOBRÁSZ
Bálint-utca 9. (Aréna- és Thököly-ut mellett.) TELEFON
BITZ- ÉS MŰMÁRVÁNY-MUNKÁKAT. Ajánl mint különleg
YEZETEKET.

alási hirdet-
yek.

Budapest. (Csatornázás) székesfőváros tanácsa árlejtést hirdet:
1. az I. ker. Gellérthegy-utca egy

nkál
é p
erse
Ar
népi
nkál
lérre
lérre
lérre
l elő
érrel
e m
szék
zpon
t e
a
a
ára
a v
övár
er.
ell l
Az
2
sz.

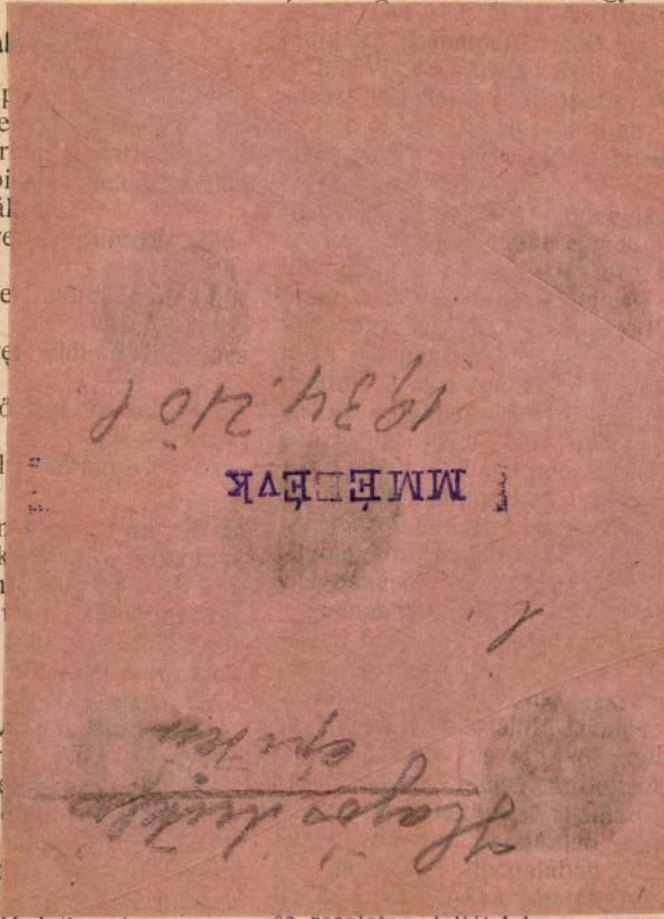

ajánlati minta, to- és részletes feltételek ugyanott megtek

Építőmester

Budapest, VII., Rákóczi-ut

lőkészit épitő-, kőmives-, kőfa

OCK és STADT

bronzmű-, csillár-készitők
és galvánizáló műintézet

pest, VII., Damjanich-utca 35. sz.

Készitünk modern és stilszerű csillárokat Izléses átalakitásokat. Aranyozást, ezüstözést, nikkelezést, oxidálást és minden vas- és fém- :: tárgy szinezését. ::

Költségvetéssel készséggel szolgálunk.

TELEFON 157—51.

ELS

LÉGSZESZGYÁRI
Erzsébetfal

Gy

Nedves és száraz légszeszmér
legjobb anyagból, több évi jót
szerkezettel, bármilyen légsz
(Exhaustor) teljes felszerelés
szerinti nagyságban. Tisztító
szerint Városi nyomás szabály
lésre. Önműködő nyomásmérő
tásban, kézben vihetők. Külön
landó vizszinnel. Fényvizsgálat
fütőkészülékek, v

Mindennemű nagyobb
kákat legszebb kivit
hatóan, olcsó

SCHOSSÉE ÁD

Budapest, Pod

KORNFE

épület, diszmü bádo

IRODA : KISPEST,

Gyártelepekhez szükséges bá
megbizások árfelei

GARIA" ASZFALT IPAR ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALAT

SZIRMAI ÉS TÁRSA

APEST, VII., ERZSÉBET-KÖRUT 48.

HUSZÁR A. Budap

(Mérleg-utcai oldal)

a főváros legn

Lakások, butor
nalra

Hajós Mihály

építész

l.

Tér és Forma

1936. 163. l.

165. l.

MDK

Hajós Miklós épitészmérnök

A Kamara uj tagjai. MM.és ÉE. 1928. IX.21.
268 l.

MDK

Hajós Mór mérnök

A magyar mérnök- és épitészegylet közgyülésén, arany emléklappal tüntették ki Hajós Mór mérnököt.

Cikk: Kállay Miklós miniszterelnök a realis erök összefogásáról beszélt a mérnökegyletben.

Uj Magyarság, 1943.ápr.17. 3.l.

Hegyi Miklós

tette kiállítva

PH. 1932. III. 13.

tészegylet kiáll.-án.

M.H.932.III.13.

MDK

Hajós Miklós,ép.
Szül.Budapest, 1898-ban

Oklevél kelte: 1925
" száma: 8658

A m.kir.József Müegyetemen okl.-t,absolut.-t vagy okl. honositást nyert épitészek névjegyzéke, 1873-1928-ig.
ÉI-ÉM. 17.1. 1931 .jan. 15.

Hajós Károly

HAJÓS KÁROLY:
Bólyai tér — ref. kollégium . . 677
Teleki-ház 682
A két Bólyai sirja 686

HAJÓS KÁROLY:
Marosvásárhelyi vártemplom . . 540
Városháza és közművelődési ház 603

HAJÓS KÁROLY:
Vár-részlet 770
A kisuccabéliek 778
A flekken 782

Erdélyi Helikon

1930. Kötet

milyen évek? mikor?

A·D·1926

III. ÉVFOLYAM, 1930 II. KÖTET AUGUSZTUS—DECEMBER

CLUJ-KOLOZSVÁR/ERDÉLYI·SZÉPMIVES·CÉH

MDK

Hajós Károly és Tibor Ernő

Marosvásárhelyen tartottak kiállitást

Tövisi G: Kulturális szemle. Pásztortüz 1924. X. évf. I.fele 76-79 l.

MDK

Hajós Károly

Biró J: A marosvásárhelyi képtár. Magy. Művészet, 1937. 177-78 l.

Hajós Márton

Született 1857 szept. 22

Kolozsvári asztalosok

4. l.

3.

4.

Marosvásárhely

Pásztortűz, 1928. 10 sz.
237. l.

R. Bende Mária: Hajós Károly hép. hi állítása Maros Vásárhelyen.

Patak Jenő

Maszák Hugó a Széchenyi-szobor üggyel kapcsolatos és Thán Mór által küldött n a F.L.-hoz intézett nyilt levélre válas szol.

Fővárosi Lapok 1870.I.Iv.3.291.old.

Grafika akvarell

Pásztortűz, 1928. 10 sz.

237 l.

R. Berde Mária: Hajós Károly képei állítása Marosvásárhelyen.

Grafika: akvarell

Pásztortűn, 1928. 10 sz.

237 l.

R. Berde Mária: Hajos Károly képkiállítása Maros-Vásárhelyen

Kajos Károly festő

Párizsban, 1918. 10 sz.

237 l.

R. Berde Mária: Kajos Károly képkiállí-
tása Maros-Vásárhelyen

Hajós Károly, festő

Pásztortűz, 1924. X. cof. I. fele
76-79. l.

Tőri si Géza: Kulturalis nemle

Hajós Károly festő

Magyar Művészet 1925. 2. sz. 45-47. o.
/r/: Művészetünk a külföldön stb.

Festészet (alkalmazott táblakép) olajfe-
mény.

Pásztortűz, 1928. 10 sz

237 l.

R. Berde Mária: Hajos Károly képkiállí-
tása Maros-Vásárhelyen.

Dr Hajós Károly

Hajós Károly okl. építészmérnök, építőmester és Hajós Miklós okl. mérnök, II. Lövőház-u. 26.
167-609

Budapest, 1940. szept.

Hajós Monika

Bányai Erzsébet a balatonfüredi Balaton Galériában október 21.-ig,
Püspöky István a Fészek Művészklubban október 21.-ig,
Molnár István a szegedi Ifjuségi Házban október 27.-ig,
Tilles Béla a Szoboszlói Galériában október 28.-ig,
Hajós Monika és Várady Róbert az Ikarusz Művelődési Központban október 20.-ig szerepel müveivel. -közli a kulturális eseményeket ismertető rovat.

Élet és Irodalom, Bp. 1979. okt. 20. 42. sz. 8 lap.
XXIII. évf.

Hajósy Monika

Hajósy Mónika: Kilépés

Élet és Irodalom, Bp. 1978. nov. 18.

XXII. évf. 46. sz. 15. lap.

[illegible]ÁCH ISTVÁN

SERFŐZŐ SIMON RIPORTJA:

MIBŐL LE
A VALAM

1.

Először a nagygereblyét kötözöm fel a biciklire. A létrán alig tudtam lehozni a padlásról, a lejáratnál sehogyse fértem vele. A gerendákról az összes pókháló rám ragadt. Már úgy volt, hogy hagyom, ahol van, de mentem volna szénát gyűjteni bőgő nélkül? Ugyanis bőgőnek mondják errefelé a nagygereblyét.

Azután vasvillát kerítek még, s lehet indulnom. A nagykaput majd becsukja utánam a feleségem.

— De siess! — sürgetem. — Kiszökik az összes tyúk, s zavarászhatod egész délelőtt a faluban, mire visszahajtod mindet.

Majd hoz délben ebédet, szól utánam.

Már a kerékpáron ülök, mikor mint a csirke, figyelmetlenül átszalad előttem egy gyerek a kocsiúton. Szidja a szomszédasszony, a cigány Julis néni a járdán. A kacsák piszkát takarítja épp a kerítés melől.

Tavaly meg tavalyelőtt ő segített szüleimnek a szénát összegyűjteni a Zagyva-gáton, de az idén nem ért rá elmenni, se az első kaszálás után, se most, a sarjúfüvet összekapirgálni. A „paradicsomba jár", a téesznek oda kellenek most nacsak meg kell küzdeni. Mert aki, mondjuk, ha lead az állatforgalminak egy-két darab jószágot, az azért nem kis áldozatot hoz. Annak kaszálót kellett venni, aljadzót kellett venni; annak dolgozni kellett. Csak az ilyen ember tudja, miből lesz a valami. S nehéz neki megállni, mert az az élete, becsülete, hogy dolgozzon. S tudja, ha csak egy kicsit is visszatartja magát, nem gyarapszik többet. Sehova se akkor már! Más célja viszont nincs. Szerezni akar, s addig megy, amíg bír.

Hat vagy hét petrencét összerakok, mire a feleségem megjön az ebéddel. De még a fele széna sincs összegyűjtve ezen az oldalon. S akkor még ott van a gát másik oldala is. Mikor végzek vele?

A falu felől a gátőrt látjuk biciklivel jönni az úton. Egy varjú kíséri a tarlóhántások fölött.

— Ti vagytok itt?! — kiált le a partról. — Mit szól, aki meglátja, a rékási költő szénát gyűjt, s a feleségével a gátoldalban ebédelnek?

— Apád jobban van már? — érdeklődik aztán a szelvénykaránál. S mondja, hogy most látta, öt perce nincs, hogy egy zsák kukoricát tolt taligán a darálóba.

Biztosan összetéveszti valakivel, gondoljuk magunkban. Pedig nem!

ahány k
tarlóról,
ként be
két-háron
a felszólít
Különb
jártak a t
— Most
— szól h
A szöve
adott sza
nek meg
árát: háro
— Ross
hogy ne
mind edd
vesebbet
miközben
után széj
nál. Mögö
porfarkat
beér a fal
— De a
mondja
amikor a
restétek
még nagy
sokra, én
tam el d
csisnak le
Szerinte
veset. A
összesen.
jük beosz
látták a

Hajósy Mónika, képzőművész

– kiállítása az Országos Gumiipari Vállalat klubhelyiségében. Megnyitó jún. 23.

Forrás
Magyar Hírlap, 1971. júl. 9. 14. l.

Hajósy Mónika (VI. évf.)

festményének reprója Sváby Lajos

„A festő dolga, jegyzet a festőképzésről"

c. cikkének mellékletében

– A cikket lásd: Sváby Lajosnál –

Mozgó Világ 1980. április

JY.o.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR IFJÚSÁG

1972. OKT. 27.

Hajósy Mónika

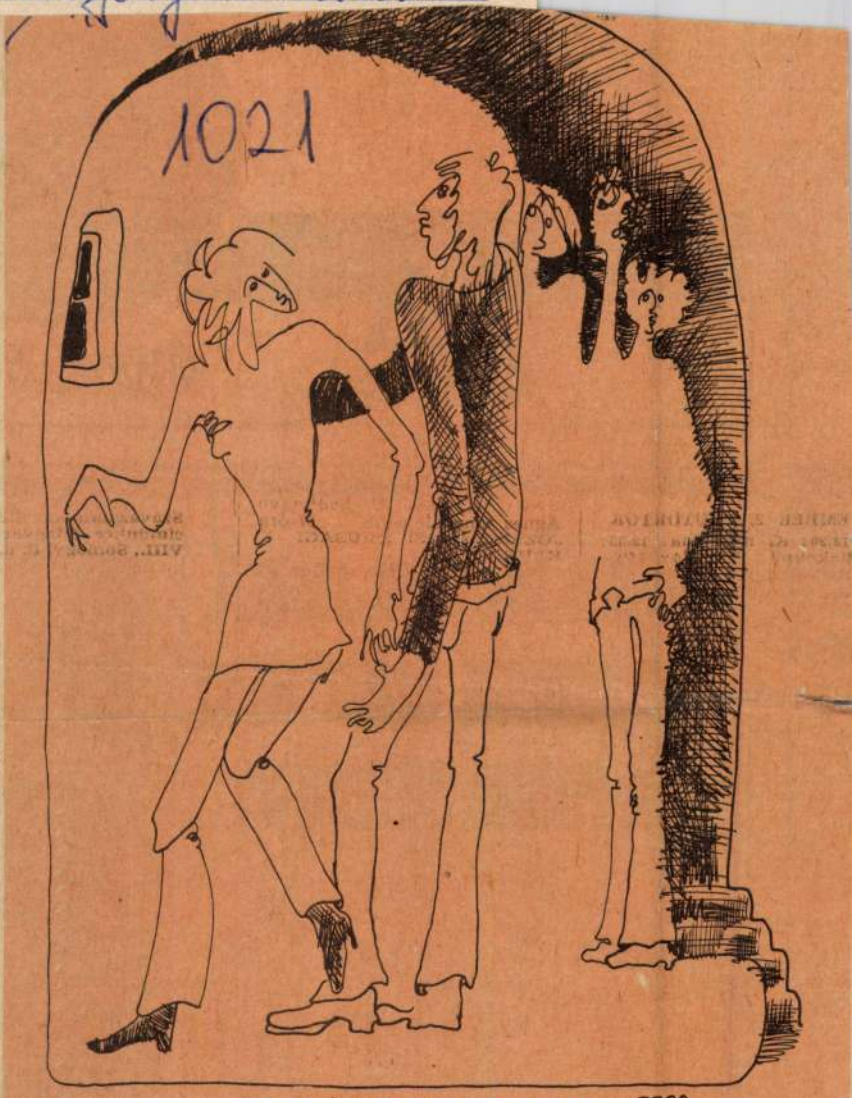

HAJÓSY MÓNIKA RAJZA

MINTABO
Budapest
Miskolc, P
Pécs, Koss

kiváló áruk fóruma

CSAK VÍZ KELL HOZZÁ, ÉS PERCEK ALATT KÉSZ A FINOM SÜTEMÉNY

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1978 NOV 18

ÉLET ÉS IRODALOM

Hajósy Mónika

1021

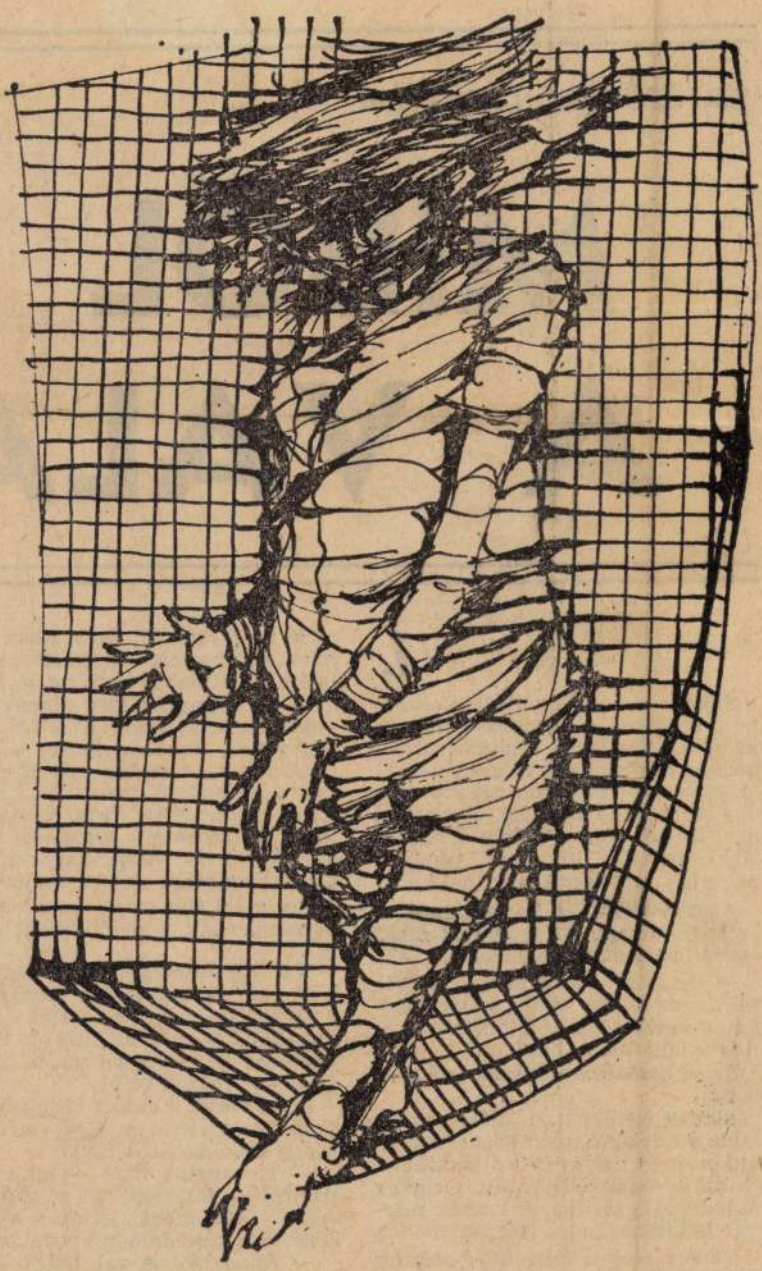

Hajósy Mónika: Kilépés

SERFŐZŐ SIMON R

MIBŐL L
A VALA

1.

Először a nagygereblyét kötözöm fel a biciklire. A létrán alig tudtam lehozni a padlásról, a lejáratnál sehogyse fértem vele. A gerendákról az összes pókháló rám ragadt. Már úgy volt, hogy hagyom, ahol van, de mentem volna szénát gyűjteni bőgő nélkül? Ugyanis bőgőnek mondják errefelé a nagygereblyét.

Azután vasvillát kerítek még, s lehet indulnom. A nagykaput majd becsukja utánam a feleségem.

— De siess! — sürgetem. — Kiszökik az összes tyúk, s zavarászhatod egész délelőtt a faluban, mire visszahajtod mindet.

Majd hoz délben ebédet, szól utánam.

Már a kerékpáron ülök, mikor mint a csirke, figyelmetlenül átszalad előttem egy gyerek a kocsiúton. Szidja a szomszédasszony, a cigány Julis néni a járdán. A kacsák piszkát takarítja épp a kerítés mellől.

Tavaly meg tavalyelőtt ő segített szüleimnek a szénát összegyűjteni csak meg kell küzdeni. Mert aki, mondjuk, ha lead az állatforgalminak egy-két darab jószágot, az azért nem kis áldozatot hoz. Annak kaszálót kellett venni, aljadzót kellett venni; annak dolgozni kellett. Csak az ilyen ember tudja, miből lesz a valami. S nehéz neki megállni, mert az az élete, becsülete, hogy dolgozzon. S tudja, ha csak egy kicsit is visszatartja magát, nem gyarapszik többet. Sehova se akkor már! Más célja viszont nincs. Szerezni akar, s addig megy, amíg bír.

Hat vagy hét petrencét összerakok, mire a feleségem megjön az ebéddel. De még a fele széna sincs összegyűjtve ezen az oldalon. S akkor még ott van a gát másik oldala is. Mikor végzek vele?

A falu felől a gátőrt látjuk biciklivel jönni az úton. Egy varjú kíséri a tarlóhántások fölött.

— Ti vagytok itt?! — kiált le a partról. — Mit szól, aki meglátja, a rékási költő szénát gyűjt, s a feleségével a gátoldalban ebédelnek?

— Apád jobban van már? — érdeklődik aztán a szelvénykarónál.

1984. V. 31. Petőfi 10.45 (Alakelinő).
Láttuk, hallottuk.
A Bartók 32 Galériában négy fiatal festőművész kiállítása nyílt meg, ezzel a furcsa ámmal: „Lékkérbetek".

Hajósi, Éva festőművész.

- Inkább Hajósi képviseli a morbiditást.

- Hajósi képviseli...

- ... a kiállitáson.

- Ámbár furcsa módon talán nem is. Egy kétségtelen. Rengeteg ilyen gyerek figurával dolgozik és ezek a gyerek figurrák ezek módfelett emlékeztetnek az auswitz-i felvételek gyerekfiguráira.

- Érdekex módon vidámak a gyerek figurák.

- Ugyanazok a gyerek figurák, mégis vidámak és erről viszont nekem Eisenstein Mephisto filmje jut az eszembe. Ott Mexikóban régtől fogva mind a mai napig a halottak ünnepe nem egy szomoru dolog. Cukorkából, süteményből készitenek kis csontváz figurákat, a gyerekek csontból, vagy bármi másból készült csontvázajat rángatnak, ehhez közben trombitálnak, harsányan megy a zene, harsányan megy az élet és tulajdonképpen az egész halotti ünnep az egy felfokozott életü ünnep.
A halál az nem végleges lezárás, hanem tulajdonképpen egy nyitás, a kettőnek egymáshoz köze van. azt hiszem, hogy talán ezekben a képekben valami ilyesmi félének a kifejezését láthatom ellentétben Váradinak az imént tárgyalt hideg munkáival.

- Meglehetősen furcsa a két nő festő. Ol[illegible]
a világuk szineikben is és

no festo. Oly mertekben elter
témáikban is.

Hajósy Mónika, grafikus

Hajósy Mónika rajza

Haj

Élet

11

XXVII/40

B
A

Hajósy Mónika, [ ]

L: Samu Géza

Vadas J. Panoptikum

12

Élet és Irodalom Bp. 1983. okt 14. XXVII/41

Hajósy Mónika

Szurovi Pál: Rezignáltan, kulturáltan

Művészet, 1983. november

Hajósy Mónika, testő

L: Gál Tamás

Vadas József. Ém-képek

13.

Élet és Irodalom, Bp. 1984 jún. 8. XXVIII/23

Hajósy Mónika

Hajósy Mónika festményeiből rendez kiállítást a Fiatal Művészek Stúdiója Budapesten, a Stúdió Galériában november 14-től.

Magyar Nemzet 1984. XI. 2.

Hajósy Mária
Festészeti triennálé Szolnokon

Magyar Nemzet 1958. XI. 4.

Érdemes írni róluk. Érdemes közelíteni a legenda-távolt, hogy legenda-közel ismét távolodni ezdhessen. Így egészséges ez. A gendáknak, ha például futballegűek, ez a sorsa. Megvan a orsa a legendáknak is.

Puskás itthon volt már, s megnnepelték rajongói, meg úgy gyáltalán. Kocsis... öngyilkos tt? kiesett az ablakon a barelonai kórházban? Czibor: boém, „a Bolond", az életfilozófus, ..Ne folytassuk. Jelentős egyéiségek a maguk terepén; jó, ha önyv van róluk. Két nap alatt ifaltam ezt a kötetet. És a legbban az tetszett, hogy...

Nem, dehogy a vitatható tévek töltöttek el izgalommal. Elvastam a könyvet szórul szóra, s láthattam: Bocsák Miklós kiűnő munkát végzett. Letehetetlen ötet. Kár, hogy vége, ez az érzém az oldalak záró fogytán. Meg an szerkesztve jól ez a mű, s a tékedőknek is választ ad. Nem veszi ámennak, amit főszereplői mondanak. Ám tiszteli őket, ennélfogva ismerteti szavaikat, önmagukról alkotott véleményük ellentmondásait. Hallhatjuk a társak, a kívülállók (aki ilyesmivel foglalkozik, focival, lehet-e kívülálló?) véleményeit: s olyan pompásan adagolja anyagát, hogy United. És közben, függetlenül attól, eltöprengek: egy jobbösszekötő... egy balszélső... egykoron. Kotrom máris a régi gombos klubházdobozt, s előkerül: egy barna gomb, egy zöld gomb. Az én Kocsisom, Cziborom még az ötvenes évek elejéről. Félretolom a pályán a pillanatnyi meccs szereplőit, és a barna gomb s a zöld gomb vezet egy formás támadást, a labda ott táncol a fehérre-feketére festett kapucska hálójában. Aztán...

...aztán eszembe jut: a tévében kupadöntő, a Real Madriddal. S igencsak elment az idő, alighanem lekéstem. De nem, a fociról sosem lehet lekésni, hosszabbításra került sor, s ekképp ott is látok egy gólt. Ez mind így együttesen van, és mégsincs Futbólia. Ez a jó. Czibor elhiteti, hogy amit ő mond, az „itt", mint ő fogalmaz megjelenik. Sőt, „egy cikkíró" gratulál is neki, mert nagyon jó interjúalany volt. De Puskás is, Kubala is, sokan a többiek közül. Egy ős-gombfocizó, egy régi Kispest-Honvéd szurkoló örül a pergő, maradandó emlékű mozinak. Elkattintja a tévét.

Tarnóczi Dezső

Hajósy Mónika rajza

Hajósi Mónika, festő

d. Jovián György

Vadas József: Téglák a műteremben 12

Élet és Irodalom, Bp. 1985. szept. 20. XXIX/38

Hajósy Mónika, festő-grafikusművész

„Bukfencezők", c. olaj, farost lemez
66 x 75 cm, 1983 (repr.)
(foto Wolf).

Művészet, 1984. aug. 57-old.

Tisztelettel meghívjuk Önt

HAJÓSY MÓNIKA

festőművész

kiállításának megnyitójára
1995 január 25-én 17 órára
a

DUNA GALÉRIÁBA

(Budapest XIII., Pannónia u. 95.)

A kiállítást megnyitja:
Köpöczi Rózsa
művészettörténész

Megtekinthető: 1995 január 25-től február 12-ig
hétfő kivételével naponta 10-18 óráig.

HAJÓSY Mónika

DUNA GALÉRIA

Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány

MT REKLÁMIRODA

studio
galéria

HAJÓSY MONIKA KIÁLLÍTÁSA

1984. XI. 14–XII. 9-ig

Budapest, V., Bajcsy-Zsilinszky út 52.

A fotókat Kovács Ferenc készítette

84-1954 GENERALART DNy

Megérkezés

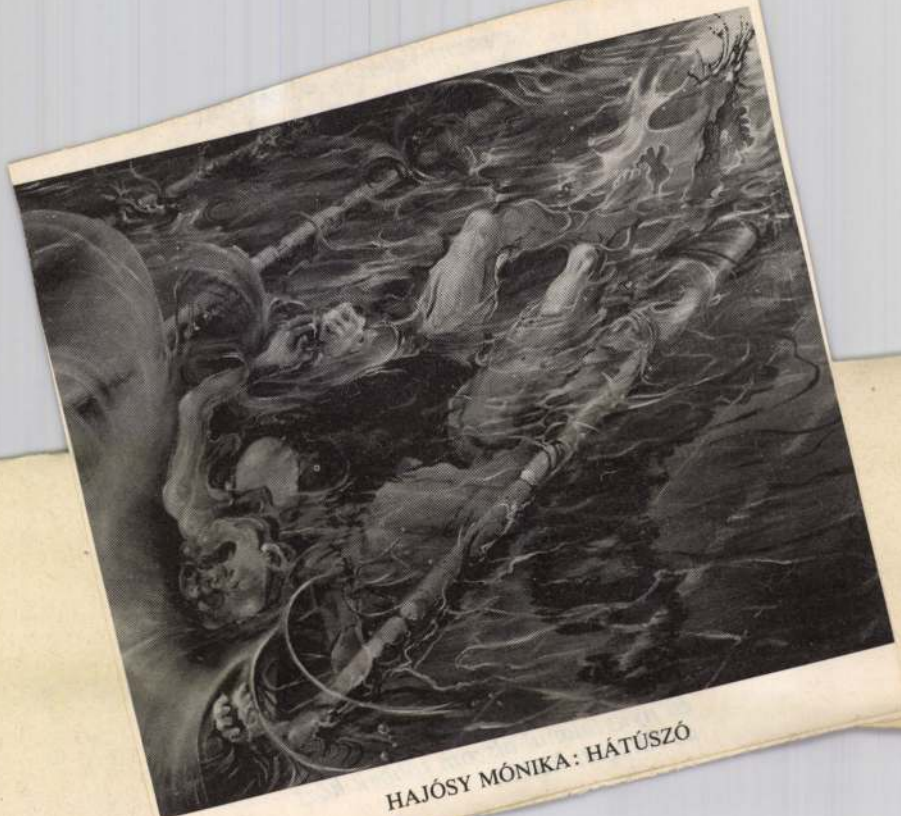

HAJÓSY MÓNIKA: HÁTÚSZÓ

Kerestem Veled is, elbocsátott
vadként a végső rengetegben;
s halott apám szeméből dől a fény,
mitől a férfi kínban összeretten.

Most már egyedül, mint fájó
atomok a boncoló késben,
fölszentelt rejtelmek nyomán
nem fáradhatunk el a keresésben.

HAJÓSY MÓNIKA 1950.
OKTÓBER 23-ÁN
SZÜLETETT BUDAPESTEN.
A KÉPZŐMŰVÉSZETI FŐISKOLÁT 1980-
BAN VÉGEZTE EL. MESTEREI IVÁN SZILÁRD
ÉS SVÁBY LAJOS VOLTAK.
TÖBB HAZAI ÉS KÜLFÖLDI KIÁLLÍTÁSON
SZEREPELTEK MUNKÁI.
ÖNÁLLÓ TÁRLATAI VOLTAK SZOLNOKON,
KECSKEMÉTEN ÉS BUDAPESTEN.
TAGJA A MŰVÉSZETI ALAPNAK
ÉS A FIATAL MŰVÉSZEK STÚDIÓJÁNAK.

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

HAJÓSY MÓNIKA

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1984. SZEPTEMBER 6-ÁN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA
TÓTH ERNŐ
FESTŐMŰVÉSZ

MEGTEKINTHETŐ: 1984. IX. 6–15.

KÉP CSAR NOK

SZÓNYI ISTVÁN TEREM
MISKOLC, SZÉCHENYI ÚT 21.

F. k.: Köteles István — 84-1421 GENERALART Dorogi Ny

Hajósy Mónika, festő-grafikusművész

Miskolcon, a Szőnyi István teremben Hajósy Mónika festőművész kiállítása nyílt meg.

TV-Híradó 2.

1984. IX. 6. TV 2-műsor 21.35 /iÁ./.

HAJÓSY Mónika 1950-

Kiállítása 1984. XI. 14 - XII. 9.
Stúdió Galéria, Bp. Gerlóczy, 1984
[6] p. ill

A FERENCVÁROSI PINCETÁRLAT ÉS A FIATAL MŰVÉSZEK STUDIÓJA

MEGHÍVJA ÖNT

HAJÓSY MONIKA

KIÁLLÍTÁSÁRA

FERENCVÁROSI PINCETÁRLAT

1983. JANUÁR 20 - FEBRUÁR 3.

MEGNYITJA:

SÁNTA ÁRON

A FIATAL MŰVÉSZEK KLUBJÁNAK IGAZGATÓJA

1983. JANUÁR 20-ÁN 18 ÓRAKOR

NYITVA: HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL 13-18 ÓRÁIG
VASÁRNAP 10-12 ÉS 13-18 ÓRÁIG

BUDAPEST, IX., MESTER U. 5.

HAJÒSY MONIKA

HAJÓSY Mónika

Hiszen Hajósy Mónika vibráló Hátuszója mégiscsak Csernus vérbő festőiségét idézi, egyszersmind a hiperrealizmus kifejezési gazdagságát. Mint ahogy Bernát(y) Sándor rafinált optikáju képe és Mácsai István transzcendens hatásu csendélete is ugyanerről a tényről, árulkodik.

Irja:

Szuromi Pál: Mozdulatlan horizont. Az I. Szegédi Táblakép-festészeti Biennálé. = Tiszatáj, 1983/11. 96.p.

HAJOSY MONIKA

HAJÓSY MONIKA

kiállítása 1983. jan. 20 – febr. 3.

FERENCVÁROSI PINCETÁRLAT

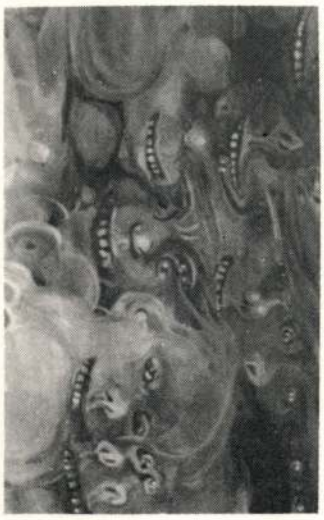

Hajós Mónika

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR MAGYAR HÍRLAP
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Festőművész

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1980 NOV 29

1021

A szolnoki Városi Tanács és a Képzőművészeti Főiskola megállapítása szerint a tehetséges végzős hallgatók közül néhányan, a vendégművészek műtermében, a Szolnoki Művésztelepen dolgozhatnak. Hajós Mónika festőművész egyike azoknak, akik éltek ezzel a lehetőséggel. A fiatal művész az idén végezte el a főiskolát, Sváby Lajos tanítványa volt. Munkáiból most a szolnoki helyőrségi művelődési otthonban kiállítás nyílt, amely megtekinthető december 2-ig.

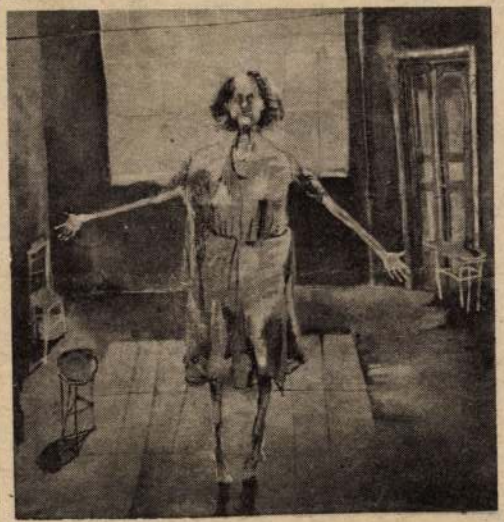

Műteremben

Súrolt fény Fotó: T. K. L.

Gorkij út 4. (8341)

SZANDASZŐLŐSÖN, a Kassák Lajos úton, nem beépíthető telek eladó. Érdeklődni: Vörösmező út 69. Tel.: 12-472. (H. 4368)

ELADÓ kétszobás, összkomfortos öröklakás Mezőtúr. Ifjúsági lakótelepen. Gáz bevezetése folyamatban. Érdeklődni lehet: Mezőtúr, Zalka Máté u. 10. (8532)

ELADÓ Szolnokon, a Csanádi körúton 1 + 2 fél szobás, tehermentes, központi fűtéses szövetkezeti lakás, a Kassai úton, garázs. „Beköltözhető" jeligére a kiadóba. (8480)

AZONNAL beköltözhető gázfűtéses szövetkezeti lakás eladó. Szolnok, Kassai u. 74. II/7. Érdeklődni: 13-383/476 mellék. (H. 4398)

KÉT és fél szobás, komfortos, családi ház 400 négyszögöl telekkel, garázzsal, alsóépülettel eladó. Szolnok, (Szandaszőlős), Stromfeld A. u. 56. Érdeklődni: szombat, vasárnap. (8590)

1100 négyszögöl szőlő házzal együtt el-

UJSZASZON, a tanácsházához közel, a Ktsz-irodával szemben beépíthető telek eladó. Ikerház, társasház építésére alkalmas. Irányár: 200 000 Ft. Érdeklődni: Kovács György, Ujszász, Hunyadi János út 4. (H. 4407)

ELADÓ Kocsoroson kis családi ház, víz villany van, ugyanott egy igás szamár kocsival. Érdeklődni: Szolnok, Rákóczi út 51. (H. 4412)

SZOLNOK központjában, piachoz két percre, lángossütő pavilon eladó. „Egész évben üzemel" jeligére a szolnoki hirdetőbe. (H. 4415)

KÉTSZOBÁS OTP-s lakás beköltözhetően eladó. Érdeklődni: Szolnok, Balogh Ádám u. 11. fsz. 1. 18.30—19.30 óráig. (H. 4420)

KÉTSZOBÁS kertes ház eladó, vagy tanácsi lakásra cserélhető. Érdeklődni: Szolnok, Fertő u. 4. szombat és vasárnap. (H. 4421)

TISZAVÁRKONY, Széchenyi u. 23. sz. alatt 208 négyszögöl építési telek eladó.

ép
tel
F.

szo
kás
gel
vás
sza
bar
Ny
úto
jel
a

PIROSKA Zsigmond tanyája lebontásra eladó. Kétpó II. d. 69. alatt. Érdeklődni: Túrkeve, Szabadság út 18. (8606)

KOCSOROSON 280 négyszögöl kert fiatal jól termő gyümölcsfákkal igényesnek eladó. Érdeklődni lehet: Szolnok, Üttörő u. 22. II. 6. szombat és vasárnap délelőtt. (8598)

SZOLNOKON, az Evezős csárdától 400 méterre hobbitelek eladó. Érdeklődni: 17 órától, Szolnok, Ady E. u. 5. II/3. (H. 446)

SZOBA, előszoba, konyha, kamra házrész eladó. Szolnok, Polya T. úton. Érdeklődés: Tompa M. u. 18. (8593)

AZONNAL beköltözhető ház 423 m² te-

Tiszaföldvár, Kétek út 3. Gombár. (H. 4428)

JÓ karban levő GAZ 69-es kocsi eladó. Karcag, Liget 9/a. (8610)

TRABANT 601-es 3 éves 31 000 km-t futott eladó. Karcag, Belolannisz 80. Szabó Pál. (8609)

ZK frsz. Trabant Lim. Special 32 000 km-rel eladó. Tiszaföldvár, Ó Nagy B. u. 54. Ferenczi. (8608)

1000 cm³ felújított Wartburg motor + sebességváltó eladó. Törökszentmiklós, Mártírok út 49. (8604)

ZO-s 1200-as Lada eladó. Karancsi, Törökszentmiklós, Esze Tamás út 7. (8597)

ZJ rsz. Trabant Speciál 20 000 km-rel.

Gábor, J
Ticska M
/a. (8547)

SAJÁT
friss birk
kg-ig meg
Szolnok,
36. Papp.

FEKETE
zongora
deklődni:
szőlős, K
151. (8582)

ELADÓ k
típusú he
rökszentmi
csics 9. ép
Érdeklődni
tól. (8538)

ÓRIÁSG
CSÚ egre
fekete r
darabonké
Meisteverk
szegfűpalá
ként 4
tók: Toro
szet,
Sztraka u.

MÁSFÉL
hónapos

Hajósy Mónika „festő-grafikusművész

a XXIV. Szegedi Nyári Tárlaton szerepel Hajósy Mónika „Hula-hopp"-ja Sváby Lajost idézi. /említve/.

Kenessei András: XXIV. Szegedi Nyári Tárlat, Magyar Hírlap, 1984. aug. 31. 6-old.

Hajósy Mónika

Dávid Vera

HAJÓSY Mónika

Hajósy Mónika kiállitása Budapest,Studió Galéria, 1984 XI.14-XII.9. Bp.: Képzőmüv Alap, 1984 12 p. ill.

HAJÓSY Mónika

meghívó

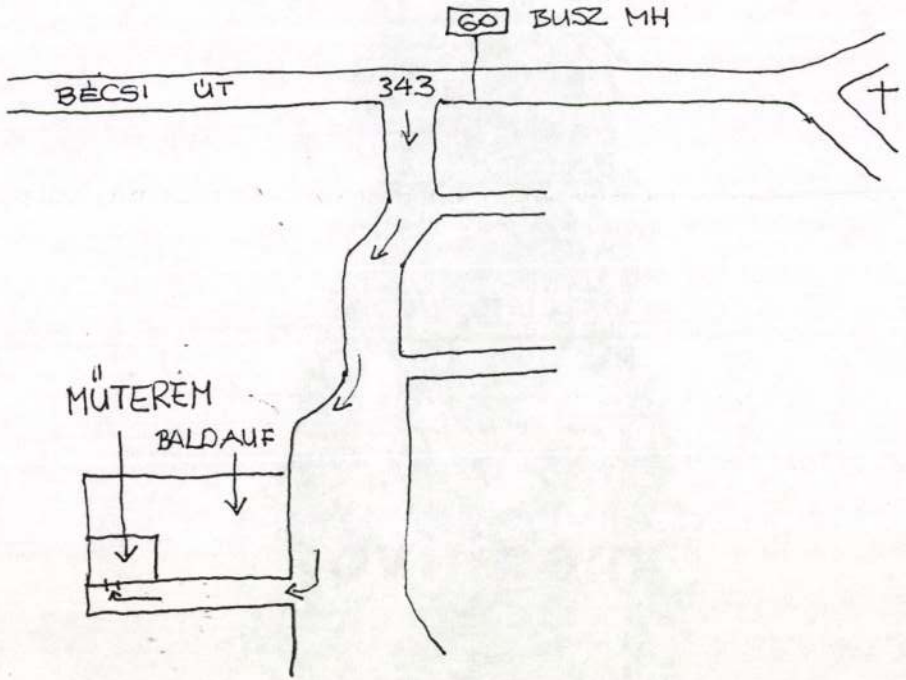

műteremavató kiállítás

FARKAS LÁSZLÓ-HAJÓSY MONIKA-MIHÁLYFI MÁRIA-VARGA GÉZA

meghivják Budapest legujabb mütermébe

Alapitó: KORCSMÁROS KLÁRA Baucoop kft .

1993. okt. 28-án csütörtökön 16-2o ó-ig

cim: Óbuda Bécsi ut 343. · Baldauf Keŕámia

tel: 25o 1715 /31

megközelithető: 6o-as busszal a Téglagyár megállónál

Hajósy Mónika

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

festőm.

PEST MEGYEI HÍRLAP

1984 OKT 20

MEGYEI HÍRLAP MAGAZIN

1021

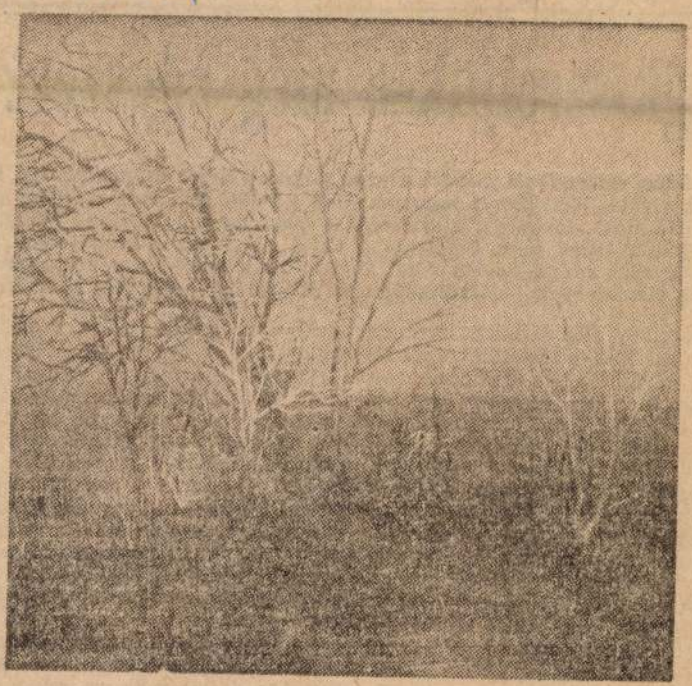

Hajósy Mónika festménye

PEST MEGYEI HIRLAP MA

CSALÁDBAN

Megkíséreljük-e még egyszer?

Néhány esztendővel ezelőtt a szociológusok arról számoltak be, hogy sok a válás hazánkban, ugyanannyira jelentős az újraházasodási szán- is. Ha most elővesszük a statisztikai zsebkönyvet, éppen az ellenkező- ől győződhetünk meg. Csökkent a válás utáni házasságok száma. Úgy ik, kevesen próbálkoznak újra. H. Sas Judit szociológus foglalkozik a enség elemzésével. Fejtegetésében az okokra is megpróbál rávilágítani.

Nemrégiben fiatal, húsz, harminc közötti, kisgyermekeiket egyedül elő, elvált segéd- és betanított nkásnőkkel beszélgettem egy vi- ki város üzemében. Mintegy har- ncan voltak. Mindegyikük a meg- nlott házassága utáni rossz ta- ztalatokkal foglalkozott. Többen moltak be azonban olyan új kap- latukról, amelyeket félnek vég- esíteni. Az indokok, amelyeket ondtak, összecsengtek és felerő- tték egymást. Mindegyik *a gye- et féltette* elsősorban az új há- ságtól. Azt hiszem, nem egyedi, em sokszor tapasztalható gondo- fogalmaztak meg.

z egyik fiatal anya egy éve jár akivel. Úgy érzi, szeretik egy- st. A férfi, amikor ott van nála mbat délután vagy vasárnap, lves a gyerekekhez. A

elsősorban a gyerekeket a végleges elhatározástól, de a kipróbálásra, az ideiglenes együttélésre nincs lehetőség. Mit szól a család, mit szólnak a szomszédok, mit szól az iskola, mit szólnak majd maguk a gyerekek? Ha mégsem sikerül? *A múlt kísértő rossz tapasztalata* és a környezet kontrollja nem engedi az új társ igazi megismerését a mindennapokban. Vagy azonnal törvényesen legalizálják a kapcsolatot, vagy a döntés halogatásával *megkeserítik* a viszonyt.

A másik fiatalasszony elmondt — és aggodalmában a többiek el ben megerősítették —, hogy ne mer újra férjhez menni, bár szer valakit. Nem mer, mert ha köz gyerekük lesz, a *saját* gyereke, most csak az övé, *mostoha* sor

Hajósy Mónika

festőművész

Különdíjat nyert a szolnoki festészeti triennálén

Szolnok. megyei Néplap
1984 nov. 4

Hajósy Mónika, festő-grafikusművész

A 24. Szegedi Nyári Tárlaton megnyílnak Hajósy Mónika művei.

Pesti Műsor,
1984. aug. 15.

HAJOSY MÓNIKA 1950 OKTÓBER 23-ÁN SZÜLETETT BUDAPESTEN. A KÉPZŐMŰVÉSZETI FŐISKOLÁT 1980-BAN VÉGEZTE EL. MESTEREI IVÁN SZILÁRD ÉS SVÁBY LAJOS VOLTAK.
ÖNÁLLÓ KIÁLLÍTÁSAI: SZOLNOK, KECSKEMÉT, BALASSAGYARMAT, MISKOLC–SZŐNYI ISTVÁN TEREM, BUDAPEST–FERENCVÁROSI PINCEGALÉRIA, STÚDIÓ GALÉRIA, FIATAL MŰVÉSZEK KLUBJA RENDSZERESEN SZEREPEL ORSZÁGOS TÁRLATOKON ÉS KÜLFÖLDÖN. (LENGYELORSZÁG, BULGÁRIA, CSEHSZLOVÁKIA)

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

HAJOSY MÓNIKA

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1986. OKTÓBER 23-ÁN CSÜTÖRTÖK DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

KÖZREMŰKÖDIK:
BOISMORTIER TRIÓ

MEGTEKINTHETŐ
1986. OKTÓBER 23— NOVEMBER 1.

KÉP CSAR NOK

DIÓSY ANTAL TEREM
GYÖNGYÖS, SZABADSÁG TÉR 1.

FK.: KOTELES ISTVÁN — 86-1520 GENERALART NYOMDA—DOROG

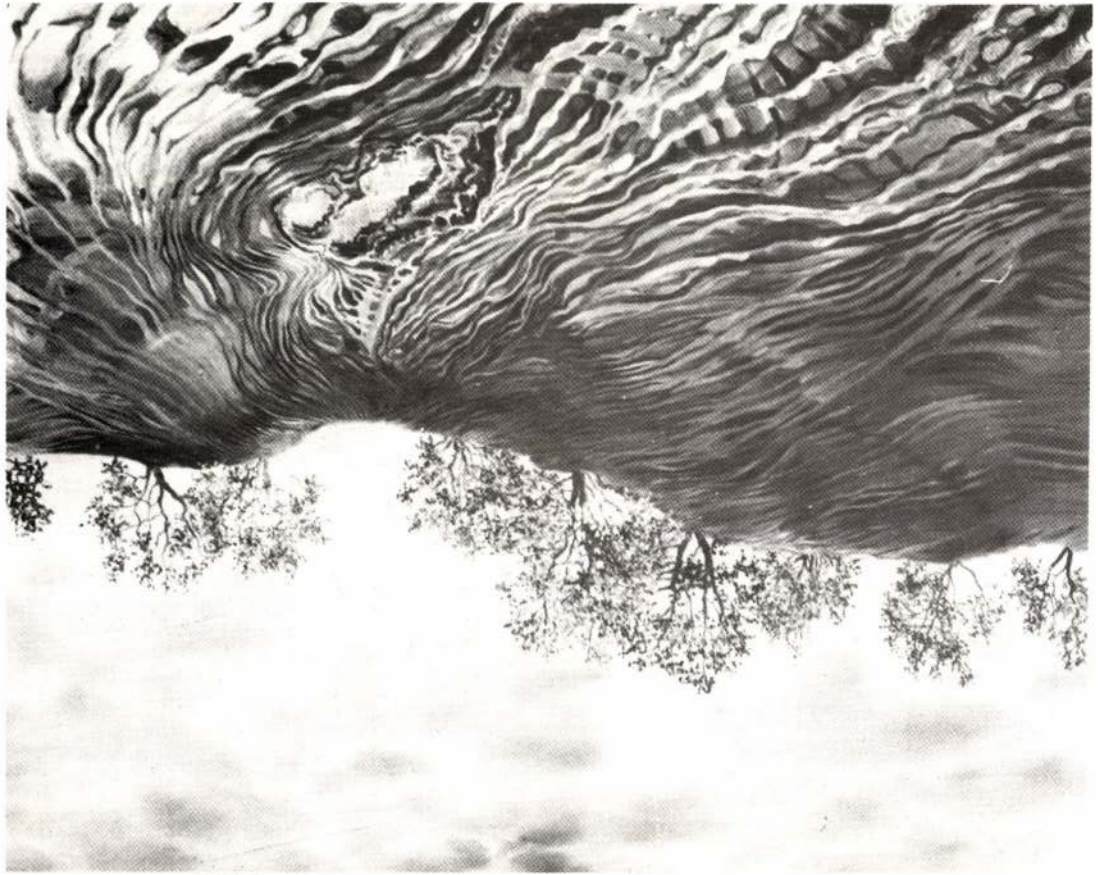

Hajtmanszky Zoltán

Egy séta Leletei

1999. április 8. 19.00

Ofotért Falgaléria
1052 Budapest, Károly körút 14.
a kiállítást megnyitja Hajtmanszky Zoltán

Nyitva: hétköznap 10-18 óráig
A kiállítás bezár 1999. április 20.

A képanyag egy tíz évnél is hosszabb felvételezési munkával készült, több mint tízezer negatívos háttérmunka legszebb és legérdekesebb képeit válogatja össze.

Nacer Adias

Itinéraires / kalandozások

1999. március 2.
17.00

Ifjúsági Ház
3300 Eger, Széchenyi u. 16.

a kiállítást megnyitja

Fejér István
fotóművész

Nyitva: hétköznap és szombat 9-17 óráig
A kiállítás bezár 1999. március 14.

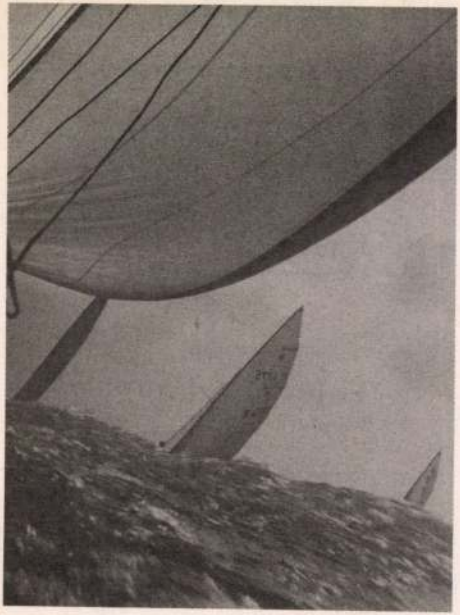

Dr. Szabó József: Cím nélkül

vitorlás élet a Balatonon

1999. április 17.

Közösségi Ház 16.00 óra

Art-East Galéria 17.00 óra
8200 Balatonfüred, Blaha Lujza u. 9.

UNI Hotel 18.00 és 19.00 óra
8200 Balatonfüred, Záhonyi Ferenc u.

a kiállítást megnyitja

Dr. Kiszely Pál alpolgármester

A kiállításon Bujnovszky Tamás, Jankó Virág, Gál Imre, Kovács Tamás, Litkey Zsolt, Dr. Szabó József, Szamódy Zsolt képei láthatóak.

Hajtmanszky Zoltán, [grafikus]

Hajtmanszky Zoltán fotógrafikája

Hajtma

13.

XXIX/10

Élet

HAJTMANSZKY Zoltán

ÉS XXXI. évf. 46.sz. 1987 16.p.

Hajtmanszky Zoltán: Portré

Tartalomjegyzék

I. Nagy európai legendák

1. Grál legenda /Kelecsé
2. Turoldus: Roland ének
3. Trisztán és Izolda /
4. Tannhäuser /Heinrich
5. Lohengrin, a hattyúlovag
6. Cid /Beksics Gusztáv/
7. Enyedi György: Gisqua
8. Szép Julia /székely

II. Szentek legendái

9. Szent György /Legend
10. Szent Elek /Legend
11. Szent Ferenc /Fioret
12. Szent Imre /a mond

Hajts Jakab

FASZOBRÁSZ
• ÉS •
MŰASZTALOS

BUDAPEST
VII., HÁRSFA-UTCA 3.

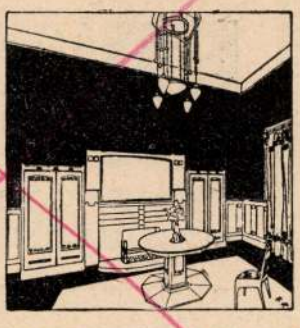

Készít minden e szakmába vágó munkákat stilszerű kivitelben saját tervei szerint.

SZOLNOKY ÉS TÁRSA

BETON, GRANITTO-TERAZZO ÉS LAPFEKTETÉSI VÁLLALKOZÓK.

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-U. 41.

MOCSAI JÓZSEF

MŰASZTALOS.

BUDAPESTEN, VIII. KER., PRÁTER-UTCA 12. SZ.

Készít díszbútorokat és teljes lakásberendezéseket.

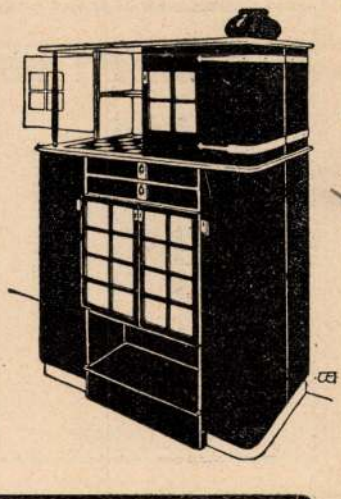

FISCHER EMIL

cs. és kir. udv. és kamarai szállító, porcellán- és majolika-gyáros.

IV., Bécsi-utca és Kristóf-tér sarok.

Iparművészeti újdonságok és magyar különlegességek.

Gyár: **Üteg-utca 9.**

Kapható ingatlanokra I. és II. helyre 20—50 évi törlesztésre **Készpénzben, levonás nélkül** kifizetve. Nagyobb évre 4·85% annuitással. Felvilágosítást ad a megbízott: **Kerület, Dohány-utca 30. szám.**

Hajts Jakab

NAGY ANTAL

MŰBÚTOR-ASZTALOS

BUDAPEST, VIII. KERÜLET, TAVASZMEZŐ-UTCA 19. SZÁM.

Teljes lakberendezések modern és ízléses kivitelben.

RÉGISÉGGYÜJTŐK

FIGYELMÉBE!

DONÁTH SÁNDOR

régiség- és műkereskedő

:: BUDAPEST ::
Kossuth Lajos u. 3.

Meghívja az érdeklődőket valódi régi elsőrendű porcellánok, eredeti olajfestmények, vert ezüst műtárgyak, miniaturök, aranyzománc, szelencék stb megtekintésére.

Vesz magas áron régiségeket.

GELLÉRI ÉS SCHULLER

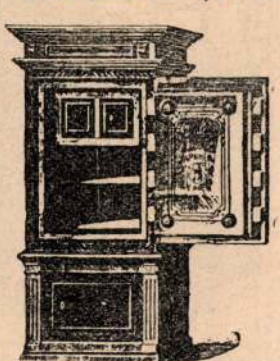

budapesti pénzszekrény- és tresor-gyár

BUDAPEST, IX. KERÜLET, RÁKOS-UTCA 4.

Gyártanak: tűz- és betörésmentes pénzszekrényeket, könyv- és okmányszekrényeket, anyakönyvi szekrényeket, páncélszekrényeket és páncélszobákat legjobb kivitelben. Állandó nagy raktár. Árjegyzék ingyen és bérm.

STIASSNY REZSŐ ÉS TÁRSA

mű- és ércöntőde

BUDAPEST, VI. KERÜLET, VÁCI-ÚT 177. TELEFON 2-97.

Mindennemű iparművészeti fémmunka, ú. m. domborművek, horgany-épületdíszek, címtáblák, szoba-dísztárgyak, gépalkatrészek és sír-díszműöntvények kidolgozásai stb., stb.

RYTKÓ GYŐZŐ

Budapest, VII., Dob-u. 48.

GŐZFEJL
BETÉT
Gőzfejlesz
Egészségi
Impregná

Hajtmanszky Zoltán, [grafikus]

Hajtmanszky Zoltán fotógrafikája

1

XXX/35

entős szerepet játszott és játszik az úgynevezett városi galambetetés, mely szakszerűtlen s káros. Következménye: a galambok végtermékének szinte elviselhetetlen tömege. Ne üldözzük a galambokat, de végül ők betarthatnák a békés egymás ellett élés szabályait.

emaradt ajánlás

ülésem idején jelent meg a n (augusztus 1.) *André Ché*című versem. A cím alól ledt az ajánlás, mely a kézn még szerepelt. Tekintve, az ajánlás a vers részét képez úton pótlom: *Lakatos Ist*k.

Timár György

Hajtmánszky Zoltán

Hajtmanszky Zoltán fotógrafikája

Magyar Nemzet 1985. XI. 30.

Hajts Tarab

Jassobrai

1902. Harsfaatea

3

Hajts Jakab

HAJTS JAKAB

FASZOBRÁSZ ÉS
MŰASZTALOS

BUDAPEST,
VII., HÁRSFA-UTCA 3.

KÉSZIT minden e szakmába vágó munkákat stílszerű kivitelben saját tervei szerint.

Magyar Iparművészet

1905. hirdető

változatosságot mutatnak.Rómában
tozatosabb.Az 1510 körüli időből
tyollal".Lágy lírai tónusok,kel-
sül az alakokban és a tájban egya-
árnyék problémáival,amivel lágy,
ntálisabbak lesznek a "Madonna
/ Ebben az időben nagyon sok mun-
szeti felügyelőjévé nevzte ki.Sok
t el;ezen a képen is dolgoztak ta-
foglalkozott.Dolgozott a San Piet-
Popolo és a Villa Pandolfini épi-
Giulio Romano kezére ismerhetünk.
nna del pesce" /Madrid,Prado,1513/
Nem kicsinyes,mindig monumentalis
t ad a "Madonna di Foligno"-ban.
hőkön lebeg.Mária feje mögött világ-
ssá teszi a Madonna felsőrészét,
ndolas.A felhőt lépcsőszerüen fo-
földön szentek állanak,s meghatot-
megjelenő viziót.-- A piacenzai
Madonna Sistinát /Dresda,1515-19.
került Dresdaba,addig Picenzaban
elképzelés.A Madonna festői,bő
Jézussal a felhőkön lebeg.Tőle
s pápa,mig jobbra Szent Borbála
gyalka könyököl,Mária és a kis
ermészetfölötti ihletettség van.
megszokott közvetlenség.A szen-
egyensulyba hozza a kompoziciót.
ozíciójával előre mutat a barokra.
angelonál,aki világnézetével még

Flajts Jakab

Magyar Iparművészet

1897/98. 4.7.

NE
Sebkötésre

Hajts Jakab

farrobrán

lásd

Közlezrkiáll

1387. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Hajts Tárab

farsobrász

Bp

l.

Ezredévéskiáll

XII. csop 27. l.

T. 2230.

:hen Vngarischen Braut den
:zimű lapon az előtérben lát-
iáttérben Bécs városát szemlél-
véseket adnak.

8 cm.

Hajtó Klára

a Csepeli Galériában rendezett csepeli képzőművészeti kiállításon Dózsa-sorozattal jelentkezett. (említve)

Láttuk, hallottuk.

1972. X. 28. 19.12 D. Petőfi.

Hajtó Ödön

a miskolci Tiszai pályaudvar 1968-as tervpályázatón megvételben é szesült 27.sz. pályamunkatársa tervezője.

Molnár Péter: A miskolci Tiszai pályaudvar tervpályázata, 1968. - Magyar Építőművészet, 1969.2.sz. 3.l.

MDK

Hajts Jakab

A Társ. köréből. Magyar Iparművészet, 1910. 8.sz. IX. 1.

MDK

Hajts Jakab butortervező

Karácsonyi ipm. kiáll. Magyar Iparművészet, 1906, 3-4.l.

Hajts Jakab

butorterv kivitelezése

Magyar Iparművészet. 1901. 271-272 l. 8 kép.

Hajts Jakab műbútorasztalos. MDK

Női hálószoba Tervezte:Menyhért miklós.
kivitelező: Hajts Jakab.

Magyar Iparművészet. 1903. 108-112.l.

MDK

Hajts Jakab asztalosmester

iparművészeti érmet kapott.

Iparmüv. Társulatból. Vállalkozók Közl.
1908. ápr. 29. § 1.

Hajtmanszky Zoltán, grafikus

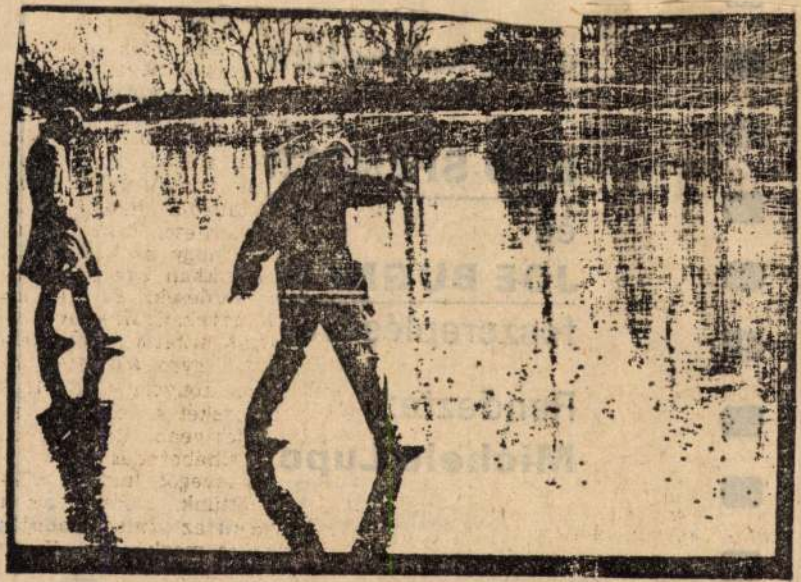

Hajtman

Élet

Hajtmanszky Zoltán fotógrafikája

J.
XXIX/33

1984. VII. 27. Kossuth 4.25

1021

Hajta György Zsigmond, a népművészet ifjú mestere, fafaragó.

Jó reggelt!

- Orfűn ma megnyilik a fafaragó tábor. Márványi Pétert halljuk.

- Orfű a népszerű és kissé már zajos mecseki üdülő vidékek csendesebb pontján egy malom látható az erdőszélen. A mellette lévő paraszttház és a közelében lévő pajtából kialakitott műhely a baranyai fafaragók központja, rejtekhelye. Itt tartják a leghidegebb hónapok kivételével a fafaragó hét végéket és mától a megyei művelődési központ szervezésében a fafaragó alkotó tábort. Bár talán helyesebb lenne a fafaragó helyett fanegmunkáló kifejezés. Akik tiz napon át itt vésnek, gyalulnak, fűrészelnek, nem a szokásos és a piacon is keresett ajándék tárgyakat, népies mütyürköket készitik, hanem olyan eszközöket, amelyek a régi mesterek stilusát idézik, de ma is jól használhatók. Készitettek már itt bútorokat, gót stilusu padokat, állandóan alakitják saját birodalmuk tárgyait, bükkfából az ágyakat, dióból a szekrényeket, asztalokat. Az idei nagy feladat pedig egy nyugdijas pihenőpark berendezése fából készült székekkel, padokkal. Emellett egészen apró tárgyakat is készitenek, de kizáróla olyanokat, amelyeket használni lehet. Valljak, hogy a diszesen faragott népies doboznál szebb lehet egy igazán jól sikerült fakanál, egy sima gyümölcsöstál, vagy egy jól kézhez illő szerszámnyél. Később játszótérre való fajátékokat szeretnének csinálni, és ha lesz rá megrendelő, egy teljes csárda belsőt, vendéglő bútort. A résztvevők mind fizikai munkások. Van köztük hegesztő, kubikus, bányász, nyugdijas, sofőr. Művészeti vezetőjük Hajta György Zsigmond, a népművészet ifju mestere.

Hajsa Károly MDK

épitészmérnök a Kamara uj tagja.

A Magy Mérnök és Épitész Egylet Közlönye 1930.
VI.22. 243.o.

Hejsa Károly MDK

tervét megvételre javasolták

A MABI székház tervpályázatának eredménye
Művészet 1939. 29. sz. 115. o.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1972 JAN 19
CSEPELI POSZTÓ
Budapest

Hajtun Klára
1021

A Csepeli Galéria kiállításán szerepelt

Kiküzdött derű

Hajtun Klára képei alá

HAJTUN KLÁRA: Lány vázával *(linómetszet)*

Képeket nézel és embert találsz. Embert, aki átélte a huszadik század közepének minden gyötrelmét: üldöztetést, megaláztatást, számkivetettséget, hallotta a farkaskutyák és pribékek gyűlölködő, rekedtes torokhangjait, golyók sziszegését, aknák puffanásait. Aki százszor elveszthette volna hitét az emberségben, emberiességben, az emberiségben. „s mégis..."

Művei tanúskodnak, hogy nem vesztette el. Grafikáin, festményein nem a múlt szörnyei ólálkodnak; képeiről a jelenkor emberének arca néz vissza ránk, biztonsággal, nyugodt derűvel. Mert Hajtun Klára művészete emberközpontú. Tematikájában és szándékában egyaránt. Embert ábrázol, emberi közelségben. Hisz abban, hogy az ember és ember közötti válaszfal lebontható, ma, az „elidegenedés századában" is. Hisz abban, hogy művészete erejével szolgálni tudja ezt a törekvést. Nem hisz a gyűlölet és közömbösség fölényében, az együttérzés, a szeretet erejében hisz.

Tudjuk, a művészetben ma nem divat az optimizmus. Ha a naivitásból, vakhitből táplálkozó optimizmusra gondolunk, ez érthető. Az igazi optimizmus azonban másfajta: az élet természetes reakciója a külvilágra. Az optimizmus görbíti a csecsemő száját sírásra, ösztönösen bízik abban, hogy meghallják, hogy táplálékot kap, hogy törődnek vele. A tudatos embernél, a művésznél az igazi optimizmus hit abban, hogy a világ megváltoztatható, előbbre vihető, hit, hogy az értelem és belátás fénye legyőzi az ösztönösség és türelmetlenség árnyékait, hit, hogy az emberiség képes a magateremtette, eszközei, válsága fölé nőni. Hajtun Klára képei ezt az igazi optimizmust sugallják.

„Bizonyos fokig a szobrász fejével gondolkodom" — vallja magáról. Képeire valóban jellemző a zárt kompozíció, alakjaira a tömbszerűség. Stilusának sallangtalan egyszerűségével, világos eleganciájával a néző elé megy, hogy feleúton találkozzanak.

A világos, derűs réteg mögött azonban érezzük, egy mélyebb, fájdalmasabb világ lappang, a múlt behegedt sebei, sebek, melyeket a derű kiküzdése közben kap az ember. Művészi lehetőségeit úgy gondoljuk még korán sem meritette ki, mindig új és új impulzusokat fog kapni, ha e mélység fölé hajol. Fejlődését, világának kiteljesülését is ebben az irányban sejtjük.

A mai ember a művészetben is elsősorban magatartás-formát keres. Magatartás-formát, amit a mű esztétikai értéke hitelesít. Hajtun Klára művészetében szerencsésen ötvöződik az etikum és esztétikum. Képeit szemlélve közelebb jutunk magunkhoz, helyünkhöz és feladatainkhoz a világban.

Tóth Bálint

ennek st.....

A megfeszített munka gyakran idegességet szül.

— Zárásoknál tapasztalható ez nálunk igazán — mondják az osztály dolgozói. A zárás a bérelszámoló legmegfeszítettebb időszaka. Minden hónap első hete, 1-től 8-ig tart. Ilyenkor túlóráznak is akár a termelő üzemekben, csakhogy amíg a szövőnő tudja, hogy

om az üvegablakok előtt

ezért túlóradíjat kap, addig a túlórázó bérelszámoló, bizonytalanságban van lesz-e pénz érte, vagy megint elmarad!

— Túlórában, a hivatalos munkaidő után, akkor tudunk igazából dolgozni, amikor nem jönnek az ablakhoz semmivel. Zavartalan a munkánk, csak az a baj, hogy addigra már mi is kifáradunk.

A zárásoknál az anyákat otthon a család csak fényképről láthatja, aztán ha túlvannak a nehezén nem győzik rendbehozni a gyerekeket, behozni a háztartási restanciát.

— Majd a komputer!

Az könnyít rajtunk. Leveszi a vállunkról ezt az idegölő robotot, — de a bizakodót leinti a többség. Nem hisznek benne, pedig a komputer, ha nem is szavaznak a bérelszámolóban neki bizalmat, az ő érdeküket is képviseli, mert előbb-utóbb meg kell, hogy valósuljon a gépi elszámolás.

... ideges az

előbb ide hivatjuk és megbeszéljük vele, tudta nélkül nem tiltjuk le a fizetését.

Bodroginé mellett nagy doboz csokoládé van.

— Nocsak! Egy kis öröm az ürömre? — érdeklődik a furcsa látványon.

— Nem, ezt a csokoládét nem a letiltott fizetésűek hanem a gyár betegei kapják. Ugyanis én vagyok a beteglátogató felelős. Hozzám jönnek az üzemekből a beteget meglátogatni szándékozó kollegák, akikkel egy nagy tábla csokoládét küldök a szakszervezeti bizottság megbízásából.

Talán nincs is olyan dolgozója az osztálynak, akinek ne lenne legalább egy társadalmi munkája. Sőt az elszeparált fakkok között szerényen, de két brigád is meghúzódik. Az egyik a Radnóti szocialista brigád, a másik az Április 4. brigád. Különösen sokat segítenek egymásnak a finisek idején a brigád tagjai

És elhagyva a nagy termet, — amiről a bérelesek azt mondják amilyen szép olyan rossz, mert egész nap villanyvilágítás mellett kell itt dolgozni, és a megfelelő szellőzés sincs megoldva — a csapó ajtón túl a pénztárba visz az utam, mert még ez is a bérosztályhoz tartozik.

„Rácsos kapu, rácsos ablak"

— hát erről a dalról Boros Kálmánnénak nincs ideje e parányi pénztárhelyiségben megfeledkezni.

Rács van az ajtaján és a mennyezeti ablakot is rács borítja, de nem akármilyen.

— Jött ide egy maszek, amikor a vállalat elrendelte, hogy a mennyezeti ablakra is rácsot kell csináltatni. Én csak annyit mondtam neki, hogy aztán ne valamilyen rab rácsot csináljon, hanem mást, napsugárt...

És nagy meglepetésemre a lakatos teljesítette a kívánságomat.

Igaza van, a mennyezeten a napsugarakat mintázza ki a biztonsági rács. Borosné, amikor felnéz a magasba, ha ki ... is lát a szabadba, de a

HAJSZLER FERENC, mézeskalácsos, gyertyaöntő

Loku Domonkos és Hajszler Ferenc mézeskalácsosok jelentették az egri tanácsnak, hőhy egy rozsnyói mézeskalácsos mester Egerben az országos vásárokon kivül is gyertyákat hord be. Kérik tiltsák meg ezt. 163. old. 34. jegyz.

LÉNÁRT ANDOR: Az egri céhek és a magisztrátus a 18-19. század fordulóján 155. old

Az Egri Múzeum Évkönyve, XIII. 1975. Eger, 1975

Hajtun Klára MDK

Szerepelt a dec. 2-án megnyilt kiállitáson.

széntanulmányai

Gádor Emil: A csepeli képzőművész kör gyüjteményes kiállitása az Egressy Klubban.

CSEPEL 1963 dec 13.

Hajts Lajos

erredes, (vezér Tanácsnok) vezetése alatt kelt életre a katonai térképező intézet.

1922-ben az intézet elvesztí katonai jelleget, s ez év jul. 1-vel a pénzügyminisztérium hatáskörébe alá tartozik.

Budtechnfejl. 496. l.

497. l.

részletesen leírva!

Fenti 1924. év végén vonult nyugalomba.

azt mondotta róluk,hogy a Sixtus
Ezeket a kartonokat a firenzei m
nulmányozták,mint kétszáz évvel
században Masaccioét.Ebben az id
be II.Gyula pápával,aki épen oly
ember volt,mint ő.Érthető lesz,h
többször összeütközésbe kerültek
egyik kincs korszaka,amikor nagy
rendelővel és önmagával szemben
dődött,firenzei korszaka végén m
készitett,mely egyetlen táblaké
kis Jézussal ábrázolják,a táblak
be,s az Uffiziben van.Az egyik r
a firenzei akadémiában van.II.Gy
lot,hogy elkészittesse vele sire
dolgozott ki,melyre negyven szak
szánt.Nagy hévvel és lelkesedéss
Carrarába ment,hogy megfelelő má
resés után megérkezett a márvánn
nem állott vele barátságos visz
udvarnál földije,Rafael volt,aka
hatalmas méretben való elkészité
zudult s nem keresett udvariass
tesse a pápával.Miután a pápa el
ment Firenzebe.A pápa öt lovass
lo azt felelte,hogy nem érdemel
gessék el,mint egy sötét alakot
háromtagu küldöttséget küldött,
gelet küldjék vissza.Michelange
maradt,nem is annyira a pápára
1506-ban Bolognába ment,aholt t
a Bentivogliokkal és.mint győzt
véleményét változtatni.S mivel
a pápával.II.Gyula ünnepélyes f

Hajts Lajos

tér Répén

l.

Közlezrkiáll

1434. P.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Hajts Lajos

l.

Kogumagtsélép

30-l.

Pulszky – Album III · 74.

Haits Lajos katonai tér-

képész, műkedvelő festő, szüle-
tett a Szepességben 1868-ban
A Haimburgi katonai aka-
démián végezte tanulmányait,
azután mint tiszt a bécsi
földrajzi intézetben szolgált.
Utóbb a Ludovika Akadémia
tanára lett, ahol 28 évig ta-
nította a tereptant, terep-
ábrázolást, geodéziát és térkép-
felvételt. Az első világháboru
után mint ezredest a honvé-
delmi minisztérium nyugdí-
jazta, majd az Állami Térké-
pészeti Intézet megszervezése-
vel és vezetésével bízta meg.
Munkássagáért tábornokká
léptették elő. ∓ Nehány év mulva
nyugalomba vonult. Belekeve-
redve a (a hazatiás szimezetüszerencsetlen) frankhamisítási ügybe,
hosszabb börtön büntetésre ítél-
ték.
∓ Szabad idejében fejlett tech-
nikájú apró képeket festett,
fordít,

mebyek körül nehányat a Nemzeti Szalonban kiállitott. Képei: A tábornok gyermekkori otthona, a görgöi kastélyt ábrázolja, a tábornok Halom-utcai házának verendája és udvara, Hlavas erdei táj Stb.

Thury Lajos: Haits Lajos tábornok kőbányai otthonában.

Magyarság. 1926. jan. 16.

U. 4158

Haits Lajos

festő

U. 4158.

Jelentéktelen kis mi a XVIII sz. végé-
ről (esetleg a XIX. ből). Valami nem et
vagy lengyel vásárka fötere lehet.
Piktora is ebből a körből

Mi vásár értéke semmi.

RB

MDK

Hajts Jakab asztalosmester

iparmüvészeti érmet kapott

A tavaszi kiáll. kitüntetettjei. Magyar Iparmüvészet 1907. 160.l.

MDK

Hajts Jakab Bpest.

Hajts Jakab munkáját: Szalon-asztal,tölgyfából, megvásárolta a Vallás- és közokt.min. az Iparművészeti Társ. 1897.évi karácsonyi tárlatán és az Pparműv.Muz.-nak ajándékozta.

Magyar Iparművészet, 1899. 38.l.

MDK

Hajts Jakab

Hajts Jakab készitette Csizik Gyula faragott képkeretét,mely az Iparmüv.Társ.1899.évi tárlatán volt kiállitva.A mütárgy az Iparmüv.Muz. számára vásárolt tárgyak között.

Cikk: A miniszter vásárlásai.

Magyar Iparművészet,1899. 38.l.

MDK

Hajts Jakab

magyaros hálószoba

Almási Balogh L: A karácsonyi kiáll. Magyar Iparművészet 1903. jan. 1. 1-28 l. képekkel

_rkay Aladár, ép.-festöm. Hajts Jakab asztalos és MDK

Keresztény Károly kárpitos.

198. Uri szoba. Repr.

199. Ebédlö. "

Tervezte Árkay, készitették Hajts J. és Keresztény K.

Magyar Iparmüvészet. 1907. Tavaszi kiáll. 141.l.

MDK

Hajts Jakab, ip.müv.

pillértükre magyaros, - a hagyományos mütörténelmi stilektöl független.

A Magyar Iparmüvészet Karácsony.
Magyar Iparmüvészet. 1897/98. 157- 160.l. /2/

MDK

Hajts Jakab asztalos

Elismerő-oklevelet kapott a párisi világkiállitáson. /ALkalmi diszitések és karpitosmunkák oszt./

Cikk: Kitüntetések a párisi világkiállitáson.

Magyar Iparművészet 1900. 356.l.

MDK

Hajts Jakab

Karácsonyi kiáll. Magyar Iparművészet 1903. 15.l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
Hajtun Klára
1971 DEC 2 4

CSEPEL

1021

CSEPEL GALÉRIA

A művészetben ma nem divat az optimizmus. Ha a naivitásból, vakhitből táplálkozó optizmusra gondolunk, ez érthető. Az igazi optimizmus azonban másfajta: az élet természetes reakciója a külvilágra. Az optimizmus görbíti a csecsemő száját sírásra, ösztönösen bízik abban, hogy meghallják, hogy táplálékot kap. A tudatos embernél, a művésznél az igazi optimizmus hit abban, hogy a világ megváltoztatható, előbbre vihető, hit, hogy az értelem és belátás fénye legyőzi az ösztönösség és türelmetlenség árnyékait. Hajtun Klára képei ezt az igazi optimizmust sugallják.

A világos, derűs réteg mögött azonban — úgy érezzük — egy mélyebb, fájdalmasabb világ lappang, a múlt behegedt sebei, sebek, melyeket a derű kiküzdése közben kap az ember. Művészi lehetőségeit még korántsem merítette ki, mindig új és új impulzusokat fog kapni, ha e mélység fölé hajol.

Tóth Bálint

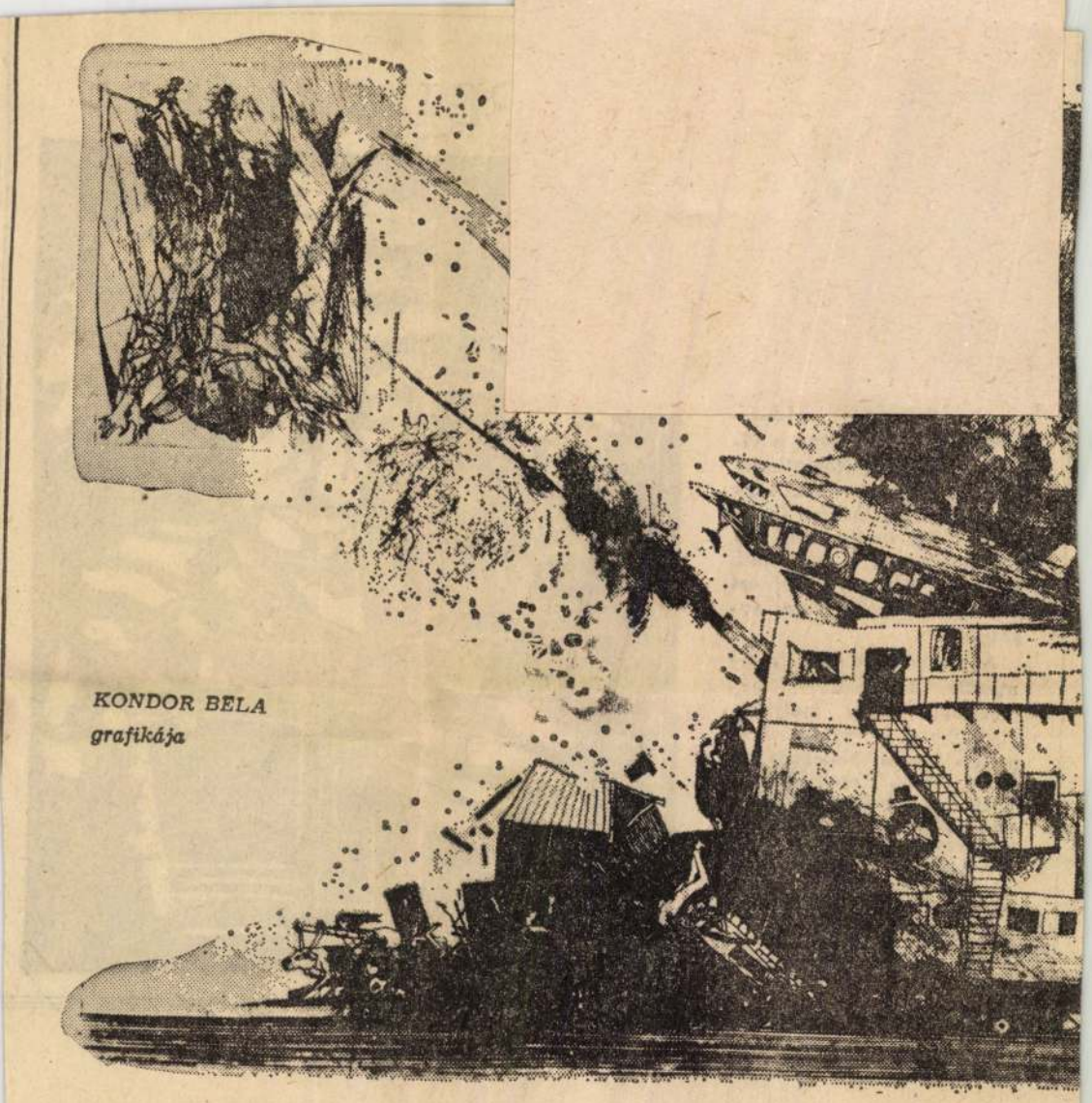

KONDOR BELA
grafikája

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

CSEPELI POSZTÓ
Budapest

1972 FEB 2 -

Hajtun Klára

1021

Olvasó fiatalok

HAJTUN KLÁRA linómetszete

a gyáregység önál

Nyilatkozik a gyáregysé

Rövid, de rendkívül fontos hír jelent meg üzemi újságun előző lapszámában, Dunaújvárosi Fésűsfonodánk önálló gyár egységgé nyilvánításáról. A hír nem keltett nagy meglepetés hiszen már korábban is szó volt róla. A feltételek, melye az önállóság érvényesítését szükségessé teszik, nem egyik nap ról a másikra, hanem mondhatni néhány év óta érlelődte Létszámnövekedésben, termelésemelkedésben és a vezetési st lust tekintve is felnőtt az immár 14 évvel ezelőtt alapító gyár az önállósághoz. Természetesen ez az önállóság nagyob kötelezettséget ró az egész gyáregységi kollektívára. *Hogya akarnak megfelelni a követelményeknek, hogyan kívánjá hasznosítani az önállóságot a gyáregység és a nagyvállalat é dekében* — erről nyilatkozott *Csomor János*, a gyáregység v zetője lapunknak.

— A gyáregységgé való előrelépést szükségessé tette a Dunaújvárosi Fésűsfonoda nagyságrendje, mivel *az ezer dolgozót foglalkoztató gyár olyan jelentős termelési és gazdálkodási feladatokat kapott, amelyek feltétlenül igénylik a vállalati egész gazdálkodásba beillő lehetőségeken belül az önálló döntési és intézkedési jogokat.*

— A gyáregységi fejlődésnek *megteremtődtek a személyi feltételei* is, amelyek alapján *megvalósítható a színvonalasabb vezetés, irányítás és végrehajtás.* Azzal, hogy a gyáregység vezetői nemcsak a napra készen előírt feladatokkal kell, hogy foglalkozzanak, *mód van arra, hogy minden vezető kibontsa nagyobb képességét, amely a gyáregység séért.* Így vállalják magukra gyáregység egészéből reáj háruló feladatokat, ame végső soron a gyáregység eg szének is segítője lesz a sz cialista cím elnyerésében.

— Tudjuk, hogy a gyáreg ség jellegénél fogva is jöv delmező és jelentős nyeres hányaddal járul a vállala eredmények növeléséhez. *I az önállóság biztosításáv jobban vagyunk ösztönözve a ra, hogy feltárjuk azokat*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR PAPÍR

Hajtun Klára

1972 JAN 10

1021

CHOPIN

HAJTUN KLÁRA rajza

pások másik, igen elterjedt oka a raktározási fegyelem lazasága.

Intézkedéseket hoztak a személyi és a teherforgalom területén tapasztalt hiányosságok megszüntetésére is, miután az áruforgalom ellenőrzése sok kívánni valót hagyott maga után. Előfordult például, hogy a TEFU-gépkocsivezetővel összejátszva a készáru alatt szállították ki a lopott anyagot, máshol a megrongált kerítésen csempészték ki a szerzeményt. Bizonyára „ösztönzi" az üzemi szarkákat, hogy a nagyobb beruházásoknál a kerítés készül el utoljára, Nyíregyházán például a mai napig sincs.

Nincs megoldva a raktározás, tárolás kérdése sem. Nem egy gyáregység idegen helyen tárol több ezer tonna alapanyagot, és milliókat fizet

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-729
Hajtun Klára
CSEPEL
1972 JAN 14

1021

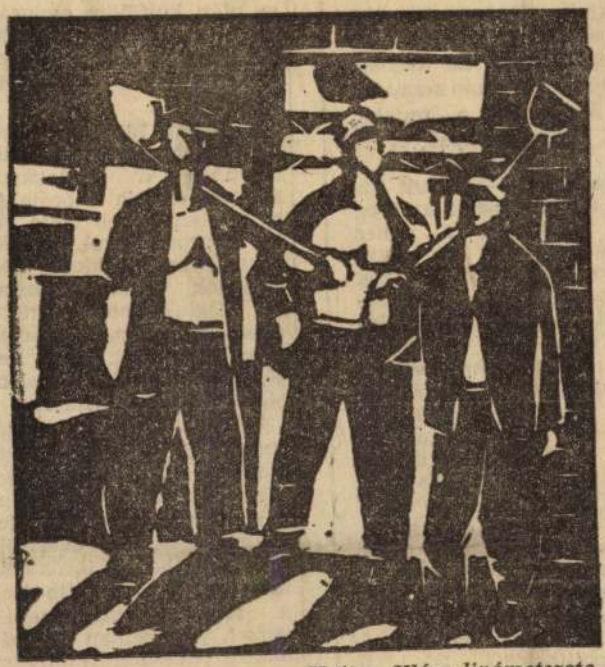

Hajtun Klára linómetszete

ár poltit küld
igyjuk cserbe
en az időben i
gyelőt ásni."
inte irányítan
tt őket, ment
int a karikacs

É s tudod —
tal barátjá
— mindig
elyzetben, és
akorlat is ily
igazán, hogy
ezett katona
ló srác. Néha a legna-
obb „laktanyacsibész" a
gáldozatkészebb és a leg-
ob katona. Mint tisztet
ndig arra sarkalltak,
gy a legjobb tudásom
erint védjem a „kiskato-
kat" és gondoskodjam
uk. Ám, azon az éjjelen,
az erdő fái között mást
eztem. Azt, hogy ezek a
k erősebbek, ők védnek
óvnak engem és ez na-
on jó érzés. Különösen
„poltinek"".

Zengő Mihály

Megszervezte az egész országban az időjárásjelentés távirati terjesztését.

70 éve született Nazim Hikmet török kommunista költő. A Béke Világtanács tagja, Nemzetközi Lenin-békedíjas. Kommunista tevékenységeiért 17 évet töltött börtönben. A török költészetben ő teremtette meg a ritmusra épülő szabad verset. Verseiben és drámáiban visszatérő motívum a béke megőrzésének gondolata.

Hajtun Klára

3 monotipiája, és „Holdfény szonáta c. képe (eml.)

szerepel a Csepel galériában

Gyárfás Endre: Csepeli képzőművészek tavaszi Távlata

Csepel 1971 III. 12

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

CSEPEL
Hajtun Klára
1965 AUG 6.

1021

Gondolat *(Hajtun Klára rajza)*

Ezt nekem nem kell mondani...

Hömpölygött a hatalmas víztömeg, piszkos tömegével veszélyeztette a partokat. Az emberek ezrei küzdöttek erős akarattal, fáradhatatlan munkával ellene. Az egész ország figyelte a folyót, mely máskor annyi örömet, szórakozást, pihenést nyújt, most veszett dühvel marja, tépi a partokat. A partok mellett emberek élnek, dolgos munkásemberek. Házaikat, lakásukat, békés, boldog otthonukat árasztotta el a víz. Az egész ország együttérzése kísérte e sorscsapás károsultjait.

A Szerszámgépgyár nagyöntvényüzemében is érezték az emberek, hogy segíteni kell. „Néhány helyen már megindult a gyűjtés" — adta hírül a rádió. A dolgozók türelmetlenkedni kezdtek, mi az, nálunk nem gyűjtenek?

Néhány nap múlva kiadta a szakszervezet a gyűjtőíveket. „Senkit sem erőltetünk, mindenki a legjobb belátása szerint ad" — volt a jelszó.

Bizalmiak vitték az íveket és kezdték mondani: „Tudod, azok részére, akiket kár ért, segíteni kell." „Ezt nekem nem kell mondani" — volt legtöbb helyen a válasz. Már írta alá a nevét és az összeget, ami általában egynapi kereset volt. Gyűltek a nevek és a forintok. Összegyűlt 14 845 forint. A dolgozók 95 százaléka adott. Ekkor négy szocialista brigád: a Fúró 1, a Csepel, a Proletárakarat és a Petőfi elhatározta, hogy a közös pénzből, ami szórakozásra van félretéve, 200—200 forintot felajánl, majd a fehér asztalnál megspórolják.

Amikor bezárult a gyűjtés, a szakszervezet köszönetét fejezte ki a dolgozóknak. Az emberek értetlenül néztek, minek ide köszönet, kötelességünk volt adni, adtuk jószívvel és adják oda azoknak, akik rászorulnak.

Szép példája volt ez az emberi jóságnak, egymás iránti felelősségérzetnek, mely minden ember szívében ott lakozik és egyre jobban kivirágzik szocialista társadalmunkban.

Bálint István
Szerszámgépgyár,
üzemi levelező.

Hajtun Klára

Pitehő tismama; Várakozás c. olajképe (emlékes repr.) szerepel a csepeli kép. műv. kiállításán

Csepel János: Kiállításaik tükrében

Csepel 1968 XII. 20.

Hajtun Klára

Dózsa; Vége a műszaknak c. grafikája (eml.) szerepel az alábbi tárlaton Csepelen

B.K.: Jubileumi Léprőművészeti Liám a Műszaki Klubban

Csepel 1969 III. 28

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Hajtun Klára
CSEPEL
1965 NOV 18

4021

Gyermekét sirató anya Vietnamban
(Hajtun Klára linometszete)

ok, 1966

regszemléje

Veress Gyula, a Magyar Állami Operaház magánénekese,

A zenekari matinéra november 27-én, délelőtt fél 11 órai kezdettel kerül sor.

A csepeli zeneiskola művésztanárainak hangversenyét november 30-án, este 7 órakor kezdik. Közreműködik *Bella Klára, Bécsi Gizella, Fekete Ágnes, Teleki Lajos* és *Varsányi Anna* (zongora), *Brill Anna* (hegedű), *Korda Katalin* (gordonka), *Nagy Ede* (klarinét) és a Csepel Művek női kamaraének-együttese, *dr. Hettyei Gyula* vezényletével. Zongorán kísér *Kovács István*.

A csepeli zenei napok kimagasló eseménye a kulturális életünknek. Túl azon, hogy terjeszti a zenei művelődést, alkalom kínálkozik az öntevékeny zenei együttesek bemutatkozására, hogy képet alkothassunk a fejlődésükről. Kíváncsian várjuk az előadásokat, amelyek szervezésében, közreműködnek a Csepel Művek és a XXI. kerület népművelési szervei. Már eddig is sikeresen könyvelhettük el a csepeli zenei napokat, a mostanitól pedig azt kívánjuk, hogy mind az érdeklődést, mind pedig a rendezést te-

Erzsébetek

A megismerés útján tágulnak a fogalmaink. Igy voltam Erzsébettel is. A név gyerekkoromban egyet jelentett kishugommal s a névnapja egy piros almával. Édesanyámtól kapta, fejedelmi megajándékozással.

Évek múlásával már az Erzsébetek népesítették be a látóhatárt. Az iskolatársak, a rokonok, a jó ismerősök és a barátok köréből. A név egyénit: a dallamos hangzású Erzsébet beszélgetés-ízekről, személyiségekről vallott. A zártabb Erzsébet, a lágyabb, líraibb Erzsike, a sommás Böske (vagy enyhébben: Bözsike) a népies Örzséig ível. És lévén novemberkor az Erzsébetek napja, őszi színekkel és a nyár emlékeivel.

De persze Erzsébet korántsem azonos az elmúlással. A körforgásban tavasz következik a tél után és a sok-sok Erzsike között egy új Erzsébetre is gondolnunk kell. Pestet köti össze Budával, ezüstkapocs a Duna felett. Holnap átsétálok rajta, ha nem

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

CSEPEL

Hajtun Klára

1965 SZEP 3.

1021

Balatoni nyárutó

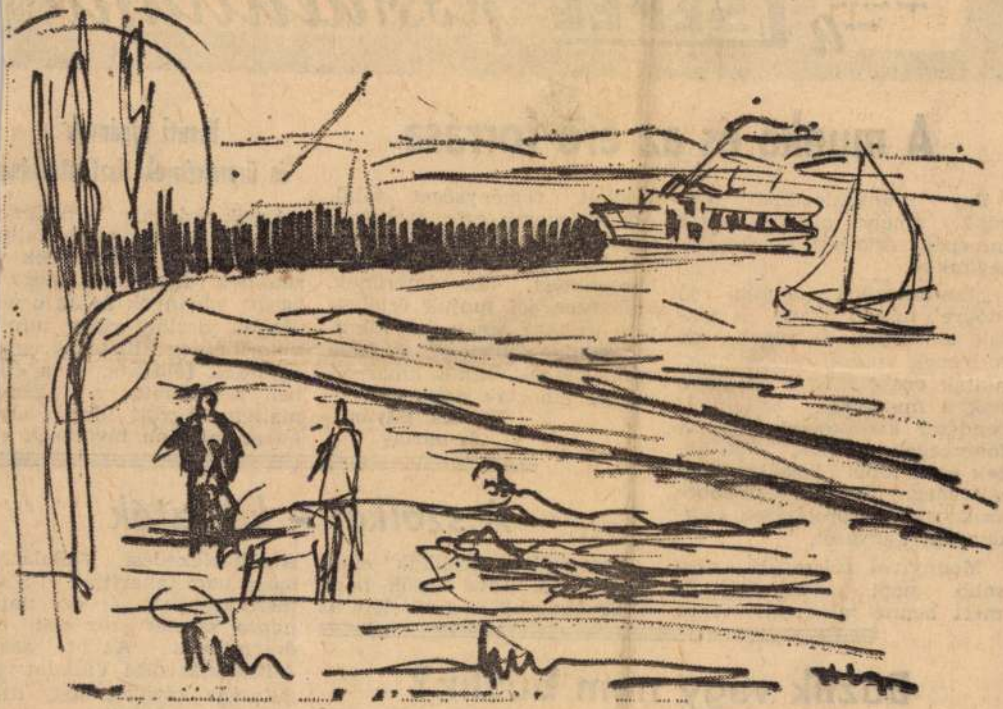

(Hajtun Klára rajza)

a CSEPEL

A munka és az erő forrása

Egy munkáslevélből idézünk, amely alkotmányunk ünnepére érkezett szerkesztőségünkbe:

„Emlékezzünk a régi jó időkre', hiszen akkor is voltak törvények és jogok, de milyenek voltak, és kik használták ezeket? Erre válaszolnak a munkások, az akkori rendszer kizsákmányoltjai. A főhercegek, grófok, főnemesek és a többi kizsákmányolók megnyírbálták, kisebbre szabdosták a proletárok mindennapi kenyerét.

Mennyivel célszerűbb, okosabb népi alkotmányunk, mert benne mindenki jogot, munkát, reménységet talál. Alkotmányunk erőt és bátorságot ad az új társadalomért, a jobb megélhetésért vívott harcunkban. Mi, veteránok, különösen jól tudjuk értékelni a jogokat, amelyeket alkotmányunk biztosít. Hála mindazoknak, akik kiharcolták és elhozták nekünk."

Kovács István
őr-portás

Vasúti vágányok és ürszelvények tisztántartása

Egyik írásunk nyomán CSESZÜ igazgatósága felhí ta a Vas- és Acélöntödék v zetőinek figyelmét, hogy vasúti vágányok és az ürsz vények tisztántartása minc a területileg illetékes gyá egységek feladata, és a cik ben felemlített, a vágány mellett hagyott idegen any gokat mielőbb távolítsák e

A szálkát – kihúzták

Nemrégiben „Szálkák" című írásunkban szóvá tettük, hogy a Szabadkikötő területén az Autóközlekedési Vállalat t lepén nem takarítják el a sz métrakásokat, s ez napr napra szemet szúr sok ez dolgozónak. Az 1. szám Autóközlekedési Vállalat iga gatósága közölte, hogy inté kedett az ügyben.

Irásbeli közlését a gyakor latból is megerősíthetjük: nevezett szemétrakások eltűn tek, nem „szálkák" többé, a rendet szeret

Bűzlik vagy nem bűzlik?

Glosszát írtunk, miszerint valami bűzlik a csepeli nyomdából. A Fővárosi Nyomdaipari Vállalat a következőket válaszolta írásunkra, Radó Sándor igazgató tollából: azonban nem helyesbíthetünk, bár megtehetnénk, ehhez ugyanis be kellene kötnünk az orrunkat... Mi is várjuk az egészségügyi osztály intéz-

Hajtun Klára

Résztvesz a csepeli tárlatot

Szemléltetés az őszi tárlatot
Csepel, Bp. 1969. dec: 5.

Hajtun Klára M.D.K.

A Munkásotthon képzőművészeti körének tagja

Művei a kiállitáson

Csupka Erzsébet: Felszabadulásunk 20. évfordulóján
Csepeli képzőművészeti kiállitás

Csepel 1965. febr. 12

Hajtun Kláne

Emlitve

Imre Erzsébet: A művészetiny otthona
Csepel, Bp. 1970. nár. 6.

Hajtun Klára

Emlitve

Csergés János: Képek Ibsi Szinghen

Csepel, Bp. 1976. sep. 25.

HANTUN KLÁRA

„Dózsa"

(Repr.)

Művészet, 1970, okt. 8. aug.

Hajtun Klára

grafikus

Történelmünk fontos váltóhelyeit mutatja be rajzban. Ady, Dózsa, Radnóti ábrázolásait mutatja be.

Sosoni Miklós: Csepeli táslat

Művészet, 1970. március - 44 kap

Hajtun Klára
festő

M.D.K

Reszt vett a csepeli tanácsban

Fóthy János: A „Csepeli műveszek Vrchmaniut"
Műveszet, 1967. felszám – 44 kep

MDK.

Hajtun Klára

Kiállitási kritika

Csepel 1965 szept.17.

Kajtun Klára festő

Repr: Öntömmkások / linolen

1966. feb. 18. Csepel

Hajtun Klára festő (csepeli művész)

Szöveg említi tészvételét a csepeli képzőművészek kiállításám.

Említett művek: Szeszta - olajkép
Önfő
Szentendre I., olajkép
Tűnődés
Gondolat
Budafok - olajkép

1966 feb. 25 Csepel

Csetjés János: Három művész

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17,
Telefon: 188-296, 188-307

Hajtun Klára

CSEPEL

1986 FEB 25.

1021

Kulturális hírek

■ A HÁROM CSEPELI FESTŐ — Hajtun Klára, M. Tóth Ágota és Székács Magda — kiállításán, a Hazafias Népfront kerületi székházában (XXI., Kalamár József utca 18) ankétot rendez a XXI. ker. Tanács népművelési csoportja. Az ankét kezdete március 3-án, 18 órakor.

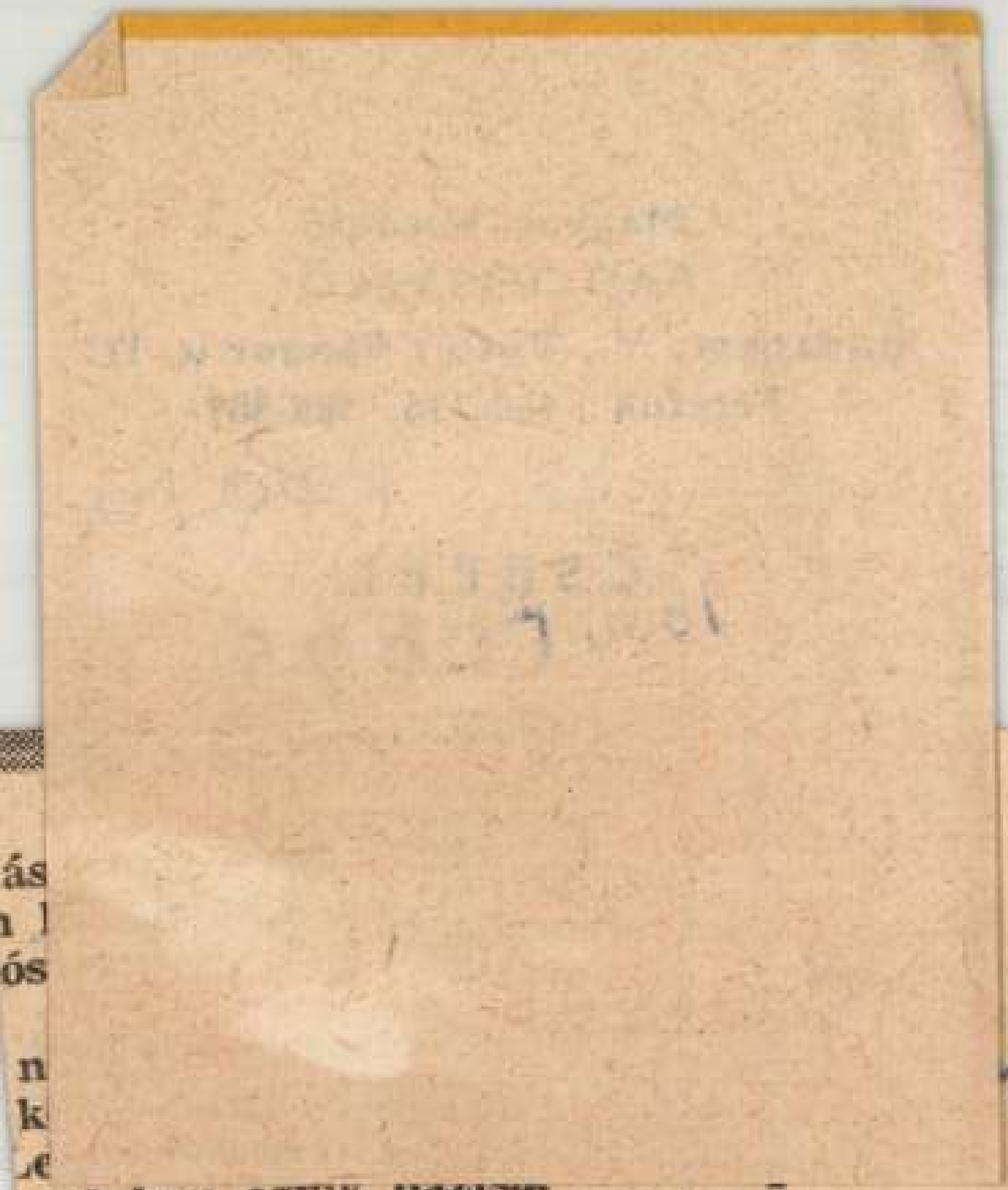

radalom egyik bázisa
lag volt a szocialista tartal-
nk, költőnk indult Pesterzsé-
kásélet eszméi és szinei tük-

Hajtun Klára, festő

Kiállítása nyílik
Csepelen.

—: Kis hirdető 2

ESTI HÍRLAP, Dr. 1966. febr. 22.

Hajtun Klára

Magyar

Hajtun Klára rajza

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 JAN 5
cikkel
Hajtun Klára

Hajtun Klára linómetszete

an.
A feld
égreha
ült a l
hitler
es hírr
elszaba
ához és
égéhez.

A Cse
ívott ha
egítséget nyújtottak szá-
munkra a csatarepülők.

A repülőezred, amely Zam-
atin alezredes parancsnok-
sága alatt állt, Csepel mellett
repülőtéren állomásozott.
ap mint nap berepüléseket
égzett Budapesten, bombázta
z ellenség tüzérségi állásait, a
arckocsi csoportokat. Támo-
atta hadosztályunk támadá-
át Budafokon és ezredünk
ámadását Csepelen.

A csatarepülők nem egy-
zer semmisítették meg az
llenség tűzállásait. Támadá-
unk alatt december elején öt
ankot, tíz páncélszállítmányt
s gépkocsit semmisítettek
eg hitlerista élő erővel, akik
Pestről Csepel felé vezető
ton végeztek hadmozdulato-
at.

Egy fogoly tiszt valamiképp-
en értékes értesüléseket
dott a német védelem mű-
zaki biztosításáról, a tüzér-
ég és aknavetők harcállásai-
ak elhelyezkedéséről. Térké-
en megmutatta, hogy Csepe-
en hol van a hitlerista törzs.

Bármi áron meg kellett sem-
misíteni azt az épületet,

magasságból az Iljusinok megkezdték a belövő csatát. Az ellenséges légvédelmi ágyuk erős tüzet nyitottak, de a csatarepülők megsemmisítettek két hitlerista raktárt, három tűzpontot hallgattattak el, néhány gépkocsit felgyújtottak és bombát dobtak oda, ahol a törzs állomásozott.

◊

Amikor mi Andrej Alekszejevics Lednyevvel 1970-ben Csepelen tartózkodtunk, és Magyarország felszabadításának 25. évfordulóját ünnepeltük a régi kommunistákkal találkozva felvetették nekünk a kérdést: „Él-e még az a repülő, aki szétbombázta a házat, ahol a Gestapó székelt, és mi lett a sorsa? Csak most tudtuk meg, hogy nem a törzset semmisítették meg, hanem a hitlerista „darázsfészket", a Gestapót".

Mindez már történelem. De Csepel felszabadulásának évfordulóján évről évre felmerül bennünk a régi harcok emléke.

Hajtun Klára

novemberben fog kiállitani a Csepel Galériában.

Magyar Hirlap 1978-221-6
Wagner: Csepel Galéria

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
1073 SEP 1
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Halász Arisztid

ÉLET ÉS IRODALOM

1021

Halász Arisztid: Illusztráció

Azóta én hordom ki
Nem tudom milyen
az ismeretlen gyerek
Borzongva mocorog
fű virág titkolja az e

De tudom: arcom ho
gyermekvonásaim sí
Mind mélyebbről figy
Már-már időkön túlr
szivárog tekintete

JÁTÉK

homokot vett a
szemét, és fél-
tte a várat. El-
ik tenyeréből a
éket.
e magával hatá-
ló számára ért-

otta magát, pö-
najd bekanyaro-
orogva fékezett.
ecsapta az ajtót.

— És milyen mély?
— Száz méter.
— És halak is vannak benne?
— Rengeteg.
— Hazudol.
— Nemén.
— Akkor fogjunk halat.
— Mivel?
— Mivel-mivel! Pecával! Bot, meg madzag.

Gyurika ott guggolt Józsika mellett. Mindketten sáros madzagot lógattak a sápadozó pocsolyába.

— Neked pedzi?
— Nekem igen. Neked?
— Nekem nem. És neked se nem.
— De nekem igen. Mindjárt felakad.
— Nem is igaz!

ó?

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR PAPÍR

1973 JUL 9-

Hajtun Klára

Aztán szó nélkül sarkonfordult.

VADÁSZ P. FERENC

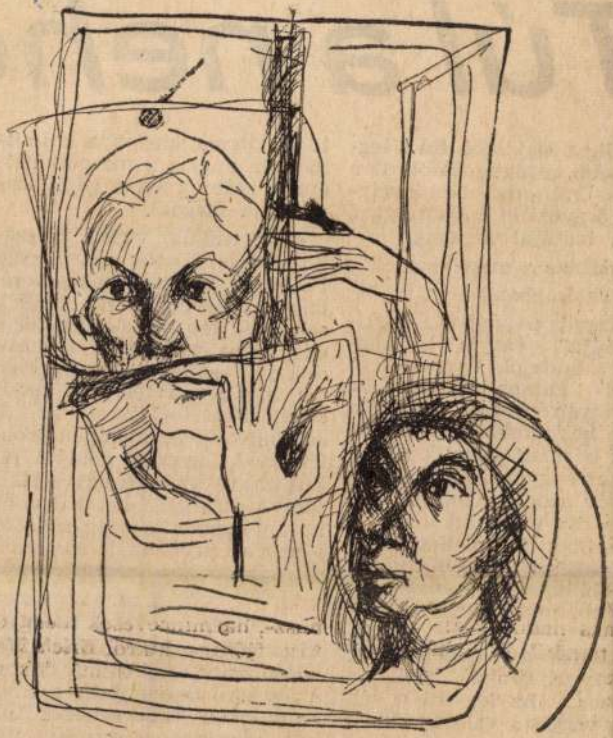

(HAJTUN KLÁRA rajza)

Tú

Mindig a legk
kedvesebb, a le
győztes. Övé a r
leány, ő győzi le a sárkányt,
hajítja baltáját az égig.

Legalábbis a mesékben.

S a valóságban?

A magyar papíripar „legkisebb fiúja", vagyis legfiatalabbja a budafoki egyes gép. A lengyel Fampa-cég szülötte közel ötven évvel fiatalabb, mint a két idősebb társa. 1972 óta ők hárman jelentik a magyar kartongyártó ipart. Az az ötven év azonban mintha legalábbis egy évszázad lenne. A „legkisebbik fiú" mellett eltörpülhetnek az idősebb fivérek. Nagyobb, hatalmasabb azoknál, szélesebb, jobb minőségű kartont gyárt, és... évi kapacitása ötszöröse a régiekének. Évi harmincezer tonna. Évi harmincezer, ha legyőzi a sárkányt, vagyis a valóság nehézségeit.

Ha úrrá lesz a körülményeken, a beindulás, a felfutás ezer és ezer apró problémáin.

Csernus Istvánnal, a beruhá-

— A vállalat vezető műszaki gárdája, köztük a Kutató és Fejlesztő Intézet szakemberei fokozott figyelemmel kísérik az egyes gép működését. Nem egy ízben nyújtottak konkrét műszaki segítséget a gyárnak. Ön is, Csernus elvtárs, rendkívül sokat foglalkozik az új gép műszaki-technológiai problémáival, legutóbb például július harmadikán és negyedikén járt kint a gyárban. Milyenek az ön személyes tapasztalatai, s milyen problémák megoldásán fáradozik a budafoki és a központi műszaki gárda?

— Előbb az első kérdésre válaszolva: a budafokiak hihetetlen nagy erőpróbán estek át az év első negyedében, s hihetetlen nagy erőfeszítéssel kellett dolgozniuk, s az első negyedévben siker, eredmény nélkül. Ez — a sikerélmény hiánya — az emberek fáradtságában, fásultságérzetében je-

Hajtun Klára festő

A Csepel Galériában a helyi festők őszi kiállításán szerepelnek munkái.

Losonci Miklós: Fővárosi kiállítások. Pestmegyei Hírlap, 1973. okt. 20.

A

CSEPEL GALÉRIA

szeretettel meghívja

HAJTUN KLÁRA
grafikus művész
kiállításának ünnepélyes megnyitójára
1991. december 19-én (csütörtök) 18 órára

A kiállítást megnyitja:
Dr. Láncz Sándor művészettörténész

A kiállítást rendezte, a katalógust tervezte:
Molnár József tanár

A kiállítás helye:
XXI., Csepel, Szent Imre tér 3.
Telefon: 276-7343

Megtekinthető:
1991. december 19-től 1992. január 12-ig
keddtől vasárnapig 10-18 óráig
hétfőn zárva

Megközelíthető:
A Boráros téri gyorsvasúton két megálló a Szent Imre térig.
Utazási idő a Boráros tértől 10 perc.

F.k.: Becsei Dénes o.v.

HAJTUN KLÁRA

A művészet századunkban is ellentmondásos folyamatokat produkál. Az akadémizmus elleni harc során létrehozott egy korábban nem ismert jelenséget, az avantgárd kultúrát. Ez hátat fordított mind a polgári, mind a forradalmi politikának, hátat fordított a közönségnek is. Az avantgárd művész úgy vélte magas színvonalon tartani művészetét, hogy olyan abszolútumnak a kifejezésévé szűkítette, mely felold minden viszonylagosságot és ellentmondást: megszületett a l'art pour l'art jelszava. Ennek jegyében a művészek kerültek minden, a témával vagy tartalommal kapcsolatos szempontot; egyedül mesterségük közegét helyezték figyelmük középpontjába.

Ezzel egyidejűleg, vele párhuzamosan megszületett egy másik kulturális jelenség is: az ún. kommersz irodalom és művészet, a ponyva, a képregény, a sláger, a hollywoodi film, melyet a németek neveztek el giccsnek. Ennek fő jellemzője az értékek iránti érzéketlenség, a hamisítvány széleskörű terjesztése: városon és falun egyaránt arra törekszik, hogy elsöpörje az igazi értékeket.

Létezik azonban a kettő között egy középút, egy köztes műforma, mely tiszteletben tartja a művészet értékeit s alkotó tevékenysége során a hagyomány erejére alapoz. Ez a látvány élénk felismerhetőségére épít, s ezt teszi vonzóvá. Nincs benne törés a művészet és élet között, nem szükséges a nézőnek elfogadnia valamely konvenciót: a képen található evidens jelenségek gazdagsága ragadja magával. Ide sorolható Hajtun Klára művészete is.

Sokszor elmondjuk, hogy az élet végletes dolgokat produkál. Ezt bizonyítja Hajtun Klára sorsa is. A viszontagságok, melyeken keresztülment, meggátolták őt abban, hogy nyugodt körülmények közepette folytathassa tanulmányait – ezeket csak a sokoldalú elkötelezettség és munka mellett tudta folytatni, így volt csak képes kibontakoztatni művészi tehetségét. Művészete a látvány szépségén gyullad, ezt tolmácsolja érzékletesen nézőinek.

Képei-grafikái egy-egy helyhez kötődnek, a hely milyensége határozza meg stílusukat. Akár sorozatnak is felfoghatjuk őket, mert a téma azonossága, a couleur locale érvényesülése köti őket össze. Ilyenek a Nagymaroson született képek: örömmel látjuk viszont a műemlék-templom gótikus tornyát, a Kálvária dombját, a pincék zegzugos világát, az erdőszéle kies táját. Egy másik sort alkotnak veszprémi képei: a dombra kapaszkodó kisváros egykori központjának struktív világa, az egymás fölött magasodó házak-tornyok színekben pompázó jelenése tűnik fel a képeken. Megint másutt az erdő és a benne rejtőző tó kies, majdnem látomásos világa elevenedik meg a szemünk előtt: barnás-zöldekkel és sárgákkal örökítette meg az erdő hangulatát, göcsörtös fáinak ég felé kapaszkodását, a vízparton ülő öregasszony erőt gyűjtését, pillanatnyi megpihenését. Pompás virágcsendéletei örömteli vagy éppen bús színeikkel sajátos egyéni hangot képviselnek.

Láncz Sándor

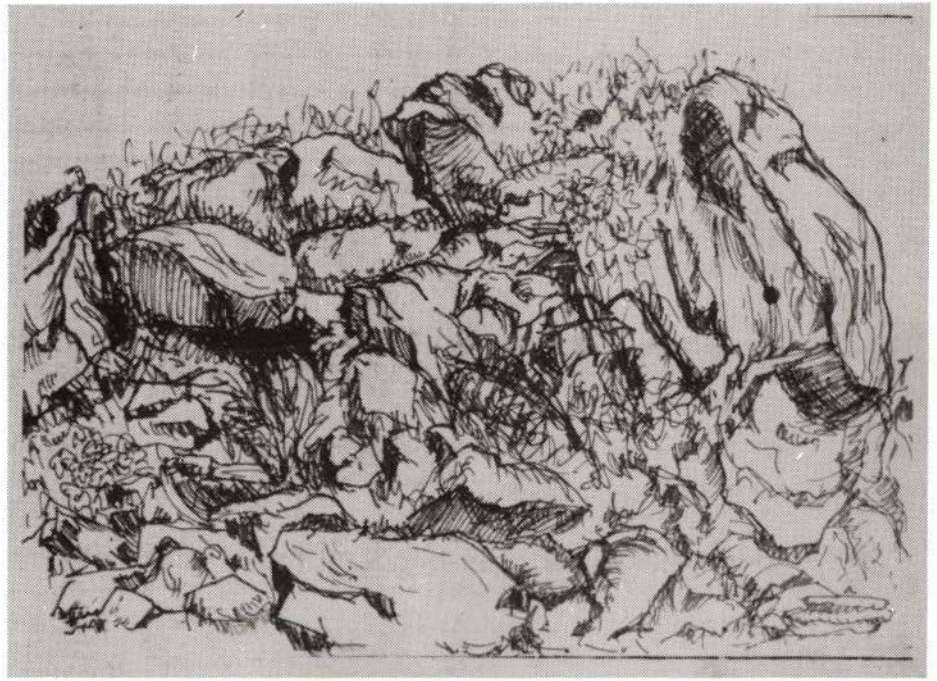

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Somogy megyei Néplap

1983 MÁR 28.

A hosszú évek gyü

Látogatóban Haklik Sándor fafaragó

Dísztárgyak mindenfelé

Az út mellett recsegve hajladoznak a száraz ágú akácok, a szél szabadon és szeszélyesen futkos az udvarokon, az üres mezőn. A tornácos, nemrég épült ház előtt kusza halomban méretes farönkök, apróra vágott hasábok, forgács. Az ütemesen csattogó balta nészét a szomszédos házak foszlányokra szabdalva dobják vissza. A férfi, aki a rönköt vagdossa, időnként leereszti villogó szerszámát, s igazít a rozsdás vaséken. Hátracsapott kucsmája alól a homlokára csúsznak ősz hajtincsei, néha keze fejével a megszokott mozdulattal elsimítja őket. Hosszan méregeti a kezébe vett fadarabot, aztán a többitől külön dobja. Ott van már vagy öt-hat belőlük.

Szívesen fogadja a látogatót, már nyitja is az aprócska konyha ajtaját. Itt van a család: felesége, gyerekei. A szék, melyet mögém tolnak, kifaragva, cirádák, apró minták borítják a karfáját. Mindenfelé apró faragások, a szekrényben pálinkáskészlet, az asztalon hamutálca, pici figurák. Az asztal pillanatok alatt megtelik fából készült dísztárgyakkal, a gyerekek ölszám hozzák a szobából.

Magától tanulta

A mester mégis azt mondja, kevés van itthon, a szövetkezet mindent elvisz. Ezeket jobbára azért nem adja oda, mert mindegyikhez fűződik valamilyen kedves emléke, mindegyikről tud egy-egy történetet.

Féltően tartja kérges ujjai között a megbarnult tollszárat, kisujjával végigsimít rajta, mielőtt visszateszi az asztalra. Kilencéves volt, amikor faragta, ez volt az első. Nem tanulta senkitől, a fogásokra sem tanította senki. A kezébe akadt egy ág, a bicskával formálgatni kezdte, aztán ez lett belőle. Az Alföldön élt, juhokat őrzött az apjával. A sorsa úgy alakult, ahogy sok ezer társáé is abban az időben: a megélhetés munkáért való kalandozásra kényszerítette. A Dunántúlra vetődött, Kastélyosdombóra, aztán Mohács szigetére. A történelmi sorsforduló az ő életében is változást hozott, lehetőséget, hogy letelepedjék, s nyugodtan dolgozhasson.

Fejér megyéből került Ádándra. Nem érzett semmi elfogódottságot, megtanulta: becsületes munkával mindenütt meg lehet élni. Ekkor már népművész volt, zsebében a Népi Iparművészeti Tanács igazolványával.

— Nagyon boldog voltam, hogy minden időmet a faragásnak szentelhettem, hiszen ezzel beérett a gyümölcs, amit olyan sok keserves éven át érlelgettem. Megrendelés van bőven, faragásaimat a budapesti Népművészek Háziipari Szövetkezetének továbbítom, onnan aztán megy szerte a nagyvilágba.

Maga válogatja ki a fát: juhart, cseresznyét, barkócát, maga is vagdossa őket össze. Saját készítésű szerszámokkal dolgozik, a szerszámok fárészein ott vannak a jellegzetes mintái.

Termékeny népművész

Haklik Sándor a termékeny népművészek közé tartozik, tavaly ezerötszáz apró dísztárgyat adott át a szövetkezetnek.

— Dobozokat, figurás sótartókat, készleteket faragok. Mindegyiken hasonló minták, megszokott formák, melyekre magamtól jöttem rá. Úgy fogtam a kezembe a fát, hogy kiindulok, mondjuk, egy szívmintából, aztán a többit majd meglátjuk. Magam is csodálkoztam, ahogyan kikerekedtek a penge éle alól a tulipánok, az apró állatkák.

A konyha parányi sarkában dolgozik, miközben beszélget a családdal, a látogatóval. A beretvaéles kés egyre-másra vájja a rovátkákat, mélyíti a barázdákat. A gyerekek kerülnek

...imölcse

...népművésznél

...szóba, egy kicsit kihúzza ma-
...gát, amikor megemlíti, hogy
...két fia is farag.

Aztán elhallgat. Odakinn el-
...ül a szél, homály száll az ud-
...varra, a házra. Közelebb húz-
...za magához a csupasz villany-
...körtét.

Pintér Dezső

...les
...g-
...gy
...az
...a

Turóczy Judit a magyar úszók közül a legesélyesebb arra, hogy esetleg dobogóra kerüljön Mexikóban.

...ráron, főútvo-
...llett kétszobás
...ház lakottan
...>60 000« jeligé-
...getvári Magyar
...be. (163275)

...szobából.
...ból, spájzból
...ház gazdasági
...kel eladó.
...Kossuth La-
... Érdeklődni a
...en. (8292)

...ton háromszo-
...összkomfortos
...ház 210 n-öl
...eladó. Árpád
(137832)

...onszéplak fel-
...n-öl telek el-
...ársfa utca 22.)
...va is. télen is
...kis házzal
...s, víz közelé-
...arta. (137831)

...snyomású háti
...ező töltővel
...eladó. Balaton-
...Készruhabolt.
(4932)

24 db 200—250 kg-os
...üsző eladó, megegye-
...zés szerint. Új Baráz-
...da Mg. Tsz, Szenna.
(1874)

Zselicszentpálon 100
négyszögöl szőlő el-
adó. Érdeklődni: Ber-
kes Sándor, Zselic-
szentpál, Kossuth L.
u. 4. (1875

Balatonlelién a ben-
zinkútnál, Úszó u. 2(
sz. alatt 1200 négyszö-
göl telek fiatal term
szőlővel egyben vag
megosztva eladó. Ér-
deklődni lehet vasá
nap délelőttönként
helyszínen. (493

AUTÓ — MOTOR

Garanciális Tatra
5125/03A típusú mo-
torkerékpár elado
Varga Gábor, Sc
mogyzsitfa. (4927

Skoda 440-es felújí-
tott, műszakilag le-
vizsgázott, olcsón el-
adó. Kaposvár, Páz-
mány Péter u. 53.
(8261

1000-es Wartburg
személygépkocsi kifo-
gástalan állapotban
(szemlézett) eladó
Megtekinthető szom-
baton 15 órától Dömö-
tör, Kaposvár, gépál-
lomási lakások. (8339)

Kaposvár, Gárdonyi Géza u. 65. számú kétszobás, konyhás, spájzos, előszobás ház mellékhelyiségekkel, 237 n-öl kerttel, vétel esetén elfoglalhatóan eladó. (8256)

Konyhabútor féláron eladó. Kaposvár, Arany J. u. 4. I. lh. I. em. 1. ajtó. (8368)

Rövid zongora (körpáncélos) olcsón eladó, vagy pianinóért cserélhető Cím: Bognár Béla, Ötvöskónyi (4935)

Eladó egyéves gyökeres szőlővessző — 160 db szeibert, 280 otelló — Kaposvár, Füredi utca 98., Szabó. (1878)

KÖNYVET MOST VÁSÁROLJON!

Több ezer könyv

50 %-os

engedménnyel!

április 13-ig

a barcsi, csurgói, lengyeltóti, kaposvári, marcali, nagyatádi, siófoki és tabi

szövetkezeti könyvesboltokban

(6921)

MDK

Szécsi-Hakker és Csapó-Heim építészek.

Sopron selyemipar rt. standja. Repr.

Budapesti Nemzetközi Vásár.

Tér és Forma. 1932. 158.l.

Hakky Károly

A pozsonyi művészek eso-
portjába tatosik. Iványi
Grünwald Béla tanítványai.
Pozitív adat nincs

Brogyányi Kálmán: Festő-
művészet Szlovenszkón. Kassa,
1931. 66. l.

Ez azonos
Hacki Zoltánnal

Hajzer Barnabás

a megjeszékhelyi Helyőrségi Klubban megnyílt képzőművészeti bemutatón-tusrajzai szerepeltek.

T.A.: Képzőművészeti bemutató a megjeszékhelyen.
Zalai Hírlap, 1972. aug. 15.

MDK

Hajzer János Ágoston

Balatoni falu, paszt.

Kilátás a Balatonra, "

Balatoni Társ. 6.kiáll. Uj Szal. 1934. okt.
6 l.

Slakke Ignátz

kőfaragó. 1838 körül munkálatokat folytat az egri megyeháza épületén.

Voit Pál szk.: Heves megye műemlékei II.

Magyarországi műemlékei topográfiája VIII. köt. Budapest, 1972.

352/

Ø Hakenberger Samuel

Honori B. M. V. Elisabeth Visitantis Curavit et Ecclesiae Vissnyoviensi Donavit Josephus Episcopus Nitriensis 1821.

Fudit me Samuel Hakenberger Cremniczii.

MOB 16 D/1918 n. arta

DOSKAR FERENC KÖNYVTÁRA

HELYSZÁM :

SZAK :

Hakhofer

pesti hegedűkészítő

Ezredéves kiáll.

I. B. 18. l.

Ug. a!

Wylelt. 608

...s 11-én. I. ugyanott 1887. június 12-én.

kissé jobbra fordult, de visszanéz.

...tető-leány ~~derékig van ábrázolva~~, Közé-
...zott, karika fülbevalója aranyból ~~való~~,
...pedig világos-zöld. Jelzése alól balra:

— Száma az Orsz. Képtár sz. nyában 1983.

— Wylelt sz. 608. — Vetetett az 1900. április

jelentés szerint
~~...rikai kiállitásán~~ 300 koronán.

...kró adatok a Nemz. Muzeum-
...IV. 74. — 1904: IV. 74. — 1905: IV. 74.
...ny a Galambetetéshez.

22

Vét 1900. apr. 1.

10

HAKKE Ignác egri kőfaragó, aki Egerben 1838-39 között a megyei börtön emeletráépitésénél --+ Markmüller megyei geometra irányitása mellett végzi a vonatkozó kőfaragó munkákat.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit

MDK

Haksa István, Szombathely

Gál E: Képzőművészek Vidéki Szöv. I. kiáll.
Képzőművészet, 1928, 6.sz. 24 l.

D Haksch Ede

szobrász

Pécsről, 1847 ben 26 éves

Haksch Ede, szobrász, Pécsről, 26 éves korában, 1847-ben iratkozott be.

lásd Fleischer Béla 48. l.

6. MÓRIC NÉNI KONYHÁJA

HÁKY DÁNIEL, térképész,/1850/

Ulbrich könyve II.részében Burgenland és a környező álla
mok községi térképei,legtöbb 1770 után.Sok az eredeti,
szinezett katassteri térkép,sok a III.katonai felmérés
1:28.800-as méretarányához igazodik.A térkékek szerzői
legnagyobbrészt magyarok,igy Háky Dániel is. 289.old

BENDEFY LÁSZLÓ: Karl Ulbrich: Allgemeine Bibliographie des Burgenlandes 287.old

VASI SZEMLE, XXVIII.évf. 1974. 2.sz. Szombathely

MDK

Hakulinen, Aino

l.: Aino Hakulinen

Tiszatáj, Szeged, 1947. március. I. évf. 1. sz. 58. l.

MDK

Hakulinen, Sz. Aino

l.: Sz. Aino Hakulinen

Tiszatáj, Szeged, 1947. július.
I. évf. 5. sz. 43. l.

MBK

Sz. Hakulinen Aino festőmüv. Pécs

Pécsi Képzőmüv. és Mübarátok Társ. kiáll. Pécs,
1936. jun. 11 l.

Simontornya (Tolna)

Ferences rendház, a templomhoz csatl
rontott szecesszios homlokzattal. B

(Gerő László, 1953)

HAKULINEN , Aino festő M. .K.

finn

részvett a kiállitáson

Tiszát ábrázoló tájkép

Gábor István: Szegedi Nyári Tárlat

Magyar Nemzet 1962. augusztus 11. 4.

MDK

Sz. Hakulinen Aino, festő, Pécs

Pécsi Képzőm. és Műbar. Társ. kiáll. 1936.nov.

MDK

Aino Hakulinen festő, Szeged

Dél-alföldi képzőm.kiáll. a szegedi Móra F.
Muz. 1961. jul.

H akulinen Aino festő M.D.K.

Önálló kiállítása Szegeden

Szelesi Zoltán: Szeged új képzőművészetének bibliográfiája 1945-1960.

Móra Ferenc Múzeum Évkönyve 1960-1962.

Szeged, 1962. 174.l.

MDK

Sz. Hakulinen Aino

A Pécsi Képzőm. és Műbarátok Társ. művésztagjai 1938.

MDK

Sz.Hakulinen Aino pécsi festő

a Társaság tagja

Pécsi Képzm és Mübar.Társ. 23.kiáll. 1938.jun.

MDK

Sz.Hakulinen Aino festő, Pécs

Pécsi Képzőmáv. és Mübar. Társ. kiáll. 1937. máj.

MDK

Hakulinen, S. Aino

l.: Szabó Aladárné

Tiszatáj, Szeged, 1957. nov. [3. l.]

MDK

Hakulinen, Sz. Aino

l.: Sz. Aino Hakulinen.

Tiszatáj, Szeged, 1957. nov. [2. l.]

MDK

Hakulinen Aino festő—

művész

Részt vett az alkotmány ünnepén Szegeden rendezett VII. megyei képzőművészeti kiállításon.

Képzőművészeti figyelő.

Tiszatáj, Szeged, 1957 szeptember

[5. l.]

MDK

Sz. Aino Hakulinen festőművésze

A nyáron Finnországban járt, tanulmányúton.

Képzőművészeti figyelő.

Tiszatáj, Szeged, 1952. nov. [2. l.]

Hakulinen Aino

			kat.
1.	Pécsi Havi hegy	visf	700 pt.
2.	Helsinki városrészlet	visf	600 pt.
3.	Homokmállítás.	"	700 "
4.	Tinai altajat	"	600 "
5.	Kövösi csárda	"	700 "
6.	Helsinki déli kitölö	"	700 "
7.	Tisza	"	600 "
8.	Fina lány	"	800 "
9.	Helsinki lány. — " —	"	700 "

Hat szegedi fotóm. kiáll. Szeged 1960. kat. összeáll.
Vincze András. Bev. Szelesi Zoltán. Szeged 1960.

Aino Hakalinen

(n. 1906)

Reprod.: Tanyaudvar

Szeged mai képzőművészete. (Reprodukciók)
Szerk.: Krajnó Rudolf, Szabolcsi Gábor
Bev.: Horváth Mihály, 1959. Június
Irod.: Kiskönyvtár.

49 l.

Hakulinen Aino Kat.

1927 óta vek rént ornágos gyllegű tá-
tron odahaza, Finnormágban. Francia-
ország tanulmányút után a helsinki
Södström könyvkiadó váll. nál tevé-
kenyzedett. 1 önálló kiáll. Helsinki-1932.
30-as évek közepén rént van New-York-
ban az neuzettöri festőnő-kiáll-on.
Kb. 25 éve él Magyarországon. (fost)

Hat szegedi festőm. kiáll. Szeged. 1960.
Kat. összeáll. Vincze András. Bev. Szelevi
Zoltán.

4 l.

Hakulinen Aino (1 fogt.) kat.

Első neapolitánnéj önálló kiáll. 1942-ben a negedi mus. ben, aquarellekkel. Témái jelleg tájképi jellegűek, vízparti részletek, falusi és kisvárosi utcácskák. Japánosan finom ecsetkezelése van.

1 Reprodukció: Helsinki táj (akvarell) 15 lapon

Hat szegedi festőm. kiáll. Szeged 1960, kat. ö. szerzéll. Vince András, Bev. Szelesi Zoltán. Szeged 1960, 4 l.

Hakulinen Aino
festő

M.D.K.

Szegedi kiállításon vett részt.

Kiállításai – 99 lap.
Művészet, 1960. augusztus.

MDK

Szabó Aladárné

H

l. még: Hakulinen, S. Aino

H

MDK

Szabó Aladárné, S. Aino Hakulinen
(festőművész)

Helsinki témájú akvarelljei szerepelnek a szegedi képzőművészek a Móra Ferenc Múzeum képtárában rendezett kiállításán.

Szelesi Zoltán: A szegedi képzőművészek kiállítása.

Tiszatáj, Szeged, 1957. nov. [3.l.]

MDK

Hakuleinen Aimo festőművész

Finn származású festőművésznő. Egyik résztvevője volt vat szegedi festő illetve grafikus legutóbbi kiállításának.

(Szűcs): Beszélgetés Vinkler László-val képzőművészeti életünkről. Tiszatáj, Szeged, 1960. április. 14. l.

MDK

Hakulinen

~~Hakulinen~~ Aino festőművész

Szerepelt a Hazafias Népfront által a Móra Ferenc Múzeumban két festő képeiből összeállított kiállításon.

Néhány sorban.

Tisztelettel, Szeged, 1960. április 2. l.

Aino Hakulinen, festő
[Hakulinen A.]

„Magyarországon élő finn nármazású festőművén". Alkotásaiból és Dinnyés Éva kerámiáiból kamarakiállítás nyílt meg Szegeden.

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1972. szept. 9.

Sz. Aino Hakulinen, Szeged

Tisza, vizf.

Magy. Képzőművészek Szabadszervezete I. kiáll.
Ernst Múz. 1947. jul. 6 1.

Halábori Pál

1646.

lásd

Halabor alatt.

Domfaép.

Wenn verzogen, erbitte mit neuer Adresse

En cas de changement d'adresse prière de re

If moved please return giving new address.

71—72. Halabor, ev. ref. fatemplom.

A XV. században egy „Pók-János Harabor" nevű helységet említenek, ahonnan a lakosság a mellette levő tó keleti és nyugati partjaira átköltözött „kis templomukkal együtt". Az ide áthozott kis fatemplomot több ízben kibővítették, „mint a rajta látható feliratok igazolják". 1646. fenyőfából készült szószéke Halábori Pál munkája. (Lehoczky IIIb. p. 281.)

1733. „Ligneum sicut praecedens." (O. L.; C. P. D. A. 1733. jan. 26.) „Synagoga vere reformatorum lignea utrim expectans ruinam." (O. L.; C. P. D. A. 1733. jún. 18. No. 1.)

1753. leégett, majd

1760. új fatemplomot építettek és

1835. kőalapra helyezték és kiigazították. (Lehoczky IIIb. p. 281—282.)

Lásd még: Balogh p. 133.

(Bereg m.)
Domfaép.

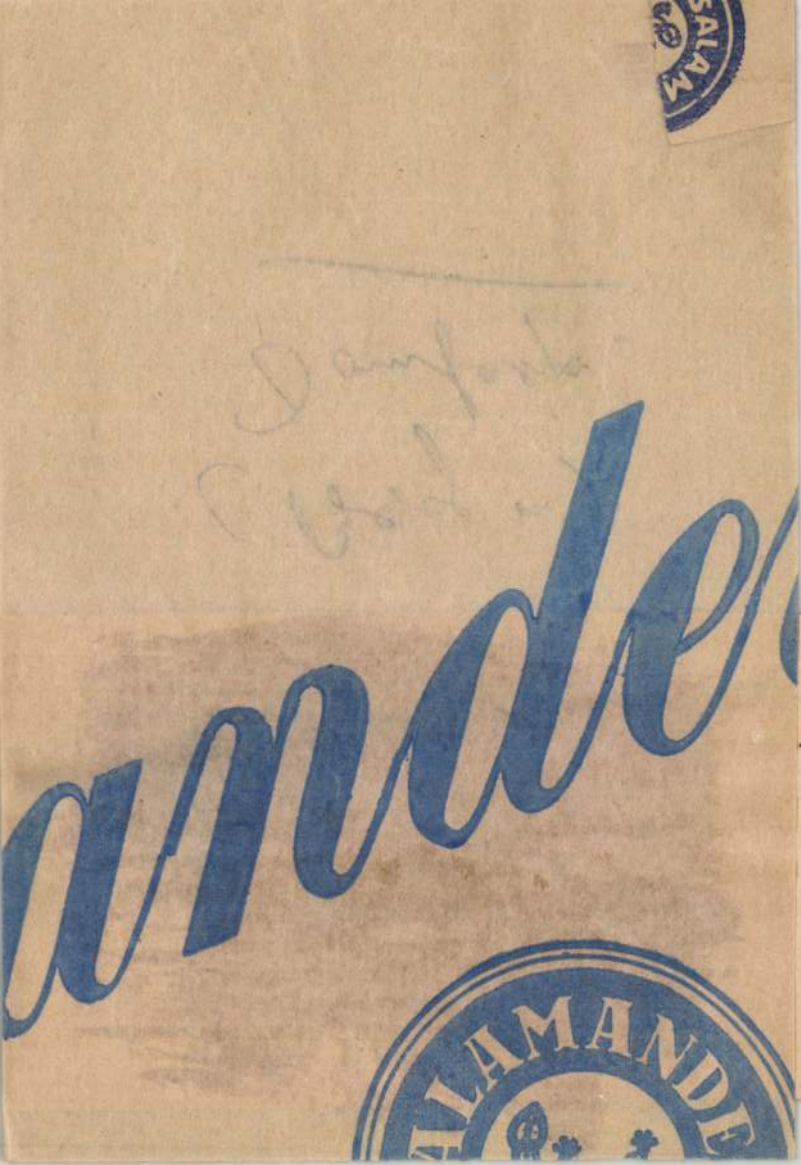
SALAM
ande
ALAMANDE

M. D. K.

Hála János, festő, 1890–1959.

pon erős rajzszerű eszethozelésszel. A dekorativ elemek tulsulyba jutásával, a zavarólag ható manirizmus, kezd egyre jobban előtérbe szorulni képein. Hála a Szlovák népélet dekorativ megnyilvánulásából meriti témakörét és alakítja ki sajátos stylusát.

„A gyümölcsösben", olaj, 1928, 108.

Marian Váross: Slovenské výtvarné umenie 1918–1945.

1960

106. 107. 108–109. 110. old.

 M. D. K.

Hála János, festő, 1890-1959.

ségei, a lakosság jelegzetes szlovák tipusai, vizeletünek néprajzi szempontból különös szépségei, annyira lenyügözték, hogy élete végéig Vázecen maradt. A 30-as évektől kezdve egymás után festi szebbnél-szebb népi csának képeit. Elő szeretettel festi világos szinte fehér alap.

Marian Váross: Slovenské výtvarné umenie 1918-1945.

1960. 106. 107. 108. 109. 110. old

 m. D. Tl.

Hála János, festő, 1890-1959.

a prágai akadémia elvégzése után a dél csehországi mostecbe telepedett la. a mostec környéki tájakat és a mostecet körülvevő bányák bányá szainak életét festette. 1923 nyarán mint turista érkezett a Szlovákia Vážec községbe. a táj szép-

Marian Váross: Slovenské výtvarné umenie, 1918-1945.

106. 107. 108. 109. 110. old.

1960

 m. D. K.

Hála János, festő, 1890–1959.

old. „Vőfely", olaj, 1943, 109. old.
„Bača" olaj, 1928. Szinos tábla, a 112 és 113.
oldal körött.

Marian Váross: Slovenské výtvarné umenie
1918–1945. 106. 107. 108. 109. 110. old.
1960.

Halábori (templom ref)

HALÁBOR. (Bereg.)

Ev. ref. templom. – Haraugja. – Egyházi
Rerek. – Csúcsíves kelyhek. – Ónkanna 1684. –
Antali terítők. —

Gerecze, 1306, 187 l,

Halabori Bertalan

pap, a beregmegyei Halabori-ból származott. Másolta a Döbrentei-kódexet 1508-ban.

Horváth János

A magyar irodalmi műveltség kezdetei Szent Istvántól Mohácsig. A Magyar Szemle Könyvei. IV. Bp. 1944. 138. l.

Lásd Pintér: Magy irod. tort I. k

Holvan a Kodex?

48. Ereklyemuz.

Tan áll,
...ra fordul, de vissza

~~...bbra~~ néz. Mindkét kezét előreve~~tett~~ kard-
l kopaszodik, haját előrefésülte, sza-
illája és prémes mentéje zsinóros.

cm.
czi emlékek muzeumából (107/95.)
iki 14985 sz. leirat alapján (159/96).

722

Bertalan pap

a beregvármegyei Halaborból 1508

A Döbrentei kodex = Krisztus szenvedése

ii. magyar nyelven

irója (scriptora)

lásd Varjú Elemér

A gyulafehérvári Batthyány-könyvtár

Bp. 1899, 254. l.

MOB kvt. 3122. n

lásd Halabori Bertalan

alatt is. Megirásnál

kell eldöntenni B-be vagy H-ba

Europa Film. Könyv-
kereskedő és Könyvkiadó
R.T.

Budapest

V. Rothermere-u. 12. III. 2

Halaberi Beštalan pap

Könyvmásoló

Döbrentei codex 1508.

irodalmához:

Toldy Ferencz: Régi magyar passió rajzokkal. Pest. MDCCCLVI. VI. l.

Bertalan pap

a beregmegyei Hala-
bori-ból.
kollexmásoló
1508-ból

Lásd

Halabori Bertalan

alatt is.

Horváth János:

A magyar irod.
művelség kezdetei
Bp. 1944. 138. l

Csch - családi, szentkatolnai, levél-
tára X. 135

Halabori Bertalan

pap
Könyvmásoló.

a Döbrenter codex
leírója (1508).

nem tartom bevcendő-
nék.

Egyébként lásd:

25-l

Hála, František

épitész és festő

szül. 1898 márc. 24

Sárosban (Blatné)

Vázsecen Liptószent-

miklós közelében

működött a csch-

szlovák megszállás alatt.

Toman

176. l.

MAGYAR TŰZHARCOS SZÖVETSÉG •
FEHÉRGYARMATI CSOPORTJA. • 45 •

8/1941 ikt.szám.

A Műemlékek Országos Bizottságához

Budapesten.-

IV. Hegyész Endre u.

Hála János

festő

1904

A-Zet 1934. febr. 21.

(Výstava malíře Hály v Prešově.)

J. Jana

273

444

Hála Janos
festů

vrád

Lidové Noviny
1937. febr. 23.
(Výstava Jana Hály
v Prešově.)

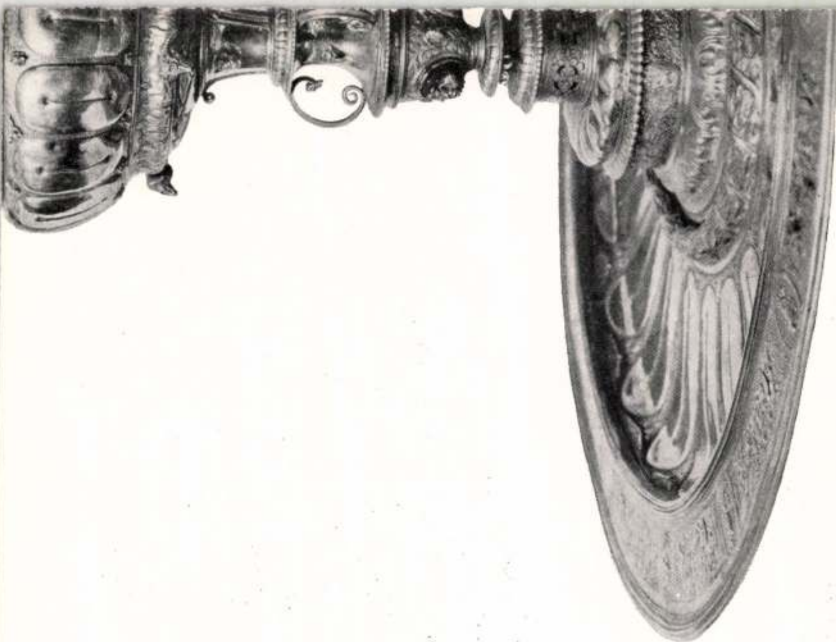

Hála János

festő

Prágai Magyar Hirlap

1933. dec 24. (Hála János kiállítása a kassai Múzeumban.)

Hála János

festő

kiáll. Eperjesen

Slovenský Východ

1937. febr. 10.

(Výstava J. Hálu

v Prešove.)

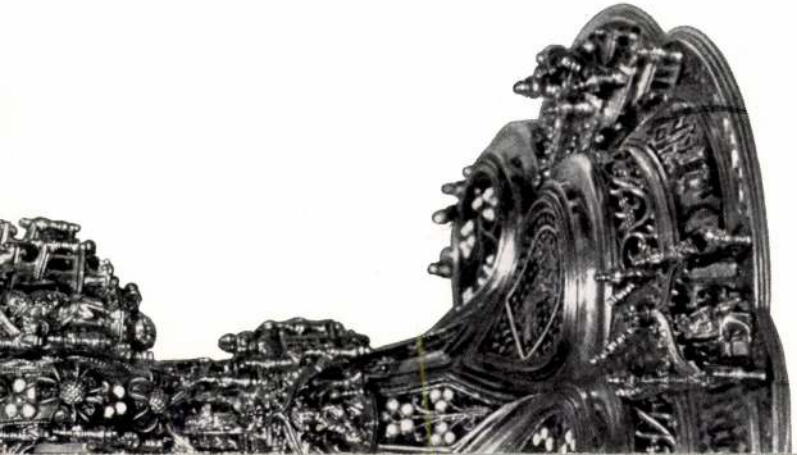

Hála, Jan

festő

szül. 1890 jan. 19.

Sáros on (Blatné)

Vársecen Liptószent-
miklós körelében
működik a cseh szlovák
megszállás alatt.

Toman 176
177. k.

BUDAPEST
1941 JUL 14 14
LKd 4 LKd

Halák Károly

Zománctábla-tervével szerepelt a győri Műcsarnok
„Művész az iparban" című kiállításán.

Hétk; 1973/1. sz. 31. l.

< Halácsy Endre >

épitész cikke

< > A korszerű

szinháztechnika és

az új Nemzeti Szinház

A szárc. N. Sz.

270 — 274. l.

ábrákkal

VI.

Halácsy Endre

szül. Bpest 1879 nov. 9.
Gim. sett.
1899/900 I-II. 1 évi rajztjel

Tolnavármegyei Múzeum V. 228.

Haldácsy Endre

1899/900

Ferképzomfoiskèvk

88.l.

koznak erre a két nagy területre: a művészettörténetnek és az iparművészetnek jóformán minden fejezete, a német plasztika és az előázsiai szőnyegek egyaránt érdeklik. Műveiben egyetemes képzettségű és kitűnő ítéletű tudósnak bizonyul. Mint a ber-

715—716. **ABLAK ALATTI TÁRLÓBAN: Díszlet és kosztümtervek** Vörösmarty „Csongor és Tünde" című darabjához. Jaschik Álmos tervei.

Nemzeti Színház.

717—718. **Színpadtervek** Madách Imre „Az ember tragédiája" című darabjához. Horváth János és Varga Mátyás tervei.

Nemzeti Színház.

719. **Színpadképek** Bakonyi—Kacsóh „János vitéz" és **kosztümtervek** Babay József „Csodatükör" című darabjához. Jaschik Álmos tervei.

Nemzeti Színház.

720. **Színpadi kosztümképek,** Nagyajtai P. Teréz tervei.

Nemzeti Színház és dr. Germán Tibor.

721. **VENDÉGFALON : Színpadtervek olasz színművekhez.** D'Annunzio „Jorio leánya" és Goldoni „Legyező" című darabjához Horváth János tervei. Alessi „Medici Katalin"-jához Varga Mátyás terve és Horváth János terve az „Ember Tragédiája" szabadtéri előadásához a veronai aréna számára.

Nemzeti Színház.

722. **VENDÉGFALON : Színpadtervek német drámákhoz.** Karl Gröning három színpadképe Goethe „Faust"-jához, Horváth János három színpadképe Hanns Johst „Thomas Paine" című darabjához.

Nemzeti Színház.

723. **KERETBEN : Színpadi kosztümtervek 1887-ből.** Molnár Árpád tervei.

Petrich Gyula.

724—725. **Janesi és Juliska Tündérországbeli kosztümjei** Bakonyi—Kacsoh „János Vitéz" című darabjában. Nagyajtai P. Teréz tervei.

Nemzeti Színház.

726—727. **Valois Margit és Henrik hereeg kosztümjei** Rino Alessi „Medici Katalin" című darabjában. Nagyajtai P. Teréz tervei.

Nemzeti Színház.

728. **Ideális színházterv.** Németh Antal elgondolása alapján kivitelezte Halácsy Endre műegyetemi tanársegéd.

Nemzeti Színház.

729. **Az „Ember tragédiá"-jának szabadtéri előadás elképzelése a szegedi Dóm-téren.** Németh Antal elgondolása alapján kivitelezte Patai György építész.

Nemzeti Színház.

730—731. **VASÁLLVÁNYON:** forgatható keretekben a Nemzeti Színház jubileumi évének működő színészgárdája.

732. **Színpadi modellek,** színpadtervek és egyes vetített díszletek diapozitívjei.

Nemzeti Színház.

733. **Kállay Miklós „Roninok kinese"** című drámájának előadástörténete.

Nemzeti Színház.

AZ ELŐCSARNOKBAN TÁRLÓKBAN ÉS VENDÉGFALAKON

érdekesebb színlapok, a Nemzeti Színház történetének irodalma és tanulmányok a Nemzeti Színház nevezetesebb művészeiről és azok életrajzai, azonkívül két üvegszekrényben a Nemzeti Színháznak gróf Keglevich intendáns által szerzett különlegességi kellékraktárának néhány darabja, végül színművészek szobrai.

(734—913. sz.)

734. **Színlap 1788 november 20.** A pesti német színház „Hattyú Ilona" előadásáról.

Dr. Bedő Rudolf.

735. **Színlap 1792 június 11.** A budai nemzeti játékszíni társaság „A talált gyermek" előadásáról.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

736. **Színlap 1793 május 6.** A budai nemzeti játszó társaság „Pikkó Hertzeg" és „Jutka Perzsi" előadásáról. Magyar és német nyelven és szöveggel.

Nemzeti Színház Múzeuma.

Halácsy József, statikus

Lakóépület, Bpest, VII. Klauzál tér 4. Építész: Simon István /BVT V/.

Építész munkatárs: Porcsalmy Zoltán.

Statikus: Halácsy József.

Magyar Építőművészet, 1987. 2. 16-old.

Halácsy József, statikus.

Tűzoltóparancsnokság, I., II. és XII. kerület, Bpest. Építész: Simon István, Buvátti.

Statikus: Halácsy József.

Magyar Építőművészet, 1986. 6., 35-old.

MDK

Dr. Halácsy László, építész

„Építészmérnök s' jogi doktor."

„...volt tervező s' kivitelező is..."

Most igazságügyi mérnök-szakértő.

Dolecskó Kornélia: Főszereplő: a hanyagság 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. jún. 24.

HALÁCSY Mária ~~festő~~

91 3. 62

B. Halácsi Mária

„Kesztheleyi házat" repr.

Péter Imre: A vasutas képzőmű-
vészet országos kiállítása
Népművelés, Jp. 1970. sep.

MDK

Haláchy Lóránd, [,]

A Margitsziget fejlesztési tervének egyik kénítője.

Mezél Kovách Tamás: Milyen lesz a Sziget

3.

ESTI HIRLAP, Br. 1970. febr. 27.

Ø Halács Ágoston

Interieur az Országos Mezőgazdasági Kamara pavillon-jából.
Terverte fenti.

Repr.
Képzőművészet
1935. 83–84. n.
102. l.

MDK

Halács Ágoston

Interieur a Orsz.Mezőgazdasági Kamara pavillonjából. Terv.: Halács Ágoston. Repr.
Interieur az Orsz.Mezőgazdasági Kamara pavillonjából. Terv.: Halács Ágoston. Repr.

Képzőművészet, 1935. 83-84.sz. 102.l.

Halácsi Mária festő

Szombathelyen megrendezték a bpesti XI. ker.-i képzőművészek kiállítását melyen szerepel „Haldfenyben" c. olajfestménye. (említve)

-zentai-: Sikere van testvérkerületünk művészeinek.

Vas Népe, 1973. okt. 14.

B. Halácsi Mária

Resztbelyi házak.

Népművelés 1970/9 45 old.

Halácsi Mária

a XXII. orsz. vasutas képzőművészeti kiállításon festészetben egyik második díjjal jutalmazták.

L. f.: Tavlat a Népsminház utcában; Magyar Vasutas, 1942. júl. 14.

Halácsy Sándor vállakozó mérnök M.D.K.

Pest felmérési munkáinak irányitója 1867-1872

Kreisich Gábor: Bp. városépitésének története a kiegyezéstől a Tanácsköztársaságig Bp. 1964. 35.1.

Halácsy-féle

pozsonyi városi
nagy térkép 1849-50.
sűrűn emlitve
az alábbi munban
Ortvay Tivadar dr

Pozsony város utcái
és terei. Pozsony,
1905.

Pest és van [illegible]

5 Ferr. sz. Vince		**Görög** Diodór **Izraelita** Nisan 9
Csütörtök **6** Coelesztin p.		**Protestáns** Coelesztin **Görög** Eutik **Izraelita** Nisan 10
Péntek **7** Fájd. Szűz	mosás	**Protestáns** Hermann **Görög** Kallióp vt. **Izraelita** Nisan 11
Szombat **8** Dénes pk.	1933 **Április** 30 nap	**Protestáns** Lidia **Görög** Herodion **Izraelita** S. Zav

14-ik hét

Nap kelte 5 óra 38 pk. — Nyugta 18 óra 38 pk.

Halácsy Sándor

1873
1888

l. Eperjesy 1929

48. l.
+ többről

M.D.K.

Halácsy Sándor
mérnök

1872-ben készítette el Pest város térképét, Pest
sz. kir város megrendelése alapján.

Budapest Ujszabályozása. Budapest 1903.. 3 lap.

Ø

Halácsy Miklós
mérnök

l.

Scherer

II. 79,432. l.

gyártás tudományos, művészi, gazdasági, technikai stb. folyamatait és szemléltető anyagát tanulmányozta. Ily módon, még mielőtt a gyakorlati munkába bekapcsolódott, áttekintő képet nyert az UFA filmgyár s benne a filmgyártás életéről. Az elméleti tanulmányok után az UFA igazgatósága Martin Pál rendező mellé osztotta be asszisztensnek. Így alkalma volt a gyártás minden egyes fázisában résztvennie. Az UFA-nál egy francia és több német játékfilm rendezését is tanulmányozta. Ezután hosszabb ideig az UFA kulturális osztályán dolgozott és több kultúrfilm készítésében vett részt. A TOBIS és a Bavaria filmgyárakban elsősorban a rendezést és az építkezéseket, általában a képzőművészeti munkálatokat tanulmányozta. Felkereste a Reichsstelle für den Unterrichtsfilm német oktatófilm szervezetet és megismerte az intézmény felépítését és gyártási eljárását. Végül látogatást tett a német filmakadémián, tanulmányozta annak módszerét és több előadásán is résztvett. Az év folyamán gazdag anyagot gyüjtött a film történetéről és a modern filmgyártás technikai, tudományos és művészi életéről.

Dr. Némethy László (1909, Netecsa-puszta, Verőce m., róm. kat.), bölcsészdoktor Budapestről (Aistleitner professzor). Az ókori Mezo-

Haklik Sándor

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1964 JUL 16.

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

— Tanulmány készül Haklik Sándor Fejér megyei fafaragó-népművész munkáiról, aki két éve a Népművészek Háziipári Szövetkezetének tagja.

Halama Bertalan

festő

1898–1902

Éimisk 1930.83.l.

IV.

Gerő

feh

Halama Bestalan

keresk. min.-tól
400 k.

Értímisk. 1902/3. 59 l.

Anglia III. 160.

Halama Bertalan

keresk. min.-től 400
k. államsegély

Értimisk 1899/1900.
39. l.

400 k. n. attól.

Értimisk. 1900/1901. 23. l.

JEGYZÉKE.

Halamba Béltalan
diszitő festő
kereskedelmi min. tól 400 K
államsegély
Értimisk 1901/2. 28. l.

Halama - nak irva

Elégséges eredménnyel
végbez. ugyan.
Értimisk 1902/3. 48. l.

~~Angolország~~

~~Anglia~~ V. 74, 235.

Halama Bestalan

Dekoratív rajz

repr.

Magyar Iparmúvészet

1899. 197. l.

hoi. l.

Halama József

lásd

Mur. és Könyvt. ésty.

1913. 238.

Halama József ötvös. 1851-5. Rosenberger Ferenc besztercebányai ötvösnél tanult. (Mihalik J., Múz. Kat. Ért. 1913 238. l.)

164

Sárvíz folyó IV. 24.

Halama József

Halama József, beszterczebányai
ötvöslegény VII. 238.

Muz. és Kot. Ért.

ÖNTŐ
1969 ÁPR 2 5

1021

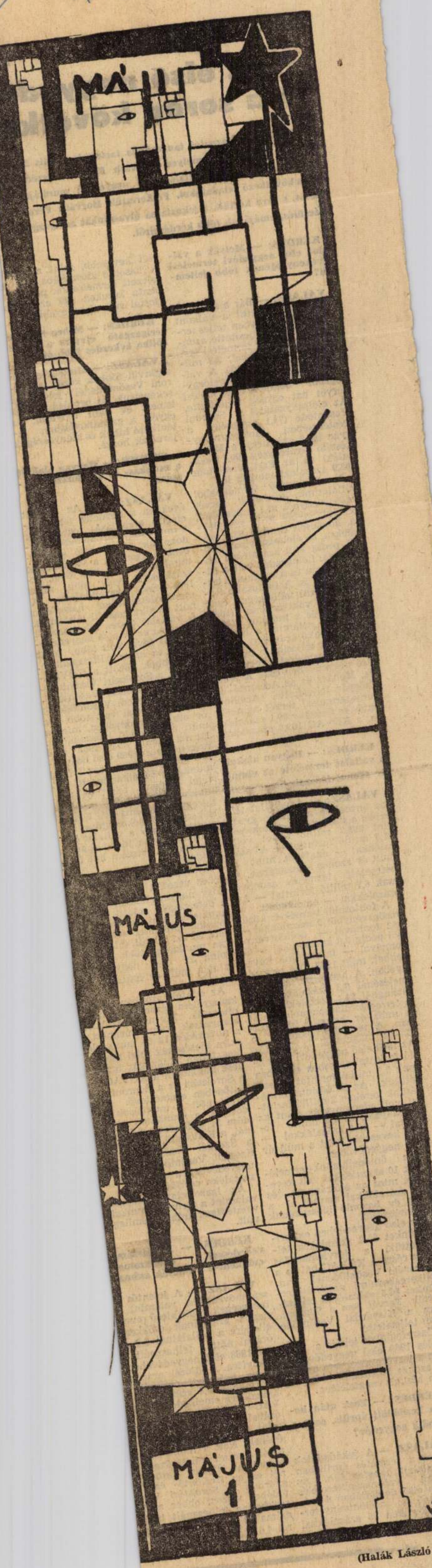

(Halák László rajza)

Horváth Ferenc vezérigazgató nyilat

• az első negyedév
• a soron követke

Kibővített igazgatói tanácsüléts tartottak április 21-én a Önödei Vállalatnál, melyen Horváth Ferenc vezérigazgat elvtárs ismertette a vállalat első negyedévi munkáját és soron következő feladatokat. Felkerestük Horváth Ferenc elv társát, s arra kértük, tájékoztassa olvasóinkat az igazgatói ta nácsülés témájának főbb kérdéseiről.

KÉRDÉS: — Melyek a vállalat első negyedévi termelési tevékenységének főbb jellemzői?

VÁLASZ: — Bár a statisztikai adatok szerint a vállalat az első negyedévben teljes termelési tervét teljesítette, azonban a befejezett termelési tervétől 1,1 százalékkal, 3,3 millió forinttal lemaradt. A vállalat tizenhárom termelőegységéből befejezett termelési tervét hat egység teljesítette. Az előirányzatától a Soproni Vasöntöde (74,1 százalék), a Pesterzsébeti Motoröntvénygyár (88,3 százalék), a Mintakészítő Gyáregység (90,7 százalék) és az Egri Vasöntöde (93,9 százalék) maradt le.

A fontosabb termékekből vállalatunk termelési tervét vasöntvényből 97,1 százalékra, acélöntvényből 97,1 százalékra, kovácsolt acélból 93,9 százalékra, az élelmiszeripari gépből pedig 83,2 százalékra teljesítette. Lemaradás volt a fitting, a satu és a mágnesek termelésében is. A fontosabb termékek közül vállalatunk csak a hidegen vont acélcső (106,6 százalék) és a radiátor (104,8 százalék), valamint a hengerpersely (103,0 százalék) termelési tervét teljesítette túl. Vasöntvény-termelési tervét az első negyedévben csak Kisvárda, Mohács és az Acélöntő- és Csőgyár teljesítette. Acélöntvény-termelési tervét az Acélöntő- és Csőgyár 89,1 százalékra, a KÖVAC 102,0 százalékra teljesítette.

KÉRDÉS: — Hogyan alakult a vállalat termelése az elmúlt év azonos időszakához képest?

VÁLASZ: — A vállalat teljes termelése az első negyedévben a statisztikai adatok szerint 295,2 millió forint volt, 11,5 millió forinttal — 4,1 százalékkal — nagyobb, mint a múlt év azonos időszakában. A befejezett termelés azonban csak 6,7 millió forinttal — 2,4 százalékkal — emelkedett.

A fontosabb termékek közül vasöntvényből 3 százalékkal — 552 tonnával —, acélöntvényből pedig 2,8 százalékkal — 63 tonnával — termeltünk kevesebbet, mint 1968 első negyedévében. A hengerpersely termelésénél 8,3 százalékkal, a fittingnél 24,4 százalékkal volt a termelés alacsonyabb, mint a múlt év hasonló időszakában. A termeléscsökkenés a Ba-Fe mágnesnél is jelentős. Az 1968 első negyedévi 3,7 millió forinttal szemben ez évben csak 2,2 millió forintot teljesítettünk. Az öntőminta-termelésünk kereken 2 millió forinttal volt alacsonyabb, mint az előirányzat, és 1,4 millió forinttal — 13,1 százalékkal — volt kevesebb, mint a múlt év első negyedévében.

Az öntödeihomok-termelésünk 10 százalékkal volt kevesebb, mint az előirányzat, és 28,2 százalékkal maradt el a múlt év hasonló időszakának eredményétől.

Az első negyedévben exporttervünket 55,2 százalékra teljesítettük, a tervlemaradás nagy része a KÖVAC-nál és a Kisvárdai Vasöntödénél van. Belkereskedelmi szállítási tervünket 82,5 százalékra teljesítettük. Tervét sem a Soproni, sem a Kisvárdai Vasöntöde nem teljesítette.

Összefoglalva tehát: a termelés 1969 első negyedévében sem a tervezetthez, sem a múlt év azonos időszakához képest nem alakult megfelelően.

KÉRDÉS: — Ezek után hogyan kezdődött április, azaz a második negyedév?

VÁLASZ: — A dekádadatok szerint a termelés áprilisban sem alakult megfelelően. Az egynapi vasöntvénytermelés április első dekádjában 4 százalékkal, az acélöntvény-termelés kereken 15 százalékkal volt kevesebb, mint a múlt év hasonló időszakában. A befejezett termelésünk pedig naponta kereken 400 ezer forinttal volt alacsonyabb.

KÉRDÉS: — Miben látja vezérigazgató elvtárs a kedvezőtlen évkezdés főbb okait?

VÁLASZ: — Mindehhez kétségkívül többek között a Soproni Vasöntödénél jelentkező rekonstrukciós problémák, az ismert év eleji tényezők és egyéb, a gazdálkodásban jelentkező hibák és hiányosságok járultak hozzá.

KÉRDÉS: — Hogyan alakult a munkás- és alkalmazotti létszám?

VÁLASZ: — Az elmúlt években a termelés nem kielégítő alakulását legtöbbször a munkaügyi problémákkal indokoltuk. Ez év első negyedévében azonban a vállalatunk munkáslétszáma 283 fővel, 5,5 százalékkal volt több, mint 1968 első negyedévében. A munkáslétszámhoz hasonlóan nőtt az alkalmazotti létszám is. A vállalat összes alkalmazotti létszáma ez év első negyedévében 154 fővel volt több, mint a múlt év hasonló időszakában. Igy többek között a KÖVAC-nál 43, a Soroksári Vasöntödénél 31, a Mohácsi Vasöntödénél 18, a Szegedi Vasöntödénél 9 alkalmazottal volt több ez év első negyedévében, mint a múlt év hasonló időszakában. Ez azt jelenti, hogy 1968 első negyedéve és 1969 első negyedéve között minden száz felvett munkásra 54 alkalmazotti felvétel történt, tehát vállalatunkhoz minden két munkással egy fő alkalmazotti létszám is került. Tájékoztatásul elmondom, hogy a vállalat központjában ezen időszakban az alkalmazotti létszám hat fővel csökkent.

A termelőlétszám emelkedéséhez vezetett továbbá az is, hogy nagymértékben csökkent a betegségek miatti munkanapkiesés, ami kereken 420 munkanaptöbbletet eredményezett. Ez azt jelenti, mintha hat van munkással több dolgozott volna az első negyedévben mint a múlt év hasonló időszakában.

Az adatok azonban a munkafegyelem bizonyos lazulását mutatják. Igy az igazolatlan hiányzások aránya megnőtt, és a növekedés 12 fő munkáslétszám kiesésének felel meg. Az igazolatlan hiányzás növekedése különösen a KÖVAC-nál a Soroksári és a Soproni Vasöntödében számottevő. Ezen kívül nőtt a munkások vándorlása, a munkások cserélédése is, különösen a KÖVAC-nál, a Kisvárdai, az Újpesti és a Szegedi Vasöntödénél. Szegedi Vasöntödénél az első negyedévben a munkások 21 százaléka cserélődött ki.

Az igazolatlan hiányzások valamint a törtnapi munkaidőveszteségek aránya némileg javult.

KÉRDÉS: — A létszámnövekedéssel párhuzamosan csökkent-e a túlórák száma?

VÁLASZ: — A jelentős lét számnövekedés, valamint betegségek miatt kieső munk napok arányának csökkené ellenére a vállalatnál 6,5 ez órával nőtt a felhasznált tú óra 1968 első negyedévéhez v szonyítva. A túlórák aránya összes teljesített órákból időszakban 2,4 százalékról százalékra emelkedett. A KÖVAC-nál kereken 10 ezer tú órával használtak fel többe mint a múlt év első negyedévében. Nőtt a túlóra-felhasználás a mintakészítő üzemegségnél, az Újpesti Vasöntödnél és az Acélöntő- és Csgyárnál. A Soroksári Vasöntödében viszont ebben az időszakban a felhasznált túlóraszáma 12 ezerrel, 7,1 százalékról 4,6 százalékra csökkent.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1974 VI 14

DAILY NEWS

Éva Hajós

1024

Ausstellungen:

Nationalmuseum: Geschichte Ungarns von der Landnahme bis 1849.
Museum der Bildenden Künste: Grafiken von Goya.
Nationalgalerie: Plastiken von Ferenc Gyurcsek.
Kunsthalle: Ungarische Skulpturen.
Kunstgewerbemuseum: Teppiche aus Vorderasien.
Ethnographisches Museum: Zur Urgeschichte Australiens.
Ostasiatisches Museum: Kunst aus Japan.
Historisches Museum: So lebten die Budapester vom 18. Jh. bis heute.
Verkehrsmuseum: 20 Jahre Raumforschung in der Philatelie.
Institut für Kulturelle Auslandsbeziehungen (V. Dorottya u. 8): Fotos von Lucien Hervé.
Matthiaskirche: Sakrale Kunstsammlung.
Adolf-Fényes-Saal: Gemälde von Piroska Makkai.
Helikon-Galerie: Grafiken von István Szekeres.

Ausstellungen in der Provinz:

Balatonboglár: Ausstellung der Textilkünstlerin Jolán Fett und des Kunstschmiedes János Percz.
Békéscsaba, Mihály-Munkácsy-Galerie: Gemälde von Éva Hajós
Schließlich verweisen wir noch auf eine Sehenswürdigkeit in dem Ort **Lajosmizse** in der Ungarischen Tiefebene. 1972 wurde hier das erste ungarische Tanya-Museum (tanya = Gehöft) gegründet. Der Besucher kann sich mit den alten Lebensgewohnheiten der Gehöftebauern und ihren Wirtschaftsmethoden vertraut machen. Lajosmizse liegt südlich von Budapest an der internationalen Straße E 5 zwischen der Hauptstadt und Kecskemét.

Deutschsprachige Rundfunknachrichten

Radio Petőfi (Budapest) sendet täglich (außer Sonntag) auf den Mittelwellen 240, 252 und 344 m Nachrichten in deutscher Sprache:
– von Montag bis Freitag zwischen 10.33-10.36 Uhr
– samstags zwischen 09.57-10.00 Uhr.

TV-Bericht von der Fußball-WM

17.30 Uhr BRD-Italien, Originalübertragung

Der belgische Au
mit Afrika-Expert
Konferenz.

fen. Die Konfere
wird noch keine e
schlüsse fassen, so
lungen an die beteiligten Regierungen weitergeben.

Zu den Teilnehmern gehören die fünf am stärksten in Zaire engagierten Länder USA, Frankreich, England, BRD und Belgien sowie einige andere europäische Länder und der Ölstaat Iran.

Die Konferenz befaßt sich mit folgenden Aufgaben: Reform der Verwaltung in Zaire, Maßnahmen zur Stabilisierung der Wirtschaft sowie zur Neubelegung der Produktion in der Rohstoffindustrie, in der übrigen Industrie und in der Landwirtschaft. Die Kosten für diese wirtschaftliche Neubelegung werden auf zwei bis fünf Milliarden Dollar, die sich auf mehrere Jahre strekken werden, geschätzt. Die Schuldenlast des afrikanischen Staates, die ebenfalls in Brüssel erörtert wird, wird auf über drei Milliarden Dollar geschätzt. Außerdem befaßt sich die Konferenz mit der Lage in Kolwezi.

Bei der Eröffnung der Konferenz sprach der belgische Außenminister Henri Simonet von der Notwendigkeit „wichtiger Reformen in der Führung des Landes". Simonet nannte die einrikanischen Staaten und zu ihre Aussöhnung führen soll". De belgische Außenminister bekannte sich zur Organisation der Afrikanischen Einheit, in derer Rahmen die afrikanischen Staaten „dieses Werk der Harmonisierung ihrer politischen und wirtschaftlichen Beziehungen an besten erreichen können". De Minister hob die Notwendigkei hervor, die gegenwärtigen Grenzen in Afrika zu respektieren da jede Änderung dieser Grenzen nur zu „permanenten und generellen" Unruhen in Afrika führen würde.

Zur Sanierung der Wirtschaf Zaires sind nach einem Entwicklungsplan von Präsidenten Mobutu Sese Seko Investitioner von zwischen 1,5 und fünf Milliarden Dollar notwendig. Dies verlautete am Dienstag aus diplomatischen Kreisen am Rande der Zaire-Konferenz. Wie weiter zu erfahren war, nennt Mobutu als Ursachen für die Wirtschaftskrise Zaires vor allem die große Schuldenbelastung des Landes und Mißwirtschaft, unterbreitet aber nur wenige konkrete Lösungsvorschläge.